

Moravské zemské muzeum
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2021

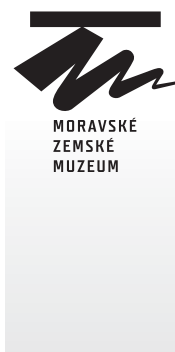

Moravské zemské muzeum
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2021

Moravské zemské muzeum
Zelný trh 6, 659 37 Brno
IČ: 00094862
Tel: +420 533 435 220
Fax: +420 533 435 313
ID datové schránky: bfi2vz4
E-mail: mzm@mzm.cz
www.mzm.cz

Způsob zřízení zpracovatele: Státní příspěvková organizace
Název zřizovatele: Ministerstvo kultury

6	Úvodní slovo
11	Z historie muzea
.....	
13	Generální ředitelství
.....	
23	Úsek náměstka generálního ředitele pro odbornou činnost
24	Oddělení vědy a výzkumu OVV
26	Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)
28	Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)
30	Ediční oddělení
32	Knihovna a Archiv MZM
.....	
35	Historické muzeum
36	Ústav Anthropos
42	Centrum kulturní antropologie
45	Oddělení pro historii biologických věd
48	Historické oddělení
53	Centrum humanistických studií
56	Archeologický ústav
58	Centrum slovanské archeologie
60	Etnografický ústav
63	Numismatické oddělení
.....	
67	Přírodovědné muzeum
68	Mineralogicko-petrografické oddělení
71	Geologicko-paleontologické oddělení
74	Entomologické oddělení
76	Zoologické oddělení
77	Botanické oddělení

Objekty Moravského zemského muzea

Biskupský dvůr
Dietrichsteinský palác

Památník Leoše Janáčka
Pavilon Anthropolos

83	Uměnovědné muzeum
84	Oddělení dějin divadla
86	Oddělení dějin hudby
89	Oddělení dějin literatury
92	Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)
.....	
95	Úsek náměstkyně generálního ředitele pro vnější záležitosti
96	Oddělení komunikace a marketingu
103	Výstavní oddělení
104	Dětské muzeum a Pracoviště lektorů
.....	
107	Úsek ekonomicko-provozní náměstkyně generálního ředitele
108	Ekonomické oddělení a Pracoviště evidence majetku
108	Finanční zpráva Moravského zemského muzea za rok 2021
121	Oddělení investic
122	Oddělení správy budov
	Oddělení údržby
122	Oddělení ostrahy
123	Oddělení informatiky
124	Bezpečnostní technik
136	Organizační struktura Moravského zemského muzea v roce 2021
138	Zpráva o plnění cílů IP DKRVO za rok 2020
190	Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2021 dle rozhodnutí MK o podpoře na rok 2020

Úvodní slovo

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel Moravského zemského muzea

Milé dámy, pánové,
přátelé Moravského zemského muzea,

žijeme v klopotné, zvláštní době, která strhává desetiletí budované jistoty a společenské vzorce. V uplynulém roce jsem vyslovil myšlenku, že ačkoliv nám covidové roky 2020 a 2021 mnohé vzaly a mnohé změnily, daly nám také příležitost k novým pohledům, zamyšlením a korekcím vnímání okolního světa a naší role v něm, přičemž nezasažena nezůstávají ani muzea a galerie. Čas na zažití, absorbování a integrování do každodenního života u uve-

dených změn nám však nebyl dán a je pravděpodobné, že ani dán nebude. Velmi rychle jsme nuceni se učit žít v „novém“ světě, který je definován řadou specifických fenoménů, až již silně aktuálních či pozvolna sílících v uplynulých letech. Naše životy stále více ovlivňuje skutečnost, že slovo „válka“ již opět není pouze termínem učebnic a historických knih, jsme konfrontováni s dopady globálního oteplování, ale i aktuální energetické krize, obojí v konotacích Evropskou unií implikovaného greendealu, z anglosaského světa k nám doléhají myšlenky cancel culture apod.

Navzdory složité životní realitě jsem však rád, že mohu konstatovat, že naprostá majorita pracovníků Moravského zemského muzea stále upírá své zraky do budoucna naší instituce a přes vracející se lockdowny nadále usiluje o maximální naplnění našich projektových a koncepčních záměrů, vědeckých cílů a digitalizačních úkolů. Také vedení Moravského zemského muzea nadále upírá své myšlenky nejenom k cílům aktuálním, ožehavým a danými dnešními změnami v domácí společnosti či zahraničně-politických vztazích, ale rovněž střednědobými či dokonce dlouhodobými výhledy. V roce 2021 finisovaly směrem k jarnímu termínu roku 2022 práce na dokončení realizace projektu IROP a otevření rekonstruovaného Paláce šlechticů s novými expozicemi *Tradiční lidové kultury na Moravě v zrcadle času* a *Loutkařské umění*. Pokročila také příprava vlastní realizace dalších dvou projektů IROP – vybudování nových expozic na Starém zámku v Jevišovicích (s jádrem kompletního restaurování zdejší unikátní sbírky starých hudebních nástrojů) a rekonstrukce a vybudování expozic na zámku Moravec. Nezastavily se ani práce na přípravě nových expozic v Památníku Bible kralické či další projekty revitalizace provozních budov Moravského zem-

ského muzea (oprava střechy Dietrichštejnského paláce, pláště d'Elvertova křídla ze strany kapucínských zahrad, pláště a výměny oken Domu Jiřího Gruši na ulici Hudcově a řady dalších).

Covidovými opatřeními a celonárodní uzávěrou byl nešťastně postižen náš největší a nejprestižnější výstavní projekt, připravený u příležitosti 350. výročí úmrtí Jana Amose Komenského (1670–2020) v Jizdárně Pražského hradu ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky a Správou Pražského hradu pod názvem „Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět“. Veřejnost ji nakonec mohla shlédnout pouze krátce mezi 3. a 30. květnem 2021. Stejně významným a v důsledku rovněž velmi úspěšným prezentačním počinem se pak stala výstava *Óóó Indiáni*, připravená naším Dětským muzeem pro prostory Pavilonu Anthropos, která od 18. června 2021 představila na téměř 350 metrech čtverečních historii a kulturu původních obyvatel Severní Ameriky. Zapomenout bychom pak neměli ani na drobnější výstavu *Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou*, která získala Cenu České národopisné společnosti v kategorii výstava/expozice. A to lze říci, že stále jen „kloužeme po povrchu“ košaté a bohaté činnosti našeho muzea, jak jistě pečlivý čtenář zjistí studiem této naší zprávy za rok 2021.

Nadále tedy platí konstatování, že pracovníci Moravského zemského muzea svou prací úspěšně přinášejí „světlo poznání, ponaučení a zábavy“ do jinak potemnělého a zachmuřeného „covidového“ světa a znovu se probouzejícího strašáku světového válečného konfliktu. Věřme však, že se jedná o obavy, které nedojdou naplnění. Naopak doufám, že další aktuální činnosti našeho muzea budou moci i nadále přispívat k vysokému standardu naší národní kultury.

Děkuji Vám všem, že jste stále s námi a doufám, že aktuální činnost našeho muzea budete i nadále sledovat zajímavou a podporovat nás v našich aktivitách.

S úctou

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel

V Brně 15. května 2022

COMENIUS 1592-1670.
Doba mezi rozumem
a šílenstvím.

Události roku 2021

Noc netopýřů na Starém zámku
v Jevišovicích proběhla 4. 9. 2021.

COMENIUS 1592-1670.
Doba mezi rozumem
a šílenstvím.

Objekty Moravského zemského muzea

Zámek Budišov
Památník Bible králické

Zámek Moravec
Starý zámek v Jevišovicích

...z historie muzea

- 29. července 1817** – císař František I. schválil záměr založit v Brně muzeum a povolil, aby neslo jeho jméno. Františkovo muzeum spravovala Moravskoslezská společnost pro zvelebení hospodářství, přírodoznalství a vlastivědy, zkráceně *Hospodářská společnost*
- 24. března 1818** – moravskoslezský guvernér hrabě Antonín Bedřich Mitrovský oznámil veřejnosti vyhláškou založení muzea
- 1820** – zpřístupněny veřejnosti první sbírkové celky v Biskupském dvoře
- 1892** – v rámci *Hospodářské společnosti* vznikla muzejní sekce, která převzala řízení muzea
- 1900** – muzeum převzala Moravská muzejní společnost a sbírky se staly vlastnictvím markrabství Moravského; začal se používat název Moravské zemské muzeum
- 1921** – muzeum převzala do správy přímo země Moravskoslezská a správou sbírek byli pověřeni odborníci (ředitelem se stal dr. Jaroslav Helfert)
- 1939–1945** – za německé okupace dohlížel na činnost muzea německý komisař
- 1945–1948** – Moravské zemské muzeum pod správou země Moravskoslezské
- 1949–1960** – Moravské muzeum (změna názvu) je řízeno Ministerstvem školství a kultury
- 1961–1962** – Moravské muzeum pod správou Národního výboru města Brna
- 1963–1990** – Moravské muzeum je spravováno Jihomoravským krajským národním výborem
- 1991–dosud** – Moravské zemské muzeum (návrat k původnímu názvu) příspěvkovou organizací Ministerstva kultury
- Od 1. ledna 2010** – Moravské zemské muzeum výzkumnou organizací Ministerstva kultury
- 2014** – významná změna organizační struktury muzea, vznik Historického muzea, Přírodovědného muzea a Uměnovědného muzea zajišťujících odbornou činnost v rámci Moravského zemského muzea

Generální ředitelství

ORGANIZAČNÍ ZMĚNY, PERSONALIA

V roce 2020 nedošlo k zásadním personálním ani organizačním změnám.

- S účinností od 1. 1. 2021 byla vydána Směrnici generálního ředitele č. 1/2021 Organizační řád – nová organizační struktura MZM:
 - Vznik Oddělení provoz (sloučení Odd. správy budov a Odd. údržby) – vedoucím Oddělení provoz byl od 1. 1. 2021 jmenován Jaroslav Novotný
 - Vznik Oddělení vědy a výzkumu – vedoucím byl jmenován k 4. 1. 2021 Mgr. Marek Junek, Ph.D. Vedoucí OVV zastává zároveň pozici vědeckého tajemníka MZM. Dokumentátorkou oddělení se stala od 1. 6. 2021 Veronika Exlová. Dr. Junek byl 1. 3. 2021 jmenován ředitelem Historického muzea MZM.
- V souvislosti s ukončením pracovního poměru ekonomicko-provozní náměstkyně generálního ředitele a vedoucí Ekonomického oddělení Ing. Moniky Svobodové k 30. 6. 2021 byl pověřen vykonáváním funkce ekonomicko-provozního náměstka PhDr. Zdeněk Drahoš a vedením Ekonomického oddělení Ing. Zdeněk Česal.
- Po ukončení pracovního poměru PhDr. Aleny Humpolové k 31. 12. 2020 byl od 1. 1. 2021 pověřen vedením Archeologického ústavu PhDr. Petr Kostrhun, vedoucí Centra kulturní antropologie.
- K 31. 12. 2021 ukončil pracovní poměr v MZM vedoucí ODKAZ Mgr. Demeter Malaták, M.A.

PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

Hlavní náplní právní služby byl v roce 2021 výkon běžné právní agendy organizace, zahrnující zejména přípravu a revizi smluv a jiných dokumentů, pracovněprávní dokumenty a záležitosti, tvorbu interních předpisů organizace, včetně jejich zpřehlednění a uvádění do souladu s požadavky platných právních předpisů v kontextu průběžně probíhajících legislativních změn. Vedle práce na písemných materiálech spočívala právní služba i v konzultacích postupů jednotlivých odborných útvarů organizace a jejich pracovníků, v zastupování organizace v soudních sporech, jakož i při jednáních s obchodními partnery v rámci předšmluvní přípravy či

v rámci jednání o smírném či mimosoudním vyřízení sporných záležitostí.

V roce 2021 bylo pokračováno v řešení právní agendy týkající se realizace a dodržování usnesení vlády ČR a mimořádných opatření vydávaných Ministerstvem zdravotnictví ČR v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV2 a jejich zapracování do vnitřních předpisů MZM.

V roce 2021 byla řešena i agenda tzv. „milostivého léta“ dle zákona č. 286/2021 Sb., části druhé, čl. IV bodu 25, nicméně nedošlo ani v jednom případě k využití tohoto mimořádného právního institutu.

V roce 2021 byla řešena i otázka vydání dvou sbírkových předmětů dle zákona č. 212/2000 Sb. o zmírnění některých křivd způsobených holocaustem, kdy oprávněné osoby byly opakovaně vyzývány k doplnění podané výzvy a k doložení dokladů osvědčujících uplatňovaný nárok. Záležitost dosud nebyla uzavřena.

Opatství Staré Brno Řádu sv. Augustina

IC: 00569089, se sídlem Mendlovo nám. 1, Brno, ve věci o uzavření dohody o vydání věci vedené u Městského soudu v Brně pod. č. j. 20 C 305/2015. – předmětem výzvy k vydání majetku je rozsáhlý soubor movitých věcí (cca 580 položek)

SOUDNÍ ŘÍZENÍ – MS Brno č. j. 20 C 305/2015:

– proběhlo několik ústních jednání, při kterých byli vyslechnuti svědci, doplněny listinné důkazy atd., řízení bylo částečně zastaveno – na základě několika zpětvzetí ze strany žalobce je předmět sporu zredukován na cca 80 položek; poslední ústní jednání proběhlo 7. 2. 2018.

Rozsudkem ze dne 7. 2. 2018 bylo MZM uloženo vydat žalobci předměty specifikované v rozsudku (cca 80 předmětů). Dne 22. 3. 2018 podalo MZM proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 7. 2. 2018, č. j. 20 C 305/2015-140 odvolání. Dne 8. 6. 2018 byl uhrazen soudní poplatek za odvolání.

O odvolání MZM bylo Krajským soudem v Brně rozhodnuto usnesením ze dne 15. 5. 2019 tak, že rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 7. 2. 2018, č. j. 20 C 305/2015-140 byl zrušen a věc vrácena Městskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Dne 17. 12. 2019 uzavřely strany spolu smír, který předložily Městskému soudu v Brně ke schválení. Uzavřený smír byl schválen usnesením Městského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2020, č. j. 20 C 305/2015-

178, které nabylo právní moci dne 22. 1. 2020 s tím, že dle soudem schváleného smíru je Moravské zemské muzeum povinno vydat oprávněné osobě následující movité věci:

- a) jeden kus: kladívkový klavír, křídlo, světle žlutá skříň s vykládanými okraji bez značky z 18. století, klávesnice s bílými púltóny;
 - b) jeden kus: skleněná harmonika v žlutě hlazené dřev. skříni, červeně barvené skleněné zvonce;
 - c) jeden kus reprodukce: Svolení rodičů k studiu theologie;
 - d) jeden kus: zvětšená reprodukce Mendelova obrazu;
 - e) dva kusy: zvětšená reprodukce Mendelova;
 - f) jeden kus: fotografie Mendelova v oděvu civilním;
 - g) jeden kus: obraz Mendelovy zahrádky;
 - h) dva kusy: fotografie Mendelovy zahrádky;
 - i) dva kusy: fotografie pomníku v Mendelově zahrádce;
 - j) jeden kus: fotografie Mendelova včelína.
- Věc tedy pravomocně skončila až ke dni 22. 1. 2020.

▶ VYDANÉ INTERNÍ PŘEDPISY

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2021 tyto Příkazy generálního ředitele:

- 08/2021 Provoz výstavních objektů MZM během vánočních svátků 2021
- 07/2021 Uzavření ročního rozpočtového roku 2021
- 06/2021 Inventarizace majetku a závazků
+ Příloha č. 1 – Složení dílčích inventarizačních komisí-zásoby, ceniny a peněžní prostředky
+ Příloha č. 2 – Složení dílčích inventarizačních komisí-dlouhodobý majetek
+ Dodatek č. 1 – Změna dílčích inventarizačních komisí
- 05/2021 Příkaz GŘ MZM č. 5/2021 – Cestovní náklady za interní využití služebních vozidel.
- 04/2021 Příkaz GŘ MZM č. 4/2021 ke COVID-19
+ Příloha č. 1 Usnesení vlády ČR ze dne 26. 2. 2021 č. 216
+ Příloha č. 2 Usnesení vlády ze dne 26. 2. 2021 č. 196
+ Příloha č. 3 Vyjimka MVČR z omezení pohybu a pobytu ze dne 28. 2. 2021
+ Dodatek č. 1 k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 10. 3. 2021
+ Dodatek č. 2 k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 12. 3. 2021

- + Dodatek č. 2 – Příloha č. 1 k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 12. 3. 2021
- + Dodatek č. 3 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 23. 3. 2021
- + Dodatek č. 4 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 29. 3. 2021
- + Dodatek č. 5 – k Příkazu GŘ MZM č.4/2021 s účinností od 19. 4. 2021
- + Dodatek č. 6 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 3. 5. 2021
- + Dodatek č. 7 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 17. 5. 2021
- + Dodatek č. 8 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 28. 5. 2021
- + Dodatek č. 9 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 9. 6. 2021
- + Příloha k Dodatku č. 9 Příkazu GŘ MZM č. 4/2021
- + Dodatek č. 10 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 1. 7. 2021
- + Dodatek č. 11 – k Příkazu GŘ MZM č.4/2021 s účinností od 9. 7. 2021
- + Příloha k Dodatku č. 11 Příkazu GŘ MZM č. 4/2021
- + Dodatek č. 12 – k Příkazu GŘ MZM č.4/2021 s účinností od 1. 9. 2021
- + Příloha k Dodatku č. 12 Příkazu GŘ MZM č. 4/2021
- + Dodatek č. 13 – k Příkazu GŘ MZM č. 4/2021 s účinností od 25. 10. 2021
- + Příloha k Dodatku č. 13 Příkazu GŘ MZM č. 4/2021
- + Dodatek č. 14 – k Příkazu GŘ MZM č.4/2021 s účinností od 23. 11. 2021
- + Příloha k Dodatku č.14 Příkazu GŘ MZM č. 4/2021

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2021 tyto Směrnice generálního ředitele:

- 05/2021 Zásady poskytování stravenek v MZM
- 04/2021 Účtování hospodářské činnosti v MZM
- 03/2021 Inventarizace majetku a závazků
+ Příloha č. 1 – Přehled majetku a závazků
+ Příloha č. 2 – Přehled majetku a závazků-podrobové účty
+ Příloha č. 3 – Složení ÚIK
+ Příloha č. 4 – Zápis o provedení inventury
+ Příloha č. 5 – Inventurní sumář
- 02/2021 Pokladní řád k 21. 5. 2021
+ Dodatek č. 1 s účinností 24. 4. 2022

+ Příloha č. 1 – Určení zaměstnanci pro pokladní operace

01/2021 Organizační řád k 1. 1. 2021

+ Příloha č. 1 – Organizační struktura od 1. 1. 2021

+ Příloha č. 2 – Působnost muzeí, oddělení, ústavů a center MZM k 1. 1. 2021

► POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM V ROCE 2021

Počet podaných žádostí o informace: 1 (č. j. 451/2021/MZM)

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0

Opis podstatných částí každého rozsudku soudu: 0

Výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto

zákona bez uvádění osobních údajů: 0

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

► KONTROLNÍ ČINNOST

Vnitřní kontrola

INTERNÍ AUDIT

V roce 2021 byly v Moravském zemském muzeu v oblasti vnitřní kontroly uskutečněny 2 audity provedené na základě Střednědobého plánu činnosti interního auditu na roky 2021–2023.

Jednalo se o tyto audity:

- 01/2021 Audit hospodaření se spotřebním materiálem v MZM
- 02/2021 Audit úhrad závazků v Moravském zemském muzeu

Součástí auditů bylo i prověření vnitřního kontrolního systému a doporučení ke zkvalitnění řídicích systémů v oblastech, na které byl audit směřován.

V rámci provedených interních auditů nebyly zjištěny závažné nedostatky.

ZPRÁVA O PLNĚNÍ INTERNÍHO PROTIKORUPČNÍHO PROGRAMU MORAVSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA ZA ROK 2021

Jako každoročně i za rok 2021 předkládáme zprávu o plnění interního protikorupčního programu (dále

jen IPP) Moravského zemského muzea, která je zpracována na základě Příkazu ministra kultury číslo 11/2016 Rezortní interní protikorupční program MKČR a následných aktualizací.

IPP MZM byl vypracován jako soubor postupů a opatření k řízení korupčních rizik, které jsou zaměstnanci MZM v rozhodovacím procesu povinni dodržovat. Jeho cílem je vymezit příkladné chování a omezit co nejvíce podmínky pro vznik korupčního jednání v MZM.

A. Stav implementace protikorupčních nástrojů a plán jejich nápravných opatření

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cílem interního protikorupčního programu je mj. snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.

1.1. Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky

Každý vedoucí zaměstnanec je povinen, v rámci svých základních povinností, prosazovat a uplatňovat protikorupční postoj. Tím se rozumí:

- vlastní bezúhonnost,
- příkladné plnění povinností,
- nezakrývání zneužívání veřejných prostředků a nenadržování pachatelům trestných činů,
- dodržování obecně závazných právních předpisů a interních předpisů,
- zdůrazňování loajality zaměstnance veřejného sektoru k majetku státu,
- aktivní propagace jednání odmítajícího korupci,
- vyvozování adekvátních opatření vůči zaměstnancům, kteří se prokazatelně dopustili korupčního nebo jiného protiprávního jednání, nebo se podíleli na vytváření korupčního prostředí.

Problematika interního protikorupčního programu je pravidelně projednávána na poradách vedení.

Vedoucí zaměstnanci důsledně provádějí řídicí kontrolu, a tím vytvářejí podmínky minimalizující možné korupční jednání.

Dle směrnice generálního ředitele č. 9/2014 – Pracovní řád – jsou všichni zaměstnanci Moravského zemského muzea mimo jiné povinni:

- zdržet se jednání, které by mohlo být ve střetu zájmů zaměstnavatele se zájmy osobními,

- zachovávat mlčenlivost o informacích, které se dozvěděli v souvislosti s plněním pracovních povinností citlivé povahy, zejména o osobních a citlivých údajích a platových poměrech,
- v souvislosti s výkonem zaměstnání nepřijímat výhody či dary.

Součástí pracovní smlouvy každého zaměstnance jsou obdobně psány i následující povinnosti zaměstnance:

- pracovat svědomitě a řádně podle svých sil, znalostí a schopností, plnit pokyny nadřízených a dodržovat zásady spolupráce s ostatními zaměstnanci;
- plně využívat pracovní doby a výrobních prostředků k vykonávání pracovních úkolů, plnit tyto úkoly kvalitně, hospodárně a včas;
- dodržovat právní a ostatní předpisy vztahující se k práci jím vykonávané, včetně vnitřních předpisů zaměstnavatele;
- řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před neefektivním využíváním, poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele; je povinen upozornit svého nadřízeného na škodu hrozící zdraví nebo majetku a zakročit k odvrácení škody, je-li toho neodkladně třeba a nebrání-li v tom zaměstnanci důležitá okolnost;
- zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu zaměstnání a které v zájmu zaměstnavatele nelze sdělovat jiným osobám.

1.2. Etický kodex

Na internetových stránkách MZM je publikován Profesionální etický kodex ICOM pro muzea, kde je mimo jiné podrobněji stanoven konflikt zájmů (zákaz přijímání dáreků, pozorností, půjček nebo jiných osobních výhod, zákaz obchodování s přírodním či kulturním dědictvím; oblast řešící vztahy s obchodníky a oblast řešící konflikt se soukromými sbírkami).

Problematika konfliktu zájmů je dále podrobněji řešena u povinností zaměstnanců uvedených v pracovní smlouvě a dále v pracovním řádu, který je platný pro všechny zaměstnance a se kterým jsou seznámeni (viz bod výše 1.1.).

1.3. Vzdělávání zaměstnanců

Všichni zaměstnanci jsou při přijímání proškoleni v oblasti svých povinností, které zahrnují i protikorupční jednání.

Pravidelně je protikorupční jednání projednáváno na poradách vedení.

1.4. Systém pro oznámení podezření na korupci

Při podezření na korupci (interně i externě) je možné kontaktovat přímo generálního ředitele MZM, Policii ČR, Protikorupční linku Ministerstva financí ČR či jiné k tomu určené orgány státní správy.

Tento bod bude komplexněji řešen v roce 2022, kdy bude sjednoceno umístění protikorupčních informací na internetových stránkách organizace.

1.5. Ochrana oznamovatelů

Tento bod bude komplexněji řešen v roce 2022, kdy bude sjednoceno umístění protikorupčních informací na internetových stránkách organizace.

2. Transparentnost

2.1. Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Informace o rozpočtu jsou zveřejňovány na webu MZM v sekci „Výroční zpráva o hospodaření“ za jednotlivé uzavřené hospodářské roky.

<http://www.mzm.cz/vyrocní-zpravy-a-dokumenty/>

Informace vztahující se k výběru dodavatelů, včetně veřejných zakázek vyhlášených MZM, jsou transparentně zveřejňovány v souladu s příslušnými právními a prováděcími předpisy. Pro zadávání veřejných zakázek je v MZM vydána směrnice generálního ředitele č. 1/2020.

Informace o poradních orgánech jsou zveřejňovány na internetových stránkách MZM.

<http://www.mzm.cz/poradci-a-poradni-organy/>

Informace o uzavřených smlouvách jsou zveřejňovány na intranetu MZM pro určené zaměstnance. V sekci smlouvy jsou přehledně zveřejňovány veškeré uzavřené smlouvy (s výjimkou pracovních smluv). Smlouvy, jejichž celková finanční výše přesahuje padesát tisíc korun českých bez daně z přidané hodnoty, jsou dále zveřejňovány v Registru smluv Ministerstva vnitra České republiky.

Každý zaměstnanec má pod heslem přístup do Intranetu MZM, najde zde příkazy a směrnice generálního ředitele v plném znění, seznam zaměstnanců, kteří přišli a kteří odešli, seznam jednotlivých oddělení včetně záležitostí, které zajišťují.

Za účelem řádného zabezpečení hospodaření s veřejnými prostředky a zajištění finanční kontroly byla vydána směrnice generálního ředitele č. 2/2019 – Zajištění finanční kontroly v Moravském zemském muzeu.

Směrnice jsou přístupné všem zaměstnancům v rámci Intranetu.

2.2. Zveřejňování informací o systému rozhodování

Na stránkách www.mzm.cz je zveřejněna organizační struktura. Jednotlivá oddělení v organizační struktuře lze dále rozkliknout a jsou zde uvedeny informace o konkrétním oddělení, včetně vedoucího oddělení. U jednotlivých vedoucích oddělení jsou zde postupně doplňovány i profesní životopisy.

Organizační struktura je též přílohou směrnice generálního ředitele č. 1/2021 – Organizační řád.

2.3. Sjednocení umístění protikorupčních informací na internetových stránkách organizace

Tento bod bude řešen v roce 2022.

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

3.1. Hodnocení korupčních rizik

Korupční rizika jsou definována na úrovni jednotlivých úseků a samostatných oddělení. Korupční rizika jsou hodnocena jako málo pravděpodobná. Jejich dopad je hodnocen jako malý a míra rizika se pohybuje v rozmezí běžného a hlavního rizika. V roce 2021 nebyla kritická míra rizika v MZM identifikována.

3.2. Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Kontrolní mechanismy jsou v MZM pravidelně testovány. V roce 2021 nebyla odhalena kritická míra rizika.

4. Postupy při podezření na korupci

4.1. Postupy při prošetřování podezření na korupci

Konkrétnější stanovení transparentních postupů pro prošetřování podezření na korupci je plánováno na rok 2022 v rámci vylepšování systému pro oznámení podezření na korupci a sjednocování umístění protikorupčních informací na stránkách organizace.

4.2. Následná opatření

V roce 2020 ani v roce 2021 nebyla podána žádná oznámení o podezření na korupci. Podrobnější postup pro následná opatření bude řešen v roce 2022 v rámci vylepšování systému pro oznámení podezření na korupci a sjednocování umístění protikorupčních informací na stránkách organizace.

B. Systém a rozsah školení

Viz bod výše (1.3.)

C. Mapa/katalog rizik

Viz bod výše (3.1. a 3.2.).

D. Počet identifikovatelných podezření na korupci a výsledky jejich prověření

V období roku 2021 nebylo v Moravském zemském muzeu identifikováno žádné podezření na korupci.

Vzhledem ke skutečnosti, že nebylo v předcházejícím období (rok 2020) identifikováno žádné podezření na korupci, nebylo nutné žádné podezření prověřovat.

E. Vyhodnocení účinnosti celého protikorupčního programu

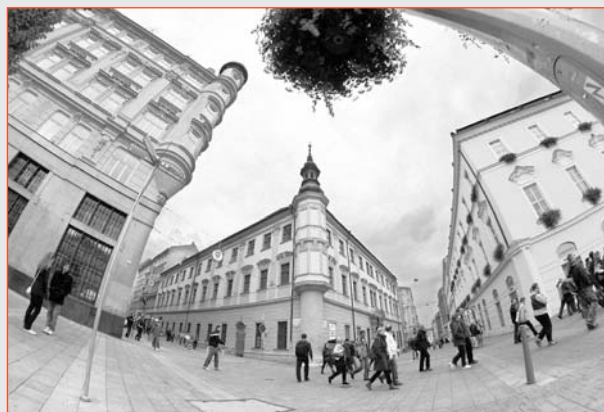
Hodnocení účinnosti interního protikorupčního programu MZM je založeno na celkovém posouzení plánovaného a dosaženého stavu přijatých opatření a nástrojů protikorupční politiky. Na základě tohoto posouzení lze považovat interní protikorupční program MZM za účinný.

Objekty Moravského zemského muzea

Centrum kulturně-politických dějin 20. století
Centrum slovanské archeologie, Uherské Hradiště

Entomologie
Palác šlechtičen

Sláva Azuru. Na konferenci k 100. výročí narození Ludvíka Kundery promluvil prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc.

Události roku 2021

Tvůrčí dětská dílna s autorkou Vendulou Chalánkovou ve výstavě U Janáčků v kuchyni.

Autoři publikace Historické doložení drahých kovů na Českomoravské vrchovině a zlatá Vysočina na vernisáži výstavy Stříbrná a zlatá Vysočina.

Úsek náměstka generálního ředitele pro odbornou činnost

PhDr. Zdeněk Drahoš,
náměstek generálního ředitele pro odbornou činnost

Oddělení věda a výzkum

Dne 1. 1. 2021 bylo organizační změnou vytvořeno v Moravském zemském muzeu v úseku náměstka pro odbornou činnost oddělení vědy a výzkumu (dále jen OVV), které se zabývá koordinací vědeckovýzkumných aktivit. Vedle vedoucího oddělení byla v rámci oddělení zřízena pozice dokumentátorky (k 1. 1. 2021 polovina úvazku, od 1. 6. 2021 celý úvazek).

Základními dokumenty, kterými se OVV řídí, jsou směrnice generálního ředitele 12/2014 o Naplňování cílů výzkumu a vývoje Moravského zemského muzea, dále Vědecká koncepce Moravského zemského muzea na léta 2017–2021 a Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace Moravské zemské muzeum na léta 2019–2023 a v neposlední řadě Střednědobá koncepce rozvoje Moravského zemského muzea na léta 2021–2025.

Rok 2021 byl ve vědě a výzkumu ovlivněn pokračujícími restrikcemi v rámci epidemie Covid-19. Práce z domova, omezení cestování a uzavření knihoven a archívů znamenalo komplikaci pro plnění naplánovaných výstupů v rámci Institucionální podpory dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace (IP DKRVO). Přesto vědecká práce pokračovala ve všech šesti oblastech definovaných v programu IP DKRVO. Tyto oblasti pokrývají vědeckou práci jak v přírodních, tak ve společenskovědních oborech. Za rok 2021 bylo do Rejstříku informací o výsledcích (RIV) nahlášeno celkem 164 výsledků. Z toho bylo 12 monografií a 55 studií publikovaných v impaktovaných časopisech. V roce 2021 bylo na seznam pracovníků v IP DKRVO zařazeno 73 zaměstnanců MZM, současně bylo uzavřeno 29 DPČ a 61 DPP.

Důležitou součástí struktury vědy a výzkumu v Moravském zemském muzeu je i vědecká rada, která se schází minimálně jednou za rok. V roce

Mgr. Marek Junek, Ph.D.,
ředitel Historického muzea MZM,
vedoucí Oddělení věda a výzkum [OVV]

2021 se sešla dne 22. června. Její členové, pod vedením předsedy doc. Ing. Marcela Honzy, Dr., byli seznámeni s aktuálním stavem vědeckovýzkumné práce v MZM. V roce 2021 se také sešla evaluační komise, které vyhlásila doplňující evaluace pro zaměstnance MZM, kteří nebyli evaluováni v roce 2018. Celkem se doplňujících evaluací zúčastnilo 5 pracovníků MZM.

Vedle IP DKRVO probíhal výzkum v MZM v následujících grantových programech:

- NAKI II – Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022
- Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví (DG18P02OVV020)
- Kramářské písně v brněnských historických fondech (DG18P02OVV021)
- GAČR – Grantová agentura České republiky, standardní projekty
- Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu (GA19-16304S)
- Centrální aglomerace Němčice nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě (GA 21-24234S)

Ředitel Uměnovědného muzea PhDr. Jaroslav Blecha na vzpomínkovém večeru na Niku Brettschneiderovou.

Události roku 2021

Rozšířený Památník Karla Absolona v Dietrichsteinském paláci.

Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)

Posláním metodického centra CITeM je metodická a praktická pomoc paměťovým institucím České republiky v otázkách souvisejících s nasazením a používáním ICT, zejména pak v oblasti dokumentace a správy sbírek. CITeM přejímá úkoly ze SOM MK ČR a reaguje na potřeby a přání pracovníků muzeí. Je nositelem několika projektů, provozuje, spravuje a rozvíjí několik softwarových systémů celostátního rozsahu a je autorem nejrozšířenějšího muzejního evidenčního systému Demus. Těmto aplikacím zajišťuje uživatelskou podporu, distribuci a další rozvoj. Významnou součástí činnosti jsou školení.

Hlavní programové body činnosti CITeM s realizovanými aktivitami byly následující:

1. Centrální evidence sbírek (CES)

- technické zajištění provozu systému na serverech MZM/CITeM a zálohování dat na server MK ČR
- správa databáze a uživatelských účtů
- provoz a správa testovací verze systému pro účely školení
- uživatelská podpora, školení uživatelů a konzultace
- další rozvoj systému podle požadavků MK ČR a potřeb uživatelů
- postupná obměna HW a SW
- asistence při propojování s produkty třetích stran

2. Demus (verze 10 a 01)

- údržba aplikace, včetně aktualizací dokumentace a souborů nápovědy
- distribuce produktu
- uživatelská podpora, konzultace, opravy a převody dat
- školení uživatelů
- asistence při instalacích a uvádění do provozu, podpora migrace z jiných systémů
- podpora datových exportů do jiných systémů (zejména do RSVU a na eSbírký)

Ing. Karel Zouhar, vedoucí CITeM

3. Registr sbírek výtvarného umění (společný projekt CITeM a Rady galerií ČR)

- technické zajištění provozu a jeho administrace (server MZM/CITeM)
- uživatelská podpora a konzultace
- podpora aktualizace dat uživatelských institucí
- zajištění návaznosti na Muzejní autority a supervize zápisu jmen autorů výtvarných děl
- další rozvoj systému

4. Databáze Muzejních autorit (MA)

- zajištění provozu systému na serverech MZM/CITeM a správa databáze
- zajištění návaznosti na systém Národních autorit a konzistence dat
- supervize autoritních záznamů
- uživatelská podpora a metodické vedení přispěvatelů do MA

5. Digitalizace a prezentace sbírek

- poskytování individuálních konzultací k otázkám digitalizace sbírek v muzeích
- podpora elektronické prezentace sbírek (exporty dat do prostředí eSbírký, ProMus, RSVU aj.)
- uživatelská podpora digitalizace sbírek v prostředí MZM
- nasazení systému INDIHU pro tvorbu virtuálních výstav (instalace a customizace na serveru MZM/CITeM)

6. Michael Plus

- zastoupení ČR v mezinárodním projektu
- členství v asociaci Michael AISBL, podíl na aktivitách pracovní skupiny

- technické a organizační zajištění provozu české verze na serveru MZM/CITeM

7. Restitution-Art

- zajištění provozu na serveru MZM/CITeM, údržba systému
- aktualizace databáze na základě požadavků paměťových institucí
- konzultace a uživatelská podpora

8. Prezentační platforma ProMuS

- zajištění provozu na serveru MZM/CITeM
- administrace databáze
- distribuce a poradenství
- uživatelská podpora

9. Projekt Otevřená data České republiky

- podpora koncepce otevírání dat ve státní správě pro oblast muzejnictví
- metodická a seminární činnost

10. Informační činnost a kontakt s uživateli

- zajištění provozu vlastního webového serveru CITeM (www.citem.cz)
- průběžná aktualizace informací na webových stránkách a v kalendáři
- stálá nabídka aktuálních metodických materiálů a dokumentace ke stažení
- provoz elektronických formulářů pro přihlašování na školení a akce CITeM
- odkazy na důležité informační zdroje
- podpora vývojářů třetích stran (webové služby CES)

11. Interní služby MZM

- konzultace, školení a uživatelská podpora při práci se systémy CITeM a IT obecně
- asistence při zpracování dat
- správa CES za MZM
- podpora administrativního zpracování zápujček předmětů do zahraničí
- participace na informatických projektech MZM (mobilní aplikace, prezentační portál)
- koordinace a zpracování hlášení NIPOS

12. Spolupráce se SOM Ministerstva kultury ČR

- plnění stálých výše specifikovaných úkolů (CES, Michael Plus, Restitution-Art)
- provoz aplikace Legislativní mapa vývozu pro MK na serveru MZM
- technická podpora sběru dat pro vykazování činnosti muzeí

- konzultace metodiky správy sbírek
- spolupráce na pořádání seminářů a školení (CES)

13. Mezinárodní spolupráce

- členství v asociaci Michael AISBL, participace na jejích akcích a aktivitách

CITeM
 METODICKÉ
 CENTRUM
 PRO INFORMAČNÍ
 TECHNOLOGIE
 V MUZEOLOGII

Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)

Také v roce 2021 se Metodické centrum muzejní pedagogiky muselo vyrovnat s omezeními vyplývajícími z hygienicko-epidemiologických opatření způsobených pandemií onemocnění SARS cov-19. Jen malá část aktivit po kratší období roku mohla proběhnout kontaktně, většinu činností bylo třeba přizpůsobit bezkontaktnímu režimu. Nejvíce byly postíženy pilotní programy pro děti a mládež a cílové skupiny hendikepovaných návštěvníků. Namísto standardních deseti studijní setkání akreditovaného kurzu Muzejního edukátora se uskutečnilo jen pět. Navzdory omezením z důvodu hygienicko-epidemiologických opatření a vzhledem k připravenosti na zmíněnou situaci metodické centrum splnilo všechny hlavní cíle ve všech oblastech své činnosti, a to ve vzdělávací, metodické, v oblasti tvorby vlastních programů a pilotních projektů a prezentace. Metodické centrum tak splnilo úkoly stanovené koncepcí Metodického centra muzejní pedagogiky na roky 2020 – 2025, kterou s ohledem na okolnosti realizovalo dle přijatého opatření: *Přizpůsobit vzdělávací a metodické produkty Metodického centra muzejní pedagogiky omezeným možnostem pandemie Covid 19.*

▶ 1. TVORBA METODICKÝCH A STUDIJNÍCH MATERIÁLŮ

Tiskem byla vydána metodika autorek Jagošová, Lucie, Hluší, Eliška. 2021. Nevidomý návštěvník v muzeu: metodické tipy pro muzejní prezentaci a edukaci. Brno: Moravské zemské muzeum. ISBN 978-80-7028-556-5. Jsou publikovány studijní materiály kurzu Muzejní edukátor – praktická výuka, v tisku. Dále byly zveřejněny příklady dobré praxe.

▶ 2. VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY A ŠÍŘENÍ PŘÍKLADŮ DOBRÉ PRAXE

Ve 3. ročníku akreditovaného kurzu Muzejního edukátora pokračovalo po covidovém přerušení 10 z původních 16 frekventantů. Vzhledem hygienicko-epidemiologické situaci a nemožnosti konání prezenční výuky kurzu Muzejní edukátor byly v měsících únoru a květnu vytvořeny videona-

Mgr. Tomáš Drobný, vedoucí MCMP

hrávky lekcí teoretické výuky kurzu Mgr. Tomášem Drobným, Mgr. Lucií Jagošovou, DiS. a Mgr. Monikou Mikuláškovou.

Pracovníci metodického centra se aktivně účastnili odborného dění v oboru, a to s vystoupením na konferencích a seminářích. Mgr. Tomáš Drobný a Mgr. Pavla Vykoupilová přednesli na Konferenci vzdělávání pro budoucnost. Humanitní a společenské vědy a výzvy občanství ve 21. století. v Brně, 22.–23. 9. 2021 příspěvek: „Význam muzejní kultury a její role v oblasti vzdělávání v dnešní společnosti.“

Mgr. Tomáš Drobný vystoupil na online konferenci Dobrovolnictví v kultuře a umění: staré otázky a nové výzvy; 13.–14. 10. 2021 s příspěvkem „Deset let Dobrovolnického programu v Moravském zemském muzeu“ a s příspěvkem „Kulturní kompetence a čtenářské dovednosti v muzeu. Asociace – kreativita – kulturní kompetence.“ na semináři Čtenářská gramotnost v muzeu, 22. 11. 2021, v Muzeu Brněnska. Mgr. Tomáš Drobný 13. 1. a 21. 4. 2021 vystoupil na dvou online přednáškách pro studenty Historického ústavu FF MU Brno s názvem „Muzejní pedagogika a edukační potenciál kultury“, které se uskutečnily na vyžádání prof. Mgr. Lukáše Fasory, Ph.D.

Mgr. Pavla Vykoupilová vystoupila na online konferenci Múzea a galérie bez bariér III. v Dubnici nad Váhom, 10.–12. 11. 2021 s příspěvkem „Nezbytné předpoklady efektivní práce muzejního edukátora s návštěvníky se specifickými vzdělávacími potřebami.“ Dále přednášela na konferenci Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku Muzea a restart vnitřní motivace k učení a poznávání. Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci V. v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích, konané 1.–2. 11. 2021.

Mgr. Tomáš Drobný zpracoval recenzní posudek článku Možnosti využití digitalizovaného kultur-

ního dědictví ve vzdělávání pro časopis ProInflow, 19. 4. 2021. Mgr. Pavla Vykoupilová vypracovala oponentský posudek magisterské diplomové práce: „Čerstvá, Šárka. *Muzejní edukace mimo muzeum. Cesta písma, mobilní muzejně edukační program Muzea města Brna* [online]. Brno, 2021 [cit. 2021-12-15]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/kn7f3/>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Lucie Jagošová. Dále zpracovala recenzní posudek pro Sborník Muzea Brněnska, Název příspěvku: Teorie kognitivní zátěže (CLT) v kontextu muzejního výstavnictví a muzejně výstavní didaktiky: teoretická studie, datum vypracování posudku: 3. 6. 2021.

Odborné působení metodického centra zahrnovalo také zajišťování provozu webových stránek MCMP a edukačního portálu MUZEOEDU.

▶ **3. POSKYTOVÁNÍ OSVĚDČENÍ AUTORIZOVANÉ KVALIFIKACE MUZEJNÍHO EDUKÁTORA, SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI PARTNERY V OBLASTI MUZEJNÍ PEDAGOGIKY, CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**

Mimořádná pandemická situace, dlouhotrvající lockdown, způsobily i omezení možnosti absolvování zkoušky profesní kvalifikace muzejního edukátora. Osvědčení o složení zkoušky profesní kvalifikace Muzejní edukátor získal Mgr. Jan Malý dne 24. 5. 2021.

Metodické centrum muzejní pedagogiky spolupracuje s dalšími subjekty podporujícími celoživotní učení a neformální vzdělávání, podílelo se na přípravě konference Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci IV. v Českých Budějovicích, 1. a 2. 11. 2021 a dále na spolupořádání semináře Čtenářská gramotnost v muzeu, seminář pro muzejní edukátory, 22. 11. 2021, s Muzeem ve Šlapanicích.

Ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni se metodické centrum podílelo na projektu metody edukace v muzeích zaměřených na loutkářství. V rámci akreditovaného kurzu Muzejní edukátor metodické centrum spolupracuje se šesti muzei a galeriemi na Moravě.

Pracovníci metodického centra se během roku zúčastnili mezinárodních a domácích konferencí: Dolnorakousko-český muzejní den, online konfe-

rence, 19. 3. 2021; Prostor obrazu 2021: Mezioborová setkání na poli umění a edukace, online konference se zaměřením na edukační potenciál výtvarného umění. 5. 11. 2021 – 6. 11. 2021 a seminářů: Muzeum škole – škola muzeu v Muzeu hlavního města Prahy na téma edukace nevidomých v muzeu, 20. 9. 2021.

▶ **4. VYTVÁŘENÍ VLASTNÍCH MUZEJNĚ- EDUKAČNÍCH PROJEKTŮ**

Tradiční, již desátý Den seniorů v Moravském zemském muzeu s názvem „Městem Brnem po stezkách kultury, svobody a víry“ proběhl 1. 10. 2021 ve formě komentované procházky místy spjatými s básníky Zdeňkem Rotreklem, Janem Zahradníčkem, filozofkou Boženou Komárkovou a dalšími osobnostmi. Program se vztahoval ke Stezkám třetího odboje v Brně, které prezentuje Moravské zemské muzeum.

Ve spolupráci s Dětským muzeem Moravského zemského muzea byl vzhledem k nepříznivému hygienicko-epidemiologickému vývoji 23. 6. 2021 realizován pouze jeden vzdělávací program pro předškolní děti na téma: „Co je muzeum“ se Základní školou a mateřskou školou Didaktis, s. r.o.

▶ **5. PREZENTACE ČINNOSTI MCMP A PROPAGACE MUZEJNÍCH A MUZEJNĚ- PEDAGOGICKÝCH AKTIVIT A ZAPOJENÍ SE DO DALŠÍCH KULTURNÍCH AKTIVIT REGIONÁLNÍHO I NADREGIONÁLNÍHO CHARAKTERU**

Probíhala spolupráce a účast pracovníků na projektech rozvíjejících edukační potenciál kulturních institucí a kulturního dědictví, např. spolupráce s muzei a galeriemi na výuce kurzu Muzejní edukátor, spolupráce s Dětským muzeem, spolupráce se Západočeským muzeem, spolupráce s Ústavem pro studium totalitních režimů.

Mgr. Tomáš Drobný a Mgr. Pavla Vykoupilová prezentovali 21. 10. 2021 studentům Katedry archeologie a muzeologie FF MU činnost Metodického centra muzejní pedagogiky v oblasti inkluzivní muzejní pedagogiky. Uskutečnily se dvě přednášky Mgr. Tomáše Drobného v rámci cyklu U3V (11. 5. 2021 a 19. 11. 2021), a byla natočena online přednášky.

Ediční oddělení

Ediční oddělení je nedílnou součástí Moravského zemského muzea. Jeho posláním je významným způsobem prezentovat a podporovat vědeckou a výzkumnou činnost odborných pracovníků MZM. Dále se podílí na představení aktivit muzea široké odborné i laické veřejnosti a to prostřednictvím edičních výstupů, což představuje vydávání periodických publikací, monografií, katalogů k chystaným výstavám a akcím a mnoha dalších doprovodných muzejních materiálů. Náplň činnosti vycházela z navrženého plánu pro rok 2021 schváleného ediční radou MZM.

Za velmi důležité považujeme vydávání vlastních recenzovaných neimpaktovaných časopisů a jejich udržení v seznamu Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

Zpracování zakázek (monografie, sborníky, katalogy...) probíhá vždy ve spolupráci s jednotlivými autory a snahou našich redaktorů je co nejvíce se přiblížit jejich představám. Samozřejmostí je i finální pre-press příprava a tisk, kde se nám díky možnosti vlastního provozu ofsetové tiskárny podařilo realizovat prakticky veškeré tisky publikací, periodik, katalogů, merkantilních a dalších doprovodných materiálů podle schváleného plánu. Součástí provozu je i knihařské zpracovávání tiskovin a to znamenalo především možnost finálního dokončení knižních vazeb (V1, šitá skobkou/trojřez; V2, brožovaná/trojřez). Samozřejmostí je i možnost zušlechťování knižních obálek laminovací fólií anebo lakováním. Velmi důležitým krokem v tomto roce bylo pořízení digitálního archového tiskového stroje, díky kterému jsme rozšířili výrobu o možnost malonákladového barevného digitálního tisku a podařilo se nám tímto dosáhnout velkého zkrácení času potřebného ke zpracování jednotlivých zakázek a to vše za výrazného zvýšení kvality tisku srovnatelného s moderními ofsetovými technologiemi.

Rok 2021 tedy pro nás znamenal připravit, vytisknout a knihařsky dokončit poměrně velké množství tiskovin, a to jak v menších, tak i větších nákladech. I letos jsme pokračovali ve vydávání další řady našeho muzejního časopisu „M revue“, který představuje volnou formou vše zajímavé, co se v průběhu roku v muzeu odehrává či připravuje.

Milan Mačinec, vedoucí oddělení

V neposlední řadě se nám v tomto roce podařilo po nucené covidové přestávce využít i možnosti vystavovatelské činnosti, a tak jsme opět odjeli představit naši produkci veřejnosti na mezinárodní knižní veletrh „Svět knihy 2021“, který proběhl ve čtyřech dnech v měsíci září a již tradičně byl pořádán v Praze. Svým rozsahem se řadí k nejvýznamnějším knižním veletrhům pořádaných v České republice a jako respektovaná akce se tak těší velké pozornosti médií, čímž výrazně napomáhá propagaci četby knih a literatury vůbec. My zde sice patříme mezi malé vystavovatele, ale cestu k našemu stánku si opět našlo mnoho návštěvníků a projevený zájem o publikace MZM a informace o dění v naší instituci byl o to více potěšující. Je již standardem, že o naši tištěnou produkci je i poměrně velký zájem u zahraničních odběratelů.

Distribuce a prodej muzejních publikací byl v průběhu roku zajišťován prostřednictvím vlastních prodejních míst, zásilkovým prodejem a stálým zásobováním knihkupectví především v Brně a Praze. Tržby EO tvoří vlastní prodej, dále příprava a tisk zakázek pro externí zadavatele a další velmi důležitá část příjmů vychází z kolektivní správy/DILIA. Průběžně byla aktualizována nabídka nakladatelské produkce na webových stránkách a e-shopu MZM.

Souhrn vydaných monografií, katalogů, tisků – 2021:

- Příběh Janáčkovy Její pastorkyně (J. Zahradka)
- Keltové, Brno a hvězdy (J. Čižmářová)
- Historické dolování drahých kovů (kolektiv autorů)
- Tváří tvář předkům (E. Vaníčková)
- Muzeum včera, dnes a zítra (kolektiv autorů)
- Starý zámek v Jevišovicích (J. Černý)
- Hommage à Milan Kundera (kolektiv autorů)
- Hledání pravěkého času (CKA, kolektiv autorů)
- České loutkářské umění (J. Blecha)
- Lidová kultura na Moravě v zrcadle času (EU MZM, kolektiv autorů)
- Slované – stopy předků (L. Galuška)
 - dotisk 2. vydání
- Ryby Amazonie... (M. Šebela)
- Uh. Hradiště-Sady, IV. díl... (J. Mitáček, V. Vavřínek)
- Modrotiskové formy (J. Pechová)

Odborná periodika 2021:

- Anthropologie 1, 2, 3/2021
- AMM scientiae geologicae 1, 2/2021
- AMM scientiae sociales 1, 2/2021
- AMM scientiae biologicae 1, 2/2021

- Folia Numismatica 1–2/2021
- Folia Mendeliana 1–2/2021
- Folia Ethnographica 1, 2/2021.

Externí tisky 2021:

- Slavkovské bojiště, publikace A5
- Mykologické listy, publikace A5
- Zoo Brno, časopis A4
- Biotrofní houby, publikace A5
- Autorka neklidu V. Chytilová, monografie B5

Merkantilní tisky:

- měsíční programy, pozvánky, propagační skládačky, letáky, pracovní listy, pohlednice,
- muzejní časopis M – revue 21

Mezinárodní knižní veletrh „Svět knihy Praha 2021“.

Knihovna a archiv Moravského zemského muzea

Knihovna MZM

Knihovna MZM v roce 2021 v souladu se svým posláním shromažďovala, zpracovávala, zpřístupňovala vědeckou literaturu a poskytovala odborné knihovnické, bibliografické a rešeršní služby nejen odborným zaměstnancům MZM, ale mimo lockdown i veřejnosti. V současné době má knihovna MZM registrováno 786 uživatelů. Celkový počet výpůjček (absenčních i prezenčních) za rok 2021 byl 1 178 svazků. Ke konci roku 2021 měla Knihovna MZM 469 680 knihovních jednotek uložených na odborných odděleních a v Ústřední knihovně, roční přírůstek činil 3 696 knihovních jednotek. Na Ústřední knihovnu z tohoto počtu připadá 48 554 knihovních jednotek s ročním přírůstkem 104 kusů. Všechny knihovní fondy jsou postupně zpracovávány v systému Verbis a záznamy jsou dodávány do Souborného katalogu ČR. Během roku 2021 bylo do Souborného katalogu zasláno 2 603 záznamů. V jednotlivých knihovnách MZM, stejně jako v Ústřední knihovně, probíhaly periodické revize části knihovního fondu, které budou pokračovat i v roce 2022. Knihovna MZM je institucionálním členem regionálního výboru Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) Jižní Morava a členem Komise knihovníků muzeí a galerií AMG Jihomoravského kraje. V roce 2021 se Knihovna MZM zapojila do projektu Česká knihovna (MZK Brno) a dále získala finance z projektu MK ČR VISK 5 Retrokon, v rámci kterého bylo s pomocí brigádníků zhotoveno 1 794 katalogizačních záznamů odeslaných do SK ČR.

Muzeologická knihovna

čítá celkem 10 945 přírůstkových čísel, roční nárůst činil 33 knihovních jednotek. Dvakrát ročně je vydávána informační brožura o nových přírůstcích. Pracoviště také zajišťovalo během roku 2021 tlumočení při akcích se zahraniční účastí a překlady cizojazyčných resumé pro periodika vydávaná MZM, anotací výstav, smluv a korespondence pro potřeby sekretariátu, oddělení komunikace a marketingu, popř. jednotlivých odborných oddělení (např. přepisy a pře-

Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.,
vedoucí oddělení

klady *deníků J. B. Vávry (Wawry)*, překlady pro stálou expozici *Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času* či pro publikace a výstavy *Rudické geody*, *Nejstarší ozdoby*, *Historické dolování na Českomoravské vrchovině* a vybraných receptů z *Kuchařky pro Mendela*.

Archiv a spisovna

Rok 2021 byl opět ovlivněn pandemickou situací. Archiv navštěvovali externí badatelé v měsících, kdy to situace umožňovala. Do spisovny byly převzaty dokumenty Generálního ředitelství MZM. Stěžejní činností archivu byly pokračující práce spojené s projektem NAKI II – *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace* spoluřešeným s Moravskou galerií. V rámci projektu byly písemnosti nově vznikajícího fondu *Obrazárna Moravského zemského muzea II* kompletně základně zpracovány v archivním systému ELZA a byla také realizována digitalizace tohoto fondu s celkovým objemem 13 923 digitalizátů.

Archivář absolvoval webinar pořádaný vzdělávací agenturou Aliaves & Co. a.s. s akreditací MV – AK/PV-390/2021; *Spisová služba a archivnictví – aktuality a praxe*.

Publikační činnost:

Jan Obrovský: *Poválečné konfiskace německého kulturního majetku a obrazárna Moravského zemského muzea – několik příkladů ve světle archivních dokumentů uložených v MZM*, Bulletin Moravské galerie v Brně č. 83, 2021, s. 26–41.

Expozice Moravského zemského muzea

Historické muzeum

Ústav Anthropos

Odborné aktivity ústavu v oblasti archeologie se v roce 2021 soustřeďovaly na výzkum pravěké těžby v Krumlovském lese (M. Oliva) a na výzkum polykulturní lokality Ostrava–Hošťálkovice II Hladový vrch (P. Neruda a Z. Nerudová z Centra kulturní antropologie (CKA), kde se podařilo najít novou, dosud neznámou archeologickou vrstvu z období mladého paleolitu. Pokračovalo vyhodnocování digitálních snímků Věstonické Venuše ve spolupráci s firmou Thermo Fisher Scientific a pozornost byla věnována problematice datování mladopaleolitických parohových a kostěných hrotů, kterou pracovníci archeologické sekce provádějí společně s univerzitou v Jeně (Německo).

Sekce pro paleontologii prováděla terénní paleontologický výzkum a zpracování kosterních pozůstatků fauny posledního glaciálu z jeskyní Barová (Moravský kras) a Pružínská dúpna (Strážovské vrchy, Slovensko). Zároveň pokračovalo odborné zpracování osteologického materiálu z lokality Cezavy u Blučiny z mladší doby bronzové a raně středověkého souboru z Modré u Velehradu. Nově byl analyzován soubor zvířecích kostí z pohřebiště z období kultury zvoncovitých pohárů v Popůvkách a započalo zpracování zvířecího osteologického materiálu z laténské sídliště Němčice nad Hanou. V dubnu a květnu 2021 proběhl ve spolupráci se společností Archaia Brno z.ú. a pracovníků Centra kulturní antropologie (CKA) výzkum části sídlištní plochy na ulici Vídeňské 11, při kterém byl kromě kamenných artefaktů nalezen zajímavý paleontologický materiál, především fragment lebky nosorožce srstnatého z období epigravettien (M. Roblíčková ve spolupráci se Z. Nerudovou z CKA).

Antropologická sekce pokračovala v práci na revidi slovanského pohřebiště z Uherského Hradiště – Sadů a na nových analýzách pravěkých souborů z Modřic, Popůvek a menších neolitických a eneolitických celků (Z. Tvrđý). Probíhalo další zpracování slovanského kosterního materiálu ze Starého Města (M. Fojtová). Pro účely datování kostních vzorků byla prodloužena spolupráce s radiouhlíkovou laboratoří CRL (provozována Ústavem jaderné fyziky a Archeologickým ústavem AV ČR v Praze). Navázali jsme rovněž na RTG snímkování kosterního materiálu na Klinice zobrazovacích metod FNUSA v Brně. V rámci výzkumu aDNA populace

doc. Mgr. Petr Neruda, Ph.D.,
vedoucí oddělení

kultury zvoncovitých pohárů z Popůvek jsme spolupracovali s Laboratoří biologické a molekulární antropologie ÚEB PŘF MU. Nově byla zahájena vědecká spolupráce s Antropologickým oddělením Národního muzea v Praze se zaměřením na analýzu izotopů stroncia ze vzorků raně středověkého kosterního materiálu ze Starého Města. Účelem analýz je rekonstrukce migrací tehdejší populace. Z. Tvrđý byl třetím rokem spoluřešitelem grantového projektu GAČR č. 19-16304S: „Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu“ (hlavním řešitelem je P. Květina z AÚ AV ČR Praha, dalším spoluřešitelem F. Trampota z ÚAM FF MU).

Ústav Anthropos (M. Oliva, P. Neruda) se společně s CKA MZM (Z. Nerudová) podílel na tvorbě a instalaci pamětní desky (autorka návrhu Irena Armutidisová) k nálezu hrobu šamana z Brna ve Francouzské ulici.

M. Oliva byl členem komise AV ČR pro udělování titulu D.Sc. a mnoha dalších grémií. P. Neruda je zařazen do odborné skupiny připravující novelizaci metodického pokynu o inventarizaci sbírek dle zadání Ministerstva kultury ČR. S. Černocká a Y. Kovaříková byly členkami Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR.

Sbírkotvorná činnost

Sbírkotvorná i odborná činnost byla omezena restrikcemi spojenými s opatřeními proti šíření Covidu-19. Přesto se podařilo dokončit úpravu depozitáře pro paleontologické a antropologické sbírky na Biskupském dvoře (d'Elvertovo křídlo), včetně instalace nových úložných systémů, které po reorganizaci uložení zvyšují celkovou kapacitu depozit

táře i kvalitu uložení sbírkových předmětů. Mezi významné akvizice patří kromě zvířecího osteologického materiálu z paleontologických výzkumů v jeskyních Moravského krasu především torzo lebky mladého jedince nosorožce srstnatého, které je zajímavé jak místem nálezu přímo ve městě Brně, tak svou relativně pozdní datací. Do sbírek byla zapsána dřívější akvizice asi 40 koster z období stěhování národů ze Šaratic.

V roce 2021 evidoval ústav celkem 353 604 evidenčních čísel sbírkových předmětů. V chronologické evidenci přibýlo 120 nových položek. Pracovníci inventarizovali 30 922 evidenčních čísel. Konzerrováno bylo 496 předmětů, zrestaurováno 631 položek a 101 bylo preparováno.

Prezentační činnost

Zápůjčky pro výstavu:

Mezi nejdůležitější zápůjčky patřily dvě gravettienké řezby z mamutoviny, které byly součástí rozsáhlé výstavy o využití slonoviny v lidské historii, jež byla pod názvem „Terrible Beauty. Elephant – Human – Ivory“ otevřena v Humboldt Forum v Berlíně 20. 7. 2021.

Ze sbírek ústavu byly podpořeny trvalé expozice v Muzeu Blanenska, v Mladečských jeskyních – Správa jeskyní České republiky, v Muzeu Vyškovska a v Muzeu regionu Boskovicka. Pro novou stálou expozici „Obrazy z Moravského Švýcarska“, připravovanou Muzeem Blanenska, byly vyrobeny kopie 7 sbírkových předmětů (zvířecích kostí) z lokality Holštýn, lom U kaštanu.

Kromě toho participoval ústav na výstavách:

- Za dinosaury a dobrodružstvím se Zdeňkem Burianem, 1. 6. – 20. 9. 2021, galerie Atrium ve Zlíně.
- Člověk v jeskyni, 24. 7. – 5. 9. 2021, Kulturní středisko města Blanska – Galerie města Blanska.
- Člověk v jeskyni, 23. 11. – 6. 2. 2022, Národní technická knihovna v Praze.
- Kulturní projevy v živočišné říši aneb umí lidoopi kreslit?, 3. 8. 2021 – 13. 2. 2022, Bučovice – Muzeum Vyškovska.
- Markova cihelna a Gabriel Křivánek, 3. 9. 2021 – 14. 11. 2021, Vyškov – Muzeum Vyškovska.
- Projevy bohatství a moci elit od pravěku do novověku, 1. 2. 2021 – 31. 12. 2021, Muzeum města Brna.

Vědecko-výzkumná činnost

Prováděná vědecká činnost byla úzce svázaná s cíli IP DKRVO, které jsou často koncipovány i jako

vnitro ústavní dlouhodobé výzkumné cíle. I v roce 2021 se dařilo rozvíjet mezinárodní spolupráci se zahraničními institucemi, která spočívá v participaci na řešení výzkumných projektů:

- Výzkum retušerů z tvrdých živočišných tkání – E. Turner, MONREPOS – Archaeological Research Centre and Museum for Human Behavioural Evolution, RGZM, Německo (P. Neruda).
- Datování hrotů z tvrdých živočišných tkání z mladopaleolitických lokalit – Sebastian Pfeifer, Philosophische Fakultät, Seminar für Ur- und Frühgeschichtliche Archäologie, Friedrich-Schiller-Universität, Jena, Německo (P. Neruda a Z. Nerudová /CKA/).
- Výzkum gravettienkých sídlišť jižní Moravy z archeozoologického hlediska – Piotr Wojtal a Jaroslaw Wilczynski, Institute of Systematics and Evolution of Animals, Polish Academy of Sciences, Kraków (M. Roblíčková a M. Oliva, na projektu se dále podílí J. Svoboda z ARÚ AV ČR).
- Spolupráce na projektu CORCOM – Diet, Mobility and Synanthropy of Moravian Corvids during the Gravettian – Shumon T. Hussain PhD, Assistant Professor of Paleolithic Archaeology (Aarhus University, School of Culture and Society, Department of Archaeology and Heritage Studies, Denmark), Dr. Chris Baumann (Senckenberg Center for Human Evolution and Paleoenvironment (S-HEP), University of Tübingen, Germany), (M. Roblíčková).
- Výskyt medvěda hnědého *Ursus arctos Linnaeus*, 1758 v pozdním pleistocénu v České republice – PhD. hab. prof. UW r Adrian Marciszak (Department of Paleozoology/Department of Evolutionary Biology and Conservation of Vertebrates, Faculty of Biological Sciences, University of Wrocław, Poland), (M. Roblíčková).
- Analýza izotopů pro výzkum výživy a mobility (lokality Velim a Modřice) – Dalia Pokutta z Department of Archaeology and Classical Studies a Archaeological Research Laboratory, Stockholm University ve Švédsku (Z. Tvrдый).
- Výzkum a DNA jedince z Mladče – Natalia Kasuba z Archaeological Research Laboratory, Stockholm University ve Švédsku (Z. Tvrдый, P. Neruda).
- Pokračování spolupráce s Georgia State University (Frank L. Williams) na výzkumu dentálních znaků a vybraných patologií na materiálu z Modřic.
- Pokračování spolupráce na projektu „Gender on the move: chronology and exogamic practices at the beginning of farming. The case of North Carpathian Basin“ – Alba Masclans a Berta Morell

Spanish National Research Council, University of Tübingen, (Z. Tvrđý).

- Pokračování spolupráce s laboratoří R. Pinhasiho, University of Vienna, Department of Evolutionary Anthropology – analýza aDNA populace prvních zemědělců z Nitry, jsou k dispozici výsledky, publikace bude následovat (Z. Tvrđý).
- Nově byla navázána spolupráce s Max-Planck-Institut für Menschheitsgeschichte (Jena, Německo – A. Filer) za účelem studia genomiky starobyklých patogenů v souvislosti s infekčními chorobami se zaměřením na středověkou Evropu (M. Fojtová).

Pracovníci Ústavu Anthropos a Centra kulturní antropologie zrealizovali v dubnu 2021 mezinárodní konferenci Hugo Obermaier Meeting, která byla původně připravovaná na rok 2020, ale kterou bylo nutné zrušit v souvislosti s proticovidovými opatřeními. Přestože nová vlna onemocnění znemožnila fyzické setkání účastníků v Brně i v roce 2021, za přispění kolegů z univerzity v Erlangenu a Kolíně (Německo) se podařilo uskutečnit online verzi konference, které se zúčastnilo více než 150 kolegů z řady zemí.

Pedagogická činnost

Ústav Anthropos dlouhodobě spolupracuje s pracovišti zajišťujícími výuku archeologie na univerzitách v Brně, Olomouci a Plzni. Pracovníci ústavu v roli vedoucích nebo konzultantů se podílejí na studentských pracích a jsou členy oborových komisí. M. Oliva přednášel na UK v Praze a na ZČU v Plzni. Vedl doktorskou disertaci J. Bartíka na FF MU, úspěšně obhájenou 25. 9. (později získala cenu prorektorky). Byl členem komise pro doktorské studium na Ústavu Archeologie a muzeologie a na Ústavu evropské etnologie FF MU a na katedře archeologie Západočeské univerzity v Plzni. P. Neruda převzal vedení magisterských prací O. Bobuly a D. Chlachuly.

Vyžádané přednášky:

- „Neandertálci – co o nich víme a co tušíme“, katedra antropologie PřF CUNI, 11. 5. 2020 (P. Neruda)

Přednášky pro veřejnost a popularizace:

- Natáčení pořadu „Mistři starých řemesel“ pro ČT (3. 5. Rebešovice, Z. Tvrđý spolu s M. Salašem).
- Přednáška: „Zvíře v jeskyni“ v rámci doprovodného programu výstavy „Člověk v jeskyni“ v Ga-

lerii města Blanska, přednáška proběhla 11. 8. 2021. (M. Roblíčková).

- Krátký vstup ve Zprávách ČT v souvislosti s nálezem části lebky nosorožce srstnatého při záchraném archeologickém výzkumu organizace Archaia Brno z.ú., dne 9. 4. 2021. (M. Roblíčková).

Do popularizace lze také zařadit pořady k nálezům lebky nosorožce na Vídeňské 11:

- o <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3295409-archeologove-objevili-v-brne-lebku-pravekeho-nosorozce-na-stejnem-miste-jako-v;>
- o [https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/archeologove-v-brne-nasli-az-18-tisic-let-starou-lebku-vyhynuleho-nosorozce-2021.html;](https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/archeologove-v-brne-nasli-az-18-tisic-let-starou-lebku-vyhynuleho-nosorozce-2021.html)
- o [https://www.blesk.cz/clanek/regiony-brno-brno-zpravy/676119/lovci-mamutu-v-brne-archeologove-nasli-18-tisic-let-starou-lebku-obriho-nosorozce.html;](https://www.blesk.cz/clanek/regiony-brno-brno-zpravy/676119/lovci-mamutu-v-brne-archeologove-nasli-18-tisic-let-starou-lebku-obriho-nosorozce.html)
- o [https://m.magazinplus.cz/technika/2034-behem-stavebnich-praci-v-brne-byl-vykopana-lebka-davno-vymreleho-druhu-nosorozce.html;](https://m.magazinplus.cz/technika/2034-behem-stavebnich-praci-v-brne-byl-vykopana-lebka-davno-vymreleho-druhu-nosorozce.html)
- o [http://www.mzm.cz/aktuality/vzacny-objev-lebky-nosorozce-z-obdobi-pleistocenu-putuje-dobirek-mzm/.](http://www.mzm.cz/aktuality/vzacny-objev-lebky-nosorozce-z-obdobi-pleistocenu-putuje-dobirek-mzm/)

Popularizační činnost byla realizována publikacemi ve veřejných periodících:

- M. Oliva: Eskymo Welzl návštěvou v Moravském zemském muzeu, M revue 1/2021, 26–27.
- M. Oliva: Prsatá tyčinka z Dolních Věstonic, M revue 1/2021, 78.
- M. Oliva: Záhadná zkáza dobře chráněných unikátů. 22. dubna 1945. Požár mikulovského zámku. Živá historie, červen 2021, 35–39.
- Z. Nerudová, P. Neruda: Stanice lovců mamutů odhaluje svá tajemství, M revue 2/2021, 34–37.
- Z. Nerudová, M. Roblíčková: Lebka srstnatého nosorožce patřila mláděti, M revue 1/2021, 62–62.

Účast na vědeckých konferencích a seminářích v zahraničí

- UISPP v Meknes, sekce MSA and Middle Palaeolithic Settlement Dynamics, on-line 3. 9. 2021 (P. Neruda).
- 26th International Cave Bear Symposium, Reiss-Engelhorn-Museen, Mannheim, Germany, 30. 9. – 3. 10. 2021, s příspěvkem na téma: The faunal assemblage of Feryho Tajná Cave (Moravian Karst, Czech Rep.) (M. Roblíčková).

Účast na vědeckých konferencích a seminářích v ČR

- Nové výsledky badatelského výzkumu gravettien-ské lokality Hošťálkovice II – Hladový vrch (Ostrava), 26. Kvartér, Brno, 3. 12. 2021 (Z. Nerudová – P. Neruda – L. Lisá – Z. – N. Doláková – P. Moska)
- Barová jeskyně – sonda Pod žebříkem, 26. Kvartér, Brno, 3. 12. 2021 (M. Roblíčková – A. Plichta – V. Káňa)
- Výsledky archeologického a antropologického výzkumu pohřebiště KZP v Popůvkách, XL. Pracovní setkání Otázky neolitu a eneolitu našich zemí 2021, Nové Hrady, 29. 9. – 1. 10. 2021 (A. Červková – Z. Tvrď)
- Pozůstatky fauny v jeskyních Moravského krasu, Kras, jeskyně a lidé (Odborná konference k problematice udržitelného rozvoje v krasových oblastech), Blansko – Českovice, 17.–18. září 2021 (M. Roblíčková)

Jiné zahraniční služební cesty

Nebyly realizovány.

Ediční činnost

Pracoviště zajišťovalo vydávání odborných časopisů *Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales*, vyšla čísla 2020/2 a 2021/1 (M. Oliva, vedoucí redaktor), ediční zpracování a vydání časopisu *Anthropologie*, vyšly tři svazky ročníku 59 (Z. Nerudová, CKA, vedoucí redaktorka). Práce v redakční radě časopisu *Anthropologie* (M. Oliva, P. Neruda), *Archeologické výzkumy na Vysočině* (P. Neruda), *Śląskie Sprawozdania Archeologiczne* (P. Neruda), *Archeologické rozhledy* (M. Oliva) a *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae* (M. Roblíčková).

Publikační činnost

- Nerudová, Z., Neruda, P., Hamrozi, P. 2021: Statistical and geographical modelling of Moravian (Czech Republic) Late Upper Palaeolithic occupation. *Quaternary International* 581–582, 175–189.
- Williams, F.L.E., Schmidt, C.W., Droke, J.L., Neruda, P., Willman, J.C., Becam, G., de Lumley, M.-A. 2021: Reconstructing the Diet of Külna 1 from the Moravian Karst (Czech Republic). *Journal of Paleolithic Archaeology* 4 (21).
- Neruda, P. 2021: Deconstructing the Middle/Upper Palaeolithic Transition in Moravia (Czech Republic), in: S. Gaudzinski-Windheuser, O. Jöris (Eds.):

The Beef behind all Possible Pasts. The Tandem-Festschrift in Honour of Elaine Turner and Martin Street Heidelberg: *Propylaeum*, 211–228.

Adameková, K., Lisá, L., Neruda, P., Petřík, J., Doláková, N., Novák, J., Volánek, J. 2021: Pedosedimentary record of MIS 5 as an interplay of climatic trends and local conditions: Multi-proxy evidence from the Palaeolithic site of Moravský Krumlov IV (Moravia, Czech Republic). *CATENA* 200 (105174), 105174.

Oliva, M.: Karel Absolon archeolog. In: Zajíček, P – Oliva, M. – Kostrhun, P. 2021: Karel Absolon – objevitel, manažer, vědec, 181–291. *Academia*, Praha.

Oliva, M. – Zajíček, P – Kostrhun, P.: Karel Absolon – doba poválečná a poslední roky života. In: Zajíček, P – Oliva, M. – Kostrhun, P. 2021: Karel Absolon – objevitel, manažer, vědec, 375–391. *Academia*, Praha.

Oliva, M.: Bibliografie Karla Absolona (včetně novinových článků a recenzí). In: Zajíček, P – Oliva, M. – Kostrhun, P. 2021: Karel Absolon – objevitel, manažer, vědec, 393–418. *Academia*, Praha.

Oliva, M. – Venc, S. 2021: Pozdněglaciální osídlení u Stadic v severozápadních Čechách. *Památky archeologické* 112, 5–70.

Oliva, M.: Ondratice I/Želeč: ústřední mladopaleolitická stanice s listovitými hroty. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 106/1, 3–74.

Oliva, M.: Tzv. druhá Věstonická Venuše ve vzpomínkách Karla Valocha. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 106/1, 155–159.

Oliva, M.: O relativitě uvědomělosti. *Kronika obce Milovice na Břeclavsku 1938–1945. Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 106/1, 161–169.

Oliva, M.: Vilém Gebauer – sto let od narození. *Pravěk N.Ř.* 28, 225–228.

Oliva, M.: Předmluva. In: J. Clottes – V. Soukup – B. Půtová: *Pravěké umění. Evoluce člověka a kultury*. *Carolinum*, Praha.

Oliva, M.: Upravené skalní výchozy a otázka megalitizmu v těžební oblasti Krumlovského lesa. *Studia Achaologica Brunensia* 26/1, 83–97. <https://doi.org/10.5817/SAB2021-1-3>

Kostrhun, P. – Oliva, M.: Nad vzpomínkami Oldřicha Neužila. *Studie Centra kulturní antropologie* 6, 201–202. *MZM*, Brno.

Oliva, M.: Mammoth remains, burials, and art (30–15 ky ago): anthropological perspective. *Anthropologie* 59/3, 225–249.

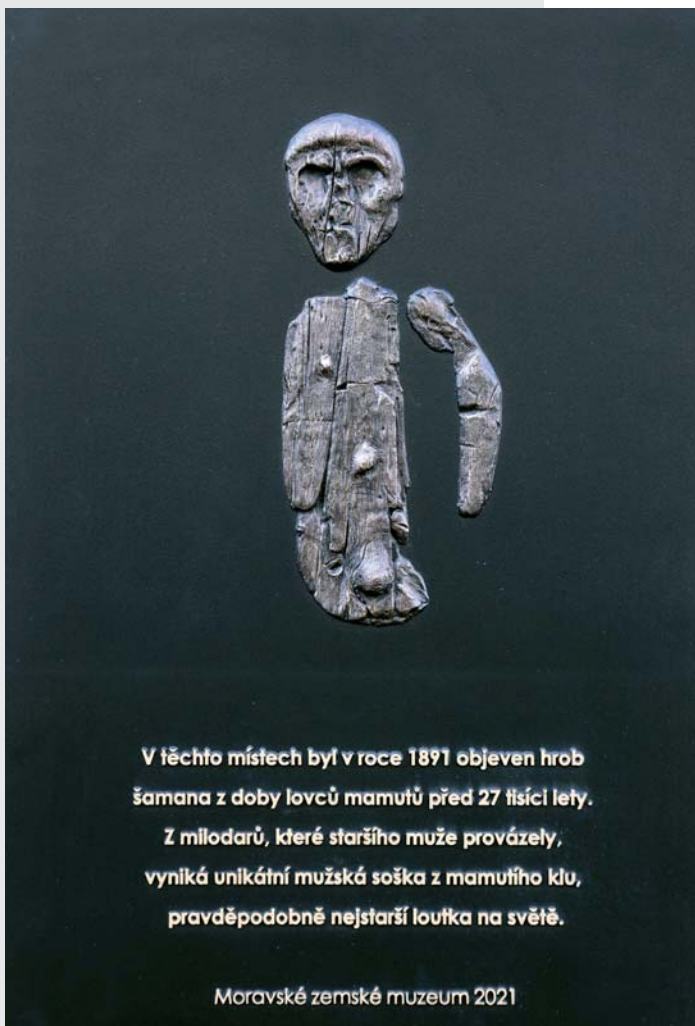
- Oliva, M.: Centrální mladopaleolitická stanice Míškovice I na východní Moravě. *Acta Musei Moraviae, scientiae sociales* 106/2, 177–224.
- Oliva, M.: Le Paléolithique de la République Tchèque. *L'Anthropologie (Paris)* 123, <https://doi.org/10.1016/j.anthro.2021.102916>
- Oliva, M.: Mammoth bone structures: A Comparison of Dolní Věstonice and Spadzista Street Site in Kraków. *L'Anthropologie (Paris)* 123, <https://doi.org/10.1016/j.anthro.2021.102917>
- Oliva, M.: Moravský kras v paleolitu a trochu i po té. *Acta speleologica* 10/2021, 49–53.
- Struhár, V., Tvrđý, Z., Jarošová, I., Zachar, T. 2021: Všade samé kosti. in: Struhár, V. a kol.: *Mystérium Liskovskej jaskyne*. Ružomberok, 186–205.
- Cheronet, O., Ash, A., Anders, A., Dani, J., Dombórczki, L., Drozdova, E., Francken, M., Jovanovic, M., Milasinovic, L., Pap, I., Raczky, P., Teschler-Nicola, M., Tvrđý, Z., Wahl, J., Zarina, G., Pinhasi, R. 2021: Sagittal suture morphological variation in human archaeological populations. *The Anatomical Record* 304/12, 2811–2822.
- Masclans, A., Tvrđý, Z., Pavúk, J., Cheben, M., Bickle, P. 2021: Exploring sexual division of labour at “Nitra Horné Krškany” cemetery using stone tool use-wear analysis, physical activity markers, diet, and mobility as proxies. *Archaeological and Anthropological Sciences* 13:109.
- Fojtová, M., Tvrđý, Z., Jarošová, I. 2021: 8. Anthropological Analysis of Skeletal Remains of People of the Lengyel Culture in Moravia. in: V. Smrčka, O. Gábor (eds): *Health and Disease in the Neolithic Lengyel Culture*. Praha: Charles University Karolinum Press, 234–252.
- Smrčka, V., Tvrđý, Z. 2021: 9. Survey of Bone Diseases in Moravian Neolithic Cultures. in: V. Smrčka, O. Gábor (eds): *Health and Disease in the Neolithic Lengyel Culture*. Praha: Charles University Karolinum Press, 253–276.
- Tvrđý, Z. 2021: 6. Antropologická analýza lidských kosterních pozůstatků pohřební komponenty KNP v Modřicích. in: M. Šmíd a kol.: *Eneolitické osídlení lokality Modřice-Rybníky (okr. Brno-venkov)*. *Pravěk Supplementum* 36. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., 63–107.
- Trampota, F., Bíšková, J., Čerevková, A., Čižmář, I., Drozdová, E., Kala, J., Kos, P., Květina, P., Parma, D., Přichystal, M., Světlík, I., Šín, L., Tvrđý, Z., Vrána, J. 2021: Eneolitický kostrový pohřební ritus na Moravě ve světle radiokarbonového datování. *Archeologické rozhledy* LXXIII/3, 315–358.
- Roblíčková, M., Plichta, A., Káňa, V. 2021: Nová data z paleontologického výzkumu v jeskyni Barové (Moravský kras). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Geologicae*, 106, 2, 181–208.
- Taron, U. H.; Pajmans, J. L. A.; Barlow, A.; Preick, M.; Iyengar, A.; Dragusin, V.; Vasile, S.; Marciszak, A.; Roblíčková, M.; Hofreiter, M. 2021: Ancient DNA from the Asiatic Wild Dog (*Cuon alpinus*) from Europe. *Genes*, 12, 2 (144), 1–19, doi.org/10.3390/genes12020144.
- Reade, H., Grimm, S. B., Tripp, J. A., Neruda, P., Nerudová, Z., Roblíčková, M., Sayle, K. L., Kearney, R., Brown, S., Douka, K., Higham, T. F. G., Stevens, R. E. 2021: Magdalenian and Epimagdalenian chronology and palaeoenvironments at Külna Cave, Moravia, Czech Republic. *Archaeological and Anthropological Sciences*, 13, 4, 1–20, doi.org/10.1007/s12520-020-01254-4.
- Stefaniak, K., Lipecki, G., Nadachowski, A., Semba, A., Ratajczak, U., Kotowski, A., Roblíčková, M., Wojtal, P., Shpansky, A. V., Malikov, D. G., Krakhmalnaya, T. V., Kovalchuk, O. M., Boeskorov, G. G., Nikolskiy, P. A., Baryshnikov, G. F., Ridush, B., Jakubowski, G., Pawłowska, K., Cyrek, K., Sudoł-Procyk M., Czyżewski, Ł., Krajcarz, M., Krajcarz, M. T., Żeromska, A., Gagat, P. & Mackiewicz, P. 2021: Diversity of muskox *Ovibos moschatus* (Zimmerman, 1780) (Bovidae, Mammalia) in time and space based on cranial morphometry. *Historical Biology*, 33, 1, 62–77, doi.org/10.1080/08912963.2019.1666374.
- Wilczyński, J., Haynes, G., Sobczyk, Ł., Roblíčková, M., Wojtal, P. 2021: Response to Germonpré et al. “Some comments on ‘Friend or Foe? Large canid remains from Pavlovian sites and their archaeozoological context’, a paper by Wilczyński et al. (2020)”. *Journal of Anthropological Archaeology*, 63, 1–5, doi.org/10.1016/j.jaa.2021.101328.
- Roblíčková, M. 2021: Pozůstatky fauny v jeskyních Moravského krasu. *Acta Speleologica*, 10/2021, 55–58.

Kromě vědeckých výstupů prováděli pracovníci ústavu recenzní řízení pro česká a zahraniční periodika a vypracovali posudky bakalářských a diplomových prací.

Knihovna Ústavu Anthropos

Knihovna ústavu Anthropos shromažďuje a eviduje specializovanou literaturu zaměřenou na archeologii paleolitu a mezolitu, etnologii, kulturní a fyzickou antropologii, osteologii, geologii pleistocénu a příbuzných oborů, a to jak monografie, tak časopisy, periodické řady a separáty.

Za rok 2021 bylo získáno do knihovny 337 přírůstků, k 31. 12. 2021 knihovna evidovala celkem 28011 knihovních jednotek. Všechny knihovní fondy jsou postupně zpracovávány v systému Verbis a záznamy jsou dodávány do Souborného katalogu ČR. Přírůstky jsou získávány především výměnou se zahraničními institucemi - univerzitami a muzei z celého světa. V roce 2021 jsme uskutečnili výměnu se 62 institucemi (55 zahraničními, 7 českými) zasláním časopisu Anthropologie, Časopisu Moravského muzea a publikace z řady Studie Centra kulturní antropologie – „Hledání pravěkého času“. Knihovna poskytuje odborné služby jak pracovníkům muzea, tak i knihovnám v rámci meziknihovní výpůjční služby, vědeckým pracovníkům, studentům i ostatní veřejnosti. Počet protokolovaných zápůjček za rok 2021 činil 99, prezenční zápůjčky nejsou protokolovány. Rovněž byly doplňovány čárové kódy do publikací a jednotlivých svazků periodik a opravovány a doplňovány záznamy ve Verbisu. Část fondu periodik byla navržena k přesunu na naše detašované pracoviště v Rebešovicích a následně odvezena. Další část fondu periodik k přesunu se připravuje.

V těchto místech byl v roce 1891 objeven hrob šamana z doby lovců mamutů před 27 tisíci lety. Z milodarů, které staršího muže provázely, vyniká unikátní mužská soška z mamutiho klu, pravděpodobně nejstarší loutka na světě.

Moravské zemské muzeum 2021

Centrum kulturní antropologie

Centrum kulturní antropologie (CKA), pokračovalo v roce 2021 ve své činnosti, která přímo navazuje na dlouhodobý program Pavilonu Anthropos, v němž CKA také sídlí. Oddělení tematicky čerpá z odkazu jednoho ze zakladatelů české kulturní antropologie a muzeologie a současně poválečného zakladatele Anthroposu Jana Jelínka. Oddělení se ve své činnosti rovněž snaží maximálně využít potenciál sbírkového fondu, který spravuje, tj. sbírky mimoevropské etnologie. V rámci *Laboratoře antropologické rekonstrukce* (LAR), konstituované při Centru kulturní antropologie v roce 2017, úspěšně pokračuje v činnosti antropologická 3D rekonstrukce (antropoložka E. Vaníčková). Rovněž bylo pokračováno ve zpracování a publikování výsledků z oboru dějin archeologie a dalších příbuzných věd (P. Kostrhun). Aktivita oddělení se rozšířily také o realizaci terénních archeologických výzkumů, konzultace nálezových situací na archeologických výzkumech jiných institucí a na revize a inventarizaci sbírek (Z. Nerudová). CKA zintenzivnilo své aktivity v oblasti muzeologie a výzkumu paleolitického umění (M. Galetová). CKA se obsahově a tematicky rovněž stará o náplň Pavilonu Anthropos (výstavy, přednášky, prezentace projektů aj.).

V roce 2021 bylo navázáno na tradici úspěšných výstav a doprovodných akcí pro veřejnost, které rozvíjely témata z oblasti archeologie, kulturní antropologie, etnologie a historie. Výstavní činnost však byla výrazně omezena protiepidemickými opatřeními, která uzavřela výstavní prostory návštěvníkům od počátku roku do 12. 5. 2021. V Pavilonu Anthropos tak mohla být realizována pouze jedna výstava *Óóó Indiáni*, připravená kolegyněmi z Dětského muzea (zahájení výstavy proběhlo 17. 6.). Na výstavě, představující život a tradice původních obyvatel Severní Ameriky, CKA participovalo zápůjčkami sbírkových předmětů. Do konce roku výstavu navštívilo více jak 14.000 osob. Oddělení spolupracovalo na přípravě výstav *Člověk v jeskyni* v Galerii Blansko (24. 7. – 12. 9. 2021) a v galerii Národní technické knihovny (23. 11. 2021 – 6. 2. 2022) jak zapůjčeným materiálem, tak přednáškami v rámci doprovodného programu (M. Galetová, P. Kostrhun).

O úspěchu chodu stálých expozic a výstav Pavilonu Anthropos svědčí přehled návštěvnosti a tržeb

Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D., vedoucí oddělení

i využití lektorské služby především školními skupinami, která poskytuje odborný výklad ve stálých expozicích. Rok 2021 byl však v této oblasti výrazně omezen nucenými uzavírkami muzeí (1. 1. – 12. 5.). Celková návštěvnost Pavilonu Anthropos přesto činila 23 600 osob. Lektorský výklad byl poskytnut 358 školním skupinám.

Vědeckovýzkumná činnost

Odborné aktivity CKA navazovaly na předešlé období. Na jedné straně pokračovalo další systematické zpracování a digitalizace archivních fondů – především písemné pozůstalosti a korespondence Karla Absolona a Jana Jelínka. Výsledky této práce byly v roce 2021 zpracovány a publikovány v odborných recenzovaných studiích a také monograficky (P. Zajíček – M. Oliva – P. Kostrhun: *Karel Absolon. Objevitel, manažer, vědec*. Academia 2021). K archivnímu zpracování a digitalizaci byly také využity prostředky z rámce institucionálního financování na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace MZM (P. Kostrhun).

Z. Nerudová se věnovala plnění vědeckovýzkumných cílů MZM: pokračoval terénní badatelský výzkum lokality Hošťálkovice, okr. Ostrava, dále společně s P. Nerudou odborně dozorovala a konzultovala badatelský výzkum jeskyně Býčí skála (realizace UPOL). Společně s Ústavem Anthropos se podílela na záchraném výzkumu lokality Vídeňská 11, včetně zpracování a vyhodnocení získaných nálezů. Pokračovala ve zpracování rukopisných deníků Karla Valocha a v rešerších přehledu paleolitických a paleontologických nálezů z oblasti Brna. Tiskem vydala několik impaktovaných článků. Spolupodílela se na autorství knihy (P. Kostrhun, Z. Nerudová, B. Půtová, V. Soukup, O. Neužil.

Hledání pravěkého času). Byla spoluorganizátorkou mezinárodní konference Hugo Obermaier Gesselschaft 62. Jahrestagung (6. – 8. 4. 2021 Brno), realizované on-line formou. Aktivní účast s přednáškou na on-line zahraniční konferenci. Jako vedoucí redaktorka časopisu *Anthropologie* zajišťovala chod časopisu a vydání všech plánovaných čísel.

V plné míře byla nadále rozvíjena činnost Laboratoře antropologické rekonstrukce (E. Vaníčková, O. Bílek), zaměřené na 3D antropologické rekonstrukce podoby člověka, vycházejí z archeologických a antropologických nálezů. Hlavními výsledky v roce 2021 byly rekonstrukce podoby dvou žen obětovaných v neolitických těžních jamách v Krumlovském lese (výzkum Ústavu Anthropos, M. Oliva), doplněné o nové genetické zkoumání a rozbor zubního kamene. Dále vznikla podoba dvou velkomoravských mužů, jedna v hyperrealistické bustě, druhá jako 3D reliéf (výzkum L. Galuška). Pro publikační účely byla vytvořena kresebná rekonstrukce vojáka z období napoleonských válek, MUNI LF Brno. V roce 2021 s přesahem do roku 2022 byla postupně tvořena antropologická rekonstrukce ženy z pohřebiště Mikulovice, ARUP AV Praha. V dlouhodobém kontextu vzniká modelace evoluční řady a pleistocenních zvířat. Významným počinem v této oblasti se stalo vydání reprezentativní monografie shrnující dosavadní činnost LAR: E. Vaníčková, O. Bílek 2021: *Tváří v tvář předkům – Laboratoř antropologické rekonstrukce*. MZM 2021. E. Vaníčková byla zapojena do projektu GAČR JUNIOR STAR: Langobardská populace na Moravě. Interdisciplinární výzkum nekropolí doby stěhování národů. ARUB AV Brno, 2021–2024. Aktivní účast na konferenci *Archeológia barbarov 2021* a MORPHOLOGY 2021, 52nd International Congress on Anatomy, 57th Lojda Symposium on Histochemistry.

M. Galetová pokračovala ve studiu mobilního umění a osobních ozdob moravského paleolitu a jako výstupy připravovala prezentace na zahraniční konferenci a publikace. Začala příprava výstavy *Nejstarší šperky a ozdoby těla*. Pokračoval výzkum vztahu člověka a zvířete v paleolitu, byl zaměřen zejména na doklady domestikace vlka na moravské lokalitě Předmostí u Přerova. Ve spolupráci se zahraničními kolegy bylo vydáno 5 odborných textů. Zúčastnila se (on-line) konference 14th Meeting of the Worked bone research group (University of Johannesburg) s příspěvkem Aurignacian necklace: “perforated” animal teeth from Mladeč (Moravia, Czech Republic) a 62nd Annual Me-

eting Hugo Obermaier Gess. (on-line) s příspěvkem *Seasonality in the fossil large canids from Předmostí* (spoluautoři M. Nývltová-Fišáková, M. Germonpré).

Výstavní projekty

Vedle uvedených výstavních projektů v rámci Pavilonu Anthropos byla rozvíjena spolupráce s Moravskou galerií na projektu výstavy plánované na rok 2022: *Rodinné záležitosti* (K. Valoch a J. Valoch). Antropologická rekonstrukce „princezny z Býčí skály“ byla prezentována na výstavách Muzea Brněnska (Ivančice, Šlapanice).

Spolupráce s médii

V souvislosti s připravovanými výstavami, prezentacemi antropologických rekonstrukcí a doprovodnými akcemi Pavilonu Anthropos byla dále intenzivně rozvíjena systematická aktivní spolupráce s médii celorepublikového i regionálního dosahu: živá vystoupení a interview ve zpravodajství ČT, Historie.cs, Brněnská 1 – Kultura; zpravodajství – ČT, Prima, Nova, NOE, Český rozhlas, rádio Petrov. Tisk: MF-Dnes, Právo, Lidové Noviny, Rovnost, Živá historie, Dějiny a současnost, příspěvky do Věstníku AMG, M-Revue aj. při účasti všech pracovníků CKA. Činnost LAR byla prezentována na Dnech otevřených dveří MKČR.

Pedagogická a lektorská činnost

P. Kostrhun: Filozofická fakulta MU: Kulturní antropologie (přednášky a semináře povinného kurzu řady A na Ústavu hudební vědy); Dějiny archeologie ve střední Evropě (Ústav archeologie a muzeologie). Konzultace studentům při tvorbě seminárních či magisterských prací, vedení doktorské práce na FF MU Brno. Zvané přednášky na FFUK Praha. Cyklus veřejných přednášek o významných regionálních osobnostech z dějin vědy (J. Wankel, J. Knies, K. Absolon). MZM (Univerzita třetího věku).

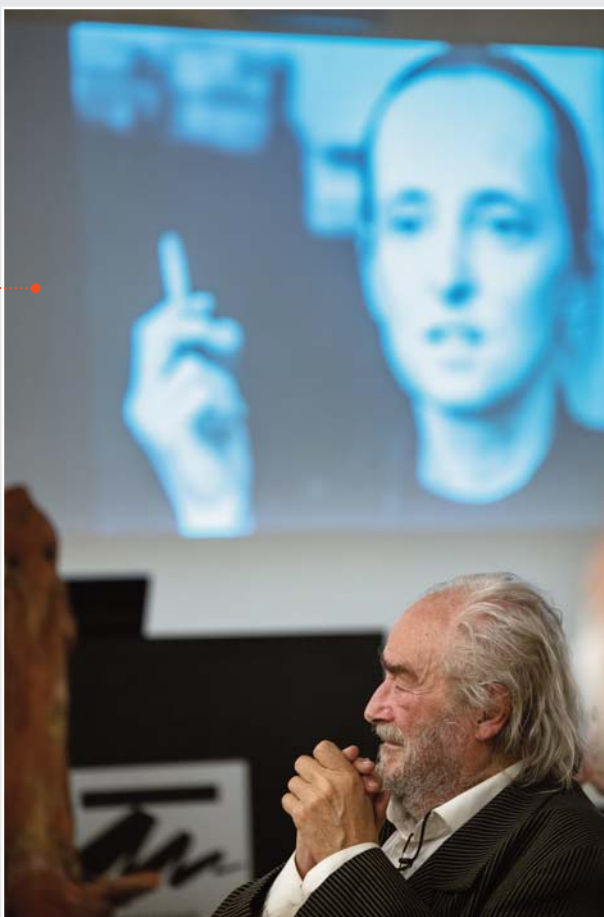
Z. Nerudová: Filozofická fakulta MU: pravidelné přednášky studentům archeologie bakalářského a magisterského studia. Vedení doktorské práce na FF MU Brno. Recenzní posudky zahraničním impaktovaným časopisům. Členka hodnotícího panelu 405 na GAČR. Členka recenzní rady časopisu *Folia Praehistorica Posnaniensia*, členka výboru HOG (Německo), členka rigorózní komise PŘF MU, členka habilitační komise UK. Oponentura habilitační práce. MZM (univerzita třetího věku).

Příprava výstavy Keltové, Brno a hvězdy.

Události roku 2021

Vzpomínkový večer na Niku Brettschneiderovou. Večera se zúčastnil i manžel umělkyně Ludvík Kavín.

Oddělení historie biologických věd a genetiky – Centrum Mendelianum

Oddělení historie biologických věd a genetiky a Centrum Mendelianum se zabývá interdisciplinárním výzkumem v oblasti dějin, metodologie a filozofie přírodních věd a genetiky se zvláštním důrazem na studium objevu, života a díla osobnosti – Johanna Gregora Mendela.

Přestože nám nepříznivá epidemiologická situace během roku 2021 znemožnila pořádat značnou část obvyklých akcí pro veřejnost (Procházka Mendelovým Brnem, byla omezena lektorská činnost), poskytla nám potřebný prostor pro zahájení intenzivních příprav pro nadcházející výroční rok 2022. Výročí 200 let od Mendelova narození nás přivedlo ke spolupráci s dalšími institucemi, které mají na oslavách také svůj zájem. Dále je třeba zdůraznit přípravu projektu Mendelova stezka Brnem, jejíž zprovoznění v roce 2022 je významným příspěvkem našeho oddělení a celého Moravského zemského muzea k oslavám dvoustého výročí narození Mendela.

Vedoucí oddělení Dr. Jiří Sekerák se stal členem Organizačního výboru a také především členem mezinárodního Vědeckého výboru MENDEL GENETIC CONFERENCE, která bude v roce 2022 hlavní mezinárodní odbornou akcí, která proběhne v rámci oslav Mendelova výročí: [Conference - G.J.Mendel - Conference 2022 \(mendel22.cz\)](https://mendel22.cz)

Jiří Sekerák je spolu s prof. Danielem Fairbanksem z USA a prof. Uwe Hoßfeldem z Německa organizátorem sekce Historie genetiky: *More Than a Century of International Research into the Life and Legacy of Gregor Johann Mendel, the Origin of Genetics, and its Development*. V rámci této organizace se Jiří Sekerák pravidelně účastnil všech jednání organizačního i mezinárodního vědeckého výboru konference a intenzivně spolupracuje s dalšími partnery v této oblasti.

Značná část roku (duben–říjen) poznamenala také dlouho očekávaná rekonstrukce budovy na Hudcově 76. Ta omezila práci se sbírkami a přerušila přesun archivní dokumentace a zbytků sbírek z depozitáře v Budišově.

PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D., vedoucí oddělení

Vědecká a výzkumná činnost

V návaznosti na minulá Mendelova výročí narození se v roce 2021 dařilo naplňovat stanovené dílčí cíle související s analýzou dokumentačního i obrazového materiálu, zejména prostřednictvím dvou příspěvků.

J. SEKERÁK, P. PONČÍKOVÁ: Mendel's Brno and Iconographia Mendeliana 2022. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 5–14. ISSN 0085-0748.

P. PONČÍKOVÁ: Commemoration of Mendel – reconstruction of an album of photographs from the Old Brno monastery. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 15–34. ISSN 0085-0748

Studie představují obrazový dokumentační materiál, který dokresluje dobovou situaci, ve které Gregor Mendel žil a pracoval, a také počátky propagace jeho osobnosti veřejnosti.

Příprava obrazových podkladů (Pončíková) pro chystanou publikaci emeritní zaměstnankyně dr. Anny Matalové, která vyjde ve výročním roce v zahraničním nakladatelství, tvořila důležitou součást náplně práce v roce 2021.

Sbírkotvorná činnost

Sbírkotvorná a dokumentační činnost oddělení se v tomto roce zaměřila zejména na dokumentaci příprav nadcházejícího výročí. Dokumentace příprav jednotlivých institucí, opravy památek – hrobka, skleník, revitalizace Mendelova náměstí, genetický výzkum Mendelových ostatků (Opatství, Archaia o.p.s., město Brno...). Pokračovala průběžná digi-

talizace fondu a doplňování knihovního fondu. Proběhla řádná inventarizace sbírkového fondu oddělení v rozsahu 10% z celkového počtu evidenčních čísel podsbírk.

Výstavy, expozice

Vzhledem k neustálému vývoji v molekulární biologii a genetice byly provedeny drobné úpravy v lektorských programech a volných aktivitách pro návštěvníky. Byla také nahrazena část mikroskopických preparátů, poškozených častým užíváním návštěvníky.

Výstava živých rostlin na terase Mendeliana se rozrostla o několik snadno udržovatelných trvalek, které nemusí být zazimovány. Tím by se měly snížit náklady na průběžnou údržbu terasy a ulehčit její obnovování po zimních měsících.

Aktivní účast na konferencích a spoluorganizace

Dne 8. března 2021 se uskutečnilo tradiční mezinárodní setkání ve výročí dne, kdy Gregor Mendel pronesl závěry z výsledků svých pokusů s hrachem setým. V roce 2021 toto setkání muselo proběhnout on-line. Hlavními organizátory bylo Mendelianum a vídeňský Gregor Mendel Gesellschaft (Mendel Society Vienna).

V rámci online konference proběhlo udělení Mendelovy medaile letošnímu lauerátovi, kterým byl Professor Toshiyuki Nagata. Mendelova medaile byla následně odeslána poštou. Ve večerních hodinách se uskutečnila přednáška držitele Mendelovy medaile za rok 2020 Johanna Sölknera z Gregor Mendel Gesellschaft.

Konferenční příspěvky:

- J. Sekerák: Look into the history Mendelianum Plans for 2022
- P. Pončíková: Introdukcion of the Laureate 2021

Akce pro veřejnost

Lektorské programy v expozici – průběžně během roku, kromě školních skupin, kterých bylo oproti běžným rokům méně, jsme zaznamenali nárůst objednávek lektorovaných programů pro menší neorganizované skupiny. Šlo zejména o rodiče s dětmi, ale také o menší skupinky studentů, kteří si přišli doplnit své znalosti samostudiem.

- 22. 7. 2021 – Narozneniny JGM

Uvolnění protiepidemických opatření během letních měsíců umožnilo uspořádat tradiční oslavu narozenin Gregora Mendela a to v přílehlých prostorách arkádové terasy Mendeliana.

- 23. 9. 2021 – Setkání učitelů v Mendelianu. Návštěvnícké centrum Mendelianum poskytuje odborné molekulárně biologické programy pro střední školy a druhý stupeň základních škol. Mendelianum představilo své aktivity na setkání učitelů s odbornými lektory v Dietrichsteinském paláci.
- 5. 11. 2021 – Dokumentace ukládání Mendelových ostatků do hrobu pro Folia Mendeliana (J. Sekerák).

Propagační činnost

Ve spolupráci s Oddělením komunikace a marketingu (A. Čefelín) jsme připravili obrazové a textové podklady pro kalendáře na rok 2022 s tématem Gregor Mendel 200 let (P. Pončíková).

- Nástěnný kalendář Brno Johanna Gregora Mendela prezentuje dobové fotografie míst spjatých s působením Gregora Mendela v Brně.
- Stolní kalendář pod hlavičkou Centra Mendeliana představuje život a práci Gregora Mendela, základy genetiky a molekulární biologie.

Protože začátek oslav roku 2022 byla naplánována na jarní měsíce, byla část roku 2021 vyčleněna pro přípravu těchto akcí.

Šlo zejména o zpracování a digitalizaci podkladů pro knihu Kuchařka pro Mendela (J. Daňková), jejíž vydání je plánováno na Mendel Day 2022 a vyhledávání a zpracování obrazového materiál pro Mendelovu stezku po Brně, jejíž otevření proběhne na jaře roku 2022.

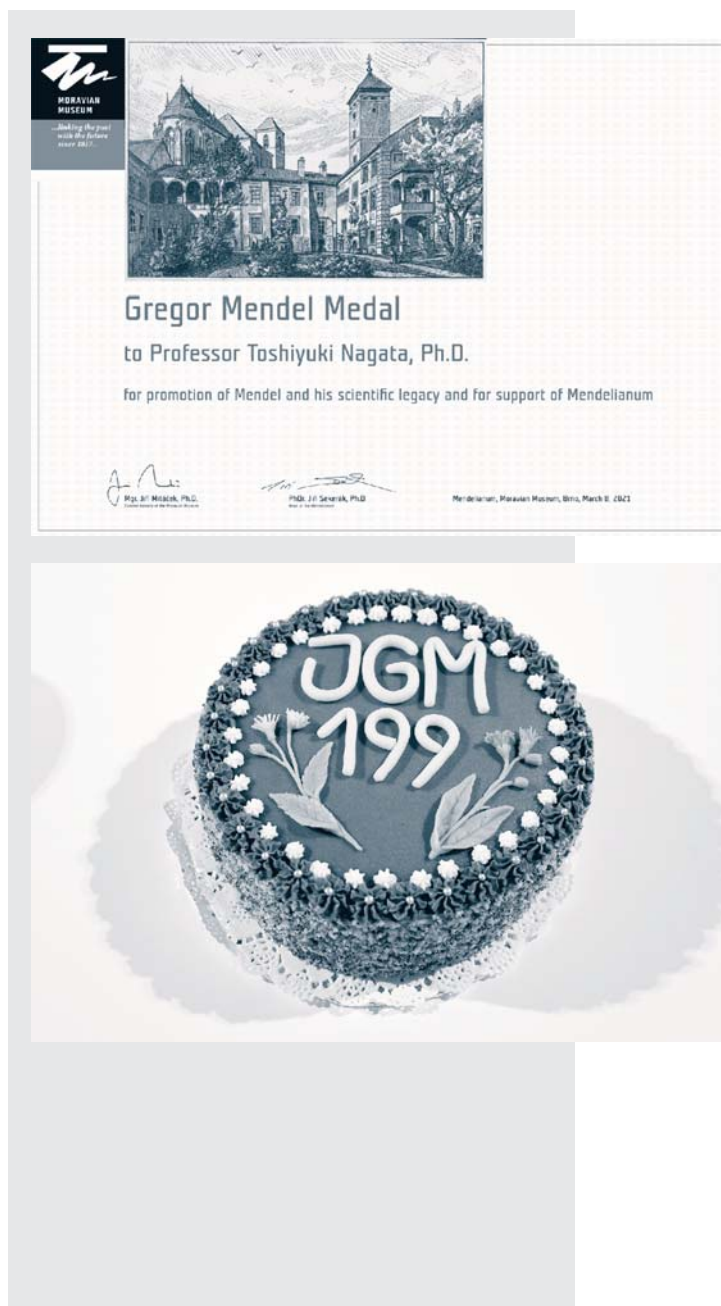
Publikační činnost

- Folia Mendeliana, 2021, 57/1-2. ISSN 0085-0748
- J. SEKERÁK, P. PONČÍKOVÁ: Mendel's Brno and Iconographia Mendeliana 2022. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1-2: 5-14. ISSN 0085-0748.
- P. POCZAI, J. A. SANTIAGO-BLAY, J. SEKERÁK, A. T. SZABÓ: How Political Repression Stifled the Nascent Foundations of Heredity Research before Mendel in Central European Sheep Breeding Societies. *Philosophies*. 2021/6, 2: 41, 20 s. ISSN: 2409-9287. <https://doi.org/10.3390/philosophies6020041>

- P. PONČÍKOVÁ: Commemoration of Mendel – reconstruction of an album of photographs from the Old Brno monastery. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 15–34. ISSN 0085-0748.
- P. PONČÍKOVÁ: Mendel Memorial Medal 2021. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 85–86. ISSN 0085-0748.
- P. PONČÍKOVÁ: Travelling exhibition about Mendel in Brno. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 97–98. ISSN 0085-0748.
- J. DAŇKOVÁ: The International Mendel Day 2021. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 87–88. ISSN 0085-0748
- J. DAŇKOVÁ: Gregor Mendel – 199 years since his birth. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 94–96. ISSN 0085-0748.
- P. ELBLOVÁ: Act of reverence on the reinterment of the remains of Gregor Johann Mendel on 5th November 2021. *Folia Mendeliana*, 2021, 57/1–2: 99–102. ISSN 0085-0748.

Spolupráce s jinými institucemi a další odborné aktivity

Jiří Sekerák je editorem odborného časopisu *Folia Mendeliana*, Supplementum ad Acta Musei Moraviae od roku 2007. Dále je vedoucím členem výboru pro udělování Mendelovy pamětní medaile, aktivním členem pro International Mendel Day a jedním ze zakládajících členů odborné pracovní skupiny Brno Mendel Team, která sdružuje zástupce řady dalších brněnských institucí, např. Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, Mendelovy univerzity v Brně, Gymnázia Kpt. Jaroše Brno, Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a dalších. K zahraničním členům Mendel Teamu patří zástupci Utah Valley University, University of Arizona, Genetics Society in the United Kingdom, Japan Mendel Society, Gregor Mendel Society in Austria a dalších.

Historické oddělení

Stejně jako v předchozím roce zasáhla i letos pandemie covidu-19 do činnosti Historického oddělení (dále HO). V rámci mimořádných opatření proti koronaviru byla od 1. března do 16. června 2021 zavedena práce z domova (home office) pro všechny zaměstnance.

S platností od 4. ledna 2021 byl na dobu určitou (do 31. prosince téhož roku) do funkce zbrojře – správce sbírky militarií jmenován Michal Schildberger, syn zesnulého dlouholetého pracovníka HO Vlastimila Schildbergera. K 1. říjnu 2021 nastoupil na pozici restaurátora Mgr. Lukáš Lexa, přičemž po uplynutí zkušební tříměsíční lhůty byla provedena změna jeho pracovního zařazení na pozici zbrojře (od 1. 1. 2022).

Sbírkotvorná činnost

V roce 2021 bylo do Přírůstkové knihy HO MZM zapísáno 32 nových souborů a v programu Demus provedeno 2 744 záznamů (4 347 inventárních čísel).

Z významných sbírkových přírůstků roku 2021 můžeme uvést konvolut písemné a fotografické pozůstalosti po ruském legionáři kpt. Františku Filkovi z Kuřimi a významném činiteli protinacistické ilegální organizace Obrany národa MUDr. Vladimírovi Zapletalovi z Brna (8/2021), velkou sbírku pohlednic sběratele Ivo Gratiase (9/2021) nebo rozsáhlý korespondenční archiv rodiny divizního generála a hrdiny protinacistického odboje Vojtěcha Borise Luži (12/2021). Jedná se o historicky velmi cenné dokumenty: korespondenci generálovy manželky a syna Milady Lužové a Radomíra Luži z let 1945-1948 a dále fotografie z vojenské služby gen. V. B. Luži v období první republiky. Dalším vzácným a unikátním přírůstkem do sbírek HO MZM je letový deník z let 1943-1945 příslušníka 311. čs. bombardovací perutě RAF, brněnského rodáka JUDr. Eduarda Wichty (17/2021).

Evidence sbírek ve II. stupni:

PhDr. Jan Břečka

S 24 192 – 24 771 (580 ks)

T 28 903 – 29 427 (525 ks)

N 1330 – 1356 (27 ks)

celkem 1 132 ks

Mgr. Dana Vedra

A 3427 – A 3435 (9 ks)

PhDr. Jan Břečka, vedoucí oddělení

B 14 471 – 14 581 (110 ks)

C 9 812 – C 9 918 (107 ks)

D 5 848 – D 5 944 (97 ks)

L 18 526 – L 18 930 (405 ks)

celkem 728 ks

PhDr. Zdeněk Fišer

Na 1746 – Na 1774 (29 ks)

Celkem 1889 evidovaných položek ve II. stupni

Revizní činnost

V roce 2021 se revizi fondů HO věnovali PhDr. Jan Břečka, Bc. Martina Sekeráková, PhDr. Zdeněk Fišer a Mgr. Dana Vedra ve spolupráci s dobrovolnicemi Mgr. Karolínou Bartoňovou a Ing. Romanou Dittrichovou.

Fond Ař (řády a vyznamenání) – 1739 ks

Fond A (plakáty) – 157 ks

Fond Ba (zbraně a výzbroj) – 549 ks

Fond B (noviny a časopisy) – 697 ks

Fond C (tisky a letáky) – 209 ks

Fond D (sbírkové knihy a brožury) – 61 ks

Fond K (negativy K. O. Hrubého) – 3 208 ks

Fond L (pohlednice) – 206 ks

Fond T (historické a amatérské fotografie) – 5 586 ks

Fond V (negativy moravských uměleckých fotografií) – 284 ks

Celkový počet inventarizovaných evidenčních čísel sbírkových předmětů je 12 696, což je 8,9 % z celkového počtu evidenčních čísel podsbírky

Knihovnická a dokumentátorská práce

Digitalizace: celkový počet digitalizovaných předmětů za rok 2021 – 1 232 ks.

Počet badatelů HO za rok 2021 / počet vydaných badatelských listů: 8.

Počet přírůstků v odborné knihovně HO: 173 knih a časopisů.

V roce 2021 nebyla realizována žádná výpůjčka, celkem čtyři zápůjčky pokračují z předešlých let (Army Fort, Muzeum města Brna, Správa silnic Olomouckého kraje, Technické muzeum v Brně) – celkem 17 sbírkových předmětů.

V roce 2021 byla realizována jediná zápůjčka: 8 sbírkových předmětů pro Národní muzeum v Praze (výstava Parlament!).

V roce 2021 bylo realizováno jedno vývozní povolení zbraně pro Aukční dům Zezula.

Centrální evidence sbírek (CES)

V roce 2021 vedla správu CES a Přírůstkovou knihu nadále Bc. Martina Sekeráková.

Letos provedla celkem čtyři aktualizace podsbírků, a to 8. 3. 2021 (provedeno 1 249 změn), 23. 6. 2021 (1 599 změn), 14. 9. 2021 (17 změn) a 24. 11. 2021 (46 změn). Veškerá aktualizace byla provedena pomocí webového portálu CES-online.

Ke konci roku 2021 celkový počet evidenčních čísel podsbírků HO v CES činil 145 359 evidenčních jednotek.

Brigádníci, stážisti a dobrovolníci

V průběhu roku 2021 působily na HO MZM tři osoby v rámci dobrovolnického programu. Organizaci jejich práce zajišťovala Bc. Martina Sekeráková a Mgr. Dana Vedra.

- 1) Mgr. Karolina Bartoňová, celoroční dobrovolnický program
- 2) Ing. Romana Dittrichová, celoroční dobrovolnický program
- 3) Eva Massowová, dobrovolnický program od 1. 8. 2021

Publikační vědecko-výzkumná činnost

Odborní pracovníci HO pokračovali v roce 2021 v plnění úkolů obsažených a schválených v rámci VO:

PhDr. Jan Břečka

V rámci naplnění publikačních cílů byl vykázán pouze příspěvek z předešlého roku, který ovšem fyzicky vyšel až letos (*Karel Chalupa – životní příběh třetí brněnské oběti ze srpna 1968*, Sborník Brno v minulosti a dnes, č. 33/2020, s. 325–342).

Mgr. Hana Krutílková, Ph. D.

Od 28. 5. 2020 je sice na mateřské dovolené, ale nadále zůstává zařazena do programu VO. V roce 2021 se zaměřila na závěrečnou systematizaci dlouhodobějšího výzkumného záměru na téma ženy v politických stranách na Moravě před rokem 1914. Koncem listopadu 2021 byl odevzdán Matici moravské rukopis práce s názvem *Disciplinované buřičky: Ženy v politických stranách na Moravě do roku 1914*.

Podílela se na přípravě 8. ročníku doktorandské vědecké konference *Promýšlet Evropu 20. století: Kontinent (ne)svobody*, 8.–9. 11. 2021, spolek Historia Europeana, z. s. ve spolupráci s Historickým ústavem Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Z dalšího jejího výzkumu vzešly dva články v rámci VO. *Ženy v sociálně-demokratických strukturách v Brně v 80. a první polovině 90. let 19. století*. Brno v minulosti a dnes. Příspěvky k dějinám a výstavbě města 2020, sv. 61, s. 141–177.

The International Women's Day and its role in the consolidation of the female socialist worker's movement in Moravia before 1914. UR JOURNAL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES 2021, roč. 19, č. 2, s. 77–99. Doi:10.15584/johass.2021.2.5.

PhDr. Zdeněk Fišer

Vycházel z úkolů stanovených v programu VO, jejichž realizace byla založena na výzkumech pramenů, které prováděl v domácích archivech (Kroměříž, Přerov, Vsetín). Výzkum v Slovenské národní knihovně a v Slovenském biografickém ústavu, potřebný k dokončení edice korespondence J. M. Hurbana, z důvodu pandemie koronaviru nebyl možný. Konkrétními výsledky této činnosti byly články:

Osudy romského a židovského obyvatelstva v Hulíně za 2. světové války. Acta Musealia Muzea Jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Muzea regionu Valašsko ve Vsetíně XVIII, 2020/1–2, s. 158–187.

Veselá rediviva. In kolektivní monografie: *Veselá v proměnách časů*. Obec Zašová 2021, s. 9–15.

Veselá 1848–1914: Jen pomalu vpřed. In kolektivní monografie: *Veselá v proměnách časů*. Obec Zašová 2021, s. 53–69.

Mgr. Dana Vedra

Na sklonku roku 2021 byla zařazena do programu VO. Zahájila práce v rámci výzkumného cíle č. 1 (Regionální dějiny měst a obcí) a hlavně svého specifického výzkumného cíle č. 2: Násilné vnitřní mi-

grace na Moravě 1940–1960), v němž mapuje vybrané problémy z dějin vnitřních násilných migrací na Moravě se zaměřením na sociální, hospodářské a kulturní aspekty vnitřního odsunu obcí z důvodu rozšíření vojenského prostoru Březina (Vyškovsko, Prostějovsko, Blanensko).

Výstavní činnost

Ve spolupráci s Občanským sdružením Paměť a městem Brnem byly dokončeny internetové „Stezky třetího odboje“, které mapují protikomunistický odboj v Brně. Dvě stezky se zaměřují především na padesátá léta, třetí stezka pak na roky 1968–1969. Na jejich přípravě se podíleli Ing. Luděk Navara a PhDr. Jan Břečka.

Stezky byly prezentovány na společné tiskové konferenci dne 24. 6. 2021 u příležitosti Dne památky obětí komunistického režimu – PhDr. Jan Břečka.

Poskytnutí fotografií a textu na informační ceduli o paraskupině Silver B pro Obecní úřad obce Kasalíčky (prosinec 2021).

Projekt muzea totality v Uherském Hradišti – přehled za rok 2021

Loňský rok byl poznamenán protikoronavirovými opatřeními, což mělo vliv především na práci s pamětníky, kontakt s nimi byl prakticky přerušen a to v zájmu jejich zdraví. Přesto byl navázán kontakt s rodinou Liškových z Kroměříže (potažmo ze Študlova u Valašských Klobouk) a získány kopie některých materiálů a dokumentů z rodinného archivu (dopis z vězení). Dodatečně byly získány faksimile dokumentů z pozůstalosti bývalé politické vězeňkyně paní Anny Honové z Uherského Brodu. V loňském roce bylo dojednáno s paní Ladislavou Guričovou, že poskytne další materiály z rodinného archivu – její otec byl vězněn v procesu se Světlanou. Paní L. Guričová byla od podzimu upoutána na lůžko a později zemřela. Nyní se o materiálech jedná s příbuznými.

PhDr. Jan Břečka se 27. 10. 2021 společně s pracovníky Slováckého muzea v Uherském Hradišti zúčastnil natáčení osobních vzpomínek pamětnice Věry Heidlerové z Veselí nad Moravou pro účely budoucího muzea totality.

Ve spolupráci se soukromou badatelkou Martinou Odehnalovou byly dne 27. července 2021 získány reliкty elektronického zařízení ochrany hranic (EZOH) z tzv. železné opony z období komunistické totality (1948–1989), nalezené v prostoru Novohradských hor (Černé údolí – Nové Hutě), kde ope-

rovala 15. brigáda Pohraniční stráže se sídlem v Českých Budějovicích.

Během roku 2021 se pracovalo na další podobě expozice a památníku. Podařilo se postupně dosáhnout shody se Slováckým muzeem (byla podepsána smlouva o spolupráci na přípravě expozice a památníku) a dospět ke společnému názoru na podobu libreta (v současné době prochází oponenturou), které bude zahrnovat pohledy obou institucí. V areálu bývalé věznice proběhlo několik prohlídek a byla také dokončena pasportizace prvků, které jsou důležité či zajímavé z hlediska budoucího památníku. Během tohoto procesu byl dohledán další prostor, který sloužil k internaci vězňů a to zdánlivě nestandardně pod budovou garáží (v dokumentaci uvedeny jako budova G1). Tento prostor sloužil buď jako místo pro dočasnou internaci eskortovaných vězňů, nebo jako místo pro represi či „preventivní“ internaci mimo vlastní budovu věznice. Tento prostor bude navržen jako součást budoucího památníku – tedy pro rozšíření nad rámec původního memoranda. Společně s dalšími prvky, které případně umožní rozšířit prostory památníku oproti původním předpokladům.

V roce 2021 rovněž proběhla série jednání s ÚZSVM ohledně rekonstrukce a také byly připraveny podklady pro vyhlášení architektonické soutěže na rekonstrukci. Probíhala i jednání se zástupci Zlínského kraje, Města Uherské Hradiště a spolku Memoria.

Terénní výzkum

Ve spolupráci s Občanským sdružením Paměť a městem Brnem se PhDr. Jan Břečka a Mgr. Lukáš Lexa zúčastnili 12. 10. 2021 záchranného terénního výzkumu na Ústředním hřbitově v místě, kde byly pravděpodobně pochovány oběti justiční zvěle padesátých let. Jak se ovšem ukázalo, toto místo zřejmě v minulosti sloužilo hřbitovní správě k uložení dalších nevyzvednutých uren, které byly nalezeny ve velkém počtu. Práce byly vzhledem k podzimnímu počasí přerušeny a budou pokračovat v roce 2022. Místo se následně bude upravovat v rámci Ústředního hřbitova.

Zahraniční kontakty a spolupráce

Mgr. Dana Vedra

Pokračující spolupráce s univ. prof. Dr. Murray G. Hallem z Institutu germanistiky Universität Wien, předsedou spolku Gesellschaft für Buchforschung in Österreich.

Mgr. Lukáš Lexa

Navázání spolupráce s dr. Jakubem Benešem z University College London a dr. Walterem Reichlem z Bundeskanzleramt Wien, kteří se zabývají obdobím formování národních států ve středoevropském prostoru po první světové válce, ozbrojeným násilím a zelenými kádry.

Publikační a ediční činnost (mimo VO)

PhDr. Jan Břečka

Voják tělem i duší. Časopis II. světová, leden–únor 2021, s. 34–37.

Vlastimil Schildberger (1962–2020). Historie a vojenství č. 1/2021, s. 132–133.

Země vydává válečná svědectví. In: Vlastimil Schildberger a kolektiv: *Šikovatel Kurt Knispel – Vítěz bez vavříků.* Brno 2021, s. 146–153. (kapitola v knize)

Zemřel Vlastimil Schildberger. Časopis Matice moravské 1/2021, s. 454–456.

Vlastimil Schildberger mladší byl historik srdcem. M revue, Časopis Moravského zemského muzea, č. 1/2021, s. 74–76.

Pavel Svoboda – vítěz nad smrtí. Malovaný kraj, národopisný a vlastivědný časopis Slovácka, č. 5, roč. 57, září–říjen 2021, s. 12.

První poslové z nebes. Válka revue, populárně-naučný magazín zaměřený na dějiny vojenství, listopad 2021, s. 10–12.

Mgr. Hana Krutílková

Zavádění Mezinárodního dne žen v letech 1911–1914 v prostředí sociálně demokratické strany Rakouska, českých zemských organizací na Moravě a polské organizace v Haliči a Těšínském Slezsku. Studia historica Brunensia 2021, roč. 68, č. 2, s. 5–24.

Mgr. Dana Vedra

Verlage in Nikolsburg bis zum Jahr 1945. Mitteilungen der Gesellschaft für Buchforschung in Österreich, Wien, 2020-2, s. 7–18. (vyšlo v lednu 2021)

History of Printing in Mikulov (Nikolsburg). Printers in the 16th–20th Century. Mitteilungen der Gesellschaft für Buchforschung in Österreich, Wien, 2021-2, s. 59–70.

„Žena roku 1770“ a Židlochovice. O Marii Kristině z Dietrichsteina, jejím působení v Židlochovicích a o prvním vzletu horkovzdušného balónu na Moravě. 1. část. Židlochovický zpravodaj 9/2021, s. 17.

„Žena roku 1770“ a Židlochovice. O Marii Kristině z Dietrichsteina, jejím působení v Židlochovicích a o prvním vzletu horkovzdušného balónu na Moravě. 2. část. Židlochovický zpravodaj 10/2021, s. 22.

Mgr. Lukáš Lexa

Volnost, rovnost, bratrství? Prvorepublikové vojenské festivity z pohledu nelegionářů. Studia historica Brunensia. Masarykova univerzita, 2021, roč. 68, č. 2, s. 25–47.

Více než aktuální reminiscence... Španělská chřipka 1918–1920. Okolo Strážnice. Sborník Městského muzea ve Strážnici. Strážnice: Muzejní a vlastivědný spolek ve Strážnici, 2021, roč. 2021, s. 79–97.

Historie se opakuje? Španělská chřipka 1918–1920. Strážničan. Zpravodaj města Strážnice, č. 1–2, leden–únor 2021, s. 28–29.

Jednota ČsOL v Hodoníně. In: Legionářský směr. Praha: Československá obec legionářská, 2021, s. 48–51.

Sto let hodonínské jednoty Československé obce legionářské. Hodonínské listy, č. 12, prosinec 2021, s. 16.

Vojenský den 2021 – skanzen Strážnice. Strážničan. Zpravodaj města Strážnice, č. 12, prosinec 2021, s. 18–19

Přednášková činnost

PhDr. Jan Břečka

– přednáška „Operace Silver B“ v Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech (3. 12. 2021).

Hana Krutílková

V rámci popularizace výzkumu uskutečnila online přednášku u příležitosti Mezinárodního dne žen v rámci akce MDŽ 2021: Brněnské meze ONLINE, pro Kolektiv Sdružení ve spolupráci s Nadací Rosy Luxemburg (8. 3. 2021).

Lektorská činnost

PhDr. Jan Břečka

Výklad v expozici Středoevropská křižovatka: Dějiny Moravy v 20. století pro 24 studentů I. ročníku oboru historie z Historického ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v rámci socializačního semináře „Úvod do historikovy práce“ (14. 9. 2021).

Mgr. Lukáš Lexa

Příprava a provedení komentované historické vycházky s názvem *Sedmnáctý listopad roku 1939 v Brně* v rámci 82. výročí uzavření českých vysokých škol nacisty. Akce se uskutečnila ve spolupráci s Mgr. Zdeňkou Pitrunovou z Oddělení komunikace a marketingu MZM (20. 11. 2021).

Mgr. Dana Vedra

Komentované výklady v expozici *Dějiny Moravy v 20. století* pro 20 studentů historie z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (6. 10. 2021) a pro 40 studentů oboru učitelství dějepisu pro ZŠ z Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity (9. 12. 2021).

Spolupráce s médii (tisk, rozhlas, televize, internet)

PhDr. Jan Břečka

Krátký rozhovor o osvobození jižní Moravy v dubnu 1945 pro Český rozhlas Brno, 29. 4. 2021

Mgr. Lukáš Lexa

Rozhovor v živém vysílání pořadu *Dobré ráno s Českou televizí* v rámci prezentace akce „Vojenský den ve skanzenu“, 21. 10. 2021

Ostatní aktivity

PhDr. Jan Břečka

V roce 2021 byl nadále členem autorského kolektivu projektu nakladatelství Academia – Středisko společných činností Akademie věd České republiky pro publikaci Encyklopedie protektorátu, členem pracovní skupiny Funeralis při Radě vlády České republiky pro národnostní menšiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR, členem redakční rady Vlastivědného sborníku Jižní Morava, autorského kolektivu internetové Encyklopedie města Brna nebo odborné pracovní skupiny Magistrátu města Brna pro doporučení významných osobností k realizaci památníků a pamětních desek. Dále působil ve výboru spolku Matice moravská na Historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a stejně tak v programové radě pro hodnocení kvality studijních programů Masarykovy univerzity.

V dubnu 2021 se stal členem expertní skupiny k přípravě expozice nového památníku Muzea romské kultury v Letech u Písku.

Mgr. Hana Krutílková

V průběhu roku úspěšně dokončila doktorská studia na Historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a 1. 6. 2021 získala titul Ph.D.

Od ledna 2021 spolupracuje s Oddělením nových dějin Národního muzea v Praze, například na online workshopu s názvem *Dějiny žen a genderová historie v teorii a praxi archivů v České republice* (21.–22. 6. 2021).

Ostravským antikvariátem Fiducia byla přizvána k projektu popularizace významných žen v Ostravě.

PhDr. Zdeněk Fišer

V roce 2021 se podílel na činnosti redakční rady časopisu Valašsko, pracoval ve výboru Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně jako její první místopředseda, podílel se na činnosti Rady starších (poradní orgán) ředitele Národního muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Mgr. Dana Vedra

Do 31. 5. 2021 byla zapojena do programu výpomoci Ministerstva kultury ČR výzva č. 2 a výzva č. 3 – Program pro podpory subjektů podnikajících v oblasti kultury postižených celosvětovým Covid-19 způsobeného virem SARS-CoV-2 „COVID – KULTURA“ jako členka hodnotitelského týmu.

Od 17. 9. 2021 přijata do doktorského studijního programu historie na Historickém Ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Mgr. Lukáš Lexa

Aktivně se podílí na činnosti Československé obce legionářské, kde je členem Republikového výboru, Historicko-dokumentární komise a předsedou jednoty Hodonín. V rámci Klubu vojenské historie Slovácko vykonává funkci pokladníka. Je členem správní rady studentského spolku Historia Europeana a řadovým členem Matice moravské, Muzejního a vlastivědného spolku ve Strážnici a Klubu poliční historie v Brně.

Centrum humanistických studií

Centrum humanistických studií (dále CHS) v roce 2021 realizovalo dvě výstavy zahájené v předchozím roce a pokračovalo v plnění úkolů IP DKRVO a VO. Pracovníci CHS dovedli do fáze detailního libreta projekt připravované expozice v Památníku Bible kralické v Kralicích.

Expozice, jejíž otevření se předpokládá v roce 2023, bude v hojné míře využívat interaktivních prvků. Zaměří se především na fenomén knihtisku jako na klíčový modernizační moment raného novověku. V hlavní části bude prezentován vývoj tiskových technik a písma jako média obecně od starověku až po 16./17. století. Souběžně bude představena tištěná Bible kralická jako výsledek dlouhodobé snahy poskytnout českému čtenáři a posluchači co možno nejvěrnější přetlumočení Písma do národního jazyka. Tyto hlavní ideové linie budou divákovi prezentovány na pozadí historického vývoje Moravy a střední Evropy.

V Dietrichsteinském paláci proběhla v termínu 15. 11. 2020 – 14. 3. 2021 výstava *Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku* (autorka Z. Macurová) a v Jízdárně Pražského hradu v termínu 20. 12. 2020 – 31. 5. 2021 rozsáhlá přehlídka *Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět* (autoři koncepce V. Vlnas a L. Stolárová). K oběma výstavám vyšly obšírné kritické katalogy. Návštěvnost obou bohužel poznamenala opatření spojená s pandemií Covidu 19.

K 28. březnu 2021 byla v Muzeu a mauzoleu Jana Amose Komenského v Naardenu otevřena nová dlouhodobá expozice *Mundus Comenii / Svět Komenského*, na jejíž realizaci se podílelo CHS společně s Muzeem Jana Amose Komenského v Uherském Brodě a Stichting Comenius Naarden.

Pracovníci CHS se věnovali popularizaci a prezentaci obou uvedených výstav formou komentovaných prohlídek. Výstavě *Comenius* byl věnován samostatný článek v *M revue* 1/2021 (V. Vlnas) a cyklus příspěvků v *Dějinách a současnosti* XLIII/2021 (V. Vlnas, Z. Macurová aj.). K přehlídce *Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět* vznik v dubnu 2021 rovněž filmový spot (odborná náplň V. Vlnas, L. Stolárová).

Prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D., vedoucí oddělení

Pracovníci CHS se v rámci své pedagogické činnosti věnovali výuce dějin umění a dějin raného novověku na Univerzitě Karlově (V. Vlnas) a dějin umění na Univerzitě Palackého v Olomouci (Z. Macurová).

Ediční a publikační činnost (výběr):

- autorský podíl na tematickém dvojčísle periodika *Sudetenland, Europäische Kulturzeitschrift* 1–2, 2021 (V. Vlnas)
- V. Vlnas, Nad hlavami davu. Nejistá identita pomníkových velikánů, in: E. Bendová – V. Vlnas (eds.), *Já a oni. Jedinec a společnost v umění 19. století*, Plzeň 2021, s. 47–65.

Spolupráce s jinými institucemi (kromě výše uvedených):

- Národní muzeum; Filosofický ústav AVČR, v. v. i.; Západočeská galerie v Plzni aj.

Slavnostní odhalení pamětní desky šamanovy loutky uvedl doc. Petr Neruda.

Události roku 2021

Pamětní deska šamanovy loutky se nachází na budově Střední školy umění a designu v Brně v ulici Francouzská.

Rituální nádoba (označovaná také jako maloměřická konvice) byla ústředním artefaktem výstavy Keltové, Brno a hvězdy.

Archeologický ústav

V roce 2021 odborní pracovníci pokračovali v plnění úkolů obsažených v aktuální koncepci VO na období 2019–2023. Archeologický ústav MZM kontinuálně naplňuje tři základní pilíře své činnosti: činnost sbírkotvorná, popularizačně-prezentační a vědecko-výzkumná. Tyto aktivity realizovali všichni pracovníci AÚ MZM navzdory pokračujícím omezením spojených s pandemickou situací. Záchrané archeologické výzkumy a činnost laboratorní byla v maximální míře prováděna bez režimových změn. Na pracovišti byly plněny dlouhodobé profilové úkoly: zpracování a vyhodnocení výsledků výzkumů lokality Blučina – Cezavy, příprava monografie (M. Salaš), dokumentace a vyhodnocení nových kovových depozit (M. Salaš), badatelský výzkum laténské mocenské a obchodní aglomerace v Němčicích nad Hanou (H. Čižmářová, J. Čižmářová), participace na detektorové prospekci laténských lokalit zejména na střední Moravě (Němčice, Staré Hradisko, Ježkovice-Černov; H. Čižmářová, J. Čižmářová, spolupráce s ÚAPP Brno), zpracování a digitalizace archivních fondů z oblasti historie archeologie (P. Kostrhun). V průběhu celého roku probíhala spolupráce s ÚAM FF MU na pravidelných exkavačních a prospekčních aktivitách (A. Čerevková). Při zpracování a publikaci materiálu AÚ spolupracuje s řadou tuzemských i zahraničních institucí (AÚ AV ČR Praha, NM, MU Brno, ÚAPP Brno). V průběhu roku z pracoviště dočasně odešla kurátorka K. Bergerová z důvodu rodičovské dovolené a byla zastoupena A. Bunžovou, která plní nezbytné kurátorské povinnosti ve sbírce středověké archeologie.

Sbírkotvorná činnost

Dlouhodobě platí, že sbírkotvorná činnost MZM v oblasti archeologie je omezena památkovým zákonem pouze na možnost získávání nových akvizic vlastními výzkumy a dary, eventuálně schválenými nákupy. V roce 2021 bylo v rámci záchraných archeologických výzkumů provedeno 57 investorských akcí, na kterých se podíleli A. Čerevková, K. Bučová Čerňavová, J. Cimburek a J. Hajná. Za nejvýznamnější lze považovat výzkum v Hrubšicích, který probíhal na místě budoucí obytné čtvrtě na

Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D., vedoucí oddělení.....

jižním okraji obce. Byla zachycena polykulturní lokalita se silnou kulturní vrstvou a sídlištními objekty. Nálezy přináležely kultuře s lineární keramikou, střední a mladší době bronzové a mladší době římské. Kromě běžného sídlištního materiálu jako jsou keramické střepy, zvířecí kosti či mazanice, byly nalezeny i bronzové šperky velatické fáze středodunajských popelnicových polí, rohovcové šípky, kostěná industrie a fragment skla v germánské chatě, který dokládá kontakt s provinciemi římské říše. Všichni kurátoři nadto plnili své standardní povinnosti – evidenci I. a II. stupně, evidenci do Demusu, inventarizaci sbírek (46 591 předmětů). Odborní pracovníci rovněž pravidelně připravují nálezové zprávy pro archiv AÚ AV Brno (fond Kralice – starší keramika, Blučina, ZAV). Souběžně probíhala rovněž průběžná kontrola a aktualizace záznamů v CESu (podsírka 25 – Archeologický ústav, pravěká a slovanská archeologie a 25 – Archeologický ústav, historická archeologie). Odborní pracovníci rovněž zajišťovali badatelský provoz v depozitářích v Rebešovicích. Nedílnou součástí práce byla také příprava řady zápůjček sbírkových předmětů do partnerských pamětových institucí (Muzeum města Brna, Muzeum Brněnska, Technické muzeum Brno, Univerzita Palackého).

Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost probíhala v rámci schválené koncepce VO a byli do ní zapojeni všichni kurátoři ústavu. Výsledky byly publikovány v recenzovaných odborných periodikách.

Archeologický ústav MZM je spoluřešitelem projektu NAKI II – DG18P02OVV020 – Vrcholně stře-

dověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví (MZM – spoluředitel – 2018–2021, Z. Měchurová, K. Bergerová). V rámci tohoto projektu proběhly přípravy scénáře a textů ke katalogu i k výstavě „Trojí život středověké keramiky“. Další výsledky byly publikovány v recenzovaných periodikách nebo knižních publikacích (Z. Měchurová – loštická keramika z Kralic nad Oslavou, keramika jako archeologický pramen).

Grant GAČR FF MUB 2017–2019 – přesah do pololetí 2021 (Z. Měchurová – drobná středověká plastika) – Zdroje a šíření vybraných komodit keramické produkce vrcholného a pozdního středověku, příprava kapitoly k elektronické publikaci.

GAČR Centrální aglomerace Němčice nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě (2021–2024), ÚAPP Brno, v. v. i., spoluředitel MZM (garant za MZM J. Čižmářová, spolupráce H. Čižmářová).

V rámci mezioborové spolupráce pokračovaly projekty s následujícími institucemi: CNRS Orleáns, B. Gratuze – analýzy skleněných artefaktů (H. Čižmářová, J. Čižmářová), ARUB Brno – analýzy bronzových artefaktů z Němčic (H. Čižmářová), ÚPOL – analýzy jantaru ze sbírek MZM (H. Čižmářová), radiokarbonové analýzy vzorků mladší doby bronzové z lokality Blučina Cezavy (M. Salaš), mikromorfologické analýzy pelet mladší doby bronzové z lokality Blučina Cezavy (spolupráce s GÚ AV ČR Praha, M. Salaš). Při zpracování a publikaci materiálu AÚ v plánovaných odborných výstupech spolupracuje s řadou tuzemských i zahraničních institucí (AÚ AV ČR Praha, NM, MU Brno, ÚAPP Brno, Geologický ústav AV ČR, PřF MU Brno, ÚAM FF MU, FF UP Olomouc, The University of Georgia, Institut de Recherche sur les Archéomatériaux Orléans). V roce 2021 byl zahájen program digitalizace fotoarchivu Archeologického ústavu. K archivnímu zpracování a digitalizaci byly využity prostředky z rámce IP DKRVO MZM (digitalizováno a katalogizováno přes 3700 fotografií, P. Kostrhun).

Vedle publikování výzkumů formou recenzovaných studií v odborných tuzemských a zahraničních periodikách se odborní pracovníci aktivně se svými příspěvky účastnili konferencí a kolokvií: Pracovní zasedání Odborné skupiny pro dějiny skla ČAS, Regionální muzeum v Mikulově (Mikulov H. Čižmářová), XL. Pracovní setkání Otázky neolitu a eneolitu 29. 9. – 1. 10. 2021 (Nové Hradky, A. Čerevková).

Výstavní činnost

Výstava „Keltové, hvězdy a Brno“ (Dietrichsteinský palác MZM, od 9. 11. 2021, J. Čižmářová)

Výstava „Keltové pod Pálavou“ – participace na společném projektu MZM a RMM, spolupráce s odborníky z brněnské a olomoucké univerzity a s tím související zapojení na přípravě publikace související s touto výstavou (od 11. 5. 2021, J. Čižmářová).

Spolupráce na výstavě „Keramika ve vrcholné středověké společnosti - Trojí život středověké keramiky“, (I. Loskotová, Z. Měchurová, K. Bergerová), realizace v r. 2021 v prostorách Dietrichsteinského paláce MZM. Výstava byla následně přesunuta do Muzea Vysočiny v Jihlavě, kde byla zahájena 2. 11. 2021.

Pedagogická a lektorská činnost, přednášky pro veřejnost a popularizace

V oblasti pedagogického působení a popularizace byla řada rozpracovaných projektů z důvodu pandemických opatření v první polovině roku omezena (výklady v expozicích, výuka v depozitářích, projekt Škola v muzeu). Některé akce se zapojením pracovníků AÚ naopak realizovány byly (opakované komentované exkurze na oppidu Staré Hradisko, lokalita byla rovněž zařazena do akce Archeologické léto – H. Čižmářová). Všichni pracovníci AÚ pravidelně vykonávají popularizační přednášky v regionech ve vazbě na svoji odbornou práci, zapojují se do programu výuky Univerzity třetího věku ve spolupráci s Masarykovou univerzitou. K výstavě „Keltové, hvězdy a Brno“ proběhly komentované prohlídky včetně akcí pro anglickou, ruskou a vietnamskou komunitu (J. Čižmářová). Komentované prohlídky a přednášky byly realizovány rovněž k výstavě „Trojí život středověké keramiky“ (Z. Měchurová). Odborní pracovníci AÚ poskytují konzultační činnost v rámci příprav a vedení bakalářských, magisterských a doktorandských prací studentů z českých univerzit. A. Čerevková je zapojena do odborné výuky na ÚAM FFMU – Praxe exkavace I – praktická výuka exkavačních metod na vědeckovýzkumné stanici ÚAM FF MU v Těšeticích-Kyjovicích. Standardní spolupráce průběžně probíhala s tuzemskými médii a to i v rámci rozsáhlejších programů či projektů.

Centrum slovanské archeologie (CSA)

Muzejně-sbírková činnost

V roce 2021 byla v CSA zapsána tato inventární čísla:

1. stupeň sbírkové evidence: Sa 1/2021–Sa 56/2021 (vše z výzkumů ve Starém Městě, především Na Valách/Dvorku).
 2. stupeň sbírkové evidence: S4675–S7269 (tato čísla jsou i vložena do CESu).
- Revize materiálu: SM5559–SM8600 (3042 položek zrevidováno).

Spolupráce s jinými institucemi

Smlouva o vzájemné spolupráci na poli archeologie a muzeologie (archeoskanzeny) mezi MZM (Dr. J. Mitáček), obcí Modrá (Miroslav Kovářík) a Univerzitou v Sibiu (Rumunsko, prof. dr. I. M. Tiplic). Vzhledem k situaci vzniklé v důsledku pandemie covidu nemohlo dojít k naplnění smlouvy mezi MZM, obcí Modrá a s rumunskými odbornými a kulturními institucemi. Neuskutečnila se plánovaná služební cesta, resp. výměna pracovníků. Bude v r. 2022.

Ve dnech 6. a 7. 10. 2021 uskutečnila se cesta do Nitry (Slovensko) s cílem dohodnout mezinárodní smlouvu o spolupráci mezi MZM, jeho archeologickými pracovišti, a Archeologickým ústavem Slovenské akademie věd. Jednání se za MZM účastnil GR Dr. J. Mitáček a doc. Dr. L. Galuška, za AÚ SAV ředitel doc. Dr. M. Ruttkay, jeho náměstek Dr. K. Pieta a vědecký pracovník Dr. P. Bednár. Smlouva bude podepsána v r. 2022.

Spolupráce s médii

„Metoděj-apoštol Slovanů“ TV natáčení dokumentu pro ČT, studio Brno, Centrum slovanské archeologie, 1. 4. 2021 (L. Galuška)

Natáčení medailonu Ludka Galušky pro regionální TVS (Televize Slovácko), studio Kunovice, 15. 6. 2021 (L. Galuška)

Natáčení populárně-vědeckého filmu „Svatopluk – král a kníže moravských Slovanů“, producent ČT (kreativní producent P. Diviš), realizace ČT studio Brno (režie M. Petřík a L. Galuška), natáčení 22. 6. Brno, 24. 6. Mikulčice, 28. 6. Staré Město, 29. 6.

Doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc., vedoucí centra

Uherské Hradiště-CSA, 30. 6. dále natáčení 7. – 10. 8. Modrá-archeoskanzen. L. Galuška – námět, spoluvůrce scénáře, režie vybraných hraných scén, moderátor, odborná spolupráce. Premiéra v roce 2022.

Natáčení pořadu RTVS „Velká Morava“, produkce RTVS Bratislava (režie L. Klúčik), natáčení 23. 9., Archeoskanzen Modrá u Velehradu, L. Galuška – odborný moderátor.

Výstavy

„Na Trhu Moravanů aneb když otroci byli zboží“, Modrá u Velehradu, výstava ve spolupráci MZM a obce Modrá u Velehradu, kamenný palác, vernisáž 17. 5. 2018, za rok 2021 více než 18 000 návštěvníků.

„Vampyrismus“, trvající výstava z r. 2019, Památník Velké Moravy ve Starém Městě, ve spolupráci MZM a Slovákého muzea.

„Hmotná rekonstrukce velkomoravské hradby z Uherského Hradiště-Rybáren“, prezentace trojrozměrné rekonstrukce hradebního tělesa z doby velké Moravy pro zástupce odborné i laické veřejnosti za účasti vědců z ČR, Polska a Slovenska, spojená s odborným výkladem (L. Galuška), archeoskanzen v Modré u Velehradu, 17. 6. 2021.

Přednášky a besedy pro veřejnost, např.:

L. Galuška: „Uherské Hradiště-Sady – dějinný význam lokality v 8.–12. století“, 3 přednášky pro veřejnost v rámci akce Archeologické léto (koordinátor Z. Kosarová AÚ AV ČR Brno), 10. 7., 4. 8., 28. 8. 2021, 3× 22 lidí.

- L. Galuška: Moderování hlavních programů rozsáhlé akce pro veřejnost „Veligrad 2021“ spojené s přednáškou na téma „Potomci velkomoravských velmožů mezi námi aneb na řadě je DNA“, Archeoskanzen Modrá u Velehradu, 7. a 8. srpna 2021, 2× 700–800 lidí.
- J. Langr: „O životě v době prvních Slovanů“, Napajedla, kulturní dům, 7. 5. 2021, 35 lidí.
- J. Langr: „Experiment v archeologii“, výstavba hrnčířské pece, výroba a výpal replik středověké keramiky“, Napajedla, 24. 6. 2021, 25 lidí.

Věda, výzkum a ediční činnost

Terénní výzkum

- 9.–12. 8. 2021 – provedení záchranného archeologického výzkumu při stavební akci „Realizace parkoviště v ul. Města Tönisworst ve Starém Městě“. Prozkoumána plocha 745 m² v blízkosti míst s nálezy z doby velké Moravy s negativním výsledkem (J. Langr, L. Valášková a kolektiv terénních pracovníků)
- Průběžné provádění jednodenních archeologických dozorů při stavebních akcích v katastru města Staré Město. Celkem 24 akcí většinou s negativním výsledkem, tzn. bez nálezů (J. Langr).
- Kromě toho bylo za rok 2021 administrativně zřádkováno celkem 49 nahlášených stavebních akcí.

Ediční činnost

- L. Galuška: posudek monografie „Pohrebisko z obdobia avarského kaganátu vo Veľkom Mederi“ autoři J. Zábojník – V. Varsík (Archeologický ústav SAV, Nitra).

Odborná literatura

- L. Galuška 2021: Early medieval hillforts – comments on the construction and lifespan of fortifications based on modern reconstructions in Modrá near Velehrad, *Slovenská archeológia* 69, supplementum 2, 449–466.
- L. Galuška 2021: Od Veligradu k Veligradu: Archeologové stále mezi námi. L. Čoupek a kolektiv, *Předkové nám, my potomkům*. Staré Město 1321–2021. Staré Město, 210–215. ISBN 978-80-11-00244-2.
- L. Galuška 2021: Stručné dějiny Velké Moravy. Velkomoravské nálezy v obcích Boršice a Zlechov. Sv. Cyril a Metoděj. In: *Cyklostezka sv. Metoděje. Boršice-Zlechov-Opatovce*. Boršice 2021, strany nečíslovány, celkem 6 stran.

- L. Galuška – P. Kouřil 2021: The Christianisation of Great Moravia. D. Foltýn – P. Mašková – P. Sommer (Edit.). *The Benedictines and Central Europe. Christianity, Culture, Society 800–1300*. Praha, 104–114. ISBN 978-80-7422-463-8.
- L. Galuška – J. Langr 2021: Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště. okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 62-2, 2021, 254. ISSN 1211-7250.
- J. Langr 2021: Zajímavé lokality a historické objekty v Boršicích. In: *Cyklostezka sv. Metoděje. Boršice-Zlechov-Opatovce*. Boršice 2021, strany nečíslovány, celkem 1 strana.
- J. Langr 2021.: Modrá (k. ú. Modrá u Velehradu, okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 62-1, 2020, 274–275. ISSN 1211-7250.

Přednášky a komise

- L. Valášková: „Raně středověká keramika staroměstsko-uherskohradištské aglomerace – současný stav poznání a zpracování“, přednáška v rámci konference „Trojí život středověké keramiky“, Žďár nad Sázavou, 6.–8. 10. 2021.
- L. Valáškové: doktorandský seminář, videokonference, úvodní přednáška ke své disertaci na Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, Brno, (školitel a účastník videokonference L. Galuška), 14. 5. 2021, Centrum slovanské archeologie HM MZM, Uherské Hradiště.
- Odborná archeologická komise, hodnocení výzkumů hradebního tělesa hradiště Pohanska u Břeclavi (Mgr. P. Dresler), 11. 6. 2021 (L. Galuška, L. Valášková).
- Odborná archeologická komise, hodnocení výsledků ZAV slovanského sídliště, společnost Archaia střední Čechy, Babice 28. 5. 2021 (L. Galuška).
- Atestační komise Archeologického ústavu AV ČR, Brno, 31. 1., 20. 9. 2021 (L. Galuška)
- Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, 6. 9. 2021 (L. Galuška).

PhDr. Hana Dvořáková,
vedoucí oddělení

Etnografický ústav

Sbírkotvorná činnost

Evidence I. stupně: 72/181.

Evidence II. stupně: celkem A. Kalinová: 35 ks, H. Beránková 49 ks, J. Pechová 50 ks, J. Poláková 23 ks, Š. Prokešová 75 ks.

Revize sbírek v celkovém počtu 5310 i. č. (H. Dvořáková / hračky 655 ks, H. Beránková / fotoarchiv – 1999 ks, A. Kalinová / plastika – 839 ks, J. Pechová / hygiena 547 ks, výroby 207 ks, J. Poláková / zvykosloví – 299 ks, Š. Prokešová / textil 764 ks).

Vedení přírůstkové knihy a zápisy do CES (H. Beránková).

Digitalizace 868 položek (H. Beránková 100, J. Poláková 768).

Pravidelný monitoring stavu depozitářů.

Co se podařilo

1. místo v anketě České národopisné společnosti o nejvýznamnější počín v oboru za rok 2020, v kategorii výstava za: *Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou* (J. Poláková).

Návrh a realizace zápisu Zlaté soboty v Žarošicích na *Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky* poté, co byla zapsána na *Seznam nemateriálních statků TLK Jihomoravského kraje* (H. Dvořáková).

Příprava a realizace katalogu pro expozici.

Dar kolekce designérky Liběny Rochové MEMORY I, MEMORY II.

Dar Českého olympijského výboru v podobě oděvu českých olympioniků inspirovaného modrotiskem pro Letní Olympijské hry v Tokiu 2021 (mužského a ženského kompletu).

Přes karanténu v rámci COVID a přes probíhající stavební rekonstrukci se EÚ nadále profiloval jako aktivní centrum informací/konzultací pro odbornou i laickou veřejnost.

Priority

Realizace IROP

Zajištění chodu oddělení v návaznosti na stavební úpravy, zajištění bezpečnosti sbírek v návaznosti na probíhající stavební práce, součinnost se stavbou např. v podobě vypracovávání podkladů pro klima v celém objektu včetně expozic a depozitářů atd.

Příprava expozice

Prvořadou se stala spolupráce na výtvarném řešení expozice a audiovizuálních prvcích expozice, zajištění výroby figurín, kontakty s krojovými znalkyněmi z terénu (škrobení, žehlení sukní a rukávců, úvazy šátků aj. – zajištění, smlouvy, dovoz, odvoz).

Byly realizovány výpůjčky exponátů z institucí i soukromých sbírek (výběr, komunikace, uzavření smluv, dovoz), probíhala průběžná fotodokumentace a archivace, připravoval se přesun sbírkových předmětů určených do expozice a k digitalizaci do katalogu.

Konzervátorské pracoviště

Součinnost se stavbou, monitoring depozitářů a z toho plynoucí praktické dopady do optimalizace depozitářních podmínek, řešení havárií.

Konzervování a údržba sbírkových předmětů.

Restaurování předmětů pro chystanou stálou expozici a výpůjčky.

Průběžná písemná a fotografická dokumentace v Zoner Photo Studio, Adobe Photoshop všech konzervovaných nebo restaurovaných předmětů a zápis do Demus01-KRP.

Podklady pro realizaci centrálních konzervátorských dílen a realizaci klimatizačních jednotek v depozitářích v Rebešovicích.

Pravidelná kontrola klimatických podmínek v depozitářích Etnografického ústavu.

Věda a výzkum

Činnost kopírovala zadání VO jednotlivých řešitelů – viz publikační a další výstupy.

Granty české i mezinárodní

J. Poláková je spoluřešitelkou grantu NAKI *Kramářské písně v brněnských historických fondech*, ve spolupráci s MU, MZK, EÚ AV ČR.

Výstavy a prezentační akce

Stálá expozice, Památník bratří Mrštíků, Diváky, otevření expozice 29. 9. 2021 (spoluautorka scénáře H. Dvořáková).

Betlémy a umění, spolek Art Periscope, s.r.o. a obec Předklášteří, Tišnov – Předklášteří, prosinec 2021 (kurátorka výstavy H. Dvořáková).

Reprízy výstav EÚ mimo Brno:

Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou (výstava v rámci projektu NAKI), Telč 4. 9. 2020 – 7. 3. 2021 (hlavní autorka J. Poláková).

Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti (ve spolupráci s Nadačním fondem Hellenika Brno), Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Telč, 7. 7. – 8. 8. 2021 (autorka J. Poláková).

Popularizační činnost

Menšina v menšině – osudy tzv. řeckých monarchofašistů u nás, přednáška, pořadatel Muzejní spolek Telč, 15. 8. 2021 (J. Poláková).

Výšivkou proti zubu času na příkladu kyjevských zástěr ze sbírek EÚ MZM, přednáška v rámci semináře *Výšivkou proti zubu času*, pořadatel Státní zemědělský intervenční fond a Obecní úřad Ratíškovice, 27. 5. 2021 (Š. Prokešová).

Historický textil na příkladu výstavy Etnografického ústavu Jako růže, přednáška v rámci semináře *Výšivkou proti zubu času*, pořadatel Státní zemědělský intervenční fond a Obecní úřad Ratíškovice, 27. 5. 2021 (L. Dufková).

Sbírkový profil Etnografického ústavu, přednáška v rámci semináře *Výšivkou proti zubu času*, pořadatel Státní zemědělský intervenční fond a Obecní úřad Ratíškovice, 27. 5. 2021 (H. Dvořáková).

Ošetřování textilu v muzeu, přednáška v rámci semináře *Výšivkou proti zubu času*, pořadatel Státní zemědělský intervenční fond a Obecní úřad Ratíškovice, 27. 5. 2021 (L. Dufková).

Žehnání kapličky sv. Ludmily, pořadatel Obecní úřad Veverské Knínice, 18. 12. 2021 (H. Dvořáková).

Mediální vystoupení (výběr)

Zlatá sobota Žarošice, ČT 2, 23. 10. 2021, Křesťanský magazín, včetně spolupráce na programu (H. Dvořáková).

Řecko v duši, ČT 2 31. 10. 2021, Cesty víry, odborná spolupráce (Jana Poláková).

Píseň a pití, ČT 2, 28. 11. 2021, Folklorika (H. Beránková).

Aktivní role EÚ jako poskytovatele informací pro média (pravidelné vystoupení v ČT a rozhovory pro ČRo, tisk) týkající se zvykoslovných výročí, svátků, aktivní součinnost s OKAM MZM.

Pedagogická činnost

Exkurs do kultury a historie Romů, semestrová výuka, Ústav evropské etnologie FF Masarykovy univerzity v Brně, 1. 3. – 11. 7. 2021 (J. Poláková).

Skutečnost a fikce v kramářské písni a jejich recepce v současnosti, Ústav českého jazyka FF Masarykovy univerzity v Brně, 26. 4. 2021 (J. Poláková).

Využití metody oral history v praxi, Ústav hudební vědy FF MUNI, 23. 11. 2021 (J. Poláková).

Čtrnáct barev Vánoc, Univerzita třetího věku, MUNI, 17. 12. 2021 (J. Poláková).

Výklad pro studenty muzeologie a etnologie FF MU – přednáška Sbírká lidového výtvarného umění v EÚ MZM, 6. 5. a 4. 10. 2021 (A. Kalinová).

Vedení praxí posluchačů středních a vysokých škol – kurátorky a restaurátorky.

Přednášky a konference

Zahraniční konference s referátem

Das jüngste Gericht in der volkstümlichen Hinterglasmalerei, Hinterglassymposium, 9.–11. 9. 2021, pořadatel Hinterglasmuseum Sandl, Rakousko, (A. Kalinová).

Domácí konference a semináře s referátem

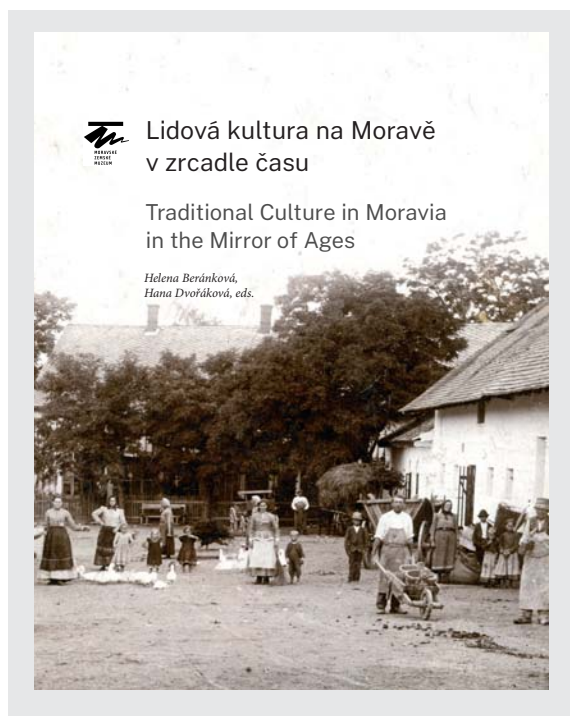
...lípa obrostlá břechtanem... Fotografie Jaroslava Vajdiše, konference *Muzea v přírodě a jejich role při záchraně lidové architektury*, pořadatel Národní ústav lidové kultury a Česká národopisná společnost, Strážnice 15.–16. září 2021 (H. Beránková).

Odraz pití alkoholu a kouření v keramické produkci, konference *Tradiční kulturní kontexty pití alkoholu a kouření*, pořadatel Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech (subkomise pro lidové obyčeje) – Česká národopisná společnost, sekce pro lidové obyčeje – Slovácké muzeum

- v Uherském Hradišti – Filozofická fakulta Ostravské univerzity, Ostrava, 9. 6. 2021 (A. Kalinová).
Alkohol v kramářských tiscích, konference *Tradiční kulturní kontexty pití alkoholu a kouření*, pořadatel Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech (subkomise pro lidové obyčeje) – Česká národopisná společnost, sekce pro lidové obyčeje – Slovácké muzeum v Uherském Hradišti – Filozofická fakulta Ostravské univerzity, Ostrava, 9. 6. 2021 (J. Poláková)
- Rodinná a kolektivní paměť očima etnologa, *XIX. mezinárodní setkání historiků a příznivců orální historie*, pořadatel Česká asociace orální historie, Sovinec, 10.–11. 6. 2021 (J. Poláková)
- Do Brna široká cesta, seminář Etnografické komise, pořadatel Asociace muzeí a galerií České republiky, Kroměříž, 12. 10. 2021 (J. Poláková)
- Skutečnost a fikce v tištěných médiích na příkladu kriminálního případu z konce 19. století, konference *Periodická paměť*, pořadatel Muzeum Jindřichohradecka, Jindřichův Hradec, 20. 10. 2021 (J. Poláková)

Ediční činnost

Odborný časopis: *Folia ethnographica* 1, 2/2021

Publikační činnost (výběr)

- H. Beránková – H. Dvořáková (eds.): *Lidová kultura na Moravě v zrcadle času*. Katalog. Brno: Moravské zemské muzeum 2021.
- H. Beránková – M. Botíková: Karol Jaroň – československý vydavatel, typograf, bibliofil a organizátor. *E-časopis Knížnica*. Časopis pre knihovníctvo. 2/2021, s. 73–85. https://www.snk.sk/images/Edicna_cinnost/Casopis_Kniznica/2021/2021_07_06_07_Helena_Berankova.pdf
- H. Dvořáková: Mähriches Hellas. Kulturelle Stereotypen und Tourismus. Moravská Hellas. Kulturní stereotypy a turistický průmysl. In: *Authentisch oder oberflächlich? Wege der Zusammenarbeit von Museen und Tourismus. Autentické nebo povrchní. Cesty spolupráce muzeí a cestovního ruchu*. 28, Museum, Bulletin, muzeum. Verbund Oberösterreichischer Museen. Londing 2021, s. 88–95.
- H. Dvořáková: Žarošice – cesta Boží milosti. In: Colledani, V. (ed.): *Žarošice*. Kyjov, Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu, Jihomoravský kraj, s. 3–20.
- van Soest, Jan P. – Janák, Martin – Kalinová, Alena: *European Faience and Maiolica in the Collection of the Silesian Museum 1380–1853*. Opava: Slezské zemské muzeum, 2021.
- J. Pechová: Modrotiskové formy ve sbírkách Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. Brno: MZM, 2021.
- J. Pechová: Odívání a péče o oděv v bývalých německých obcích na Vyškovsku. *Folia ethnographica* 2021/2, s. 139–163.
- J. Poláková: Alkohol v kramářských tiscích. In: Číhal, Petr (ed.): *Tradiční kulturní kontexty pití alkoholu a kouření*. Uherské Hradiště: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, s. 117–125.
- Š. Prokešová: Tradici nezneužívám. Yveta Petrásková, textilní výtvarnice inspirovaná tradiční oděvní kulturou Hanáckého Slovácka a Brněnska. In: *Folia Ethnographica* 55/2, 2021.

Recenzní posudky publikací a časopiseckých studií a projektů

- H. Beránková (4 recenze), H. Dvořáková (3 recenze), A. Kalinová (3 recenze), J. Pechová (2 recenze), J. Poláková (7 recenzí).

Spolupráce s jinými muzejními institucemi

Regionální muzeum Mikulov – příprava expozice v Pásmátníku bratří Mrštíků v Divákách (H. Dvořáková).

Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.,
vedoucí oddělení

Numismatické oddělení

Numismatické oddělení pokračovalo v roce 2021 ve své pravidelné činnosti, i když do jeho aktivit významně zasáhla opatření spojená s pandemií Covid-19. Během roku bylo Numismatické oddělení personálně posíleno o nového pracovníka – Mgr. Tomáše Zemana, Ph.D., který působí na pozici kurátora jako zástup za mateřskou dovolenou. V tomto roce proběhlo stěhování části sbírkového fondu sádrových medailonů do nových prostor, kde bude zajištěno jeho odpovídající uložení.

Práce se sbírkou

Sbírkotvorná činnost je všeobecně zaměřena na materiál týkající se historického území Moravy, ve svých sbírkách však uchovává platidla z celého světa zahrnující období od předmincovních platidel až po současnost. Pokračovaly práce na dokumentování, revidování a konzervaci sbírkových předmětů. Velká pozornost byla věnována koncepční inventarizační činnosti s ohledem na blížící se závěr zákonné lhůty pro zrevidování všech předmětů zapsaných v CES, v tomto roce bylo zrevidováno celkem 12 351 sbírkových předmětů. Katalogizace II. stupně byla zaměřena na velké nálezové soubory mincí, systematickou sbírku římských mincí, pokračovala i dokumentace sbírky papírových platidel. Rovněž pokračovalo zpracovávání rozsáhlé sbírky medailů a plastik akad. sochaře Václava Adolfa Kovaniče (M. Kvardová, H. To-mančíková).

Numismatické oddělení se podílelo na zápůjčkách svých sbírkových předmětů na výstavy jiných institucí:

Symbyly vládců – projevy bohatství a moci elit od pravěku do novověku, Muzeum města Brna, 10. 2. – 31. 8. 2021

Pod ochranou svatého Petra? Morava a papežství ve středověku a raném novověku, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Moravský zemský archiv v Brně, 8.–27. 11. 2021

Lidé a peníze, stálá expozice, Česká národní banka, pob. Brno

Materiál byl zapůjčen rovněž pro výstavu „Zlatá a stříbrná Vysočina“, kterou realizovalo Mineralogicko-petrografické oddělení Přírodovědného muzea MZM, 1. 12. 2021 – 4. 9. 2022.

Z významných akvizic Numismatického oddělení můžeme jmenovat soubor 36 kusů moravských denárů a rakouských feniků z období 12. století, které významně doplnily zastoupení jednotlivých typů těchto mincí v systematické sbírce.

Věda a výzkum

Vědecko-výzkumná činnost oddělení, která je zaměřena především na moravské mincovnictví a vyhodnocování velkých mincovních depotů, probíhala v rámci úkolů stanovených vědeckou koncepcí MZM a projektů v rámci IP DKRVO.

Vzhledem k omezeným možnostem cestování byla pozornost zaměřena zejména na mincovní nálezy ze sbírek MZM. Jednalo se především o práci na dokumentaci významného depotu ze Střelic z poloviny 13. století, který je připravován k publikování. Pozornost byla věnována rovněž nově objevenému depotu z období 15. století ze Zbraslavi u Brna a starším nálezům byzantských mincí na Moravě, které jsou uloženy ve sbírce MZM. Ve spolupráci se Slovenským národním muzeem byl analyzován a publikován depot moravských mincí z 15. století nově objevený v okolí Plaveckého hradu (Slovenská republika), který dokládá moravsko-uherské kontakty především v době husitských válek. (D. Grossmannová)

Popularizační činnost

Vzhledem k opatřením spojených s pandemií Covid-19 byla omezena i organizace pravidelných numismatických přednášek konaných jednou měsíčně v MZM ve spolupráci s ČNS, pob. Brno; v roce 2021 tak bylo realizováno pouze několik z původně

plánovaných přednášek. Omezen musel být i badatelský provoz a pravidelná konzultační činnost.

Přednáška pro veřejnost

Archeologické a numizmatické nálezy z Plaveckého hradu, MZM, 2. 9. 2021 (D. Grossmannová ve spolupráci s kolegy ze SNM Bratislava – M. Budaj, R. Čambal).

Pedagogická a lektorská činnost

Na Ústavu pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity byly vedeny semináře „*Numismatika*“ a „*Písemné prameny k dějinám peněz v raném novověku*“; současně s vedením bakalářských diplomových prací (D. Grossmannová).

Přednášková a lektorská činnost v rámci Letní školy numismatiky, kterou ve dnech 27.–29. 8. 2021 uspořádala Univerzita Palackého v Olomouci (D. Grossmannová).

Přednášky a konference

Z důvodu pandemie koronaviru byly plánované tuzemské i zahraniční konference odloženy na neurčito.

Ediční činnost

Vydání odborného recenzovaného periodika *Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales* 106, 2021, č. 35/1–2.

Publikační činnost

D. Grossmannová: Zlaté mince na Moravě za Lucemburků, In: Brňovják, J. – Elbel, P. (edd.): *Sigilla – arma – monetae. Sborník příspěvků k 70. narozeninám profesora Tomáše Krejčíka*, Brno–Ostrava 2021, s. 407–431, 518–519.

J. Jelínek – A. Selucká – K. Rapouch – D. Grossmannová: Kiprové ražby v českých zemích v letech 1621–1623 a jejich materiálový průzkum ryzosti stříbrných slitin, *Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae* 35/1–2, Brno 2021, s. 41–57.

R. Čambal – M. Budaj – D. Grossmannová: Středověké a novověké militária, součásti výstroja a numizmatické nálezy z Plaveckého Podhradia, *Zborník Slovenského národného múzea*, roč. CXV, *Archeológia* 31, Bratislava 2021, s. 249–344.

Spolupráce s jinými institucemi

Probíhala spolupráce se Slovenským národním muzeem (Historické muzeum, Archeologické muzeum) na zpracování nálezů z okolí Plaveckého hradu (Slovenská republika), (D. Grossmannová). Spolupráce s Technickým muzeem v Brně byla zaměřena na výzkum ryzosti tzv. kiprovných mincí z období 1621–1623 (D. Grossmannová).

Doprovodný program Dětského muzea MZM k výstavě Óóó Indiáni.

Události roku 2021

Na Festivalu vědy reprezentovalo MZM botanické oddělení v čele s PhDr. Vladimírem Antonínem.

Přírodovědné muzeum

A decorative dotted line in a reddish-orange color, starting with a solid dot and forming an L-shape that extends horizontally to the right and then vertically downwards.

Mineralogicko-petrografické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V chronologické i systematické evidenci byly zpracovány všechny nové přírůstky za rok 2021. Pokračuje detailní odborná i administrativní revize starého sbírkového fondu včetně kompletní revidence tzv. studijního materiálu z podsírky B-minerály ze světa, a výběru nejkvalitnějších vzorků do evidence CES včetně digitalizace (= elektronická evidence + fotodokumentace). Do přírůstkové knihy bylo za rok 2021 zapsáno 8 přírůstkových čísel a katalogizováno 333 inventurních čísel sbírkových předmětů. V rámci zpracování zmíněného studijního materiálu bylo zaevidováno a etiketami opatřeno 227 studijních vzorků; částečně byly i nově odborně určeny (zejména nové sběry z r. 2021 a materiál ze světa ze starého sbírkového fondu MZM). Revidováno (inventarizováno) bylo 1629 vzorků. Konzervováno, preparováno a restaurováno bylo vlastními silami 182 předmětů. Zároveň pokračuje revize knihovny s její rekatalogizací a výměna časopisu Acta Mus. Morav. Sci. Geol. s tuzemskými i zahraničními institucemi. Ve spolupráci s muzejním fotografem J. Cágou byla provedena fotodokumentace části Bakešovy sbírky (nejvýznamnější kolekce sbírek mineralogického odd.) uložené v depozitáři MZM.

Vlastní terénní sběry úzce souvisely s výzkumnou činností pracovníků oddělení. Převládaly tuzemské cesty zaměřené na lokality historického dolování drahých kovů na různých místech Moravy a Slezska, ale i sběry mineralogického materiálu na českých lokalitách.

V rámci služební zahraniční cesty byly uskutečny sběry na historických důlních dílech v pohorí Picos de Europa (Španělsko – Asturie).

Pro obohacení sbírek se vedle vlastních sběrů podařilo získat dvě cenné sbírky mineralogického materiálu převážně z České republiky. Ze získaných sbírkových předmětů vyniká ametyst z lokality Křemenice u Chotěboře, rubelit z Dobré Vody, opály z Boroviny, xonotlit ze Starého Ranska a wolframit z Kazachstánu.

Mgr. Vladimír Hrazdil, vedoucí oddělení

Vědecko-výzkumná činnost

Tato činnost včetně sběru studijního i sbírkového materiálu minerálů a hornin vycházela z jednotlivých plánovaných cílů finančně podporovaných převážně v rámci DKRVO. Byly navštěvovány vybrané lokality se zajímavými výskyty minerálů, zejména na západní Moravě a v Moravském krasu.

Vrcholil víceletý obsáhlý výzkum lokalit historického dolování na Českomoravské vrchovině. Pro připravenou knižní publikaci byly revidovány zejména lokality slavonického, jihlavského a štěpánovského rudního revíru. Na toto téma bylo zveřejněno několik dílčích výsledků ve formě příspěvků do odborných i popularizačních časopisů. Intenzivně bylo pracováno zejména na dokončení obsáhlé knižní publikace o historickém dolování drahých kovů na Českomoravské vrchovině. Byla prováděna doplňující fotodokumentace lokalit s pozůstatky po těžbě rud. Koncem roku byly výsledky tohoto dlouhodobého výzkumu publikovány formou vydání obsáhlé knižní publikace „Historické dolování drahých kovů na českomoravské vrchovině“ (480 stran).

Pracovníci mineralogicko-petrografického oddělení ve spolupráci s mineralogy z Národního muzea, Ústavu vied o Zemi SAV, Ústavu geologických věd, PřF MU a Fyzikálního ústavu Akademie věd ČR, identifikovali dobšínait, nový nerost pro mineralogický systém popsáný poprvé na světě z území Slovenska. Holotyp (typový vzorek), na kterém byl dobšínait identifikován, je uložen ve sbírce Mineralogicko-petrografického oddělení Moravského zemského muzea v Brně.

Ve spolupráci s CHKO Moravský kras, se pokračovalo ve výzkumu křemenných hmot Rudické plošiny.

Z dalších větších výzkumů lze zmínit výzkum zónálních křemičitých hmot (plazmy) ze zvětralých ultrabazik západní Moravy a dokončení publikace v zahraničním impaktovaném časopisu (*Geologica Carpathica*).

Vzhledem k novým možnostem datování Cr-minerálů v sedimentech boskovické brázdy se připravovala publikace do impaktového časopisu (*Annales Societatis Geologum Poloniae*).

Výzkum litologie horninových sekvencí s mramory v moldanubické zóně a přilehlých jednotkách Českého masivu byl zaměřen na studium minerálních asociací (problematika silikátových minerálů, amfiboly a pyroxeny) a zakončen článkem v impaktovaném časopise (*Journal of Geoscience*).

Další významná publikace *Boron isotopic variations in tourmaline from metacarbonates and associated calc-silicate rocks: constraints to B orogenic cycle from the Bohemian Massif: Constraints on boron recycling in the Variscan orogen* vyšla rovněž v zahraničí v impaktovaném časopisu *Geoscience Frontiers* v tištěné podobě.

Byl dokončen výzkum pozoruhodných titanitových nodulí v granitech (Dražičky u Tábora) a supergenní minerální Pb-P-As asociace z Kvasetic v brodském revíru.

V rámci interdisciplinární spolupráce s archeology vzniklo několik odborných vyjádření (pravěké kamenné suroviny, stavivo hradu Štamberk u Telče, zdroje páleného vápna pro historickou výstavbu města Telče a dalších historicky cenných měst na Českomoravské vrchovině a zdroje vápna pro část staviva hradu Skály – Štarkov u Jimramova). Byla dopracována metodika zjišťování proveniencie karbonátových surovin na Českomoravské vrchovině (viz publikace).

V regionálních odborných časopisech (vesměs zařazených do databáze Scopus) bylo publikováno několik dalších prací: *Korodované granáty v asociaci těžkých minerálů balinských slepenců: jejich morfologie a chemické složení (svrchní karbon, boskovická brázda* – *Acta Mus. Morav. Sci. geol.* 2021/1), *Proveniencie zlata ve fluvialních sedimentech potoků situovaných západně od Brněnské přehrad, jz. Morava a Charakteristika pseudofulguritu ze Žatčan u Brna, Česká republika* (*Acta Mus. Morav. Sci. geol.* 2021/2) a *Mramory Českomoravské vrchoviny jako zdroj stavebních surovin pro historické stavby, přehled lokalit a metodika výzkumu* (*Acta rerum naturalium* 2021).

Další publikační a ediční činnost

Byla připravena a ve spolupráci s Edičním oddělením také vydána dvě čísla recenzovaného odborného časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae*, články byly digitalizovány a vloženy na webové stránky časopisu. V jednom z nejvýznamnějších mineralogických evropských časopisů byl publikován článek o Rudických geodách – „Rudice Geoden“ – ein Mineralogisches Phänomen des Märhrischem Karstes in der Tschechischen Republik.

V českém nejvýznamnějším popularizačním časopisu *Minerál*, věnovanému sběratelství nerostů, jsme byli editorem jednoho tematického čísla o limonitu a oxidických minerálech železa. Souhrnně bylo v časopise minerál uveřejněno 13 populárně vědeckých článků. Pro časopis *Těžební Unie* připravili pracovníci článek o hornické minulosti a současnosti Rosicko-Oslavanska.

Krátkou zprávou v *M-revue* byl popsán nález a identifikace nového minerálu dobšínaitu.

Pracovníci oddělení vykonávají editorskou a recenzní činnost v redakční radě odborných časopisů *Bulletin Mineralogie a Petrologie*, *Acta Musei Moraviae-Scientiae geologicae*, *Acta Rerum naturalium* v Jihlavě a Třebíči, *Acta Mus. Silesicae* v Opavě a časopisu *Minerál* v Českých Budějovicích.

Pracovníci miner. petr. odd. MZM působí ve Vědecké, Ediční a Evaluační radě MZM.

Zahraniční cesty

Španělsko 24. 9. – 10. 10. 2021

Cesta byla zaměřená na lokality historické těžby rud a supergenní mineralizace v pohoří Picos de Europa.

Konference

Z důvodů situace Covid-19 byla část plánovaných konferenčních projektů odvolána.

Aktivně jsme se účastnili několika konferencí – Geobarr v Dolní Rožince (uranová mineralizace, výzkum využití důlních prostor pro uložení radioaktivního odpadu), kde měli pracovníci MZM dva odborné příspěvky a tradiční konference *Těžební Unie* na zámku Hluboká.

Výstavní projekty

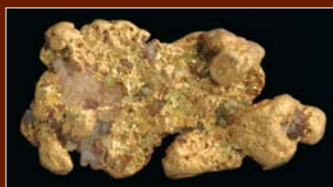
Poslové z Vesmíru – zápůjčka pro výstavu Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Byl realizován plánovaný výstavní projekt *Stříbrná a zlatá Vysočina* navázaný na vydání knižní pub-

Historické dolování drahých kovů na Českomoravské vrchovině

Stanislav Houzar, Vladimír Hrazdil, Pavla Hřelová, Jiří Toman

MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM
BRNO 2021

Přednášky pro veřejnost

Odborná přednáška pro pedagogy z gymnázia Johanna Gregora Mendela v Brně zaměřená na mineralogii, petrografii a využívání nerostných surovin.

Popularizační přednášky o mineralogii a geologii pro děti na ZŠ Hroznová, Brno, a experimentální ZŠ „Otevřemysl“ Třebíč (pro školu připravena i menší kolekce minerálů; cca 50 ks).

Přednáška pro Českou geologickou společnost – Mineralogie boskovické brázdy – 40 osob

Pracovníci oddělení poskytli školám všech stupňů na vyžádání výklady v expozici Svět nerostů (pozn.: v r. 2021 negativně ovlivnil Covid-19).

Pracoviště dlouhodobě poskytuje poradenskou činnost v oboru mineralogie a geologie nejširší veřejnosti i studentům. Podíleli jsme se na Týdnu dětí s MZM a připravili doprovodný program pro dětský tábor na Tesáku v Hostýnských vrších. Dále byla připravena exkurze profilem v Oslavanech pro Klub přírodovědců a revidována mineralogická sbírka gymnázia Johanna Gregora Mendela v Brně. Pro MŠ Kárníkovu byla zorganizována exkurze pro předškoláky s odborným výkladem.

Oddělení intenzivně spolupracuje s Ústavem geologických věd MU v Brně (analytické práce, konzultace disertačních, diplomových a bakalářských prací, členství v rigorózních komisích, oponentské posudky závěrečných prací, recenzní řízení, projekt GEOBAR ÚGV MU, Brno, apod.), Mendelovou Univerzitou v Brně, Univerzitou Palackého v Olomouci, Českou geologickou službou, Národním muzeem v Praze, Slezským muzeem v Opavě, regionálními muzei v celé ČR a CHKO Moravský kras.

V roce 2021 pokračovala stálá spolupráce s městem Jemnice (Spolek Jamník) na zpřístupňování středověkého dolu v obvodu města a výzkumu některých montanisticky zajímavých lokalit historického dolování v okolí (odborný garant – geologicko-mineralogický dohled nad těmito aktivitami).

Geologicko-paleontologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

Mezi nejvýznamnější akvizice patří unikátní kolekce 3D preparovaných krytolebců *Discosauriscus pulcherrimus* z permu boskovické brázdy. Kolekce byla zakoupena prostřednictvím ISO C za účelem doplnění sbírkového fondu o vzácný materiál, který je významný i z hlediska fosilních záznamů v rámci celé Evropy.

Vlastními výzkumy byla získána kolekce fosilních stop tetrapodů z oblasti Boskovické brázdy. Jedná se o nejlépe zachované stopy s otisky kůže na světě. Dále kolekce trilobitů a brachiopodů z karbonských vápenců na Vyšovsku, které představují na Moravě zcela nový fosilní materiál. Do podsbírky paleontologických rekonstrukcí byly zakoupeny paleontologické rekonstrukce třetihorní fauny miocenních savců a čtvernožců.

Celkově bylo v rámci sbírkotvorné činnosti započato celkem 16 akvizic (3 koupě, 10 darů, 2 vlastní výzkumy, 1 stará sbírka)

Preparace a konzervace

Probíhalo laboratorní zpracování sedimentů pro mikropaleontologický výzkum z Brna a Třeboňské pánve.

Bylo konzervováno 74 ks, zrestaurováno 27 ks, preparováno 86 ks zkamenělin.

Mezi nejvýznamnější restaurátorskou práci lze jmenovat sestavování a lepení desek tetrapodích šlápějí nebo preparace svrchnokřídových fosilií z lokality Štítý.

Druhá evidence

Celkem bylo zapsáno 269 inventárních čísel (416 ks). Z velké části se jedná o rozepsanou starou kolekci amonitů z lokality Ždánice u Kouřimi (př. č. 122). Dále se jedná o rozepsané nové přírůstky z let 2020 až 2021, které představují sbírky různých fosilií z devonských (př. č. 10/2020, 11/2020, 12/2020), karbonských (př. č. 3/2021) permských (př. č. 15/2020, 1/2021), jurských (př. č. 8-14/2021) a paleogenních (př. č. 7/2021) lokalit na Moravě.

RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D., vedoucí oddělení

Revize sbírek

Bylo zrevidováno celkem 9861 ks exemplářů, které spadají pod 37 přírůstkových čísel a 1894 inventárních čísel.

Knihovna

Knihovna k 31. 12. 2021 eviduje 26 425 knihovních jednotek.

Přírůstek v roce 2021 činil 28 knihovních jednotek. Do elektronické databáze publikací vloženo 263 záznamů.

Probíhá výměna odborných publikací se 32 institucemi.

Výstavy a prezentační akce

Spolupráce na tuzemských i zahraničních výstavách paleontologických rekonstrukcí Zdeňka Buriana ze sbírek geologicko-paleontologického oddělení v roce 2021 ukazuje na stále rostoucí zájem o dílo tohoto malíře. Obrazové paleorekonstrukce byly prezentovány na výstavě „Za dinosaury a dobrodružstvím“ v Galerii 10, Zlín (červenec – září 2021), na zahraničních výstavách Kinosaurier v Naturhistorisches museum Wien (říjen 2021 – duben 2022) a „Saurier – Die Erfindung der Urzeit“, Stiftung Schloss Friedenstein Gotha, Německo (únor–září 2021).

Oddělení dále uspořádalo výstavu „Suisseki-umění hledat kouzlo kamenů“, kde byla prezentována díla tří tvůrců, prezidenta Evropské asociace Suisseki Igora Bárty, Miroslava Pošvaře a Josefa Zdražila. V kontrastu s objekty byly vystaveny kameny či kamenné útvary ze sbírek geologicko-paleon-

tologického oddělení, především z fondu dynamické geologie.

Pokračovala aktualizace expozice „Zaniklý život na Moravě. Za zmínku stojí nová instalace spodní čelisti deinotéria z jižní Moravy. Tato aktualizace byla zakončena tiskovou konferencí a bohatými ohlasy médií.

Oddělení též poskytlo konzultace a fotografie k náležům miocenních obratlovců ze Znojemska prezentovaným na výstavě „Ztráty a nálezy“ Jihomoravského muzea ve Znojmě.

Zahraniční aktivity

Probíhala spolupráce s geologicko-paleontologickým oddělením Přírodovědného muzea ve Vídni na identifikaci fosilního zubu na prstenu ze sbírek MAK muzea ve Vídni. V rámci stejného cíle proběhla dokumentace historické kolekce fosilních zubů ze sbírek Přírodovědného muzea ve Vídni. Spolupráce s Přírodovědným muzeem ve Vídni a Univerzitou v Bonnu vyústila v dokončení analýzy unikátního skeletu mamutida z lokality Kaltsundheim.

Další spolupráce probíhala na výzkumu tetrapodích stop s Paleobiologickým institutem Polské akademie věd. Oddělení se zapojilo do projektu Interreg: *Cesta časem na Rakousko-moravském pomezí*. Projekt má za cíl prezentovat společný geologický vývoj a nejvýznamnější paleontologické nálezy na území obou států (především vídeňská pánev). Projekt také představí společnou historii geologických výzkumů obou území.

Konference

Virtuální konference 13.–15. září 2021 Ljubana Mezinárodní komise ICOM NATHIST (Gregorová).
Seminář k uctění 100. výročí narození prof. Ing. Jaroslava Bauera, CSc., 89–90, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Prezentace: Ropuší kameny a hadí oči z kabinetu kuriozit strahovského kláštera premonstrátů v Praze (Gregorová).

Výklady a speciální programy

Celoročně probíhaly lektorované prohlídky pro ZŠ, SŠ a gymnázia ve stále expozici Zaniklý život na Moravě.

Pracovníci se podíleli na Festivalu vědy na Riviéře Brno (3.–4. 9.), dále na akci Dýňobraní (obec Rybníček u Vyškova) s programem poznávání zkamenělin a ukázkou regionálních nálezů (16. 10.).

Pedagogická činnost

Výuka několika bloků v rámci předmětu Paleontologie na ÚGV PřF MU (Březina, Calábková).

Vědecko-výzkumná činnost (samostatná zpráva VO 12800)

Probíhaly terénní výzkumy na lokalitách karpatského flyše, v karpatské předhlubni a boskovické brázdě. V souvislosti s novými objevy stop čtvernožců v boskovické brázdě byla zahájena spolupráce s Ústavem archeologie a muzeologie MU na tvorbě jejich 3D skenů, které představují moderní trend v jejich dokumentaci. Významným počinem byla identifikace fosilního rybího zubu na relikviáři sv. Maura na zámku Bečov, který je doposud nejstarším artefaktem použití této fosilie na uměleckém předmětu.

Ediční činnost

- Redakce časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae* (Březina)
- Členství v redakční radě časopisu *Natura Tutela* (Gregorová)
- Členství v redakční radě časopisu *Acta Carpathica Occidentalis* (Gregorová)

Popularizační články a kapitoly v knihách

Pracovníci oddělení přispěli i do magazínu M revue a muzejních novin:

Gregorová Růžena: „Ropuší kameny. Klenot králů i obrana proti jedu“. M revue, 2021, č. 1, s. 31–37.

Calábková Gabriela: „Cesta za permským čtvernožcem“. M revue, 2021, č. 1, s. 55–59.

Březina Jakub: „Od úlomků kostí k světovému objevu“. M revue, 2021, č. 2, s. 29–31.

Rozhovor s J. Březinou: „Deinotérium čili strašné zvíře“. Muzejní noviny Moravského zemského muzea, 2021.

Rozhovor s R. Gregorovou: „Ropuší kameny. Klenot králů i ochrana proti jedu“. Muzejní noviny Moravského zemského muzea, 2021.

Vystoupení v médiích

<https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/3384142-unikatni-objev-na-relikviari-svateho-maura-je-myticko-ropusi-kamen>

<https://brno.rozhlas.cz/brnenska-paleontolozka-objevila-vzacny-ropusi-kamen-na-relikviari-svateho-maura-8595646>

O vědě a vědcích: Ropuší kameny: Týden v regionech 11. prosince 2021

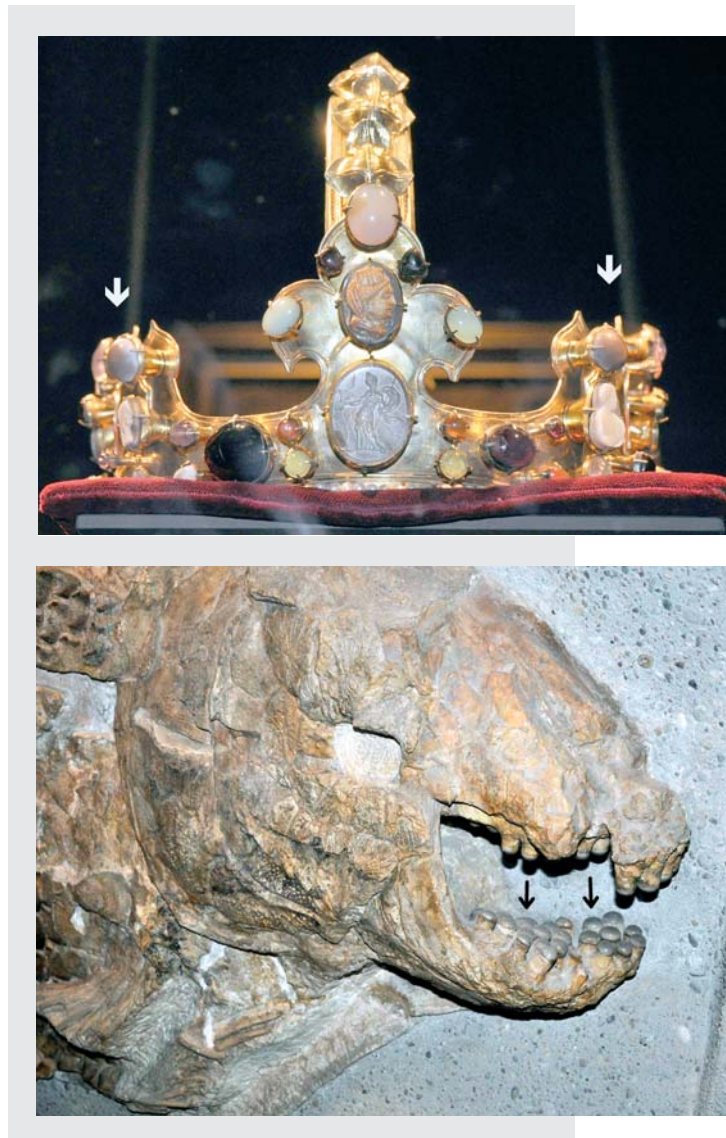
Reportáž k expozici Zaniklý život na Moravě:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1012242717-8-udalosti-v-regionech-brno/321281381990824/cast/859334/>

Publikace

Březina J., Alba D., Ivanov M., Hanáček M. & Luján Á. H. (2021): A middle Miocene vertebrate assemblage from the Czech part of the Vienna Basin: Implications for the paleoenvironments of the Central Paratethys. – *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 575, 110473 (1–17).

Březina J., Ivanov M. & Madzia D. (2021): Structural pattern in the tusks of the Miocene mammutid *Zygodon turicensis* and its utility in the taxonomy of elephantimorph proboscideans. – *Historical Biology*. 33, 12, 3191–3201.

Gregorová, R., (2021): Ropuší kameny a hadí oči z kabinetu kuriozit strahovského kláštera premonstrátů v Praze. Seminář k uctění 100. výročí narození prof. Ing. Jaroslava Bauera, CSc., 89–90, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze.

Entomologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V roce 2021 entomologické oddělení dále rozšiřovalo sbírku brouků a ploštic, zejména o recentní materiály ze Středomoří, Madagaskaru a Malawi s důrazem na materiály z nárazových pastí a prosevů. Materiál brouků a ploštic z Madagaskaru je ve spolupráci s externími kolegy postupně dále určován a pokračujeme ve vybudování rozsáhlé sbírky z této zoogeograficky zajímavé oblasti. V průběhu roku pokračovalo ve spolupráci externími spolupracovníky třídění vzorků z prosevů pralesní hrabanky z expedice na Madagaskar a vzorků ze střední Evropy, Středomoří a Kamerunu a ve spolupráci s Ing. O. Jakešem uspořádání sbírky motýlů do systematické sbírky. Podobně jsou průběžně determinováni brouci z dalších starších sbírek a současných sběrů a vzniká tak moderní systematická sbírka Coleoptera. Na oddělení bylo vypreparováno přes 10,000 exemplářů hmyzu a dalších 8,000, převážně brouků a ploštic, bylo vypreparováno externími preparátory. Pokračovalo rovněž třídění a determinace materiálu řádu Hemiptera, na němž se dlouhodobě podílejí naši kurátoři (P. Baňar, I. Malenovský) ve spolupráci s několika zahraničními experty a sbírky MZM tak byly v roce 2021 obohaceny o řadu typových exemplářů. Oddělení získalo několik typových exemplářů brouků skupiny Cleroidea mimořádné vědecké hodnoty – jedná se o poslední žijící druh z vymřelé skupiny kdysi rozšířené po polynéských ostrovech. Celý rok probíhalo ve spolupráci s J. Baštou a J. Kalábem nové uspořádání sbírky střevlíkovitých brouků. J. Procházka se věnoval třídění a uspořádání sbírky kůrovcovitých brouků. Díky spolupráci s Výzkumným ústavem Silva Taroucy byla rozšířena sbírka saproxylických brouků o exempláře z kvantitativního sběru do nárazových pastí v NPR Ranšpurk, NPR Cahnov a NPR Býčí skála. V dipterologické sekci pokračuje slučování samostatných sbírek čeledi mouchovití (Muscidae) v jednotnou sbírku uloženou do nového UNIT systému (J. Nerudová). Ve spolupráci s J. Hadravou z Entomologického ústavu Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích kurátorka třídí sbírku čeledi pestřenkovití (Syrphidae), jejímž výsledkem bude systematická sbírka včetně elektronické databáze jedinců (>4000 exemplářů).

Ing. Jiří Kolibáč, CSc., vedoucí oddělení

Knihovna

Knihovna entomologického oddělení ke konci roku 2021 eviduje 61.041 knihovních jednotek a roční přírůstek činil 1.300 přírůstkových čísel. Separáty, časopisy a monografie byly získány darem, výměnou a nákupem a tyto přírůstky jsou během roku průběžně doplňovány do elektronické databáze publikací. Pokračuje mezinárodní i tuzemská výměna vědeckých publikací – v roce 2021 s 46 výměnnými partnery. Vzhledem k epidemiologické situaci knihovnu využilo jen 11 registrovaných uživatelů. Většina žádostí o vyhledání entomologické literatury byla vyřízena zasláním pdf potřebných článků. V rámci periodické revize knihovny bylo v roce 2021 zrevidováno celkem 1.193 přírůstkových čísel separátů z celkového počtu 42.637 přírůstkových čísel separátů a 61.041 knihovních jednotek.

Vědeckovýzkumná činnost

P. Baňar se zabývá studiem taxonomie ploštic infrařádu Enicocephalomorpha, čeledí Aradidae, a Reduviidae. Rovněž se zabývá studiem některých skupin brouků (Staphylinidae, Anthribidae) s důrazem na faunu Středomoří a tropické Afriky. V průběhu roku 2021 publikoval řadu taxonomických prací založených na vlastním materiálu i starším sbírkovém materiálu deponovaném ve sbírkách MZM.

J. Procházka se zabývá ekologií saproxylických a epigeických brouků. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem Silva Taroucy se zaměřil na společenstva brouků v pralesovitých porostech. Ve spolupráci s Masarykovou univerzitou se věnoval projektu zaměřenému na potravní biologii strakapouda bělohřbetého. V roce 2021 se podílel na publikaci článku zaměřeného na vliv celoplošné přípravy půdy na

epigeické bezobratlé a článku zaměřeného na vliv pařezinového hospodaření na hmyzí biodiverzitu.

I. Malenovský se věnuje taxonomii a faunistice kříšů a mer (řád Hemiptera). V roce 2021 pracoval na přípravě checklistu kříšů ČR na základě postupné revize sbírkových fondů MZM a dalších institucí.

J. Kolibáč se věnuje systematice, morfologii, paleontologii a biogeografii brouků nadčeledi Cleroidea a jejich fylogenezi v rámci skupiny Cucujiformia. S několika mezinárodními vědeckými týmy publikoval sérii prací o druhohorních a třetihorních fosilních zástupcích skupiny Cleroidea z taimyrského, burmského a baltského jantaru a z jurských usazenin, kteří jsou doklady klimatických podmínek a změn rostlinných paleospolečenstev daných oblastí a jsou přínosem ke studiu evoluční biologie. Jako vedoucí mezinárodního týmu publikoval studii o endemické linii brouků z polynéských ostrovů, která vymřela po příchodu člověka. Studie má význam pro posuzování změn prostředí lidskou činností, modeluje historické šíření organismů z Ameriky do Oceánie a také využívá molekulární genetiky pro datování stěpní fylogenetických větví evolučního stromu Cleroidea.

J. Nerudová se zabývá studiem morfologie a ekologie vývojových stádií dvoukřídlého hmyzu, především čeledi bráněnkovití (Stratiomyidae). Ve spolupráci s Doc. Marijou Ivković ze Zábřehu pokračuje ve studiu fauny čeledi Stratiomyidae národního parku Plitvická jezera v Chorvatsku, jejíž dílčí výsledky byly publikovány v minulém roce. Společně s Dr. Damirem Kovacem z Německa nadále na popisuje larvy tropických druhů čeledi Stratiomyidae. Konkrétně započala práci na článku věnovanému popisu larvy a pupária rodu *Prosopochrysa* (Stratiomyidae) z Thajska.

Prezentace na vědeckých konferencích a seminářích

Přednáška „Žákova hora - stabilní prales, ve kterém je živo“ na konferenci k 50. výročí založení CHKO Žďárské vrchy, 22. 9. 2021, Fryšava pod Žakovou horou (J. Procházka)

Přednáška „Příroda se chrání sama – vliv disturbance ledovkou na společenstva saproxylických brouků“, Odborná konference u příležitosti 20. výročí vzniku Národního parku Thayatal a 30. výročí vzniku Národního parku Podyjí, Hnanice, 20. 10. 2021 (J. Procházka)

Zahraníční cesty a mezinárodní spolupráce

V roce 2021 zahájil P. Baňar dlouhodobý výzkumný projekt v Kamerunu, ve spolupráci s kolegou P. Hla-

váčem (NM Praha) a kolegy z University of Buea v západním Kamerunu. V rámci projektu „*The biodiversity of soil and litter-dwelling arthropods along an elevational gradient of Mt. Cameroon, with a special focus on Coleoptera and Heteroptera*“, formálně podpořeném správou NP Mount Cameroon byla uskutečněna první expedice na přelomu listopadu a prosince 2021.

Pedagogická a lektorská činnost

- výuka předmětů „Taxonomie, fylogenetika a zoologická nomenklatura“, „Informační zdroje v zoologii“, „Terénní cvičení ze zoologie“, „Terénní cvičení z entomologie“, „Speciální botanicko-zoologické cvičení v terénu“, „Úvod do terénní biologie bezobratlých“, vedení bakalářských a doktorských studentů (I. Malenovský v rámci pracovního poměru na Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně)
- výuka předmětu „Determinace suchozemských bezobratlých-cvičení“, konzultace entomologicky zaměřených absolventských prací studentů Masarykovy univerzity (J. Procházka)
- entomologicky zaměřené terénní exkurze ve spolupráci s Školským zařízením pro environmentální vzdělávání Lipka, 20. 7. do okolí Záhlinických rybníků, 27. 7. do okolí Mokré (J. Procházka)
- exkurze přírodovědně zaměřených kroužků (např. Přírodovědná stanice Kamenačky, Lipka) do depozitáře entomologického oddělení (J. Procházka)
- přednáška „Máme se bát kůrovců?“ pro Univerzitu třetího věku a pro Hnutí Brontosaurus (J. Procházka)

Ediční činnost

Zajišťována redakce odborného časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae* (J. Kolibáč) a spolupráce s redakcí časopisů *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* a *ZooKeys* (I. Malenovský).

Různé

Pokračovala digitalizace typových exemplářů uložených ve sbírkách oddělení (přes 300 snímků).

Oddělení tradičně provádělo determinace vzorků hmyzu (nejčastěji skladištních a zemědělských škůdců) a drobné odborné posudky pro veřejnost. Průběžně byly vyhotovovány recenze publikací pro česká i zahraniční odborná periodika, oponentury grantových projektů a oponentury doktorských disertací (P. Baňar, J. Kolibáč, I. Malenovský).

Zoologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V rámci dlouhodobé koncepce vytváření zoologické sbírky bylo získáno a vypreparováno do této podsbírkky celkem 109 přírůstků. Současně byla část této sbírky (2764 sbírkových předmětů, tj. 7,92 %) zrevidována v rámci inventarizace a uložena v depozitářích na Biskupském dvoře a Budišově. Díky spolupráci se zoologickými zahradami bylo získáno 19 ks uhynulých zvířat k preparaci. Do evidenčního systému DEMUS bylo zapsáno 159 nových položek.

Knihovna

V roce 2020 bylo zapsáno 80 nových přírůstků do knihovny. Počet registrovaných uživatelů je 30. V knihovně zoologického oddělení probíhá průběžně revize knihovního fondu + revize periodik (doplnění čárových kódů do jednotlivých svazků + doplnění a oprava záznamů ve Verbisu). Nadále pokračujeme s výměnami se 40 institucemi.

Vědeckovýzkumná činnost

Pokračování v terénních výzkumech na lokalitě Betlém – odchyt a značkování jedinců želvy bahenní (*Emys orbicularis*) – celkem odchyceno 100 adultních jedinců. Pokračování výzkumného projektu zaměřeného na mokřady jižní Moravy, zvláště na PP Betlém a střední nádrž VDNM (Mušov).

Pokračování ve zpracování historických dat výzkumu koroptve polní z několika lokalit na území ČR. Z těchto dat byly publikovány dva výstupy v podobě článků v IF periodikách – Bird Study a European Journal of Wildlife Research (M. Černý). Práce na publikaci z mapování ptáků města Brna. (M. Černý). V rámci projektu VO dále probíhaly pravidelné odchty a kroužkování ptáků na lokalitě Tetčické bažiny v katastru obce Omice. Na tento cíl je navázaný i průzkum převážně lesního ptactva v okolí, z něhož byla publikována krátká zpráva v lokálním ornitologickém periodiku Crex (M. Černý). V tomtéž periodiku byla publikována i zpráva z monitoringu ptáků v parku Lužánky (M. Černý).

Pedagogická činnost

Výpomoc při výuce terénního cvičení na PdF Masarykově univerzitě (M. Černý).

RNDr. Miroslav Šebela, CSc., vedoucí oddělení

Další odborná činnost

Odborný dohled na revitalizačním projektu LZ Židlochovice – Revitalizace Mušovského luhu.

Popularizační a osvětová činnost

Pravidelné exkurze v terénu (studijní plocha Betlém) pro zájemce z řad odborné i laické veřejnosti. Zpracování do tisku (čas. Myslivost 3/2020) dlouholeté sledování silnice D 52 ve vztahu k usmrcovaným živočichům. (M. Šebela).

Odborné výklady ve stálé zoologické expozici. (M. Černý). Konzultace pro veřejnost.

Botanické oddělení

Sbírkotvorná činnost

Botanické oddělení získalo vlastními sběry, nákupem i darem řadu herbářových položek. Za jmenování stojí holotypus ostružiníku *Rubus lobifolius* a dále významné, početné akvizice od R. Řepky – rod *Carex*, od P. Batouška, V. Mikoláše slovenské provenience, J. Těšínského a B. Trávníčka. Pracovníci oddělení také pokračovali v zapisování sbírkového fondu do databáze Demus. Celkem bylo zapísáno více jak 10 000 inventárních čísel, čímž databáze dosáhly celkového počtu přes 250 000 digitalizovaných dokladů.

Knihovna

K datu 31. prosince 2021 evidovala knihovna BO MZM 69 592 knihovních jednotek. Přírůstek v roce 2021 činil 142 knihovních jednotek. Do systému Verbis bylo zavedeno 204 záznamů. Celkový počet výpůjček za rok 2021 byl 46 (separáty, časopisy, knihy).

Výzkumná činnost

Tato činnost probíhala v rámci IP DKRVO. Články byly uveřejněny v respektovaných mezinárodních časopisech včetně časopisů v 1. decilu WOS. Hana Ševčíková popsala se svými spoluautory nové druhy pro vědu *Amanita vladimirii* Ševčíková, Hanss & P.-A. Moreau, *Pluteus lauracearum* Kaygusuz, Ševčíková & Justo, *Pluteus hubregtseorum* G.M. Gates, Ševčíková & Borovička a novou varietu *Pluteus hubregtseorum* f. *horakianus* Ševčíková, Daley, Borovička & G.M. Gates. V. Antonín a H. Ševčíková se také podíleli na popisu nových druhů hub *Melanoleuca galbuserae* Antonín, Ševčíková, Para & Tomšovský, *Melanoleuca fontenlae* Para, Antonín, Ďuriška, Ševčíková & Tomšovský a *Melanoleuca acystidiata* Para, Antonín, Ševčíková, Ďuriška & Tomšovský. V. Antonín se dále podílel na popisu dalších dvou druhů *Cantharellus hongneungensis* B. Buyck, R. Ryoo, V. Hofst. & Antonín a *Gymnopus nigrescens* Bañares, G. Moreno, P. Alvarado & Antonín. V. Antonín zpracovává společně s korejskými partnery nasbíraný materiál z projektu „Taxonomicko-fylogenetický projekt studia hub rozkládajících opad v Korejské republice (Phylogenetic taxonomy of litter decomposing fungi in the Republic of Korea)“ a jsou připravovány společné publikace.

RNDr. Vladimír Antonín, CSc.
ředitel Přírodovědného muzea MZM,
vedoucí Botanického oddělení.

Tento projekt byl uskutečněn ve spolupráci s Národním ústavem lesnických věd v Soulu a. terénní práce byly ukončeny v roce 2017. V. Antonín a H. Ševčíková se podílejí na práci na mykologické části projektu „Monitoring biodiverzity a ekologických změn lužních lesů a luk v oblasti soutoku řek Dyje a Moravy“, který financuje Grantová služba Lesů ČR a jehož řešitelským pracovištěm je Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie Mendelovy univerzity v Brně. Pokračují mykologické průzkumy H. Ševčíkové, lokalit PR Čihadlo a PR U Brněnky Moravského krasu pro AOPK.

Výstavy

I. Novotný připravil výstavku rostlin na rekondičním pobytu sdružení Roska Brno město v Zubří u Nového Města 1.–7. 9. 2021. K. Sutorý se podílel na výstavě *Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra*, která proběhla v pavilonu Anthrosop od 17. 7. 2020 do 24. 1. 2021.

Osvětová činnost

Podzimní setkání muzejních botaniků proběhlo 19.–20. října 2021, pořádané ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR. Pokračovala poradenská činnost houbařské poradny (V. Antonín a H. Ševčíková). V. Antonín, S. Kubešová, A. Měřínská, K. Sutorý a H. Ševčíková se podíleli na programu Festivalu vědy (3.–4. 9. 2021), kde ukázali část práce kurátora herbáře, jak vypadají rostliny pod mikroskopem, lupou a předvedli pestrou přehlídku čerstvých hub. V. Antonín přednesl přednášku *Mykologie – úvod do poznávání hub, tržní druhy hub a jim podobné jedlé*

a jedovaté houby pro Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci v rámci školení jejích pracovníků (26. 11. 2021). H. Ševčíková přednesla příspěvek pro Univerzitu třetího věku v MZM. V. Antonín vedl Mykologickou exkurzi do NPR Habrůvecká bučina (23. 10. 2021), ve spolupráci se Spolkem Okras. S. Kubešová, V. Taraška připravili tři virtuální vycházky – Rostlinné „suchárky“ v Brně, Co kvete na záhonech v Brně a Nejen smrček dělá Vánoce aneb Jehličnany v zimním Brně. S. Kubešová se podílela na organizaci online Ekologické olympiády, Krajského kola Moravskoslezského kraje (28. 4. 2021, společně s Muzeem Beskyd Frýdek-Místek, Rosičkou, z. s. a Českým svazem ochránců přírody). Uskutečnila online workshop Bryologické potěšení 2021 (30. 4. – 1. 5. 2021). Vedla Bryologickou exkurzi za rašeliníky do osady Hutě ve Starých Hamrech (24. 7. 2021), společně s J. Tkáčikovou, ve spolupráci s Muzeem Beskyd ve Frýdku-Místku a Moravskoslezskou pobočkou České botanické společnosti a Bryologickou vycházku do PP Pekárna (30. 10. 2021), ve spolupráci s Klubem přírodovědeckým v Brně. I. Novotný se podílí na projektu Motýlí louka u zámku ve Vyškově (ve spolupráci se Spolkem Zelný Vyškov). V Českém rozhlasu vystoupila H. Ševčíková v pořadu Poradna, kde mluvila o aktuálně rostoucích houbách a odpovídala na dotazy veřejnosti.

Účast na konferencích a seminářích

H. Ševčíková se podílela na přednášce o *Pluteus* prezentované na Severoamerické vědecké online konferenci pořádané Mycological Society of America. S. Kubešová organizovala a účastnila se online Jarního setkání Bryologicko-lichenologické sekce České botanické společnosti (3. 2021). Na konferenci Kras, jeskyně a lidé (9. 2021, Českovice u Blanska) prezentovala poster Lampenflora – mechy ve slovenských jeskyních.

V. Antonín se zúčastnil 7. česko-slovenské mykologické konference v Praze (16.–18. 9. 2021), kde přednesl přednášku na téma Evropské druhy tmavobělek z okruhu *Melanoleuca castaneofusca*, spoluautorka H. Ševčíková (a spoluautoři R. Para, O. Ďuriška., T. Kudláček a M. Tomšovský).

Zahraníční cesty

H. Ševčíková vykonala cestu do Portugalska, kde se jí podařilo nalézt další nové druhy hub, které budou popsány v následujících letech v závislosti na výsledcích fylogenetických analýz.

V. Antonín a H. Ševčíková se zúčastnili dvou odborných akcí na Slovensku: 28. setkání slovenských a českých mykologů ve Zlatnické dolině a ve spolupráci se slovenskými mykology mykologického průzkumu v oblasti Kysuc, Vysokých Tater a Slovenského ráje.

Kubešová (7.–11. 6. 2021) vykonala cestu na Slovensko, kde se aktivně účastnila semináře muzejních botaniků Botanické dni, přednesla zde referát Lampenflora slovenských jeskyní a sbírala vzorky mechorostů.

K. Sutorý zpracovával typový materiál rodu *Verbascum* v herbáři Bělehradské univerzity (BEOU, 4.–9. 7. 2021). Opakovaně navštívil Košice (Slovensko), kde připravoval k transportu do MZM herbářové sbírky V. Mikoláše.

V. Taraška navštívil (15.–17. 11. 2021) Herbarium Carpato-Pannonicum přírodovědného muzea v Budapešti (BP) za účelem studia položek rodu *Dactylorhiza*, zejména nově popsaného taxonu *D. maculata* subsp. *sooana* s těžištěm rozšíření na Slovensku a v Maďarsku.

Pedagogická a lektorská činnost

S. Kubešová vyučovala v jarním semestru předmět Bryologické praktikum a v podzimním předmět Determinace mechorostů pro pokročilé na PřF MU v Brně. V. Antonín, K. Sutorý jsou členy Odborného orgánu hodnotitelů – poradního orgánu Rady pro výzkum, vývoj a inovace. V. Antonín je členem oborové rady předmětu lesnická fytopatologie a mykologie na Mendelově univerzitě v Brně. H. Ševčíková přednášela pro Univerzitu třetího věku v MZM.

Další publikační činnost

Uvádíme publikace, které nejsou zastoupeny v seznamu výsledků výzkumné aktivity (IP DKRVO) na konci této výroční zprávy:

Hédl, R. a Taraška, V. 2021: *Geranium sibiricum*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales 70: 247.

Hédl, R., Taraška, V. a Chudomelová, M. 2021: *Solanum decipiens*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV., Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales 70: 255.

Kubešová, S. 2021: Opustila nás Magda Zmrhalová. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 10: 71–72.

- Kubešová, S. 2021: RNDr. Ivan Novotný – 60 let (*11. 5. 1960). – *Bryonora* 68: 49–57.
- Kubešová, S. a Tkáčiková, J. 2021: Bryologická exkurze do údolí potoka Trubiska. – *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* 10: 39–42.
- Taraška, V. 2021: *Cerinth minor*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 70: 246.
- Taraška, V. 2021: *Gagea minima*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 70: 247.
- Taraška, V. 2021: *Veronica peregrina*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 70: 255.
- Taraška, V. a Vojtěchová, K. 2021: *Asperugo procumbens*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 70: 245.
- Taraška, V. a Vojtěchová, K. 2021: *Lobularia maritima*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 70: 250.
- Taraška, V. a Vojtěchová, K. 2021: *Rhinanthus alectorolophus*. – In: Dančák, M. a Kocián, P. (eds), *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XV.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 70: 254–255.

Ediční činnost

V. Antonín a H. Ševčíková jsou editoři speciálního čísla časopisu *Journal of Fungi* (1. decil WoS) se zaměřením „Holarctic Fungi: Taxonomy, phylogeny, ecology, nutrition, interactions and distribution“. Pracovníci oddělení jsou členy redakcí odborných časopisů *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae* (V. Antonín, K. Sutorý), *Bryonora* a bulletinů *Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS* (S. Kubešová), *Czech Mycology* (V. Antonín je šéfredaktorem), periodik *Mykologické listy* (V. Antonín je editorem), *Sydowia*, *Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde*, *Rivista di Micologia*, *Časopis Národního muzea* a periodika *Sborník Muzea Vysočiny* (V. Antonín je členem redakční rady). V. Antonín, H. Ševčíková se podíleli na recenzní činnosti v českých i mezinárodních vědeckých časopisech, včetně časopisů impaktovaných, celkově vypracovali 20 recenzních posudků.

Ostatní odborné aktivity

V. Antonín pracoval jako člen výboru České vědecké společnosti pro mykologii a je členem Evropské mykologické asociace, Britské mykologické společnosti, Německé mykologické společnosti a Slovenské mykologické společnosti. H. Ševčíková je členkou České vědecké společnosti pro mykologii a místopředsedkyně Mykologického klubu Brno. S. Kubešová je členkou Britské bryologické společnosti, předsedkyně Bryologicko-lichenologické sekce a členka výboru Jihomoravské pobočky České botanické společnosti, členka výboru Botanické komise Asociace muzeí a galerií České republiky. I. Novotný a V. Taraška jsou členy České botanické společnosti. K. Sutorý je členem České botanické společnosti a členem ICOM (Mezinárodní rada muzeí).

Výstava Trojím život středověké keramiky.

Události roku 2021

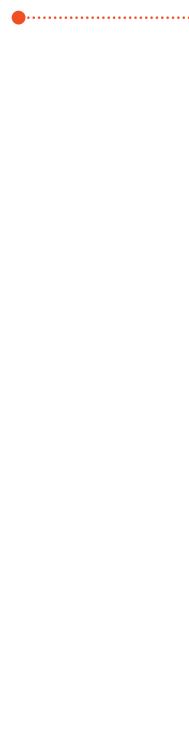
Noc netopýřů na Starém zámku v Jevišovicích vyvolala velký zájem veřejnosti.

Generální ředitel Jiří Mitáček slavnostně zahajuje výstavu Ůóó Indiáni.

Uměnovědné muzeum

Oddělení dějin divadla

Vědecko-výzkumná činnost (viz plnění VO)

Úkoly pracoviště

PhDr. Jaroslav Blecha – systematický průzkum, dokumentace a hodnocení přeměn českého loutkového divadla (loutkářské rody, kočovné loutkové divadlo, rodinné a spolkové loutkové divadlo). Dále srovnávací výzkum a mapování českých loutkářských sbírek s důrazem na determinaci původu českých loutek, hledání obecných znaků v přeměnách jejich tvarosloví a technologie.

Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D. – výzkum profesionálního činoherního divadla, zejména projevů souvisejících s českou divadelní avantgardou ve vývojovém kontextu dějin českého divadla.

Mgr. Hana Ocetková – výzkum a dokumentace profesionálního hudebního divadla a baletu. Pokračování ve výzkum a zpracování archivu souboru brněnského baletu ND Brno.

Dále

Plánovaná návaznost řešení původně interního projektu VaV I. MZM, v. o. (restaurování sbírky štočků s divadelní tematikou z první poloviny dvacátého století a padesátých let 20. století) v plném rozsahu neprobíhala, jelikož nebyla schválena dotace MK. Žádost byla podána znovu. Vzhledem k rekonstrukci objektu na Hudcově ulici byly přerušeny i konzervátorské práce vlastními silami a došlo pouze k likvidaci chemického odpadu.

Sbírkotvorná činnost

Přírůstek sbírky Oddělení dějin divadla za rok 2021 činí 8 přírůstkových položek, 478 ks předmětů. Předměty byly získány jednak koupí, dále bezúplatně jako dary a vlastním sběrem.

Nejvýznamnějším akvizicí představuje nákup obsažného souboru tradičního loutkového divadla Vladimíra Aujezdského z Ivančic (portál, dekorace, loutky, rekvizity, náhradní kostýmy, doplňky a jiné příslušenství) díky státní dotaci z programu MK ISO/C v hodnotě 976.000,- Kč.

Pravidelně je pořizován též pomocný materiál jako programy, recenze aj.

Standardně probíhala katalogizace, konzervování a restaurování sbírkových předmětů, a taktéž průběžná revize sbírky (viz statistika NIPOS).

PhDr. Jaroslav Blecha, ředitel Uměnovědného muzea MZM, vedoucí Oddělení dějin divadla.

Pokračovala další etapa dlouhodobé reorganizace části sbírkového fondu (F fotografie) a byla prováděna jeho postupná dílčí zpětná elektronická katalogizace – 4825 ks (Hana Ocetková, externě Jiří Stejskal, Štěpánka Veselá).

Vlastní péči o sbírku zajišťovaly 2 konzervátorky-restaurátorky – Helena Šedá a Mgr. Olga Piperová Taušová, DiS. Mimořádnou průběžnou aktivitu znamená postupné náročné restaurování loutek ze souboru rodiny Pflergrů (konzervace, fixace polychromie a čištění, rekonstrukce chybějících částí, retuše.

Větší pozornost byla věnována přípravě loutek, rodinných divadel, dekorací a dalších exponátů pro stálou expozici, a to dle stavu poškození (čištění, lepení, fixace barevné vrstvy, rekonstrukce chybějících částí, tmelení, retuše, čištění a opravy kostýmů).

Publikační činnost

Blecha, J.: *České loutkářské umění. Tradiční loutkové divadlo*. Moravské zemské muzeum, ISBN 978-80-7028-559-6, 272 s.

Valentová, V.: Hry Carla Goldoniho na brněnských scénách (ISSN 0323-0570). In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CVI, 1, s. 121–138).

Valentová, V.: Kratší rané hry Jiřího Mahena. In: *Mahen v množném čísle*, sborník z konference, Boskovice, Albert 2021, s. 61–72).

Jochmanová, A.: České a Umělecké studio Vladimíra Gamzy. In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CVI, 2021, 2, s. 285–299.

Výstavy

Pokračování přípravy realizace projektu IROP – Palác šlechtičen, MZM, stálá expozice – *loutkařské umění a tradiční kultura na Moravě v zrcadle času*.

Nika (výstava u příležitosti nedožitých sedmdesáti let herečky Niky Brettschneiderové). Moravské zemské muzeum, Dietrichsteinský palác (přednáškový sál), 11. 11. 2021 – 27. 2. 2022. Autoři Mgr. Hana Ocetková, Ludvík Kavín.

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

Veronika Valentová: *Putování s Husou na provázku* – FF MU / PS

Veronika Valentová: *Kapitoly z dějin divadla I* – FF MU / PS

Veronika Valentová: *Kapitoly z dějin divadla II* – FF MU / JS

Veronika Valentová: *Neuč orla létat – režisér Peter Scherhauser*, Přednáška z cyklu U3V (12. 2. 2021)

Andrea Jochmanová: *Dějiny českého divadla I* – JAMU / PS

Andrea Jochmanová: *Dějiny českého divadla II*. – JAMU / LS

Andrea Jochmanová: Autorský cyklus přednášek pro veřejnost *L-Panorama* (10. 3., 1. 7., 2. 8., 28. 8. a 21. 10. 2021 (Dety's Bar, Brno).

Jaroslav Blecha: *Geneze a význam typologie postav ve vývoji českého loutkového divadla*, Přednáška z cyklu U3V (28. 5. 2021)

Jaroslav Blecha: *Tradiční loutkové divadlo a loutkářská sbírka MZM* (pro ateliér JAMU, 21. 4. 2021)

Jaroslav Blecha: *Loutkářská sbírka MZM* (pro skupinu knihovníků z Polska), 22. 9. 2021.

Jaroslav Blecha, A. Jochmanová, V. Valentová:

Vedení, konzultace a posudky seminárních, bakalářských a diplomových prací studentů divadelní vědy FF MU, DF JAMU, sdružených uměnověd FF MU.

Konference

Veronika Valentová: Příspěvek *Texty Vladislava Vančury v brněnských divadlech* – online konference Vladislav Vančura v literárním kontextu 20. století (PedF MU 12. 3. 2021)

Veronika Valentová: Peter Scherhauser teoretik a pedagog. „Kulatý stůl“ v Divadle Husa na provázku, 5. 11. 2021.

Andrea Jochmanová: Příprava, organizace a účast na mezinárodní konferenci *Czech Historical Avant-Garde in the European Context* (Brno Theatralia Conference 2021) – online, jazyk angličtina; „We Do Not Have Any Theatre!“ (Czech Avant-garde Stage in 1920s) – příspěvek na uveденé konferenci.

Dobrovolnický program

S oddělením dějin divadla i nadále spolupracovala dobrovolnice PhDr. Eugenie Dufková, a to na determinaci materiálu v pozůstalosti Ivo Osolsobě a fotografií baletu ND Brno.

Dále pokračovala částečně dobrovolnickou spoluprací Mgr. Eva Janěková na uspořádání materiálu z archivu Milana Knížáka.

Různé

Jaroslav Blecha:

– Pořad *U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře* – prezentace MZM v kontextu výzkumu a dokumentace tradičního českého loutkářství. Televize NOE. Premiéra 10. 6. 2021.

– Filmový dokument o konferenci ODL MZM *Sláva azuru* (říjen 2021).

– *Nika Brettschneiderová* – žena velkého talentu i odvahy (článek v M Revue).

– Představení Oddělení dějin divadla MZM (Klub přátel MZM, 29. 9. 2021).

– Člen programové rady Katedry divadelních studií FF MU.

– Člen vědecké rady Západočeské univerzity v Plzni.

– Odborná spolupráce – expertní posudky a determinace materiálu ve sbírce Muzea loutkářských kultur, konzultace nákupu sbírkových předmětů (Muzeum loutkářských kultur Chrudim, Národní muzeum Praha).

– Odborná spolupráce s Mgr. Ludvíkem Kavínem na výzkumu archivu Theatee Brett Vídeň, Rakousko.

Hana Ocetková:

- Uspořádání debaty se studenty JAMU ve výstavě *Nika*.

Členství v různých oborových organizacích

- J. Blecha: UNIMA (Union Internationale de la Marionette); člen exekutivy Českého střediska UNIMA, SIBMAS, Teatrologická společnost, Spolek pro vydávání časopisu *Loutkář*, Spolek pro podporu tradic loutkářství.
- A. Jochmanová, V. Valentová: Teatrologická společnost, SIBMAS.
- J. Blecha je nadále členem mezinárodního týmu, jehož posláním je sledovat a též realizovat povinná záchovná opatření vyplývající z nominačního spisu *Loutkářství na Slovensku* a v Čechách v Reprezentativním seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Oddělení dějin hudby

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumná činnost je zaměřena na hudební historii Moravy se zvláštním zřetelem k životu a dílu Leoše Janáčka. Další výzkum je zaměřen na chrámovou a zámeckou hudbu na Moravě 17. a 18. století a skladatelské odkazy 20. století.

Doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D. – dějiny hudby v Brně 19. a 20. století, opera Národního divadla v Brně, život a dílo Leoše Janáčka (příprava kritických edic skladatele, edice korespondence Leoše Janáčka, publikace o jeho hudebně-dramatické tvorbě).

Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D. – dějiny hudby na Moravě od 2. poloviny 19. století do 21. století, život a dílo Pavla Haase (příprava kritických edic skladatele), život a dílo Vítězslava Nováka, dějiny německých hudebních spolků v Brně

Mgr. Simona Šinlářová – hudba 18. a 19. století, preventivní konzervace, koncepce a příprava muzejně edukativních programů pro klienty pro návštěvníky se specifickými potřebami.

Mgr. Libuše Janáčková, Ph.D. – dějiny Divadla hudby MZM, život a dílo Leoše Janáčka, edice korespondence Leoše Janáčka (mateřská dovolená).

PhDr. František Malý – chrámová hudba, kritické edice památek české a moravské hudby 18. a 19. století, organologie.

Mgr. Michaela Ratolístková – chrámová hudba v Brně na přelomu 17. a 18. století, sbírka z kostela sv. Jakuba v Brně, problematika ediční praxe hudby 18. století (mateřská dovolená).

Mgr. Nikola Illeová – osobnost a dílo Leoše Janáčka, hudebně-edukační problematika (zástup za mateřskou dovolenou).

Mgr. Miroslav Lukeš – chrámová hudba 18. století na Moravě, sbírka kostelního kůru v Kvasicích a Tasově (zástup za mateřskou dovolenou).

Mgr. Barbora Števanika Kadlíčková – organologie.

Sbírkotvorná činnost a provoz badatelny

Sbírkové akvizice: rukopisný soubor mší z 18. století z kláštera františkánů v Hájku u Prahy, *La Clef des chansonniers: ou Recueil des Vaudevilles*, sv. 2. (tisk, Paris, 1717), *Proprium seu Officia Sanctorum Archi-dioecesis Pragensis, dioecesis Olomucensis et Wratislaviensis ad usum Ord. Fr. Min. S. Fran-*

Doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D.,
vedoucí Oddělení dějin hudby

cisci Reformatorem (tisk, Pragae: Typis Joannis Caroli Hraba, 1736), J. J. Rousseau: Dictionnaire de Musique (tisk, [1793]), archiv hudebního nakladatelství L. R. Pazdírek / Oldřich Pazdírek, hudebniny, písemnosti, knihy, fotografie a trojrozměrné předměty z pozůstalosti Pavla Haase a z majetku Olgy Haasové, album s dobovými fotografiemi a pohlednicemi Emmy Destinnové, kladívkový klavír – křídlo zn. „G. Banvarth a Vienne“, kladívkový klavír zn. Schiedmayer et Söhne, Stuttgart (cca 1830), janáčkovské archivní dokumenty z pozůstalosti Maxe Broda, tablo abiturientů c. k. Ústavu ku vzdělání učitelů v Brně s fotografií Leoše Janáčka z roku 1904, křeslo z původního vybavení bytu Leoše a Zdenky Janáčkových.

Byla zpracována osmá část pozůstalosti pátera Bohumila Pavlu, některá janáčkiana a hudební nástroje.

Studovna ODH MZM zaznamenala vzhledem k nařízením spojeným s pandemií COVID pouze 54 návštěv 16 badatelů českých a 3 badatelé zahraniční (Rusko, Slovensko, USA), vyřízeno bylo množství žádostí o kopie pro účely publikační. Badatelnu hudebních nástrojů navštívilo 32 badatelů, z toho 6 zahraničních.

Účast na konferencích

Illeová, Nikola. *Dětské hudební produkce v ghetu Terezín*. In: Konference Terezín 2021, 17. 8. 2021.

Šindlářová, Simona – Selucká, Alena. *Klavír Leoše Janáčka*. Dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů, Praha, 16.–17. června

2021. Metodické centrum dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů, České muzeum hudby, Karmelitská 2, Praha.

Šindlářová, Simona. *Oddělení dějin hudby Moravského zemského muzea / Department of the History of Music of the Moravian Museum*. IAML 2021 – 70th Anniversary congress, 26–30. 7. 2021 ONLINE

Števkanka Kadlíčková, Barbora. *Bowed string instruments in the collection of the Department of the History of Music of the Moravian Museum*. International Musicological Colloquium Brno, 11.–13. 10. 2021.

Zahrádka, Jiří. *Archiv Leoše Janáčka, fond zapsaný v Paměti světa UNESCO*. 55. International Musicological Colloquium Brno, 11.–13. 10. 2021.

Zahrádka, Jiří. *Hudební sbírka nejstaršího muzejního hudebního archivu v našich zemích*. Museologica literaria, Slovensko Banská Bystrica, 9. 9. 2021

Výstavy a akce pro veřejnost

Zahrádka, Jiří: *Monogramista T. D – P.P.S.V. (Zimní událost)*. Památník Leoše Janáčka, 6. 12. 2021 – 8. 3. 2022.

Zahrádka, Jiří: *Vendula Chalánková: U Janáčků v kuchyni*. Památník Leoše Janáčka, 17. 7. 2021 – 15. 10. 2021.

Zahrádka, Jiří: *Monogramista: Co je nejkrásnějšího...* Památník Leoše Janáčka, 21. 10. 2021 – 28. 11. 2021.

Zahrádka, Jiří: *Monogramista T.D – P. P. S. V.* Památník Leoše Janáčka, 6. 12. 2020 – 8. 3. 2021.

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

J. Zahrádka zajišťoval pravidelnou výuku na Ústavu hudební vědy FF MU (semináře Život a dílo L. Janáčka, Dějiny hudby 19. století, Dějiny české hudby III., Kritika a kulturní publicistika, Metodologie uměnovědných oborů, Diplomový seminář atd.). Dále přednášel na veřejných přednáškách (Janáčkova filharmonii Ostrava, Univerzita třetího věku atd.).

Publikační činnost mimo VO

Illeová, Nikola: „*Malujemehudbu.cz: Od hudebního workshopu pro děti do onlinu, Cesta tam a zase zpátky*.“ In: Musicologica.cz. 2021, roč. 2021, č. 1.

Pivoda, Ondřej: „*Nigel Simeone: The Janáček Compendium [recenze]*“. Hudební věda 58, 2021, č. 1, s. 133–135.

ENDULA CHALÁNKOVÁ
JANÁČKŮ V KUCHYNI

Zahrádka, Jiří. „Pravdu, první věci pravdu, ne krásu.“ *Příběh Janáčkovy Její pastorkyně*. Moravské zemské muzeum 2021, 366 s.

Zahrádka, Jiří: „Janáčkovy finanční poměry III: 1915–1918“. In: John Tyrrell. Janáček. Car lesů. 1914–1928. Brno: Host, 2021. s. 320–323.

Zahrádka, Jiří: „Janáčkovy finanční poměry IV: 1919–1928“. In: John Tyrrell. Janáček. Car lesů. 1914–1928. Brno: Host, 2021. s. 320–323.

Zahrádka, Jiří: „Janáčkovy finanční poměry V: Poslední vůle a pozůstalost“. In: John Tyrrell. Janáček. Car lesů. 1914–1928. Brno: Host, 2021. s. 927–932.

Zahrádka, Jiří: „Leoš Janáček, Karel Kovařovic a Její pastorkyně“. In *Musicologica Olomucensia*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2021, roč. 33, č. 1, s. 41–59.

Další

Ve spolupráci s Nadací Leoše Janáčka a Ústavem hudební vědy Masarykovy univerzity pokračovala digitalizace Janáčkovy archivu (notové rukopisy, programy, libreta, celkem 5000 snímků).

Spolupráce Oddělení dějin hudby s Metodickým centrem konzervace při Technickém muzeu (Památník Leoše Janáčka, následně deponitáře) ohledně klimatu ve výstavních a sbírkových prostorech (S. Šindlářová).

Spolupráce a příprava Mezinárodního festivalu Janáček Brno 2022.

Práce na grantovém úkolu Restaurování klávesových hudebních nástrojů uložených ve sbírkách ODH.

Oddělení dějin literatury

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumná činnost je zaměřena na vývoj české literatury od nejstarší doby do současnosti se zvláštním zaměřením na teritorium historické Moravy. Další výzkum se soustřeďuje na vývoj domácího komiksu a jeho vazby na literaturu, ilustraci a karikaturu.

- PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.: literatura 19. až 21. století, česko-německé literární kontakty, osobnost a dílo Marie von Ebner-Eschenbach.
- Mgr. Hana Krafllová: literatura 19. až 21. století, žurnalistika první Československé republiky, osobnost a dílo Rudolfa Těsnohlídka.
- Ing. arch. Tomáš Prokůpek: komiks a ilustrace 19. až 21. století, osobnost a dílo Ondřeje Sekory.
- PhDr. František Schildberger, Ph.D.: literatura 19. až 21. století, versologie, genologie.

Sbírkotvorná činnost

- Jeřábková, Eleonora: revize podsírkky ODL a práce na fondu Pavla Kohouta.
- Krafllová, Hana: revize podsírkky ODL a práce na fondu Rudolfa Těsnohlídka.
- Prokůpek, Tomáš: revize podsírkky ODL a práce na fondu Ondřeje Sekory.
- Schildberger, František: revize podsírkky ODL a práce na fondu Oty Filipa.

Publikační činnost

Monografie:

- Prokůpek, Tomáš – Scheiner, Artuš – Voleská, Marta: *Kulihrášek – Kompletní příhody a příběh jeho tvůrců*. Akropolis, Praha 2021.

Dílčí studie:

- Krafllová, Hana: „Zápisníky Rudolfa Těsnohlídka“. In: *Kontexty literární vědy* X, Tribun EU, Brno 2021, s. 71–82.
- Prokůpek, Tomáš (společně s Pavlem Kořínkem): „Poblíž komiksu“. In: Truhlářová, Karolína – Wells, Magdalena (eds.): *Jirí Šalamoun. Nic k zahození*, Kavka, Praha 2021, s. 341–364.
- Prokůpek, Tomáš: „Jan Fischer – Spolutvůrce komiksové legendy“. In: Foglar, Jaroslav – Fischer, Jan: *Rychlé šípy*, Albatros, Praha 2021, s. 252–287.
- Prokůpek, Tomáš: „K české stopě Wilhelma Busche“. In: *Acta. Musei Moraviae, Sci. soc.* CVI, 2021, č. 2, s. 301–319.

Ing. arch. Tomáš Prokůpek,
vedoucí Oddělení dějin literatury.

Popularizační texty:

- Krafllová, Hana: seriál *Rok s Liškou Bystroušskou*, www.mzm.cz, měsíčník, duben–prosinec 2021.
- Krafllová, Hana: *Klement Bochořák*, www.mzm.cz, leden 2021.
- Krafllová, Hana: výběr textů českých autorů k Velikonocům, www.mzm.cz, březen 2021.
- Krafllová, Hana: *Zdeněk Rotrekl*, www.mzm.cz, 1. 11. 2021.
- Prokůpek, Tomáš: „Co v ‚Dějinách‘ nebylo: Všu-dybyl Cukřík“. In: *AARGH!* 21, 2021, s. 148–151.
- Prokůpek, Tomáš: „Dobrodružství (nejen) myšky Hrabalky. Disneyho hrdinové v českém a evropském tisku před rokem 1948“. In: *AARGH!* 21, 2021, s. 86–89.
- Prokůpek, Tomáš: „O holubech a stripech“. In: Kučerovský, Tomáš: *Arnošti*, Nový prostor, Praha 2021, s. 3–4.
- Prokůpek, Tomáš: „O otcích a synech“. In: Škoda, Filip: *Můj táta a já*, Cpress, Brno 2021, s. 3–7.
- Prokůpek, Tomáš: „Předmluva“. In: Tučapský, Vladimír: *Vydržet do svítání*, Alphabet Books, Brno 2021, s. 17–18.
- Schildberger František: „Božena (pohotová televizní antirecenze)“, www.sklenenykostel.cz, 25. 1. 2021.
- Schildberger František: „Fejeton na Silvestra“, www.sklenenykostel.cz, 31. 12. 2021.
- Schildberger František: „Fejeton na Štědrý den“, www.sklenenykostel.cz, 24. 12. 2021.

Výstavy

- Krafllová, Hana: konzultační spolupráce při tvorbě koncepce výstavy *Jirí Mahen a jeho „generace*,

- „*kteřá neexistovala*“, Knihovna Jiřiho Mahena, Brno, 1.–30. 9. 2021.
- Prokúpek, Tomáš: *Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce*. MZM, Dietrichsteinský palác, 18. 12. 2019 – 3. 1. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš: *Rychlé šípy a jejich úžasná nová dobrodružství*, kino Panorama, Rožnov pod Radhoštěm, 1. 3. – 18. 4. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš: konzultační spolupráce při tvorbě koncepce výstavy *Brouk Pytlík očima entomologa*, Městské muzeum a galerie Svitavy, 13. 9. – 14. 11. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš (společně s Pavlem Kořínkem): *Ozvěny Signálů z neznáma. Český komiks 1922–2021*, Společenský dům, Rožnov pod Radhoštěm, 1. 8. – 30. 9. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš (společně s Pavlem Kořínkem): *Здесь и сейчас – современный чешский комикс*, Ruská státní knihovna mládeže, Moskva, 29. 1. – 15. 4. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš (společně s Pavlem Kořínkem): *Aici și acum – benzile desenate cehe*, České centrum Bukurešť, Rumunsko, 6. 5. 2021 – 4. 6. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš (společně s Pavlem Kořínkem): *Hier und jetzt – der zeitgenössische tschechische Comic*, České centrum v Mnichově, Německo, 11. 5. – 18. 6. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš (společně s Pavlem Kořínkem): *Тут і зараз – сучасний чеський комікс*, Knížní Arzenal, Kyjev, Ukrajina, 23.–27. 6. 2021.
 - Prokúpek, Tomáš (společně s Pavlem Kořínkem): *Here & Now – Contemporary Czech Comics*, The Lakes International Comic Art Festival, Kendall, Velká Británie, 15.–17. 10. 2021.

Pedagogická činnost

- Jeřábková, Eleonora: spolupráce na badatelské činnosti studentů Kabinetu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity za účelem vytvoření bakalářských a magisterských prací, spojená též s jejich obhajobou.
- Prokúpek, Tomáš: oponentura magisterské diplomové práce v ateliéru Grafický design a ilustrace FDULS ZČU Plzeň.
- Schildberger, František: pedagogická činnost na FF MU v Brně – semináře Úvod do versologie, Literární kritika, Česká literatura 19. století (čeština pro cizince), Kánon české literatury (čeština pro cizince).

Přednášky

- Kraflková, Hana: *Rudolf Těsnohlídek: autor dobře známý?* Pořad z cyklu Básníci z Mahenovy generace, Mahenův památník, 14. 10. 2021.
- Kraflková, Hana: *Česká literatura mezi monarchií a republikou* (on-line), U3V MUNI, 3. 12. 2021.
- Prokúpek, Tomáš: *Život a dílo Ondřeje Sekory*, Městské muzeum a galerie Svitavy, 11. 11. 2021.

Pořady, akce

- Jeřábková, Eleonora – Schildberger, František: organizace mezinárodní konference k 100. výročí narození Ludvíka Kundery *Sláva azuru*, MZM, 21. 10. 2021.

Vystoupení v médiích

- Jeřábková, Eleonora: host pořadu *Osudové ženy: Marie von Ebner-Eschenbach – Spisovatelka a hodinářka, která milovala doutníky* Český rozhlas Dvojka, pořad, vysíláno 19. 6. 2021 (<https://dvojka.rozhlas.cz/spisovatelka-a-hodinarka-moravskeho-puvodu-ktera-milovala-doutniky-osudove-zeny-8515907>).
- Kraflková, Hana: host pořadu *Osudové ženy: Jindra Kopecká-Těsnohlídková*, Český rozhlas Dvojka vysíláno 4. 9. 2021 (<https://dvojka.rozhlas.cz/ze-svatebni-cesty-se-uz-nevratila-zivot-prekladatelky-jindry-tesnohlidkove-8568523>).
- Prokúpek, Tomáš: rozhovor o Rychlých šípech pro *Udalosti v kultuře*, ČT 1, 26. 3. 2021 (https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/221411000120326/obsah/829544-novevydani-rychlych-sipu?fbclid=IwAR1-FnFd0JoexiWEVq0ufAEQ8XjZKMBZa21FScsMY66mmlUwZW9wrrp_5DWc).
- Prokúpek, Tomáš: host pořadu *Vizitka*, ČRo2, hlavní téma komiks, vysíláno 7. 4. 2021 (https://vltava.rozhlas.cz/cesky-komiks-neustale-rostenejvetsi-problem-je-omezena-velikost-naseho-trhu-8463315?fbclid=IwAR1Ex4qr2NQU14mVlxe-IfMIWD_dA46Ykp5hAYRZfTgShKvKfVzq5HYDMSQ).
- Prokúpek, Tomáš: rozhovor pro pořad *ArtZóna*, ČT Art, hlavní téma komiks, vysíláno 25. 5. 2021 (https://www.ceskatelevize.cz/porady/12072033166-artzona/321294340010007/video/842780?fbclid=IwAR2lAhcsnfZEuR9JpnnFMGWjysnXJTBBPqYo_-3UrnkeM8qmIFlkULUa-2M).
- Prokúpek, Tomáš: rozhovor pro *Těčko – kulturní podcast z Rožnova*, hlavní téma komiks, vysíláno

14. 9. 2021 (<https://anchor.fm/t-klub---kulturn-agentura/episodes/Tom-Prokpek-a-komiks-e17b8o8/a-a6h67eu?fbclid=IwAR0JPDFuWgdkFCWciH86uWmwbeFu9ud2bUFX5hVAAsj82WYycc0A3MumljU>).

Konference

- Kraflková, Hana: *Spisovatel, novinář a občan: Rudolf Těsnohlídek a jeho originální podíl na formování zahraničních vztahů meziválečné Československé republiky*. Mezinárodní konference Střední Evropa včera a dnes: proměny koncepcí III, FF MUNI, 24.–25. 11. 2021.

Různé

- Kraflková, Hana: jednatelka Společnosti Jiřího Mahena.
- Prokůpek, Tomáš: člen poroty soutěže Magnesia Litera (kategorie Litera za knihu pro děti a mládež) a v porotě soutěže Zlatá stuha (kategorie Komiks pro děti a mládež).

Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumná činnost je zaměřena na období moderních československých dějin, zejména na 50.–80. léta 20. století. Svou pozornost kurátoři věnují osobnostem spjatým s neoficiálním kulturním prostředím, věnují se problematice bytových seminářů, samizdatů, tvorbě exilových autorů atd.

Sbírkotvorná činnost

Zpracovávání jednotlivých fondů:

- Mgr. Demeter Malaťák, M. A.: fond Jiřího Gruši
- Mgr. Petra Pichlová: fond Milana Jelínka
- Mgr. Jan Krejčí: fond Jan Hus Educational Foundation a fond Jana Šimsy
- Pokračuje zpracovávání fondu Jana Tesaře.

Akvize

Rozšíření fondu Pavla Kohouta a Jeleny Mašínové
Rozšíření fondu Vladimíra Jochmanna
Zisk cyklostylu Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka skrze projekt Retro-Use
Rozšíření fondu Bedřicha Blahoslava Bašuse
Rozšíření fondu Jiřího Gruši

Akce pro veřejnost

1. 10. 2021, Brno – pomoc při přípravě procházky ke dni seniorů (medailon Boženy Komárkové), kterou uspořádalo Metodické centrum muzejní pedagogiky MZM (Petra Pichlová)
 20. 10. 2021, Dietrichsteinský palác – přednáška Procházka výstavou Hora dění (Pocta Ludvíku Kundery) v rámci akce Sláva azuru. Konference ke 100. výročí narození Ludvíka Kundery (Demeter Malaťák)
 26. 10. 2021, Dům Jiřího Gruši – Všechny domovy Jiřího Gruši, komentovaná prohlídka výstavou Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša / Glücklich heimatlos – Europäer und Weltbürger Jiří Gruša, se čtením ukázek z Grušovy tvorby (Jan Krejčí, Demeter Malaťák)
- Od 23. 11. 2021, Příhrádek, Pardubice – výstava Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša / Glücklich heimatlos – Europäer und Weltbürger Jiří Gruša instalována v Krajské knihovně v Pardubicích (Demeter Malaťák)

Mgr. Demeter Malaťák, M.A., vedoucí ODKAZ.

Popularizační články v M revue

Jan Krejčí: Podzemní bytové semináře vzdělávaly namísto škol, M revue 2021/1, s. 23–25

Demeter Malaťák: S Barbarou Day natáčela ČT v Domě Jiřího Gruši, M revue 2021/1, s. 63 (původní online verze: Česká televize v Domě Jiřího Gruši natáčela s paní Barbarou Day o jejím působení ve Vzdělávací nadaci. [online]. © 2011–2021 MZM [Vloženo: 30.4.2021. Cit. 29. 12. 2021]. Dostupné z: <http://www.mzm.cz/aktuality/ceska-televize-v-dome-jiriho-grusi-natacela-s-pani-barbarou-day-o-jejim-pusobeni-ve-vzd/>)

Demeter Malaťák: Všechny domovy Jiřího Gruši, M revue 2021/2, s. 68–69

Petra Pichlová: Roger Scruton a Brno patří neodmyslitelně k sobě, M revue 2021/2, s. 38–39

Web MZM

Petra Pichlová: Rogeru Scrutonovi bylo uděleno čestné občanství města Brna in memoriam, [online]. © 2011–2021 MZM [Vloženo: 10.12.2021. Cit. 29. 12. 2021]. Dostupné z: <http://www.mzm.cz/aktuality/rogeru-scrutonovi-bylo-udeleno-cestne-obcanstvi-mesta-brna-in-memoriám/> (Anglická verze: Roger Scruton has been awarded honorary citizenship of Brno in memoriam, [online]. © 2011–2021 MZM [Vloženo: 10. 12. 2021. Cit. 29. 12. 2021]. Dostupné z: <http://www.mzm.cz/aktuality/roger-scruton-has-been-awarded-honorary-citizenship-of-brno-in-memoriám/>)

Pedagogická činnost

30. 4. 2021 – online přednáška v rámci Univerzity třetího věku s názvem Samizdat a bytové semináře v Brně (Petra Pichlová)

Další činnost

Rozšíření odborné knihovny oddělení.

Vedoucí Dětského muzea MZM Mgr. Sylva Brychtová na Setkání učitelů.

Události roku 2021

Suiseki. Umění hledat kouzlo kamenů.

Úsek náměstkyně generálního
ředitele pro vnější záležitosti

Oddělení komunikace a marketingu

Oddělení komunikace a marketingu

- Organizace a propagace vernisáží a doprovodných akcí (přednášek, exkurzí, koncertů, promítání filmů aj.)
- Propagace výstav
- Propagace stálých expozic a významných sbírkových předmětů
- Organizace tiskových konferencí, spolupráce s médii
- Pokračování v projektu virtuálního muzea
- Aktualizace obsahu webových stránek muzea
- Spolupráce se školami a školskými zařízeními
- Spolupráce s organizacemi pro handicapované občany
- Vypracovávání podkladů pro získávání dotací a grantů k výstavám a dalším činnostem
- Příprava žádostí o záštity k významným projektům muzea
- Spolupráce s ostatními kulturními institucemi
- Správa facebookových stránek MZM, umístění spotů na YouTube, zveřejňování fotografií z vernisáží, výstav a akcí na instagramovém účtu muzea
- Další podpůrné facebookové prezentace:
<http://facebook.com/detivmzm>
<http://facebook.com/pavilon.anthropos>
<http://facebook.com/mendelianum>
<http://facebook.com/Památník-Leoš-Janáčka-Leoš-Janáček-Memorial-288353857830>
- Provozování e-shopu (publikace a dárkové předměty, rozšiřování sortimentu)
- Zajišťování propagačních předmětů pro muzejní prodejny
- Návrhy a zajištění výroby nových propagačních předmětů
- Aktualizace a tvorba nových informačních letáků MZM
- Zpracovávání monitoringu médií
- Zpracovávání fotodokumentace i video-dokumentace muzejní činnosti
- Tvorba a distribuce časopisu M revue
- Tvorba a distribuce Muzejních novin
- Organizace lektorských výkladů v expozicích a výstavách pro nejširší veřejnost
- Správa aplikací ke stažení do chytrých zařízení (telefonů, tabletů) z Google Play a Apple Store

RNDr. Barbora Onderková,
náměstkyně generálního ředitele pro vnější záležitosti,
vedoucí Oddělení komunikace a marketingu

- Zahájení činnosti Klubu přátel MZM – proběhla ustavující schůze, pravidelně jsou pro členy klubu připravovány komentované prohlídky, členové se pravidelně účastní akcí MZM. Probíhá spolupráce v rámci dobrovolnictví, někteří individuálně spolupracují se zájmovými odděleními MZM
- Pronájem konferenčních a přednáškových prostor firmám a organizacím spojený s nabídkou prohlídek expozic
- Spolupráce s organizacemi podnikajícími v cestovním ruchu na propagaci muzea – uzavřena spolupráce s Centrálou cestovního ruchu Jižní Moravy – dva objekty jsou TOP výletním cílem Jižní Moravy (Dietrichsteinský palác a Pavilon Anthropos), spolupráce s TIC
- Projekt Škola v muzeu
- Programy pro školy – mateřské a základní školy 1. stupně, základní školy 2. stupně, střední školy a gymnázia
- Spolupráce s Masarykovou univerzitou při realizaci studia Univerzity třetího věku v roce 2021 opět v on-line prostředí, cyklus přednášek odborných pracovníků MZM
- Organizace Dne seniorů

- Projekt Czech-in – komentované prohlídky pro cizince (prohlídky v angličtině, ruštině, vietnamštině.)
- Účast v projektu Festival vědy
- Zapojení do projektu Brno pas

Statistika

Web a sociální sítě MZM

- Muzejní web www.mzm.cz měl v roce 2021 celkem 124 237 návštěv a celkem 388 619 zobrazených stránek. Průměrná doba trvání jedné návštěvy je 00:02:34. Nejoblíbenější je web pro věkovou skupinu 25–34 let.
- Komunikace prostřednictvím direct mailingu: Adresář pro Newsletter obsahuje celkem 4 284 e-mailových adres, jedná se o jednotlivce, učitele a ředitele škol, seniorské skupiny).
- Možnost elektronického listování časopisem M revue na ISSUU: Všechna vydání M revue mají za sledované období celkem 36 460 zobrazení.
- Facebook MZM (<http://facebook.com/MZM1817>) Celkový počet sledujících k 31. 12. 2021 – 4 775 (tj roční nárůst o 681, za dva roky se jedná o nárůst 33 %). Dle věku je nejsilnější skupina 25–34 let.
- Instagram MZM <http://instagram.com/MZM1817/> nyní sleduje 1445 sledujících. (nárůst o 20%).

Návštěvnost 2021

Dietrichsteinský palác	7613
Biskupský dvůr	4880
Pavilon Anthropos	26930
Památník Leoše Janáčka	1364
Palác šlechtičen	0
Dům Jiřího Gruši	7
Botanické oddělení	
včetně Houbařské poradny	239
Starý zámek Jevišovice	2555
Zámek Budišov	2780
Památník Bible Kralické	0
Centrum slovanské archeologie	7
Comenius Pražský hrad	5030
Přednášky	205
Konference a semináře	836
Další doprovodné programy	506
Návštěvnost celkem	52 952
Divadelní léto na Biskupském dvoře	39900
Pronájem	960
Celkem	93 812

Vernisáže/zahájení výstav

- Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět, Jízdárna Pražského hradu (oficiální zahájení online 20. 12. 2020, otevření 1. 5. 2021)
- Trojí život středověké keramiky (online 18. 5. 2021)
- Obnovená expozice – Památník profesora Karla Absolona (15. 6. 2021)
- Óóó Indiáni (17. 6. 2021)
- Vendula Chalánková: U Janáčků v kuchyni (15. 7. 2021)
- Uchváčena krajinou (5. 10. 2021)
- Monogramista T.D: Co je nejkrásnějšího... (20. 10. 2021)
- Keltové, Brno a hvězdy (9. 11. 2021)
- Nika (11. 11. 2021)
- Stříbrná a zlatá Vysočina (1. 12. 2021)
- Monogramista T.D. P.P.S.V. (3. 12. 2021)
- Suiseki (17. 12. 2021)

Výstavy otevřené dříve, ukončené roku 2021

- Ondřej Sekora: Mravenčí a jiné práce (18. 12. 2019 – 3. 1. 2021)
- Čas rytířů dalekých moří. Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra (17. 7. 2020 – 24. 1. 2021)
- Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světovou tematikou (4. 9. 2020 – 7. 3. 2021)
- Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku (9. 12. 2020 – 14. 3. 2021)
- Monogramista T.D – P. P. S. V. (6. 12. 2020 – 30. 6. 2021)

Stěžejní akce roku 2021

Comenius 1592–1670

Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět.

Jízdárna Pražského hradu

K velkému jubileu 350. výročí úmrtí moravského rodáka, učence, pedagoga a teologa evropského významu Jana Amose Komenského (1592–1670) připravily Kancelář prezidenta republiky, Správa pražského hradu spolu s Moravským zemským muzeem do Jízdárny Pražského hradu výstavu, která představila Komenského v širokém kontextu české a evropské historie jeho doby. Stěžejní témata prolínající myšlením Jana Amose Komenského připomnělo množství exponátů z českých i zahraničních sbírek, z nichž mnohé měli návštěvníci možnost vidět vůbec poprvé. Představen byl též Komenský v optice

historické tradice a proměny, jimiž procházel jeho myšlenkový odkaz v průběhu uplynulých století.

Výstava v šesti oddílech představila Komenského a jeho dobu v souvislostech. Zatímco v prvních oddílech Velké theatrum: Obrazy člověka a světa, Rozdělená společnost, Ve válce a míru byly představeny historické souvislosti a reálie, námětem byla konfrontace a intolerance. Dílna lidskosti byla kontrastem oproti předchozím. Hlavním tématem byl Komenský jako pedagog a evropsky uznávaný myslitel. Část Životní pouť Jana Amose Komenského byla hlavní komunikační osou. Závěrečný oddíl výstavy Komenský v labyrintech paměti se zabýval měněními se reflexemi Komenského osobnosti a díla během tří a půl staletí po jeho smrti. Samostatnou kapitolu tvořil reprezentativní výběr z portrétů Jana Amose Komenského.

Ač byla výstava připravena k otevření v prosinci 2020, díky covidovým opatřením ji první návštěvníci shlédli až 3. května 2021, a to pouze po dobu jednoho měsíce.

Óóó Indiáni

Výstava o indiánech, jejich obydlí, obživě, ošacení, obřadech a obyčejích
Pavilon Anthropos

Výstava pro celou rodinu představila život a tradice původních obyvatel Severní Ameriky. Ztrojené ó v názvu výstavy není jen odkazem na obdiv, představuje především KRUH; symbol a pojítko mezi jednotlivými indiánskými kmeny. Kruh hrál zásadní roli v uvažování o životě, v kosmologických a duchovních představách Indiánů. Symbolizoval nepřetržitý koloběh života, smrti a znovuzrození, střídání ročních dob, dne a noci, představoval také soudržnost a společenství lidí žijících v míru. Geograficky výstava zahrnovala zejména Velké pláne a prerie, Severozápadní pobřeží, Jihozápad i oblast Arktidy.

Pro děti všech věkových kategorií byla ve výstavě připravena pestrá škála interaktivních prvků: repliky předmětů na dosah – předměty denní potřeby jako hračky indiánských dětí, oděvy, ozdoby, hudební nástroje, obřadní předměty a zbraně; smyslové hry, řemeslné aktivity, stylizované scény a dětský katalog s hrou a výtvarnými aktivitami.

V rámci doprovodných programů proběhla řada přednášek a workshopů, za pozornost stojí výukové programy, včetně výukového programu vedeného v angličtině.

Keltové, Brno a hvězdy

Dietrichsteinský palác

Výstava dokumentuje keltské pohřebiště v Brně-Maloměřicích, které bylo odkryto v roce 1941 při stavbě brněnského nákladního nádraží a se svými bezmála 90 hroby náleží k největším keltským nekropolím na Moravě. Mezinárodní proslulost ovšem získala především díky mimořádnému nálezů souboru bronzových kování. Kování byla původně aplikována na dřevěném podkladu, který byl rekonstruován do tvaru vznosné vázy na nožce s výlevkou, uchem a pokličkou, tzv. maloměřické konvičky, dnes je jedním z „top“ exponátů sbírek Moravského zemského muzea. Výstava Keltové, Brno a hvězdy je prezentací jednoho z výkladů, který konvici považovanou za důležitou součást pohřebních rituálů, interpretuje jako stylizovanou hvězdnou mapu nad Brnem, konkrétně jde o znázornění souhvězdí Býka na obloze v období zimního slunovratu a Letního trojúhelníku na obloze v období slunovratu letního. Ať již se k této odvážné hypotéze přikloníme nebo ne, lze nádobu jednoznačně interpretovat jako rituální předmět používaný při obřadech či mystériích konaných na sakrálním místě a lze ji bezesporu označit za jedno z ikonických mistrovských děl keltského umění.

Tiskové konference (TK) a tiskové zprávy (TZ)

- TZ (27. 1. 2021) Moravské zemské muzeum si připomíná Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti
- TZ (9. 2. 2021) Moravské zemské muzeum vzpomíná na herečku a chartistku Niku Brettschneiderovou
- TZ (16. 2. 2021) Svět je bohatší o nový minerál. Díky odborníkům z Moravského zemského muzea
- TZ (25. 2. 2021) Moravské zemské muzeum spustilo výzvu pro děti a mládež: Staň se muzejním reportérem/reportérkou
- TZ (8. 3. 2021) Mendelův den opět propojí celý svět
- TZ a TK (19. 3. 2021) Černá madona z Paláce šlechticů vydala své tajemství
- TZ (8. 4. 2021) Moravské zemské muzeum se nemsazatelně zapsalo do dějin světové mykologie
- TZ (3. 5. 2021) Od 3. do 31. května denně od 10 do 18 hodin otevřena výstava Comenius 1592-1670 – Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět
- TZ (7. 5. 2021) Moravské zemské muzeum postupně otevírá

- TZ (17. 5. 2021) Tady a teď. Současný český komiks se představuje v Mnichově
- TZ a TK (18. 5. 2021) Kolik životů měla a má středověká keramika?
- TK (20. 5. 2021) Léto na Biskupském dvoře
- TZ a TK (11. 6. 2021) Nejzáhadnější jevy našeho pravěku v Krumlovském lese
- TZ (17. 6. 2021) Po stopách pavoučka Edy: nová rodinná virtuální hra Moravského zemského muzea
- TZ a TK (17. 6. 2021) Óóó Indiáni. Výstava o indiánech, jejich obydlí, obživě, ošacení, obřadech a obyčejích
- TZ a TK (15. 7. 2021) Vendula Chalánková: U Janáčků v kuchyni
- TZ a TK (24. 7. 2021) Stezky třetího odboje: Víra. Svoboda. Okupace.
- TZ a TK (24. 8. 2021) Zaniklý život na Moravě získal novou podobu
- TZ (24. 8. 2021) Noc netopýrů s Moravským zemským muzeem
- TZ (21. 9. 2021) Moravské zemské muzeum získalo významné ocenění
- TZ a TK (4./5. 10. 2021) Uchváčena krajinou
- TZ (11. 10. 2021) Paleontoložka Moravského zemského muzea učinila zásadní objev
- TZ (20. 10. 2021) Všechny domovy Jiřího Gruši
- TZ (22. 10. 2021) Pocta brněnskému šamanovi z doby lovců mamutů
- TZ (27. 10. 2021) Moravské zemské muzeum chce být přívětivější k návštěvníkům
- TZ a TK (9. 11. 2021) Keltové z Maloměřic vydávají další ze svých tajemství
- TZ (10. 11. 2021) Moravské zemské muzeum nabízí cizincům prohlídky v jejich jazyce
- TZ a TK (11. 11. 2021) NIKA
- TZ (26. 11. 2021) Bezpečně za zábavou i poučením? Navštivte Moravské zemské muzeum!
- TZ a TK (30. 11. 2021) Stříbrná a zlatá Vysočina
- TZ (6. 12. 2021) „Pravdu, první věc pravdu, ne krásu.“ Příběh Janáčkovy Její pastorkyně
- TZ a TK (14. 12. 2021) Tváří v tvář předkům z dávné minulosti? V Moravském zemském muzeu je to možné!
- TZ a TK (14./16. 12. 2021) Suseki – umění hledat kouzlo kamenů

Konference a semináře

- Zasedání ICOM (3. 3. 2021 online)
- Mendel Day (8. 3. 2021 online)

- Jarní Bryologicko-lichenologické setkání (19. 3. 2021 online)
- Konference Hugo Obermaier-Gesellschaft (6.–8. 4. 2021 online)
- Historie žen a genderová historie v teorii a praxi muzeí a archivů v České republice (21.–22. 6. 2021 online)
- Setkání učitelů (23. 9. 2021)
- Podzimní setkání muzejních botaniků (19.–20. 10. 2021)
- Zasedání ICOM (13. 10. 2021)
- Sláva azuru. Konference k 100. výročí narození Ludvíka Kundery (20. 10. 2021)
- Semináře MCMP pro studijní ročníky 2020/21 a 2021/22

Přednášky

- Dějinné okamžiky a jejich odraz v hudbě (15. 7. 2021)
- Meeting Brno – beseda a promítání dokumentu Lety, ve spolupráci s Muzeem romské kultury (28. 7. 2021)
- Numizmatické a archeologické doklady osídlení Plaveckého hradu a okolia v 13.–18. století (2. 9. 2021)
- Rytířský řád křižovníků s červenou hvězdou – jeho insignie a symbolika (7. 10. 2021)
- Posvátný kruh života. Cyklus života a harmonie lidské bytosti pohledem tradiční indiánské kultury (20. 10. 2021)
- Mincovníctví císaře Marka Aurelia (4. 11. 2021)
- Odžibvejové – portrét jednoho severoamerického kmene (24. 11. 2021)
- Severoameričtí indiáni, jak je neznáte (8. 12. 2021)

Doprovodné akce pro veřejnost a online aktivity

- Staň se muzejním reportérem/reportérkou! (20. 2. – 15. 6. 2021)
- Moravské zemské muzeum se připojuje k Hodině Země (26. 3. 2021)
- Co kvete na záhonech v Brně, virtuální vycházka
- Rostlinné „suchárky“ v Brně, virtuální vycházka
- Moravské zemské muzeum slaví Mezinárodní den ptactva (1. 4. 2021)
- Moravské zemské muzeum slaví Den Země (22. 4. 2021)
- Moravské zemské muzeum slaví světový den DNA (25. 4. 2021)
- Online workshop Bryologické potěšení (30. 4. – 1. 5. 2021)

- City Nature Challenge: Poznejte brněnskou džungli (30. 4. – 3. 5. 2021)
- Slavnostní uvedení knihy Dva životy, dvě kultury, dvě země (11. 6. 2021)
- Večer Karla Absolona – slavnostní otevření památníku a křest knihy (15. 6. 2021)
- Týden dětí s Moravským zemským muzeem 2021 (12.–16. 7. a 23.–27. 8. 2021)
- Bryologická exkurze za rašeliníky (24. 7. 2021)
- Křest knihy fotografií „Miroslav Myška: Liptov“ (18. 8. 2021)
- Noc netopýrů na Starém zámku v Jevišovicích (4. 9. 2021)
- Speciální Czech-in prohlídky výstavy Trojí život keramiky s kurátorkou pro vietnamské, anglické a ruské mluvčí (13., 15. a 16. 9. 2021)
- Tvůrčí dílna pro děti ve výstavě Trojí život středověké keramiky (18. 9. 2021)
- Setkání Klubu přátel MZM (29. 9. 2021)
- Den seniorů v Moravském zemském muzeu (1. 10. 2021)
- Výtvarný workshop pro děti s Vendulou Chalánkovou ve výstavě U Janáčků v kuchyni (6. 10. 2021)
- Mezinárodní den archeologie na keltském oppidu Staré Hradisko (16. 10. 2021)
- Rodinná tvůrčí dílna Indiánské mýty a legendy (16. 10. 2021)
- Mykologická exkurze do NPR Habrůvecká bučina (23. 10. 2021)
- Komentovaná prohlídka „Všechny domovy Jiřího Gruši“ (26. 10. 2021)
- Bryologická vycházka do PP Pekárna (30. 10. 2021)
- Odhalení pamětní desky šamanově loutce (4. 11. 2021)
- Vzpomínka na Niku Brettschneiderovou (11. 11. 2021)
- Slavnostní osvětlení k Mezinárodnímu dni studentstva (17. 11. 2021)
- Sedmnáctý listopad roku 1939 v Brně (20. 11. 2021)
- Kamenné mantry zněly pod mamutem (22. 11. 2021)
- Komentované prohlídky Czech-in ve výstavě Keltové, Brno a hvězdy (22., 24. a 25. 11. 2021)
- Křest publikací Aleny Flimelové a Romana Štéra (24. 11. 2021)
- Sobotní workshop Setkání u totemu (27. 11. 2021)
- Nejen smrček dělá Vánoce, virtuální vycházka

Akce mimo MZM

- Přednáška Menšina v menšině, Telč (15. 7. 2021)
- Slavnostní žehnání kaple sv. Anny v Budišově (25. 7. 2021)
- Přednáška Zvíře v jeskyni, Blansko (11. 8. 2021)
- MZM na Festivalu vědy: Botanické a paleontologické oddělení + Dětské muzeum (3. a 4. 9. 2021)
- Den seniorů na Zelném trhu (26. 9. 2021)
- Den otevřených dveří na Ministerstvu kultury (28. 9. 2021)

Projekt „Škola v muzeu“

Projekt má za cíl prostřednictvím vzdělávacích programů vytvořených dle RVP a zaměřených na konkrétní věkové skupiny přiblížit žákům společně vědná (prioritně historická) a přírodovědná témata probíraná v rámci školní výuky, a to v muzejním prostředí, které s probíranými tématy souvisí a vhodně je doplňuje. Program je připravený ve spolupráci s Masarykovou univerzitou a jako jediný v Česku propojuje muzejní prostředí s institucemi všech stupňů vzdělávacího systému České republiky.

V jarním semestru 2021 jsme se rozhodli program Škola v muzeu vzhledem k epidemiologickým nařízením nerealizovat. Hlavním záměrem projektu je realizovat výuku v prostoru stálých expozic interaktivním způsobem s využitím prvků zážitkové pedagogiky, díky níž se muzeem stává synonymem zábavného učení a tuto zkušenost nelze adekvátně nahradit alternativním řešením např. poskytnutí pracovních listů.

V podzimním semestru 2021 se uskutečnily následující programy:

Lektorské hodiny studentů PřF MU:

- Fauna Moravy,
- Genetika pro 9. třídu
- Svět nerostů pro 1. stupeň.

Lektorské hodiny studentů FF MU

- Pravěk Moravy,
- Velká Morava,
- Morava ve středověku.

Univerzita třetího věku

V akademickém roce 2021/2022 probíhaly přednášky částečně v on-line prostoru a v prostorách Masarykovy univerzity

1. Jednota bratrská a bible – Monika Doležalová, 22. 10. 2021
2. J. A. Komenský a bible – Monika Doležalová, 5. 11. 2021
3. Sbírký relikví jako reprezentace lucemburské ideje státnosti – Mgr. Tomáš Drobný, 19. 11. 2021
4. Česká literatura mezi monarchií a republikou – Mgr. Hana Kraflová, 3. 12. 2021
5. Čtrnáct barev Vánoc v PhDr. Jana Poláková, Ph. D. 17. 12. 2021
6. Rozmanitost a využití mechů – RNDr. Svatava Kubešová, 14. 1. 2022
7. Britové a jejich podíl na rozvoji neoficiální kulturní scény v Brně v 80. letech 20. století v Mgr. Petra Pichlová, 28. 1. 2022
8. Prvních sto let moravské archeologie (1846–1946) – Mgr. Petr Kostrhun, Ph. D., 11. 2. 2022
9. Mrtvé dřevo žije aneb co dělá prales pralesem – Mgr. Jiří Procházka, Ph.D., 25. 2. 2022
10. Jedlé houby Evropy – Mgr. Hana Ševčíková, 11. 3. 2022
11. Leoš Janáček a opera – Doc. PhDr. Jiří Zahradka, Ph. D., 25. 3. 2022
12. Janáčkova Její pastorkyňa – Doc. PhDr. Jiří Zahradka, Ph. D., 8. 4. 2022
13. Nové archeologické objevy na Ivančicku a Rosicku – Mgr. Alžběta Čerevková, 29. 4. 2022
14. Sůl nad zlato – jak naši předkové získávali a využívali sůl – Mgr. Alžběta Čerevková, 13. 5. 2022
15. Paleontologická lokalita jeskyně Barová – nevelká jeskyně s velkým významem – Mgr. Martina Roblíčková, Ph.D., 27. 5. 2022

Den seniorů v Moravském zemském muzeu – komentovaná procházka po Stezkách kultury, svobody a víry (1. 10. 2021).

Události roku 2021

Dětské muzeum připravilo pro děti soutěž Staň se muzejním reportérem.

Výstavní oddělení

Výstavní program v roce 2021 byl ovlivněn pandemickou situací v celém kulturním prostředí naší republiky, a tudíž se dotknul i výstavní činnosti Moravského zemského muzea.

Proto se musel přizpůsobit i navržený výstavní plán pro toto období a mnoho výstavních akcí nemohlo být zpřístupněno návštěvníkům po celé období jejich trvání, či se musela přesunout do virtuálního prostředí.

V první části roku 2021 dobíhaly ještě tyto výstavy z roku předchozího:

- Prodloužená výstava „Ondřej Sekora, Mravenčí a jiné práce“ byla ukončena 3. 1. 2021.
- Výstava „Comenius (1592–1670) – Jan Amos Komenský v labyrintech vědění a paměti“ na Pražském hradě byla prodloužena do konce měsíce května 2021.
- V Pavilonu Anthropos byla 24. 1. 2021 výstava „Čas rytířů dalekých moří – Sběratel a mecenáš Jindřich Vávra“ ukončena.
- Výstava z předchozího roku „Račte vstoupit do divadla“ byla kvůli epidemiologické situaci zpřístupněna návštěvníkům pouze ve virtuální formě.
- V Sálu Karla Valocha byla výstava „Do Brna široká cesta“ (světské kramářské písně) přístupna do 7. 3. 2021.
- Výstava „Tváří v tvář“ v Dietrichsteinském paláci byla ukončena 28. 3. 2021.

Nově byly připraveny a zahájeny tyto výstavní projekty:

- Výstava „Trojí život středověké keramiky“ proběhla podle plánu v období 18. 5. až 3. 10. 2021 ve výstavních prostorách přízemí Dietrichsteinského paláce. Při přípravě spolupracovalo několik institucí – Archeologický ústav MZM, MUNI, Muzeum Vysočiny atd.
- V Pavilonu Anthropos byl 17. 6. 2021 zahájen další výstavní projekt Dětského muzea MZM pod názvem Óóó Indiáni.
- 5. 10 2021 byla otevřena autorská výstava fotografky Ireny Armutidisové „Okouzlena krajinou“.
- Ve Valochově sále byla zahájena 9. 11. 2021 ve spolupráci s Archeologickým ústavem MZM výstava „Keltové, Brno a hvězdy“.

Radmila Jarešová, vedoucí oddělení

- Drobnější výstavní projekt v přednáškovém sále Dietrichsteinského paláce „Herečka Nika Brettschneiderová“ byl připraven Oddělením dějin divadla a byl otevřen 11. 11. 2021.
- 30. 11. 2021 připravilo mineralogické oddělení k otevření výstavu „Stříbrná a zlatá Vysočina“ (historické dolování drahých kovů na Vysočině) v přízemním výstavním sále Dietrichsteinského paláce.
- V průběhu celého roku 2021 probíhaly drobnější výtvarné výstavy v Památníku Leoše Janáčka.
- Na samotný závěr roku, 16. 12. 2021 byla uspořádána výstava (umění kamenů) „Suseki“ s geologicko-paleontologickým oddělením MZM v Mramorových sálech Biskupského dvora.

Dětské muzeum a pracoviště lektorů

Dětské muzeum ve své muzejně pedagogické a lektorské činnosti vytvořilo a realizovalo v roce 2021 celou řadu edukačních programů, včetně tematických dílen, zejména pro školní a zájmové skupiny a pro rodiny s dětmi.

Stěžejní část naší činnosti byla zaměřena na dokončení přípravy a otevření nového výstavního projektu pro rodiny s dětmi s názvem *Óóó Indiáni*, který představuje historii a kulturu původních obyvatel Severní Ameriky. Zahájení výstavy proběhlo 17. 6. 2021. K výstavě jsou průběžně připravovány doprovodné programy jak pro školní skupiny, tak pro širokou veřejnost. Celková návštěvnost výstavy do konce roku 2021 činila 14 680.

V roce 2021 probíhala rovněž příprava koncepce doprovodných (edukačních) programů v rámci stálé expozice *„Loutkařské umění a Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času“* ve spolupráci s Etnografickým ústavem a s Odd. dějin divadla včetně tvorby edukačních prostředků a didaktických pomůcek.

Přehled konkrétních uskutečněných projektů (akcí) v roce 2021:

Tematické výukové programy pro školy:

Výukové programy pro základní a střední školy dle RVP v expozici *„Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století“*:

I. Od konce monarchie k samostatnému státu navštívilo celkem 92 účastníků

II. Od Protektorátu Čechy a Morava k Pražskému jaru navštívilo celkem 22 účastníků

- Výukový program (pro školní a zájmové skupiny) k výstavě „Óóó Indiáni“ – 948 účastníků, 54 skupin
- Speciálně vytvořený program pro děti v MŠ s názvem „Co je to muzeum“ – 10 účastníků

Doprovodné programy – tvůrčí dílny:

- Doprovodný program pro rodiny s dětmi k výstavě: „Trojí život středověké keramiky“ – tvůrčí dílna – počet účastníků cca 24 dětí + 30 dospělých
- Doprovodný program pro rodiny s dětmi k výstavě: „Óóó Indiáni“ s názvem: „Indiánské mýty a legendy“ – tvůrčí dílna – počet účastníků cca 34 dětí + 30 dospělých

Mgr. Sylva Brychtová, vedoucí oddělení

- Doprovodný program pro rodiny s dětmi k výstavě: „Óóó Indiáni“ s názvem: „Setkání u totemu“
 - tvůrčí dílna – počet účastníků cca 24 dětí + 20 dospělých

Doprovodné programy – přednášky:

- Přednáška k výstavě: „Óóó Indiáni“ 20. 10. 2021 „Posvátný kruh života“
Počet účastníků 37
- Přednáška k výstavě: „Óóó Indiáni“ 24. 11. 2021 „Odžibvejové – portrét jednoho severoamerického kmene“
Počet účastníků 8
- Přednáška k výstavě: „Óóó Indiáni“ 8. 12. 2021 „Severoameričtí indiáni, jak je neznáte“
Počet návštěvníků 8

Prázdninové programy pro děti:

Pětidenního programu Týden dětí s MZM se zúčastnilo celkem I. turnus 25 dětí, II. turnus 27 dětí.

Další aktivity:

V rámci výstavy „Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světovou tematikou“ DM připravilo dětský koutek – tvůrčí dílnu pro děti s didaktickými listy, pomůckami a hrami.

- 4. 9. 2021 – akce Noc netopýrů na Starém zámku v Jevišovicích – výpomoc s programem pro děti.
- 3. a 4. 9. 2021 – v rámci akce Festival vědy proběhla prezentace činnosti oddělení DM.
- 23. 9. 2021 proběhlo představení nabídky všech edukačních programů v expozici Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století a nového pro-

gramu k aktuální výstavě Óóó Indiáni na pravidelném, každoročně pořádaném setkání s učiteli.

V roce 2021 vykonali na odd. DM odbornou praxi čtyři studenti z Pedagogické fakulty MU.

Ostatní naplánované jednorázové či krátkodobé programy byly v tomto roce zrušeny z důvodu mimořádných vládních opatření (např. program Předávání (dez)informací dříve a dnes aneb mediální bludiště – *Výukový program k výstavě Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou.*)

Vypůjčky výstavních kolekcí DM:

I v roce 2021 probíhala činnost týkající se komplectace a provozování zápůjček výstavních kolekcí za úplatu jiným muzeím (domluva rezervací, příprava smluv, předávání výstavních kolekcí, kontrola výstavních kolekcí, pravidelná údržba předmětů).

Instituce, kde byly zapůjčeny naše výstavní kolekce:

- Expedice středověk – Muzeum regionu Boskovicka (přesah z roku 2020)
- Muzeum dr. Aleše Hrdličky Humpolec
- Stromy jako domy – Dobrovická muzea o.p.s.
- Jak se rodí večerňičky – Dobrovická muzea o.p.s. (přesah z roku 2020)
- Zámek Slavkov Austerlitz
- Analfabeta Negramotná – Město Zubří

Virtuální muzeum

Z důvodu mimořádných vládních opatření vznikly v roce 2021 i virtuální projekty:

Virtuální hra pro rodiny „Po stopách pavoučka Edy“ účastníky zavede k brněnským objektům MZM. U každého z objektů se dozví spousta zajímavých informací a čeká je zde úkol.

Výzva pro děti a mládež (určeno pro jednotlivce i školní kolektivy) – Staň se muzejním reportérem! Zachyť přírodu v roce 2021 – včetně tvorby multi-mediálního průvodce.

Doprovodné programy Dětského muzea k výstavám v roce 2021.

Úsek ekonomicko-provozní
náměstkyně generálního ředitele

A decorative dotted line in a reddish-orange color, starting with a solid dot and forming an L-shape that extends horizontally to the right and then vertically downwards.

Ing. Monika Svobodová, LL.M.,
 Ekonomicko-provozní náměstkyně generálního ředitele,
 vedoucí ekonomického odd.

Od 1. 7. 2021 byl výkonem funkce Ekonomicko-provozního náměstka pověřen PhDr. Zdeněk Drahoš.

Zpráva o finančním hospodaření Moravského zemského muzea za rok 2021

Výsledek hospodaření v hlavní činnosti

Hospodářský výsledek běžného účetního období za rok 2021 Moravského zemského muzea z hlavní činnosti je **ztráta ve výši -3 237 067,77 Kč**.

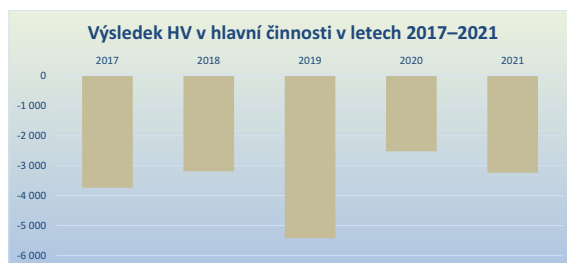
Moravské zemské muzeum již při stanovení závazných ukazatelů rozpočtu pro rok 2021 dlouhodobě vnímá jako rozpočet podfinancovaný. V r. 2021 došlo k určitému navýšení provozního příspěvku z důvodu vyrovnání historické zátěže, avšak neustále rostoucí náklady na služby, materiál a energie způsobují reálný pokles financí Moravského zemského

muzea. Částečné vyrovnání se v roce 2021 dařilo naplnovat pomocí projektu DKRVO z Ministerstva kultury ČR, zapojení fondu reprodukce jako zdroje financování části provozních oprav budov a plné vyrovnání pak ze zisku po zdanění z jiné (hospodářské) činnosti.

Srovnání dosaženého výsledku hospodaření v hlavní činnosti za uplynulých 5 let je uvedeno v následující tabulce a grafu (hlavní a jiná činnost je vykazována od roku 2017):

rok	2017	2018	2019	2020	2021
Hospodářský výsledek	- 3 739	- 3 192	- 5 427	- 2 523	- 3 237

v tis. Kč

Analýza nákladů

Celkové náklady za rok 2021 v hlavní činnosti činily **201 894 818,91 Kč**.

	Osobní náklady	Opravy	Služby	Odpisy	Energie	Materiál	Ostatní
NÁKLADY	122,39	26,37	20,49	13,22	9,65	4,08	5,70

v mil. Kč

Nejvýznamnější položkou nákladů jsou **osobní náklady** (účetová skupina 52). Mzdové náklady byly čerpány do stanovených limitů. V důsledku uzavření expozic veřejnosti v prvních měsících roku 2021 (nouzový stav z důvodu pandemie Covid) se podařilo dodržet limity na Ostatní osobní náklady určené především na dozorce v expozicích.

Druhou nejvýznamnější položkou nákladů byly **náklady na opravy** (účet 511). Jedná se především o získané dotační prostředky z MKČR na opravy většího rozsahu – oprava střechy a výplní otvorů Památníku bible kralické, oprava fasády Biskupského dvoru u Kapucínských teras a oprava střešního pláště Dietrichsteinského paláce. V rámci provozních prostředků a zapojení fondu reprodukce se po-

dařilo opravit vstupní halu Paláce šlechticů, ve kterém bude od r. 2022 otevřena nová expozice po realizaci projektu IROP.

Významnou položkou rozpočtu MZM jsou náklady na **zajištění úklidu**, který byl v důsledku úsporných opatření souvisejících s uzavřením muzea veřejnosti redukován v maximální možné míře.

Významnější položkou v rámci **nákladů na energie** jsou náklady na dodané teplo (cca 50 %), následují náklady na elektrickou energii, plyn a vodné/ stočné.

Mimo prostředků získaných v rámci kulturních aktivit a navýšeného provozních příspěvku na výstavu Comenius 350 činily náklady na tvorbu výstav cca 300 tis. Kč a dalších cca 300 tis. Kč bylo použito na propagaci výstav. Významnou položkou v rámci nákladů na materiál tvoří materiál na zajištění provozu a drobných oprav objektů MZM.

Cestovní náklady činily 1 076 tis. Kč, z toho náklady na zahraniční cesty činily 444 tis. Kč – vět-

šina zahraničních cest byla hrazena z dotačních (DKRVO) nebo mimorozpočtových zdrojů (dar a GAČR).

Vedle úspor nákladů vznikly Moravskému zemskému muzeu taktéž mimořádné náklady související s testováním zaměstnanců na nemoc Covid-19 a nákupem ochranných pomůcek ve výši cca 400 tis. Kč.

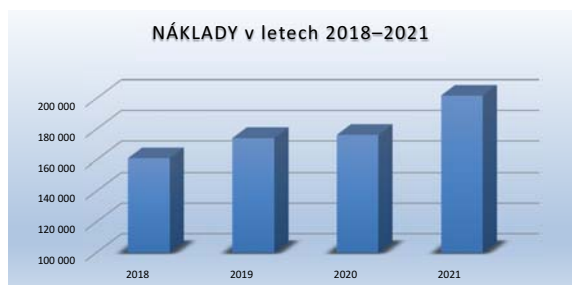
V rámci **Ostatních služeb** (účet 518) je skoro 40% nákladů hrazeno z účelových zdrojů (dotace, DKRVO, nadpožadavky apod.). Náklady, které je nutno financovat z provozních prostředků, jsou především úklidové služby, nájemné Památníku Leoše Janáčka a zámku Budišov, internetové připojení objektů MZM a poté provozní služby (administrace výběrových řízení, deratizační práce, tiskářské služby, svozy odpadů, BOZP činnost, vrátnická služba, SW podpora CES, služby daňového poradce a obdobné platby).

účet 518 - Ostatní služby	MIMO ROZPOČTOVÉ	ROZPOČTOVÉ					CELKEM
		dotace	nadpožadavek	JAK	VO	rozpočet	
[-služby]	252 511	567 577	520 730	3 501 287	2 573 868	5 338 969	12 754 943
[-čištění,úklid]	1 000		15 234			3 139 386	3 155 619
[-nájemné]				4 840		887 219	892 059
[-právní služby]						514 200	514 200
[-ext.honoráře-překlady]	11 350	0	15 000	64 164	379 939	13 588	484 041
[-poplatky za internet]	1 000					429 375	430 375
[-revize ostatní]						362 445	362 445
[-telefony]	1 029				2 264	319 693	322 986
[-výstavní činnost]		74 996	63 220	18 228		158 711	315 155
[-propagace-marketing]	25 579		21 441			251 868	298 888
[-digitalizace]	45 000				250 000		295 000
[-poštovné]	1 052			4 900	4 491	259 276	269 719
[-přepravné]		14 620	424	29 040	66 815	60 255	171 154
[-revize has.přístr.elektř.aj]						96 001	96 001
[-jiný drobný dl.nehm.majetek]					18 122	74 184	92 307
[bankovní poplatky Colosseum]						15 484	15 484
[-odb.prohlídky,revize výtahů]						7 139	7 139
[-bankovní poplatky]						4 188	4 188
[-výpisy-zdravot.dokumentace]						3 740	3 740
[- služby 2020]						3 135	3 135
[-parkovné]						25	25
Celkový součet	338 521	657 193	636 049	3 622 459	3 295 500	11 938 881	20 488 604

Následující tabulka a graf zobrazují vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2018–2021.

rok	2018	2019	2020	2021
NÁKLADY	161 029	174 138	176 288	201 895

v tis. Kč

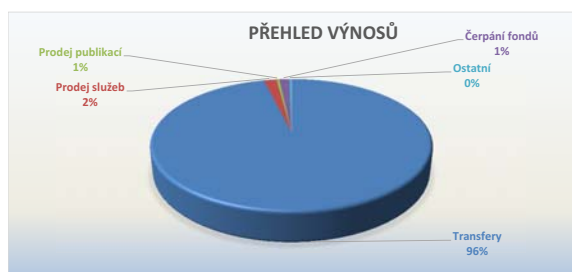

Analýza výnosů

Celkové výnosy za rok 2021 v hlavní činnosti činily **198 657 751,14 Kč**.

	Transfery	Prodej služeb	Prodej publikací	Čerpání fondů	Ostatní
VÝNOSY	191,03	3,48	0,8	2,65	0,69

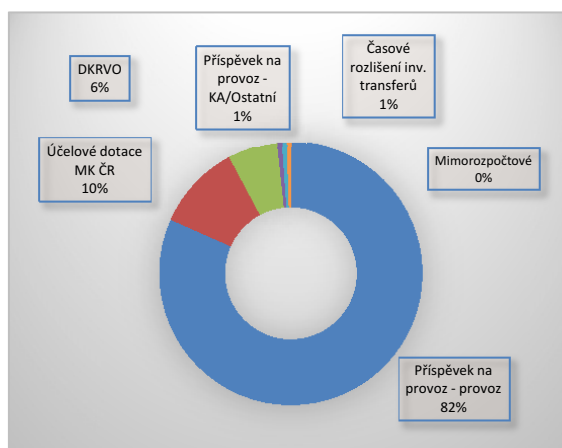
v mil. Kč

Nejvýznamnější položkou výnosů jsou **transfery**, které tvoří 96 % celkových výnosů, tj. 191,03 mil. Kč. Největší část z nich tvoří příspěvek na provoz, dále účelové dotace a prostředky na DKRVO. Rozdělení transferů zobrazuje následující tabulka a graf:

TRANSFER	
Příspěvek na provoz – provoz	155,98
Účelové dotace MK ČR	20,15
DKRVO	11,65
Příspěvek na provoz – KA/Ostatní	1,14
Časové rozlišení inv. transferů	1,11
Mimorozpočtové	1,01
celkem	191,03

v mil. Kč

Výnosy z prodeje prodej služeb (účet 602) tvoří především tržby za vstupné do objektů MZM, dále tržby za tiskařskou činnost v rámci edičního oddělení a tržby za provedení záchraný a archeologický výzkum.

Výnosy z prodeje publikací (účet 604) tvoří tržby za vlastní publikace prodané v rámci pokladen expozic MZM a prostřednictvím vlastního eshopu.

Moravské zemské muzeum bylo v období 1. 1. – 11. 5. 2021 v důsledku opatření vlády a Ministerstva zdravotnictví proti šíření pandemie Covid-19 úplně uzavřeno veřejnosti, následně mohlo být za striktních hygienických pravidel otevřeno. Po dobu uzavření muzea veřejnosti došlo k úplnému výpadku výnosů ze vstupného a k významnému výpadku výnosů z ostatních služeb.

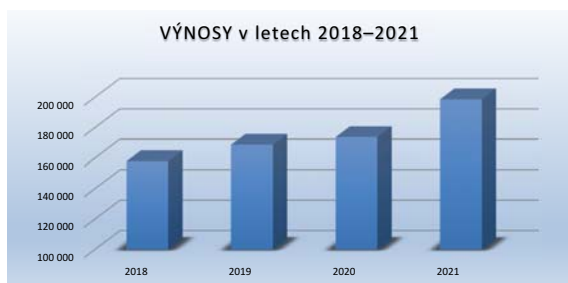
V roce 2021 byl **zapojen fond reprodukce** (účet 648) na pokrytí nezbytných oprav, které nebylo možno financovat z provozního příspěvku, ve výši 2 353 990 Kč.

Mezi **ostatní výnosy** lze za rok 2021 uvést bezúplatné nabytí publikací v rámci projektu NAKI, bezúplatné nabytí respirátorů z MK ČR v počtu 15 000 ks, prodej dvou nepojízdných automobilů, o které neprojevila zájem žádná organizační složka státu, a náhrady od pojišťovny v rámci pojistného plnění.

Následující tabulka a graf zobrazují vývoj výnosů hlavní činnosti v letech 2018–2021.

rok	2018	2019	2020	2021
VÝNOSY	157 837	168 711	173 765	198 658

v tis. Kč

Návštěvnost a výstavy

Návštěvnost objektů Moravského zemského muzea byla v porovnání s rokem 2020 vyšší, přesto nedosáhla hodnot z roku 2019. Důvodů je několik – více jak 4 měsíce bylo muzeum zcela zavřeno, 2 objekty (Palác šlechtičen a Památník Bible kralické) byly z důvodu rekonstrukce uzavřeny po celý rok.

MZM po „covidové uzávěrce“ otevřelo své prostory veřejnosti 12. května 2021, mimobrněnské objekty pak 1. června 2021. Externí výstavu Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Ámos Komenský a jeho svět v Jízdárně Pražského hradu, která měla končit 28. 3. 2021 a nebyla by tak veřejnosti vůbec představena, se podařilo prodloužit a návštěvníci ji mohli shlédnout alespoň jeden měsíc – byla otevřena od 3. 5. do 31. 5. 2021.

Toto štěstí bohužel neměla unikátní výstava Tvář v tvář. Aristokratický portrét v baroku, kde se z důvodu zápůjček prodloužení domluvit nepodařilo a výstavu, která se konala od 9. 12. 2020 do 14. 3. 2021, bylo možné shlédnout pouze jeden týden v prosinci 2020, dále už jen v podobě videozáznamu na webu MZM.

V květnu byla zahájena v Dietrichsteinském paláci zahájena výstava Trojí život středověké keramiky, jako jeden z hlavních výstupů grantového projektu Ministerstva kultury ČR na léta 2018–2021 s názvem „Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví“.

Po ní následovala výstava Keltové, Brno a hvězdy, která je v Dietrichsteinském paláci dosud a zatím měla ohlas zejména mediální.

Návštěvnicky nejúspěšnější se však stala výstava Óóó Indiáni, otevřená v červenci v Pavilonu Anthropos. Výstava si klade za cíl představit historii a kulturu původních obyvatel Severní Ameriky – zejména významných indiánských národů a kmenů z hlediska různých kulturních okruhů, rozmanitosti prostředí a dalších životních zvyklostí. Pozornost je

zaměřena na každodenní život Indiánů, role žen a mužů, výchovu dětí, duchovní život, obydlí, obživu, ošacení, řemeslné umění, hry a válečnictví. Výstavu doplňuje bohatý doprovodný program.

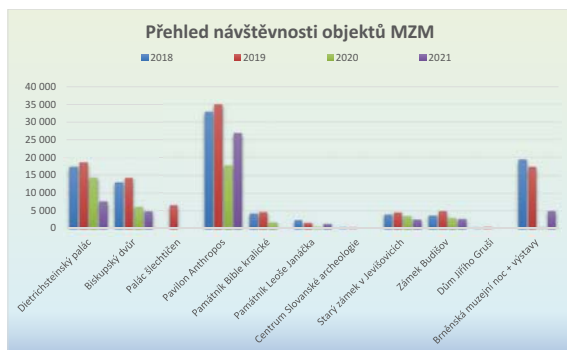
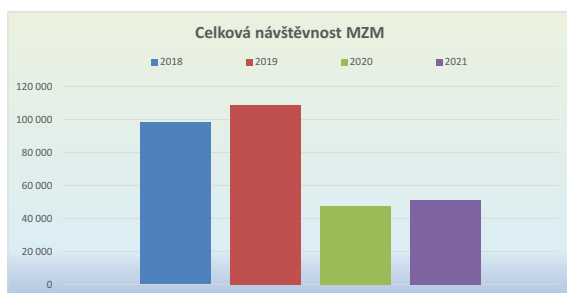
Nárůst návštěvnosti v Památníku Leoše Janáčka zapříčinila jistě i výstava Vendula Chalánková: U Janáčků v kuchyni, která byla k vidění od 16. července do 15. října.

S koncem roku 2021 se výstavní prostory Dietrichsteinského paláce a Biskupského dvora zaplnili výstavami Suseki – umění hledat kouzlo kamenů a Stříbrná a zlatá Vysočina. Tyto výstavy na své návštěvníky čekají především v roce 2022.

Zájem škol o lektorské programy byl v roce 2021 stále nižší než před covidem. Nekonalý se koncerty ani větší doprovodné programy.

Návštěvnost – výstavy a stálé expozice

Objekt \ rok	2018	2019	2020	2021
Dietrichsteinský palác	17 413	18 668	14 313	7 613
Biskupský dvůr	12 959	14 301	6 093	4 880
Palác šlechtičen	0	6 625	0	0
Pavilon Anthropos	32 953	35 123	17 792	26 878
Památník Bible kralické	4 337	4 747	1 789	0
Památník Leoše Janáčka	2 460	1 667	523	1 364
Centrum Slovanské archeologie	373	268	27	7
Starý zámek v Jevišovicích	4 066	4 623	3 609	2 555
Zámek Budišov	3 783	4 934	3 006	2 780
Dům Jiřího Gruši	245	507	53	7
Brněnská muzejní noc + výstavy	19 500	17 321	256	5 030
celkem	98 089	108 784	47 461	51 114

Publikační činnost

V roce 2021 MZM vydalo tato periodika a knižní tituly:

Recenzované monografie

- *Uherské Hradiště – Sady II* (L. Galuška, J. Mitáček)
- *Modrotiskových formy ve sbírkách Etnografického ústavu MZM* (J. Pechová)
- *Historické dolování drahých kovů na Českomoravské vrchovině* (kolektiv autorů)
- *České loutkářské umění* (J. Blecha)
- *Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času* (EU MZM)
- J. Zahradka – *Příběh Janáčkovy Její pastorkyně*
- M. Šebela – *Za rybami Amazonie*
- J. Čižmářová – *Keltové, hvězdy a Brno*
- E. Vaníčková – *Tváří v tvář*

Katalogy, ostatní tituly

- *Hledání pravěkého času* – kolektiv autorů (studie CKA)
- *Slované, stopy předků* – L. Galuška
- *Muzeum včera, dnes a zítra*, kolektiv autorů, J. Mitáček (ed).
- *Muzejní edukátor*, Studijní materiál, T. Drobný, P. Vykoupilová (eds.)
- *Starý zámek v Jevišovicích*, J. Černý
- *Nevidomý návštěvník v muzeu*, MCMMP
- *Mreview*, muzejní časopis, 1, 2/2021

Odborné časopisy

- *Acta Musei Moraviae – scientiae geologicae* 1, 2/2021
- *Acta Musei Moraviae – scientiae sociales* 1, 2/2021
- *Acta Musei Moraviae – scientiae biologicae* 1, 2/2021
- *Folia Numismatica* 1, 2/2021
- *Folia Mendeliana* 1, 2/2021
- *Folia Ethnographica* 1, 2/2021
- *Anthropologie* 1, 2, 3/2021

Externí sazba, tisk

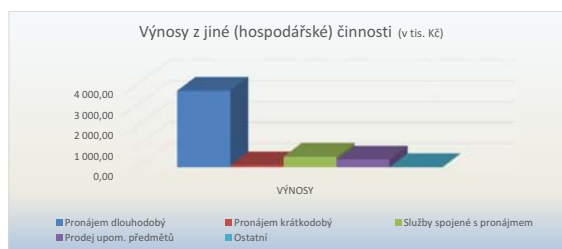
- *Mykologické listy* – odborný časopis A5, ČVSM Praha
- *Zoo report* – odborný časopis A4, Zoo Brno
- *Autorka neklidu: V. Chytilová očima české filmové kritiky* / Z. Vlasák (ed.), MZK
- *Biotrofní houby a peronosporý planě rostoucích rostlin*, UP Olomouc
- *Rozloučení a vzpomínka na kamaráda*, ZSPO Slavkov u Brna

Výsledek hospodaření z jiné (hospodářské) činnosti

Jiná (hospodářská) činnost v Moravském zemském muzeu spočívá zejména v dlouhodobých a krátkodobých pronájmech nemovitého majetku a v prodeji upomínkových předmětů. Důležitý podíl na financování Moravského zemského muzea představují v jiné činnosti výnosy z krátkodobého a především dlouhodobého pronájmu.

	Pronájem dlouhodobý	Pronájem krátkodobý	Služby spojené s pronájmem	Prodej upom. předmětů	Ostatní
VÝNOSY	3 687,78	97,55	511,81	380,16	8,4

v tis. Kč

Výnosy z dlouhodobého pronájmu se daří naplňovat dle uzavřených nájemních smluv. Žádný z dlouhodobých nájemců neukončil činnost. Krátkodobý pronájem v důsledku všech opatření vůči pandemii Covid-19 zaznamenal více než 50% pokles oproti porovnání s rokem 2019, který nebyl pandemií zasažen. Nejistý je i výhled pro rok 2022, kdy byly některé již dohodnuté plávané pronájmy zrušeny nebo omezeny (například opakovaný pronájem přednáškového sálu pro Masarykovu univerzitu, program Univerzita třetího věku, pronájmy soukromým firmám pro školení, konference apod.).

Taktéž prodej upomínkových předmětů zaznamenal pokles, který byl způsoben především uzavřením muzea veřejnosti v době 1. 1. – 11. 5. 2021. Prodej upomínkových předmětů probíhá v naprosté většině případů prostřednictvím pokladen expozič-

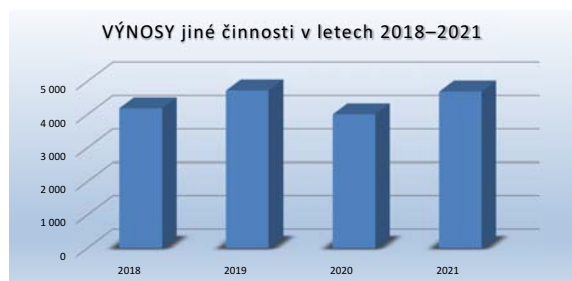
ních objektů MZM. Oproti roku 2019 došlo k poklesu výnosů o cca 155 tis. Kč.

Náklady související s hospodářskou činností zahrnují prodané zboží, spotřebu energie, opravy a udržování, ostatní služby, ostatní osobní náklady a daň z příjmu.

Vývoj výnosů z jiné činnosti za roky 2018–2021 je zobrazen v následující tabulce a grafu:

rok	2018	2019	2020	2021
VÝNOSY	4 193	4 726	4 008	4 692

v tis. Kč

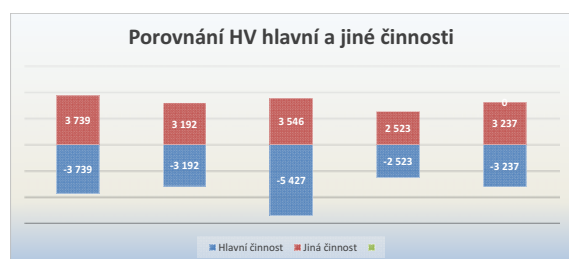

Výsledek hospodaření za jinou činnost za rok 2021 činí **zisk ve výši 3 237 067,77 Kč**. Zisk z jiné činnosti po zdanění spolu s výsledkem hospodaření z hlavní činnosti tvoří hospodářský výsledek příspěvkové organizace.

Porovnání hlavní a jiné (hospodářské) činnosti je uvedeno v následující tabulce a grafech:

rok	2017	2018	2019	2020	2021
Hlavní činnost	- 3 739	- 3 192	- 5 427	- 2 523	- 3 237
Jiná činnost	3 739	3 192	3 546	2 523	3 237

v tis. Kč

Porovnání plánovaného rozpočtu a dosažené skutečnosti

Celkové náklady Moravského zemského muzea dosáhly **203 349 659,77 Kč**, z toho činí

- náklady hlavní činnosti: 201 894 818,91 Kč
- náklady jiné (hospodářské) činnosti: 1 454 840,86 Kč.

Náklady na spotřebu materiálu (účet 501) činily 4 092 123,08 Kč včetně materiálových nákladů hrazených z účelových prostředků. V rámci porovnání oproti rozpočtu došlo k úspoře ve výši 193 tis. Kč. Největší položkou ve spotřebě materiálu je provozní materiál na opravy a údržbu budov, tiskařský materiál a materiál sloužící k tvorbě výstav a propagaci MZM.

Náklady na energii (účet 502) činily 10 039 446,50 Kč. Oproti rozpočtu se jedná o navýšení o cca 365 tis. Kč. Hlavní důvod překročení rozpočtu spočívá v úpravě účtování jiné (hospodářské) činnosti, konkrétně vyúčtování služeb nájemcům (dříve bylo účtováno záporným zápisem vůči účtu 502, nově kladným zápisem vůči účtu 602). Největší položkou v nákladech na energii tvoří spotřeba tepla (až 50%), následně náklady na elektrickou energii (až 35%), následují náklady na plyn a vodné/stočné.

Náklady na opravy (účet 511) činily 26 368 832,32 Kč, přičemž většina nákladů je tvořena účelově poskytnutými prostředky. Rozpočtované náklady činily 38 605 191,80 Kč, přičemž rozdíl ve výši cca 12 mil. Kč tvoří dotační akce, jejichž částečná realizace byla přesunuta i do roku 2022 (oprava střešní krytiny DP + oprava fasády Kapucínských teras BD). Z pohledu provozního rozpočtu byly realizovány opravy ve výši cca 7,9 mil. Kč (část hrazena z příspěvku na provoz, část hrazena z fondu reprodukce).

Náklady na cestovné (účet 512) činily 1 076 112,47 Kč. Plánovaný rozpočet odhadoval náklady na cestovné ve výši 1 107 999 Kč, MZM realizovalo úsporu ve výši 31 886,53 Kč, tj. necelé 3% ročního objemu. Více než polovina nákladů na cestovné souvisela s účelovými (dotačními) prostředky. Přibližně 40% nákladů na cestovné tvoří náklady související se zahraničními služebními cestami, většina cest byla uskutečněna na Slovensko, případně dalších zemí přímo sousedících s Českou republikou.

Mzdové náklady (účet 521) byly čerpány ve výši 88 617 322 Kč. Převýšené čerpání je způsobeno čerpáním mzdových nákladů na mimorozpočtové zdroje – GAČR, NAKI a jiná činnost, které nejsou zahrnuty v plánovaném rozpočtu. Limity na platy a OON byly dodrženy, došlo k překročení plánované výše náhrad v době čerpání PN, konkrétně o 85 352 Kč. Toto přečerpání bylo kryto úsporou na nedočerpaných limitech platů.

Náklady na zákonné sociální pojištění (účet 524) byly čerpány ve výši 28 927 896 Kč. Převýšené čerpání je způsobeno čerpáním mzdových nákladů na mimorozpočtové zdroje – GAČR a NAKI, které nejsou zahrnuty v plánovaném rozpočtu. Po očištění od těchto mimorozpočtových zdrojů by náklady na zákonné sociální pojištění zobrazovaly úsporu ve výši cca 17 tis. Kč oproti plánu.

Zákonné sociální náklady (účet 527) činily 4 761 500,10 Kč, oproti plánovanému rozpočtu došlo k navýšení o cca 625 tis. Kč. Navýšení bylo především způsobeno zaúčtováním bezúplatného nabytí 15 000 ks respirátorů v hodnotě 489 tis. Kč a náklady na povinné testování zaměstnanců vůči nemoci Covid-19.

Manka a škody (účet 547) byl čerpán ve výši 645 500,29 Kč, přičemž plánový rozpočet počítal s hodnotou 485 310,29 Kč. Navýšené náklady jsou způsobeny vyřazením zmařené investice – nákladů na starší projekty, které MZM již nebude realizovat, neboť nebyly získány investiční dotační prostředky k realizaci těchto akcí. Projekty jsou již zastaralé, v rámci vyřazovaných hodnot se jednalo o výdaje na získání dotací.

Ostatní náklady z činnosti (účet 549) vykazují čerpání ve výši 771 417,41 Kč, oproti plánu je úspora cca 28 tis. Kč. Největší položkou je hrazené pojistné majetku, vozidel, výstav a cestovní pojištění (cca 66%), následují členské a konferenční poplatky (15%). Dále je zde účtované bezúplatné předání katalogů.

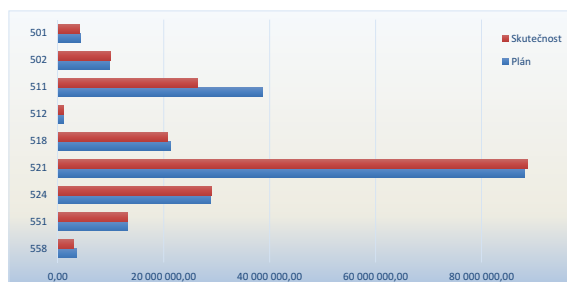
Náklady na odpisy (účet 551) vykazují vyšší čerpání než plán o 66 869,49 Kč, což tvoří cca 0,5% celé plánované hodnoty.

Tvorba a zúčtování opravných položek (účet 556) vykazuje čerpání ve výši 1 092 831,70 Kč, což je překročení plánového rozpočtu o 159 831,70 Kč. Jedná se o především o tvorbu opravných položek vůči starším publikacím evidovaných na skladu MZM, u kterých byla identifikovaná vysoká pravděpodobnost neprodejnosti (zastaralost textu, publikace k již ukončeným výstavám, ...). Dále byla vytvořena opravná položka k pohledávce po splatnosti za bývalým nájemcem (mediační jednání nevedlo k uzavření mediační dohody, proto bude pokračováno v soudním řízení).

Náklady na drobný dlouhodobý majetek (účet 558) činí 3 016 295,34 Kč. Oproti plánu zde došlo k úspoře ve výši cca 469 tis. Kč. Část z těchto prostředků měla být použita na nákup nového vybavení

recepce budovy generálního ředitelství MZM, avšak z důvodu růstu nákladu jiných akcí byla prozatím oprava recepce a nákup nového vybavení pozastavena.

Účet	Plán	Skutečnost	Rozdíl
501	4 285 000,00	4 092 123,08	-192 876,92
502	9 674 000,00	10 039 446,50	365 446,50
511	38 605 191,80	26 368 832,32	-12 236 359,48
512	1 107 999,00	1 076 112,47	-31 886,53
518	21 221 000,00	20 638 697,69	-582 302,31
521	88 172 015,00	88 617 322,00	445 307,00
524	28 845 818,00	28 927 896,00	82 078,00
551	13 158 000,00	13 224 869,49	66 869,49
558	3 486 000,00	3 016 295,34	-469 704,66

Výnosy z prodeje služeb (účet 602) činí 3 995 308,97 Kč. Oproti plánu zde došlo k navýšení o cca 709 tis. Kč. Navýšení je způsobeno úpravou účtování při vyúčtování služeb nájemcům (jiná činnost) a dále výnosy v rámci mimorozpočtových akcí (např. přeúčtování publikací Univerzity Jana Evangelisty Purkyně). V rámci srovnání výpadků výnosů s rokem 2019 (před pandemií) evidujeme výpadek výnosů ze vstupného ve výši cca 1,4 mil. Kč, dále došlo k poklesu výnosů za záchranných archeologický výzkum ve výši cca 365 tis. Kč.

Výnosy z pronájmu (účet 603) činí 3 793 332,14 Kč. Tato hodnota je plně srovnatelná s očekávaným plánem. Především u dlouhodobého pronájmu nedošlo k poklesu.

Výnosy z prodaného zboží (účet 604) činí 1 183 631,31 Kč. Oproti plánu zde došlo k nárůstu o 156 tis. Kč. Především se dařilo prodávat publikace vydávané Moravským zemským muzeem.

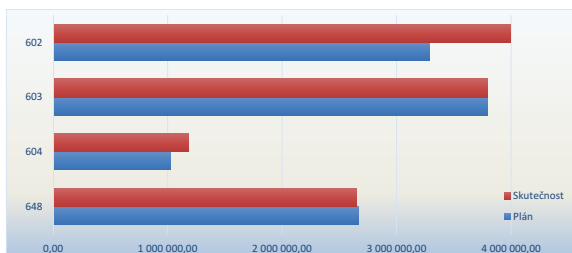
Fondy (účet 648) byly zapojeny ve výši 2 652 930,20 Kč. Oproti plánu se jedná o úsporu ve výši 12 tis. Kč. Největší část zapojení tvoří fond reprodukce (2 353 990 Kč) vůči opravám budov. Čerpání fondu bylo nastaveno přesně dle Finančního plánu, kterým se MZM v průběhu roku 2021 řídilo.

Ostatní výnosy z činnosti (účet 649) zobrazují při srovnání s plánem nárůst čerpání o cca 440 tis. Kč – hlavní příčinou tohoto navýšení je zaúčtování bezúplatného převodu zásob respirátorů v počtu 15 000 ks (v hodnotě 489 tis. Kč).

Výnosy z transferů (účet 671) dosáhly hodnoty 191 034 tis. Kč, přičemž plánová hodnota byla 203 856 tis. Kč. Rozdíl ve výši více než 12 000 tis. Kč tvoří opravy (účet 511), na které byly získány účelové (dotační) prostředky, avšak jejich realizace je posunuta do roku 2022.

Přehled vybraných výnosových účtů a porovnání s plánem

Účet	Plán	Skutečnost	Rozdíl
602	3 286 000,00	3 995 308,97	709 308,97
603	3 795 000,00	3 793 332,14	-1 667,86
604	1 027 000,00	1 183 631,31	156 631,31
648	2 665 000,00	2 652 930,20	-12 069,80

Hospodářský výsledek po zdanění za rok 2021 z hlavní a jiné činnosti je 0,- Kč.

rok	2017	2018	2019	2020	2021
Hospodářský výsledek	0	0	-1 881	0	0

v tis. Kč

Moravské zemské muzeum interně sleduje čerpání provozních nákladů dle jednotlivých oddělení a samostatně eviduje veškeré účelově poskytnuté prostředky. Výnosy jsou sledovány dle účtů a činností, na základě kterých byly plánovány (vstupné, prodej publikací a suvenýrů, zápůjčky, záchranný archeologický výzkum, přefakturace apod.).

Výdaje na zahraniční služební cesty

Náklady na služební cesty činily v Moravském zemském muzeu 1 076 112,47 Kč, z toho

- tuzemské cesty: 631 988,80 Kč,
- **zahraniční cesty: 444 123,67 Kč**, z toho bylo financováno

o provozním rozpočtem: 14 644,03 Kč,
o účelovými prostředky (DKRVO): 329 896,02 Kč,
o mimorozpočtovými zdroji (GAČR): 13 688,26 Kč,
o darem: 85 895,36 Kč

Podíl nákladů zahraničních služebních cest na celkových nákladech MZM a vývoj nákladů na tyto cesty je uveden v následující tabulce a grafu:

rok	Náklady celkové	Zahr. SC	%
2017	146 581 530,00	1 180 668,97	0,81
2018	161 028 873,18	1 101 896,77	0,68
2019	175 355 652,22	1 567 300,00	0,89
2020	177 772 725,51	135 063,51	0,08
2021	203 167 597,65	444 123,67	0,22

V důsledku realizovaných opatření pandemie nemoci Covid-19 došlo k omezení cestování, rušení zahraničních konferencí či neúčasti zaměstnanců MZM na těchto zahraničních akcích, případně přesunu do online prostředí.

Většina zahraničních služebních cest směřovala na Slovensko, případně do sousedních zemích. Jed-

notlivé zahraniční cesty jsou uvedeny v tabulce, která je přílohou č. 1 této zprávy.

Mimorozpočtové zdroje financování

Příspěvky (územní samosprávné celky, zahraniční)
Statutární město Brno poskytlo MZM investiční dotaci ve výši 600 000,- Kč za účelem realizace naučné stezky po městě Brně. Spoluúcast MZM bude činit min. 40 %. Dotace byla získaná, realizace stezky bude v roce 2022. V centru Brna bude instalováno 16 nosičů.

Nespotřebovaná část dotace z roku 2020 od Jihomoravského kraje související s výstavou *Do Brna široká cesta* ve výši 25 579,25 Kč byla v roce 2021 řádně dočerpaná.

Nadace Leoše Janáčka poskytla příspěvek ve výši 100 000,- Kč související s vydáním knihy Jiřího Zahradky: „*Pravdu, hlavní věci pravdu, ne krásu. Příběh Janáčkovy Její pastorkyně*“.

Dotace a granty (např. VVi)

MZM realizovalo v roce 2021 níže uvedené projekt GAČR:

- Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu
o využití prostředky: 185 010,43 Kč
- Centrální aglomerace Němčice nad Hanou – Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě
o využití prostředky: 405 133,89 Kč

MZM realizovalo v roce 2021 projekt NAKI II:

- Kramářské písně v brněnských historických fondech
o využití prostředky: 291 000 Kč

Dary

Moravské zemské muzeu získalo dar ve výši 100 000,- Kč od společnosti Unipro Solution a. s. určenou na cestu RNDr. Petra Baňáče, Ph.D. do Kamerunu za účelem terénní expedice v rámci dlouhodobého výzkumu. Dar pokryl náklady na cestu a pobyt.

Poskytovatel	Druh projektu	Název projektu	Přijaté prostředky v běžném období	
			tuzemské (Kč)	ze zahraničí (Kč)
Statutární město Brno	dotace	Mendlova stezka Brnem	600 000,00	0,00
Masarykova univerzita	dotace	NAKI-Kramářské písně v Brněnských historických fondech	291 000,00	0,00
GAČR	grant	Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu	180 000,00	0,00
GAČR	grant	Centrální aglomerace Němčice nad Hanou- Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě	406 000,00	0,00
Nadace Leoše Janáčka	příspěvek	tisk publikace	100 000,00	0,00
Unipro Solution a.s.	dar	výzkumné a expediční činnosti v zemích Afriky	100 000,00	0,00

Detailnější popis je uveden v tabulce, která je přílohou č. 4 této Zprávy.

Fondy organizace

V roce 2021 nebyly tvořeny přiděly fondům (rezervnímu, odměn) vzhledem k dosaženému výsledku hospodaření. Čerpání fondů je detailněji popsáno v příloze č. 3 této Zprávy.

Fond reprodukce majetku (účet 416) na počátku roku 2021 měl zůstatek ve výši 14 374 206,26 Kč. Tvorba fondu ve výši 12 800 787,72 Kč je tvořena odpisy dlouhodobého majetku a zůstatkovou cenou vyřazeného majetku (především zmařené investice). Fond reprodukce majetku ve výši 2 353 990 Kč byl použit jako zdroj financování nutných oprav provozních budov MZM a ve výši 5 904 950,42 Kč jako zdroj financování pořízení dlouhodobého majetku (především technického zhodnocení budov, sbírek a dvou automobilů pro oddělení Provoz a autodopravu – náhrady za staré automobily).

V roce 2022 bude z fondu třeba realizovat rekonstrukci zabezpečení a rozvodů v Dietrichsteinském paláci, která nám nebyla několikrát schválena v rámci ISO/A ve výši několika milionů korun.

účet	PS 2021	tvorba	čerpání			zůstatek 2021
			opravy	investice	sbírky	
416 FRM	14 374 206	12 800 788	-2 353 990	- 4 336 581	-1 568 369	18 916 054

Rezervní fond z ostatních titulů (účet 414) na počátku roku 2021 vykazoval zůstatek ve výši 33 897 963,36 Kč. Tvorba na tomto účtu byla ve výši 100 000,- Kč (dar na cestu RNDr. Petra Baňáře, Ph.D.), zároveň byl tento dar v plné výši vyčerpán. Na účtu 414 bylo proúčtováno překlenutí časového nesouladu na projektu IROP PŠ (vůči účtu 472).

účet	PS 2021	tvorba	čerpání	zůstatek 2021
414 RF z ostatních titulů	34 115 716	20 747 641	33 997 963	20 865 394
z toho dar PLJ	217 753	0	0	217 753
z toho dar Entomologie	0	100 000	100 000	0
z toho IROP PŠ	33 897 963	20 647 641	33 897 963	20 647 641

Rezervní fond zlepšeného výsledku hospodaření (účet 413) je od roku 2020 nulový (zůstatek byl použit na úhradu ztráty roku 2019).

účet	PS 2021	tvorba	čerpání	zůstatek 2021
413 RF	0	0	0	0

Fond kulturních a společenských potřeb (účet 412) vykazoval na počátku roku 2021 stav 1 066 170 Kč.

účet	PS 2021	tvorba	čerpání	zůstatek 2021
412 FKSP	1 066 170	1 624 286	1 450 455	1 240 001

Fond kulturních a sociálních potřeb byl čerpán v souladu s Vyhláškou Ministerstva financí o fondu kulturních a sociálních potřeb a se Zásadami čerpání prostředků FKSP Moravského zemského muzea. Přehled čerpání je uveden v tabulce a grafu:

FKSP čerpání	Kč
Příspěvek na stravování	879 978,00
Benefitní poukázky	218 000,00
Vybavení ke zlepšení prac. prostředí	193 252,00
Odměny a dary	65 000,00
Příspěvek na tábory	43 200,00
Kulturní akce	40 336,00
Rekreační zařízení	5 689,00
Sociální výpomoci	5 000,00

Fond odměn (účet 411) nevykazoval žádný pohyb.

účet	PS 2021	tvorba	čerpání	zůstatek 2021
411 Fond odměn	450 000	0	0	450 000

Mzdové náklady

Na počátku roku 2021 byl stanoven plánovaný přepočtený počet zaměstnanců v pracovním poměru na hodnotu 186,0 s tím, že v rámci projektu NAKI (Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví) dojde k navýšení o 0,3 úvazku. V průběhu roku na základě revizí bylo MZM odebráno 0,6 úvazku v rámci projektu NAKI II (Cesta k divadlu). Tím byl stanoven plánovaný počet zaměstnanců na hodnotu 185,7 pro rok 2021. Skutečný přepočtený počet zaměstnanců za rok 2021 činil 186,08.

Průměrný evidenční fyzický počet zaměstnanců byl 213,42 a evidenční přepočtený počet úvazků ke konci roku byl 187,97.

Rozpočet limitu mzdových prostředků byl dodržen, v rámci limitu na platy došlo k úspoře ve výši 134 903 Kč, v rámci limitu ostatních osobních nákladů došlo k úspoře ve výši 122 678 Kč.

Platy byly čerpány následovně:

- **rozpočtová část (limity)**
 - o provoz: 79 109 112 Kč
 - o kulturní aktivity: 0 Kč
 - o ostatní: 0 Kč
 - o NAKI: 135 000 Kč
 - o DKRVO: 1 367 000 Kč
- **mimorozpočtová část**
 - o GAČR: 148 000 Kč

OON byly čerpány následovně:

- **rozpočtová část (limity)**
 - o provoz: 3 624 322 Kč
 - o kulturní aktivity: 16 000 Kč
 - o VISK (ostatní): 45 000 Kč
 - o NAKI: 266 000 Kč
 - o DKRVO: 2 972 000 Kč
- **mimorozpočtová část**
 - o NAKI: 155 000 Kč
 - o GAČR: 160 000 Kč
- **jiná činnost**
 - o pronájemy: 154 536 Kč

Limit ostatních osobních nákladů byl dodržen především díky tomu, že Moravské zemské muzeum bylo od počátku roku 2021 až do 11. května 2021 uzavřeno veřejnosti, tudíž nebylo nutno čerpat OON na dozorce (kustody) v expozicích.

Podíl zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním přesahuje v MZM hodnotu 50%.

Náklady na DPN v roce 2021 činily 465 352 Kč. Oproti předchozímu roku se jedná o pokles, avšak stále náklady na čerpání DPN jsou o více než 100% vyšší než v letech před pandemií nemoci Covid-19.

Náklady na DPN	2018	2019	2020	2021
Náklady na dočasnou pracovní neschopnost	184	225	520	465
				v tis. Kč

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem činilo 28 927 896 Kč.

Zákonné sociální náklady činily 4 761 500,10 Kč. Největší položkou byl příspěvek na stravování, následně přiděl do fondu kulturních a společenských potřeb a výdaje na ochranné pracovní pomůcky (především související s pandemií Covid-19).

Náklady na povinné pojištění zaměstnanců činilo 235 033,65 Kč.

Celkové osobní náklady (úč. skupina 52) v Moravském zemském muzeu za rok 2021 činily 122 541 751,75 Kč. Vůči celkovým nákladům tvoří 60,26 %.

Celkové náklady MZM	203 349 659,77
věcné náklady	80 807 908,02
osobní náklady	122 541 751,75
mzdové náklady	88 617 322,00
zákonné sociální pojištění	28 927 896,00
jiné sociální pojištění	235 033,65
zákonné sociální náklady	4 761 500,10

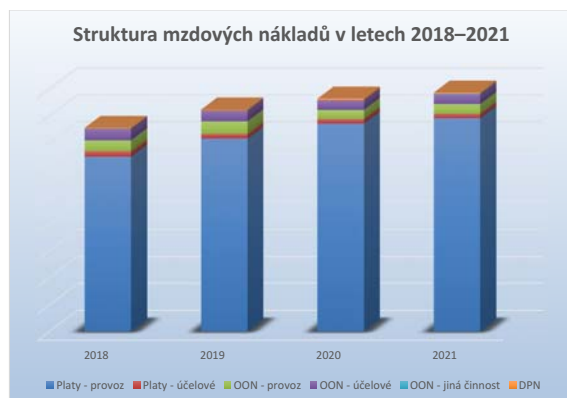

Přehled čerpání mzdových prostředků v letech 2018–2021 je uveden v tabulce a zobrazen na následujícím grafu:

Mzdové náklady	2018	2019	2020	2021
Platy (v tis. Kč)	66 757	71 949	78 807	80 759
z toho provozní prostředky	64 820	71 559	77 153	79 109
z toho dotační, účelové, mimorozpočtové	1 937	1 651	1 655	1 650
Průměrný plat v Kč	30 597	32 235	35 729	36 167

Ostatní osobní náklady	2018	2019	2020	2021
OON (v tis. Kč)	8 535	8 828	7 011	7 393
z toho provozní prostředky	4 160	4 764	3 395	3 624
z toho dotační, účelové, mimorozpočtové	4 375	4 064	3 616	3 614
z toho jiná (hospodářská) činnost	0	0	0	155

v tis. Kč

Ostatní osobní náklady lze rozdělit na

- dohody o pracovní činnosti čerpané ve výši 4 970 526 Kč
 - o z toho provozní: 2 452 130 Kč
 - o z toho účelové: 2 218 860 Kč
 - o z toho mimorozpočtové: 145 000 Kč
 - o z toho jiná činnost: 154 536 Kč

- dohody o provedení práce čerpané ve výši 2 422 332 Kč
 - o z toho provozní: 1 172 192 Kč
 - o z toho účelové: 1 080 140 Kč
 - o z toho mimorozpočtové: 170 000 Kč

Odstupné nebylo v roce 2021 vyplaceno.

MZM vyplatilo kmenovým zaměstnancům, kteří se podíleli na hodnocení žádostí záchranného programu Covid – Kultura, výzvy 3.1, 3.3 a 3.4, mimořádné odměny, které byly MZM přiděleny rozpočtovou úpravou č. 12, ve výši 199 700 Kč.

Bezúplatné převody majetku

V Moravském zemském muzeu byly v roce 2021 uskutečněny bezúplatné převody majetku, které jsou uvedeny v tabulce.

Poskytovatel (název)	Příjemce (název)	Označení (zkráceně)	Popis převáděného majetku	Účetní hodnota (Kč)
Správa Pražského hradu	Moravské zemské muzeum	vitřina	1 ks vitřiny	4 009,00
Moravské zemské muzeum	Správa pražského hradu	katalog	30 ks katalogů	22 500,00
Západočeská univerzita	Moravské zemské muzeum	katalog	550 ks katalogů	49 180,00
Moravské zemské muzeum	Muzeum Vysočina Jihlava	katalog	435 ks katalogů	39 804,66
Ministerstvo kultury ČR	Moravské zemské muzeum	respirátor	15.000 ks respirátorů	489 000,00

V rámci bezúplatného převodu získalo MZM výstavní vitřinu od Správy Pražského hradu.

MZM bezúplatně převedlo 30 ks katalogů k výstavě Comenius 350 Správě Pražského hradu.

V rámci projektu NAKI a pořádané výstavě „Trojí život středověké keramiky“ MZM bezúplatně získalo celkem 550 ks katalogů. Katalogy byly na pokladně MZM prodávány a následně je MZM bezúplatně předalo další instituci (Muzeum Vysočina) spolu s putovní výstavou.

Od zřizovatele jsme bezúplatně získali celkem 15 000 ks respirátorů v hodnotě 489 000 Kč.

Bezúplatné převody jsou taktéž uvedeny v příloze č. 2 této Zprávy.

Výsledek vnitřních a vnějších kontrol

V roce 2021 byly v Moravském zemském muzeu ukončeny následující vnější a vnitřní kontroly:

Interní auditor

- a) Audit s hospodařením se spotřebním materiálem v MZM
 - b) Audit úhrady závazků v MZM
- U obou auditů nebyly stanoveny nápravná opatření.

Veřejnosprávní kontrola Odboru interního auditu a veřejnosprávní kontroly MK ČR

- a) Kontrola hospodaření s rozpočtovými prostředky a s majetkem státu, dodržování právních předpisů a opatření přijatých Ministerstvem kultury, hospodárnost, efektivnost a účelnost operací při zajišťování úkolů v roce 2020

Kontrola zjistila nedostatky především v oblasti interního auditu a provádění inventarizací majetku. V rámci inventarizací MZM vydalo novou směrnici a inventarizaci majetku a závazků za rok 2021 provedlo dle této nové směrnice, interní auditor zjištěné nedostatky zapracoval do dalších postupů v rámci MZM.

Realizace projektů

MZM realizovalo níže uvedené projekty finančně zajištěné v rámci výdajů kapitoly 334 MK ČR financované formou ukazatele podmiňujícího čerpání příspěvku na provoz. Prostředky určené na tyto projekty byly řádně využity ve výši 100%.

V příloze č. 6 jsou obsaženy karty realizovaných projektů:

- **Metodické centrum CITEM**
o přijaté prostředky: 630 000 Kč
o použité prostředky: 630 000 Kč
- **Metodické centrum muzejní pedagogiky**
o přijaté prostředky: 460 000 Kč
o použité prostředky: 460 000 Kč
- **Interaktivní výstava Óóó Indiáni**
o přijaté prostředky: 600 000 Kč
o použité prostředky: 600 000 Kč

- **Komunikační nástroje online MZM**
o přijaté prostředky: 400 000 Kč
o použité prostředky: 400 000 Kč
- **RETROKON – Národní program retrospektivní konverze katalogů v ČR**
o přijaté prostředky: 45 000 Kč
o použité prostředky: 45 000 Kč
- **Czech-in (Trojí život středověké keramiky)**
o přijaté prostředky: 48 000 Kč
o použité prostředky: 48 000 Kč
- **Czech-in (Oči noci. Keltové, hvězdy a Brno)**
o přijaté prostředky: 48 000 Kč
o použité prostředky: 48 000 Kč
- **výstava Comenius 350 k jubileím J.A.Komenského (příspěvek na provoz)**
o přijaté prostředky: 3 715 000 Kč
o použité prostředky: 3 715 000 Kč

Ivan Jánošík, vedoucí Oddělení ostrahy

Ing. Karel Zouhar, vedoucí Oddělení informatiky

Kapucínské náměstí 2/4 – byla vyhotovena PD na rekonstrukci fasády objektu jako podklad pro dotaci z OPŽP.

Biskupský dvůr – v rámci dotace od zřizovatele probíhala rekonstrukce fasády u Kapucínských teras.

Biskupský dvůr – v rámci dotace od zřizovatele proběhla oprava depozitáře z hlediska požární ochrany.

Biskupský dvůr – v rámci dotace od zřizovatele byla vyhotovena PD na vybudování zázemí pro veřejnost.

Rybárna – z dotace od zřizovatele byla vyhotovena PD na rekonstrukci havarijního stavu střechy objektu včetně rekonstrukce KLM a přiznána dotace na realizaci.

Rybárna – pro Ediční oddělení byl zakoupen nový tiskařský stroj.

Hudcova 76 – v rámci dotace z OPŽP byly realizovány stavební práce na energetických opatřeních v objektu (zateplení a výměna oken).

Dietrichsteinský palác – žádost o dotaci z Norských fondů na rekonstrukci slaboproudu byla zamítnuta.

Dietrichsteinský palác – v rámci dotace od zřizovatele probíhala rekonstrukce střešního pláště a terasy.

Kralice – v rámci dotace od zřizovatele proběhla rekonstrukce střechy, podkroví a částečně fasády.

Kralice – byla přiznána dotace na statickou opravu opěrné zdi a tvrže.

Kapucínské náměstí 8 – z dotace od zřizovatele byla vyhotovena PD na rekonstrukci střechy a následně přiznaná dotace na realizaci předmětných prací.

Pavilon Anthropos – v rámci přípravných prací na přístavbu Pavilonu byla vyhotovena Studie jako podklad pro žádost o dotaci z IROP na stavbu a expozici.

Smetanova 14 – probíhaly přípravné práce pro převod objektu do vlastnictví MKČR za účelem vyhotovení expozice dějin hudby.

Oddělení správy budov

V roce 2021 probíhaly drobné opravy objektů MZM, zejména elektroinstalace a správa vodovodních a kanalizačních přípojek, včetně zákonných prohlídek a revizí. V tomto roce pokračovala pandemie COVID-19 a z toho důvodu jsme doplňovali stojanové dezinfekce rukou a pořizovali vládou nařízené respirátory. A v neposlední řadě se ve spolu-

práci s Odborovou organizací se daří standardizovat rekreační byt v zámku Moravec, který byl v roce 2021 hodně využíván zaměstnanci MZM. Oddělení pořídilo zánovní vůz Toyota pro přepravu osob a materiálu.

Oddělení ostrahy

Revize stávajících zabezpečovacích systémů, zabezpečení dozoru v objektech, výstavních a expozičních prostorách.

Navýšení fyzické ostrahy v průběhu konání divadelní Letní scény v Biskupském dvoře.

Oddělení informatiky

- další rozšiřování používání IP telefonie v MZM
- rutinní provozování nové soustavy diskových úložišť NAS v MZM a zprovoznění diskového pole mimo MZM – systém pro ukládání digitalizovaných dat a zálohy PC (dříve disk N) – zálohování dat z NAS do jiného objektu
- obnova serverů MZM – Ekonom a Dataserver
- udržování a provozování SW Spisovka 3 na provedení spisové služby v MZM – převod na nový server a novou verzi SW Spisovka 3
- udržování, servis a rozvoj intranetového WWW serveru včetně obsahu
- zajišťování provozu a obsahové náplně internetového portálu www.mzm.cz včetně mobilní verze a stránek metodického centra MCMP, včetně edukačního portálu
- práce na novém portálu www.mzm.cz
- zajišťování veškeré internetové prezentace MZM na sociálních sítích Facebook, Instagram a YouTube
- zajišťování mobilních služeb od Vodafone – rozšiřování včetně zaměstnaneckého programu
- zajištění chodu a aktualizace obrazovek a dotykových monitorů ve všech výstavních prostorách MZM
- zajištění chodu vstupenkového a prodejního systému Colosseum na všech pokladnách MZM včetně tisku nových vstupenek a plateb kartou
- zajištění chodu a rozšiřování funkcionality generátoru V1
- zajišťování nákupu výpočetní techniky přes elektronické tržiště NEN

PO a BOZP

V rámci činnosti PO a BOZP jsou v MZM prováděny kontroly BOZP na všech pracovištích se zaměřením na skladovací systémy, regály apod. včetně bezpečnosti práce při skladování a ukládání sbírkových předmětů do regálů. Dále je prováděna kontrola dokumentace a záznamů na jednotlivých pracovištích. Po vypršení čtyřleté smlouvy na vykonavatele v oblasti BOZP byl vysoutěžen nový subjekt. A dále také prověřování systému preventivních požárních úseků se zaměřením na plnění konkrétních povinností plynoucích z povinností preventistů PO.

IČO: 00094862
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 24.02.2022 08:50:10
Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
ROZVAHA
Sestavená k 31.12.2021
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
Moravské zemské muzeum
Zelný trh 6 , 65937 Brno

MÚZO Praha s.r.o.

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení:

E-mail osoby odpovědné za sestavení:

Telefon osoby odpovědné za sestavení:

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)
			2		3		
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO		
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		1 124 163 571,32	272 536 779,50	851 626 791,82	702 204 954,08	
A.	Stálá aktiva		982 049 249,11	270 177 078,31	711 872 170,80	610 253 188,09	
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		6 657 551,88	6 193 144,50	464 407,38	1 002 251,38	
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.2.	Software	013	5 084 313,47	4 715 472,09	368 841,38	518 372,38	
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	97 600,00	2 034,00	95 566,00	0,00	
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 475 638,41	1 475 638,41	0,00	0,00	
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0,00	0,00	0,00	483 879,00	
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		975 391 697,23	263 983 933,81	711 407 763,42	609 250 936,71	
A.II.1.	Pozemky	031	37 672 134,49	0,00	37 672 134,49	37 672 134,49	
A.II.2.	Kulturní předměty	032	9 736 507,18	0,00	9 736 507,18	7 004 238,20	
A.II.3.	Stavby	021	674 898 620,36	164 308 772,02	510 589 848,34	472 782 806,70	
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	96 986 854,21	62 748 862,32	34 237 991,89	36 314 806,37	
A.II.5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	36 491 538,47	36 491 538,47	0,00	0,00	
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	1 172 985,00	434 761,00	738 224,00	776 728,00	
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	118 433 057,52	0,00	118 433 057,52	54 700 222,95	

24.02.2022 8:50:09

1/5

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)		
			1		2			3	4
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	NETTO		NETTO	
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.3.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.4.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	064	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.5.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	065	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.6.	Termínované vklady dlouhodobé	066	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.7.	Termínované vklady dlouhodobé	067	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.8.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	068	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.III.9.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.4.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	469	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	471	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery		142 114 322,21	2 359 701,19	139 754 621,02	91 951 765,99			
B.	Oběžná aktiva		3 785 230,50	1 131 108,99	2 654 121,51	3 563 924,85			
B.I.	Zásoby		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.1.	Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.2.	Materiál na skladě	112	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.6.	Výrobky	123	2 073 652,71	1 131 108,99	942 543,72	1 615 190,86			
B.I.7.	Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.8.	Zboží na skladě	132	1 711 577,79	0,00	1 711 577,79	1 948 733,99			
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.	Krátkodobé pohledávky		51 252 615,84	1 228 592,20	50 024 023,64	26 103 594,24			
B.II.1.	Odběratelé	311	2 391 169,07	1 228 592,20	1 162 576,87	517 480,61			
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2 954 347,18	0,00	2 954 347,18	1 377 020,98			
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	0,00	0,00	0,00	26 048,00			
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

24.02.2022 8:50:09

2/5

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ							
			1		2		3		4	
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ (netto)				
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	20 216,00	0,00	20 216,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.12.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.13.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	157 669,00		
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžní plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.II.30.	Náklady příštích období	381	406 337,21	0,00	406 337,21	0,00	0,00	304 740,25		
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	96 135,15	0,00	96 135,15	0,00	0,00	790 248,76		
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	45 384 411,23	0,00	45 384 411,23	0,00	0,00	22 928 777,64		
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 609,00		
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		87 076 475,87	0,00	87 076 475,87	0,00	0,00	62 284 246,90		
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.III.9.	Běžný účet	241	85 696 933,71	0,00	85 696 933,71	0,00	0,00	60 887 875,65		
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	1 169 705,43	0,00	1 169 705,43	0,00	0,00	1 311 891,66		
B.III.15.	Ceniny	263	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
B.III.17.	Pokladna	261	209 836,73	0,00	209 836,73	0,00	0,00	84 479,59		

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ	BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA	PASIVA CELKEM		851 626 791,82	702 204 954,08		

24.02.2022 8:50:09

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		MINULÉ	
			BĚŽNÉ			
C.	Vlastní kapitál		749 861 731,97	657 074 967,20		
C.I.	Jmenné účetní jednotky a upravující položky		708 390 283,08	607 068 874,84		
C.I.1.	Jmenné účetní jednotky	401	612 293 721,42	568 793 639,62		
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	100 446 655,11	42 322 128,67		
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00		
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-1 915 448,26	-1 915 448,26		
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00		
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	-2 434 645,19	-2 131 445,19		
C.II.	Fondy účetní jednotky		41 471 448,89	50 006 092,36		
C.II.1.	Fondy odměn	411	450 000,00	450 000,00		
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 240 001,35	1 066 169,57		
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	0,00	0,00		
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	20 865 393,98	34 115 716,53		
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	18 916 053,56	14 374 206,26		
C.III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00		
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		0,00	0,00		
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00		
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00		
D.	Gizi zdroje		101 765 059,85	45 129 986,88		
D.I.	Rezervy		0,00	0,00		
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00		
D.II.	Dlouhodobé závazky		60 184 221,42	23 333 555,99		
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00		
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00		
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00		
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00		
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	60 184 221,42	23 333 555,99		
D.III.	Krátkodobé závazky		41 580 838,43	21 796 430,89		
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00		
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00		
D.III.5.	Dodavatelé	321	19 351 585,59	4 311 757,22		
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	223 961,82	24 073,80		
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00		

24.02.2022 8:50:09

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		MINULÉ	
			BEŽNÉ			
D.III.10.	Zaměstnanci	331	7 476 303,00		6 441 611,00	
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	0,00		0,00	
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	2 793 099,00		2 638 570,00	
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	1 215 000,00		1 145 082,00	
D.III.14.	Děchodové spoření	338	0,00		0,00	
D.III.15.	Daň z příjmů	341	324 342,00		0,00	
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžita plnění	342	750 277,00		1 176 254,00	
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	6 393 957,00		2 919 758,00	
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00		0,00	
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	22 364,36		31 214,33	
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00		0,00	
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	277 371,43		0,00	
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	2 097 252,56		2 622 023,79	
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	255 338,67		254 122,50	
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	387 383,00		219 326,25	
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	12 603,00		12 638,00	

Sestavil:	Razítko:	Schválil:
Telefon:	Kontroloval:	Telefon:
Datum a podpis:		Datum a podpis:

Číslo účtu: 00094862
Kapitola: 334
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 24.02.2022 08:50:10
Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
Sestavený k 31.12.2021
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
 Moravské zemské muzeum
 Zelný trh 6 , 65937 Brno

MÚZO Praha s.r.o.

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení:
 E-mail osoby odpovědné za sestavení:
 Telefon osoby odpovědné za sestavení:

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
A.	NÁKLADY CELKEM		201 894 818,91	1 454 840,86	176 287 822,72	1 484 902,79
A.I.	Náklady z činnosti		201 880 968,79	1 286 628,86	176 154 664,46	1 294 902,79
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	4 082 623,08	9 500,00	3 964 306,91	0,00
A.I.2.	Spotřeba energie	502	9 648 467,92	390 978,58	8 758 853,62	608 925,25
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504	657 595,89	289 181,07	341 515,17	212 188,46
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507	-1 165 005,18	0,00	-855 099,90	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	-6 128,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511	26 366 134,32	2 698,00	1 761 055,04	161,61
A.I.9.	Cestovné	512	1 076 112,47	0,00	786 228,95	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513	86 236,50	0,00	59 979,00	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	-377 000,50	0,00	-467 293,90	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518	20 488 604,21	150 093,48	25 529 122,86	0,00
A.I.13.	Mzdové náklady	521	88 462 786,00	154 536,00	86 338 772,00	0,00
A.I.14.	Zákonné sociální pojistění	524	28 927 896,00	0,00	28 273 829,00	0,00
A.I.15.	Jiné sociální pojistění	525	235 033,65	0,00	230 386,13	0,00
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	4 761 500,10	0,00	3 900 357,24	0,00
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538	25 156,16	0,00	61 946,46	0,00

24.02.2022 8:50:09

1/4

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
			1	2	3	4
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.26.	Manka a škody	547	645 500,29	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	38 000,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	13 224 869,49	0,00	13 575 870,11	0,00
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	38 000,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	803 189,97	289 641,73	530 882,55	473 627,47
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	67 555,67	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	3 016 295,34	0,00	2 239 202,30	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	771 417,41	0,00	1 130 878,92	0,00
A.II.	Finanční náklady		16 668,12	0,00	4 723,26	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	16 668,12	0,00	4 723,26	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů		-2 818,00	168 212,00	128 435,00	190 000,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	-2 818,00	168 212,00	30 000,00	190 000,00
A.V.2.	Dodatečné odvoody daně z příjmů	595	0,00	0,00	98 435,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
B.	VÝNOSY CELKEM		198 657 751,14	4 691 908,63	173 764 961,57	4 007 763,94
B.I.	Výnosy z činnosti		7 583 150,42	4 691 908,63	5 041 544,90	4 007 763,94
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	3 477 768,88	517 540,09	3 506 330,13	198 925,62
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	8 000,00	3 785 332,14	0,00	3 500 785,51
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604	803 018,45	380 612,86	434 397,05	291 912,38
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	8 423,54	0,00	16 140,43
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	38 000,00	0,00	0,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	2 652 930,20	0,00	601 142,02	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	603 432,89	0,00	499 675,70	0,00
B.II.	Finanční výnosy		39 692,93	0,00	12 211,76	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	1 692,93	0,00	12 211,76	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	38 000,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů		191 034 907,79	0,00	168 711 204,91	0,00
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	191 034 907,79	0,00	168 711 204,91	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	0,00	0,00	0,00	0,00

24.02.2022 8:50:09

3/4

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	2	3	4			
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	3 405 279,77	-2 394 426,15	2 712 861,15	
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	3 237 067,77	-2 522 861,15	2 522 861,15	

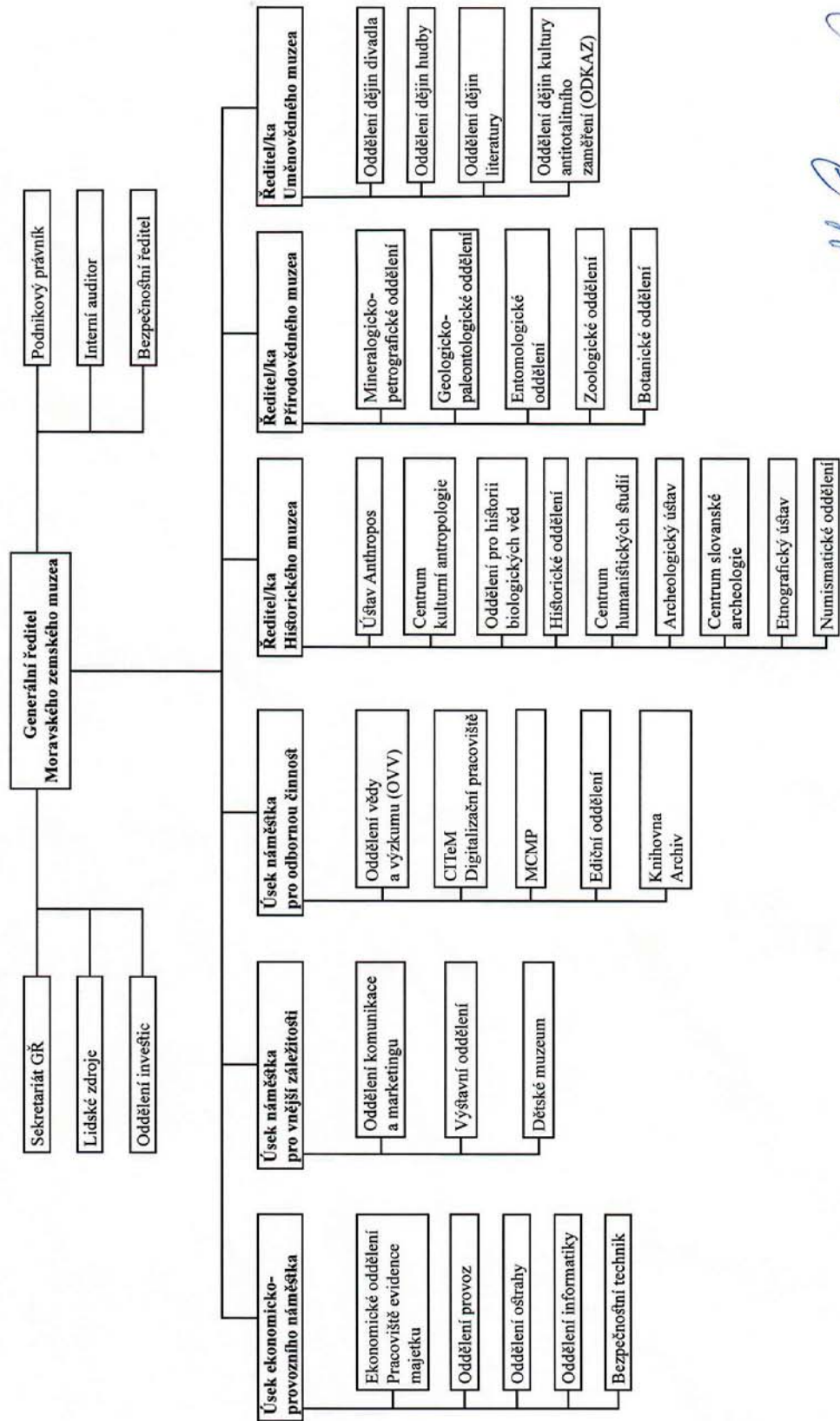
Sestavil:	Kontroloval:	Razítko:
Telefon:	Schválil:	Telefon:
Datum a podpis:	Datum a podpis:	Datum a podpis:

Typ organizace	Skutečnost od počátku roku - průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	v tom:						Skutečnost - evidenční počet úvazků ke konci sledovaného období	z toho:	
		úvazky v limitu regulace zaměstnanosti		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z nároků z nespolečných výdajů		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z mimořádných zdrojů				
		EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní			
b	3	3a	3b	3c	3d	3e	3f	4	4a	
1100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1101	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1102	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1103	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1104	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1201	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1202	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1203	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1204	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1301	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1302	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1303	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1304	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1400	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1401	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1402	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1403	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1404	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5000	186,08	0,00	186,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	187,97
5001	186,08	0,00	186,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	187,97
5002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Sestavil:	Kontroloval:	Razítko:
Telefon:		Schválil:
Datum a podpis:		Telefon:
		Datum a podpis:

Organizační struktura Moravského zemského muzea - od 1. 1. 2021

Handwritten signature or initials in blue ink.

Antropoložka Eva Vaníčková s bustou velkomoravského velmože.

Události roku 2021

Z výstavy Vendula Chalánková.
U Janáčků v kuchyni.

Průběžná zpráva o plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Moravské zemské muzeum za rok 2021

Předložená zpráva o plnění cílů stanovených DKRVO Moravské zemské muzeum (MK000094862) za rok 2021 je sumárním přehledem činností a plnění třetího roku schválené *Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace (Moravské zemské muzeum) na léta 2019–2023*.

Na úvod je nutné konstatovat, že podobně jako v roce 2020 i v letošním roce byla vědecká činnost zásadně ovlivněna epidemií Covid 19 a některými restrikcemi (uzavřením knihoven, archivů a muzeí), omezením cestování, komplikacemi s realizací některých služeb z důvodu nedostatku materiálu či jeho výrazného zdražení. Přesto se velkou část naplánovaných výstupů podařilo realizovat, o čemž svědčí příloha č. 2 s uplatněnými, neuplatněnými výsledky a s výsledky vzniklými mimo podporu VO.

V roce 2021 bylo v MZM naplánováno realizovat 10 výstupů typu B, 69 výstupů typu J, 2 výstupy typu C a 1 aplikovaný výstup E_{krit} . S institucionální podporou DKRVO je uplatněno celkem 7 výstupů typu B (5 plánovaných, 2 neplánované), 70 výstupů typu J (48 plánovaných, 22 neplánovaných), 16 výstupů typu C (3 plánované, 13 neplánovaných) a 1 aplikovaný výstup (1 neplánovaný). Z pěti neuplatněných výstupů B jsou tři před dokončením rukopisu, dvě publikace jsou zpožděny z důvodu posunutí výstavních projektů na roky 2022/2023.

Vedle nových výstupů byly průběžně plněny i resty z předcházejících let, ovšem ne vše se podařilo splnit (většinou z objektivních důvodů v opoždění vydávání periodik anebo na základě komplikací ve výzkumu způsobenými epidemií Covid 19). Byly vydány tři výstupy typu B: dva kritické katalogy navázané na nově budované expozice v Paláci šlechtíčen a jedna monografie, která původně byla plánována jako kapitola v knize.

Současné byly odevzdány i některé výstupy, které byly původně naplánovány na léta 2022/2023 (celkem 5×J).

Bez podpory SR VaVaI bylo v roce 2021 uplatněno celkem 57 výstupů (1×B, 33×J, 12×C, 5×D, 3×W, 2×M).

Celkový počet naplánovaných výstupů za rok 2021 byl splněn.

Zde v úvodu připomeňme některé zásadní publikační výstupy:

Botanické oddělení publikovalo 11 článků v respektovaných časopisech s impakt faktorem, z toho dva zařazené do 1. kvartilu WoS a jeden dokonce i v 1. decilu, *Persoonia (Fungal Planet Sheets)* a *Journal of Fungi* [Antonín V., Ďuriška O., Para R., Ševčíková H. & Tomšovský M.: *Melanoleuca galbuserae*, *M. fontenlae* and *M. acystidiata*, three new species in subgen. *Urticocystis*, and comments to *M. castaneofusca* and related species]. Další publikovaný článek je v časopise z 2. kvartilu, *Mycosphere*.

Mezi zásadní publikační výstupy Moravského zemského muzea patří i některé monografie vydané v roce 2021. Zde můžeme zmínit např. rozsáhlou monografii věnovanou procesu vzniku a kritickému přijetí Janáčkovy opery *Její pastorkyňa*. Zajímavá je i kritická edice věnovaná oblíbeným prvorepublikovým knihám pro děti o Kulihráškovy. V neposlední řadě v roce 2021 vyšly dva odborné katalogy navázané na nově otevíranou expozici loutek a tradiční lidové kultury v Paláci šlechtíčen v Brně.

Mimo publikační aktivity v úvodu připomeňme tato skutečně významná témata našich výzkumných aktivit:

Na botanickém oddělení byly realizovány taxonomické, fylogenetické a geografické studie druhů (včetně nových) vybraných rodů makromycetů (např. *Melanoleuca*, *Gymnopus*, *Marasmiellus*, *Pluteus*), analyzován bryofloristický materiál především z vybraných území ČR a bylo realizováno studium cévnatých rostlin s důrazem na čeledi *Boraginaceae* a *Scrophulariaceae*.

Proběhl první rok prací na mykologické části projektu „Monitoring biodiverzity a ekologických změn lužních lesů a luk v oblasti soutoku řek Dyje a Moravy“, který financuje Grantová služba Lesů ČR a jehož řešitelským pracovištěm je Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie Mendelovy univerzity v Brně. (V. Antonín a H. Ševčíková)

Uskutečnil se průzkum lučních stanovišť ohrožených druhů hub na severním a středním Slovensku ve spolupráci se slovenskými specialisty a Státní ochranou přírody Slovenské republiky. (V. Antonín a H. Ševčíková)

Primárním a plněným úkolem bylo udržení probíhajících terénních výzkumů (zvláště v exponovaných lokalitách jako Staré Město a okolí, Ostrava-Hošťálkovice, Krumlovský les).

V průběhu archeologického výzkumu paleolitické lokality v Ostravě-Hošťálkovicích byla nově rozlišena magdalénienská fáze osídlení lokality, což je v dané oblasti poměrně unikátní (Nerudová Zdeňka, Neruda Petr).

Za významný lze považovat výzkum polykulturní lokality v Hrubšicích, kde se podařilo zachytit osídlení ze staršího neolitu (kultura s lineární keramikou) a doby bronzové (Archeologický ústav).

Archeologický výzkum na Uherskohradištsku, kde kontinuálně navazujeme na předešlá desetiletí i letošním nálezem dalších desítek hrobů z období Velké Moravy a následnou radiokarbonovou analýzou kosterních pozůstatků, spěje ke skutečně zásadním historickým výstupům.

Důležitým úkolem je udržení činnosti Laboratoře antropologické rekonstrukce (antropoložka Eva Vaníčková ve spolupráci se sochařem Ondřejem Bílkem), která vznikla v roce 2016 pod Centrem kulturní antropologie. Jedním z profilových úkolů tohoto pracoviště je prezentace významných antropologických nálezů ze sbírkových fondů MZM formou trojrozměrných podob člověka (např. tzv. Princezna z Býčí skály, šamanka z doby lovců mamutů z Dolních Věstonic). Laboratoř však svými rekonstrukcemi také úzce spolupracuje s řadou českých i zahraničních odborných pracovišť i paměťových institucí (Archeologický ústav AV, Národní muzeum, Masarykova univerzita, Muzeum Dr. Aleše Hrdličky, Svatojánské muzeum v Nepomuku, muzeum Burg Ranis, Univerzita Komenského v Bratislavě, Max Planck Institute, Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Weimar, Institute of Ethnology and Anthropology of the Russian Academy of Sciences a další). V průběhu realizace je evoluční řada člověka určená pro expozici Pavilonu Anthropos. Ve všech případech jsou výsledky prezentovány veřejnosti se značným popularizačním úspěchem. V této době se jedná o jediné pracoviště v ČR s tímto zaměřením, schopné mezinárodní konkurence v oboru. Reprezentativním výstupem za rok 2021 je neplánovaná monografie *Tváří v tvář předkům*.

Ad II.1 Historie a současnost VO (organizační změny apod.)

V roce 2021 došlo ke změně v organizaci vědy a výzkumu v Moravském zemském muzeu. S platností od 1. 1. 2021 bylo v odboru náměstka pro odbornou činnost zřízeno oddělení vědy a výzkumu, v jehož čele stojí vědecký tajemník.

1.2 Naplňování celkového cíle koncepce

Třetí rok plnění pětileté Koncepce nezpochybnitelně přispěl k udržení MZM v evropských (a v případě přírodovědných výzkumů i světových) vědeckých strukturách jako stabilní výzkumné organizace, zejména za pomoci dlouhodobého koncipování mezinárodních vědecko-výzkumných vazeb a institucionálních i individuálních spoluprací. Rozvinuli jsme základní výzkum jako nejlepší zdroj nových informací, které můžeme poskytnout veřejnosti. Součástí této strategie bylo rovněž navyšování podílu Moravského zemského muzea na transferu získaných poznatků v rámci výzkumné organizace jak formou jejich popularizace (formou výstav, publikační a edukační činnosti), tak i významným transferem znalostí školní výukou, zejména na VŠ, viz níže v této zprávě.

Ad II. 2 Strategická část koncepce VO, zejména ke splnění části II.2.1 Celkový cíl koncepce

Celkovým cílem koncepce výzkumné organizace Moravské zemské muzeum je zajištění jejího dalšího rozvoje, potvrzení jejího zakořenění v národních i mezinárodních vědecko-výzkumných strukturách a udržitelnost jeho vědecko-výzkumných personálních i materiálních kapacit v letech 2019–2023. Progresivní rozvoj bude zajištěn prohlubováním heuristické báze, její digitalizace a tedy i následného vědeckého využití, systematickým rozvojem vědeckých infrastruktur organizace, podporou rozvoje lidských zdrojů a zejména kooperací a spoluprací s dalšími akademickými i neakademickými výzkumnými organizacemi na národní i mezinárodní úrovni, včetně důsledné implementace výsledků výzkumu směrem k jejich uživatelům.

Ad II. 4 Další zdroje pro rozvoj výzkumu VO

Podobně jako v předchozích letech další zdroje pro financování VO byly primárně čerpány z projektů GAČR a NAKI. V současné době jsou v MZM řešeny 2 projekty NAKI a 2 projekty GAČR (výše financování je specifikována v tabulce na straně 38 ad.)

Z jiných zdrojů je možné zmínit podporu Českého výboru ICOM na vydání publikace M. Galetové s názvem Nejstarší šperky a ozdoby těla, sponzorské příspěvky na vydání publikace doc. J. Zahradky o Janáčkově Její pastorkyni a na realizaci expedičních a výzkumných cest kurátorů entomologického oddělení do Kamerunu.

Část zdrojů pro rozvoj VaV v MZM je také získávána poskytováním výzkumných služeb, zejména realizací záchranného archeologického výzkumu, který je prováděn pracovníky MZM zapojenými do práce ve výzkumné oblasti č. 6.

1.3 Aktivity organizace

Ad II. 5 Mezinárodní výzkumná spolupráce VO

1. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu

- Zásadním počinem v mezinárodní spolupráci Moravského zemského muzea pro léta 2021–2022 je spolupráce s Masarykovou univerzitou a Mendelovou univerzitou v Brně na organizování mezinárodní genetické konference u příležitosti 200. výročí narození J. G. Mendela, která se uskuteční 20.–23. 7. 2022 v Brně. Počítá se s účastí téměř tisíce odborníků na dané téma, včetně devíti nobelistů, kteří na konferenci vystoupí. MZM kompletně garantuje a zaštiťuje historickou sekci a dva key speakry pro celou konferenci: Mgr. Jiří Sekerák, Ph.D. (MZM) a Prof. Dr. Daniel J. Fairbanks (Utah Valley University). Předpokládáme, že výsledkem spoluorganizování konference bude navázání spolupráce i s jinými institucemi. (Oblast 1)
- V listopadu 2021 byla podána žádost o grant s názvem „Nejstarší šperk a ozdoby těla v rámci projektu Erasmus+ v programu „Small-scale partnerships in adult education“. Tento projekt je navázán na připravovanou výstavu a publikaci plánovanou v rámci DKRVO. Kvůli realizování projektu byla navázána spolupráce s Archeologickým muzeem Slovenského národního muzea. (Oblast 6)
- Spolupráce se Stichting Comenius Naarden, Nizozemí, při odborné přípravě a realizaci dlouhodobé expozice Mundus Comenii / Svět Komenského v Muzeu a mauzoleu Jana Amose Komenského v Naardenu, dokončena a otevřena k 28. březnu 2021 (V. Vlnas)
- Spolupráce s J. van Soestem (Rotterdam), Dr. A. Ridovics (Národní muzeum v Budapešti)

a Dr. S. Glaser (Germanisches Museum v Norimberku) na publikaci European Faience and Maiolica in the Collection of the Silesian Museum 1380-1850. Opava: Slezské zemské muzeum, 2021, 468 stran. ISBN 978-80-87789-73-5. (Alena Kalinová)

- Spolupráce s Mgr. Ludvíkem Kavínem na výzkumu archivu Theatee Brett Vídeň, Rakousko a na přípravě výstavy Nika.(J. Blecha)
- Spolupráce se Slovenskou akademií věd na výzkumu nového minerálu dopšinitu (spolupráce E. Višková, J. Toman)
- Spolupráce s Archeologickým ústavem SAV Nitra – artefakty určování původu (P. Hršelová)
- Spolupráce na výzkumu rybí fauny oblasti Paratethys (Oblast č. 4)
- Ionuț GRĂDIANU, Natural Sciences Museum, Piatra Neamt ROMANIA
- Ortwin Schultz, Naturhistorisches museum Wien, Austria
- Jan Schlägl, Univerzita Komenského, Bratislava
- Henri Cappetta a Sylvain Adnet, Université Montpellier II.
- Suzanna Bräger – Deutsches Meeresmuseum, Katharinenberg
- Spolupráce na výzkumu zkamenělin jako historických artefaktů. (Oblast č. 4)
- Lionel Cavin, Muséum d'Histoire naturelle, Geneve
- Christopher Duffin, Palaeontology Section, Earth Science Faculty, The Natural History Museum, London
- Martin Ebert (Jura-Museum Eichstätt)
- Mathias Harzhausner, Naturhistorisches museum Wien, Austria
- MAK Museum Wien
- Spolupráce na výzkumu velkých obratlovců (Oblast č. 4)
- Institute of Paleobiology, Polish Academy of Sciences, Warsaw, Poland
- Institute of Geocology and Geoinformation, Faculty of Geographical and Geological Sciences, Adam Mickiewicz University, Poznan, Poland
- Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont, Barcelona, Spain
- Universität Bonn, Institut für Geowissenschaften (Paläontologie), Germany
- Naturhistorisches Museum, Schloss Bertholdsburg, Schleusingen, Germany
- Naturhistorisches Museum Wien, Austria

2. Kolektivní členství VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI

VO MZM není institucionálně začleněna v nevládních organizacích VaVaI. Tato spolupráce je plněna oborovým zaměřením (oblasti VO) a aktivitami jednotlivých řešitelů. Viz. další bod.

3. Individuální členství zástupců VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI

- členství v Českém národním komitétu pro dějiny vědy a techniky reprezentujícího Českou republiku v Mezinárodní unii pro dějiny a filozofie vědy – Divizi pro dějiny vědy a techniky (International Union of History and Philosophy of Science, Division of History of Science and Technology IUHPS/DHST) (J. Sekerák)
- Členství ve Vědecké radě Slovenského národního muzea pro historické vědy (M. Junek)
- individuální členství zástupců VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI PhDr. Jaroslav Blecha: – Člen Research commission při světové organizaci UNIMA (J. Blecha)
- člen EAVP – European Association of Vertebrate palaeontologists (R. Gregorová)
- členství v poradním orgánu Hugo Obermaier Gesellschaft (Německo) (Z. Nerudová)
- členství ve společnosti Warsztaty Krzemieniarskie SKAM, Wrocław (P. Neruda, Z. Nerudová)
- členství v odborné sekci UISPP „Settlement Dynamics of the Middle Palaeolithic and the Middle Stone Age“ (vedoucí Nick Conard – Anne Delagnes) (P. Neruda)
- členství v odborné sekci UISPP „Middle Palaeolithic bifacial tools, backed bifaces and leaf points in Western Eurasia“ (P. Neruda, Z. Nerudová)
- členství v odborné sekci UISPP „Prehistoric Art Commission“ (M. Galetová)
- členství v odborné sekci UISPP „Modified Bone and Shell“ (Galetová M.)
- členství v odborné sekci UISPP „Upper Paleolithic“ (M. Oliva)
- členství v odborné sekci UISPP „Prehistoric mining and allied industries“ (M. Oliva)
- členství ve vědeckých radách Archeologického múzea SNP a Slovenského národného múzea (Slovensko) (L. Galuška)
- člen-korespondent Archeologického ústavu SAV v Nitře (Slovensko) (L. Galuška)
- člen Komise pro udělování vědeckých hodností DrSc. ve vědním oboru 060 102 Archeologie, Ar-

cheologický ústav SAV Nitra, Slovenská republika (M. Salaš)

4. Smlouvy nebo společné projekty VO se zahraničními organizacemi zabývajícími se VaVaI

- Taxonomicko-fylogenetického projekty o druhích rodu *Gymnopus* v Korejské republice: „Diversity and molecular taxonomy of marasmielloid and gymnopoid fungi (Basidiomycota, Omphalotaceae) in the Republic of Korea“ a „Phylogenetic taxonomy of litter decomposing fungi in the Republic of Korea“ ve spolupráci s Národním ústavem lesnických věd (dříve Korejský lesnický výzkumný ústav) dříve v Soulu, nyní v Suwonu; 2012–2017. (V. Antonín) Spolupráce na základě požadavku korejského partnera (smlouva mezi MZM a korejským ústavem, korejská strana hradila každoročně všechny náklady na pobyt pracovníka MZM v Korejské republice. Výsledkem je série časopiseckých publikací). Terénní část projektu skončila v roce 2017. Spolupráce pokračovala i v roce 2021 – výsledky terénního průzkumu jsou společně s korejskými kolegy zpracovávány a postupně publikovány.
- MONREPOS, RGZM, Neuwied, Německo; Analýza retušerů z organických materiálů ze středopaleolitického souvrství v jeskyni Kůlně; spolupráce nadále probíhá. (Ústav Anthropos)
- Archaeological Research Laboratory, Stockholm University; akademická spolupráce při analýze izotopů z kosterních pozůstatků z různých lokalit (Velim, Modřice) – MZM poskytuje materiál, přínos pro VO MZM: možnost moderními metodami zhodnotit výživu a migrace pravěkých populací; spolupráce probíhá, výsledky zatím nepublikovány (Ústav Anthropos)
- Equipe NOMADE, UMR 7194 HNHP CNRS/MNHN/UPVD, Département Homme et Environnement, Institut de Paléontologie Humaine, Muséum national d'histoire naturelle Paříž, Francie – přidružený vědecký pracovník (M. Galetová)
- Dohoda o akademické, vědecké a kulturní spolupráci mezi Moravským zemským muzeem, Lucian Blaga University of Sibiu (Rumunsko), National Museum Complex Astra of Sibiu (Rumunsko), Obcí Modrá-Archeoskanzen Modrá (podepsáno v červenci 2019). (CSA)
- University of Stockholm, Wallenberglaboratoriet – analýza DNA z lidských fosilií z paleolitu. Rok 2019 zahájení – sběr dat. Přínosem pro VO je zís-

- kání specializovaných dat, důležitých pro výstupy publikované v rámci VO a zároveň zviditelňuje instituci v zahraničí (Ústav Anthropos)
- Eberhard Karls University of Tübingen, Institut für Geowissenschaften a Spanish National Research Council-Milà i Fontanals Institution, Department of Archaeology – spolupráce na projektu „Gender on the move: chronology and exogamic practices at the beginning of farming. The case of North Carpathian Basin“ v jehož rámci bude pomocí C14 datování upřesněna chronologie vybraných lokalit a pomocí analýzy izotopů Sr bude řešena otázka mobility a exogamie – v roce 2021 proběhla analýza dat a byly publikovány první výsledky. (Ústav Anthropos).
 - Max Planck Institut, Department of Archaeogenetics – spolupráce na výzkumném projektu zabývajícím se genetickou analýzou pozdně neolitických a raně bronzových populací – probíhá vyhodnocování dat. (Ústav Anthropos)
 - University of Fribourg, Department of Biology – spolupráce na analýze aDNA keltských populací na území Moravy, byly odebrány vzorky z vybraných jedinců a jsou průběžně analyzovány (Ústav Anthropos)
 - University of Vienna, Department of Evolutionary Anthropology – spolupráce na analýze aDNA populace prvních zemědělců z Nitry, jsou k dispozici první výsledky, publikace bude následovat (Ústav Anthropos)
 - projekt: PALAEOCORVIDS project enquiry – studium krkavcovitých z gravettienských lokalit Předmostí, Dolní Věstonice a Pavlov spolu se Shumonem T. Hussainem z Aarhus University, School of Culture and Society, Department of Archaeology and Heritage Studies, Denmark a také společně s Chrisem Baumannem z Senckenberg Center for Human Evolution and Palaeoenvironment (S-HEP), University of Tübingen, Germany (M. Roblíčková)
 - Institute of Systematics and Evolution of Animals, Polish Academy of Sciences, Kraków, Poland – Jarosław Wilczyński, Piotr Wojtal, Krzysztof Wertz – spolupráce při studiu fauny archeologických lokalit z paleolitu (Gravettien) a spolupráce na publikacích (Ústav Anthropos)
 - Faculty of Biological Sciences, University of Wrocław, Poland – Adrian Marciszak – spolupráce při studiu pleistocenní fauny (Ústav Anthropos)
 - Reiss-Engelhorn-Museen, Mannheim, Germany – Doris Döppes – spolupráce při studiu pleistocenní fauny a spolupráce na publikacích (M. Roblíčková).
 - Institute for Biochemistry and Biology, Evolutionary Adaptive Genomics, University of Potsdam, Germany – Ulrike H. Taron – spolupráce na publikacích (M. Roblíčková).
 - Australian National University, Canberra (Clare McFadden) – výzkumný projekt týkající se sběru bioarcheologických a demografických dat z kosterních pozůstatků domnělých vampýrů ze sbírek MZM a hledání možných souvislostí; spolupráce navázána na počátku roku 2020, realizace prozatím odložena kvůli celosvětově nepříznivé epidemiologické situaci (Ústav Anthropos)
 - Institut für Ur- und Frühgeschichte Universität zu Köln; mezinárodní projekt 2018–2020 (Německo, Rakousko, Francie, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Ukrajina, Rumunsko, Česko) zaměřený na rekonstrukci změn v Evropě v době mezi 40-15 tis lety. Výsledek (společný článek) byl akceptován k publikaci v Jimp (Z. Nerudová)
 - Friedrich Schiller University Jena, Department of Prehistory, S. Pfeifer – spolupráce na analýze archeologických materiálů (hroty z tvrdých živočišných tkání) z Moravy. Provedeny první analýzy na parohových hrotech z Nové Drátenické k určení jejich potenciálu pro radiokarbonové datování (Ústav Anthropos, CKA).
 - Projekt Brain 2.0 ICHIE „Interconnectivity of large Carnivores, Humans and Ice Age Environments.“, (Belgie, M. Galetová).
 - Projekt EnvidImages, Museum national d’Histoire naturelle (Francie; M. Galetová).
 - Hagerman Fossil Beds National Monument (HAFO) USA (M. Galetová)
 - UCL Institute of Archaeology, London; 2016–2019; project Up-North, Colonisation and cultural diversification in unfamiliar landscapes; výsledky zaslány k publikaci do Jimp (kolektivní článek Z. Nerudová, P. Neruda, M. Roblíčková). Článek vyšel 2021.
 - University of Cologne (Německo): spolupráce na databázi a projektu „Final Palaeolithic in Europe, spanning from Greenland Interstadial 1 d-a to the Greenland Stadial 1“ (Z. Nerudová).
 - Katedra geologie a paleontologie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě, Slovensko - Martin Sabol – spolupráce při studiu ple-

istocenní fauny a spolupráce na publikacích (M. Roblíčková).

- Ve dnech 6. a 7. 10. 2021 se uskutečnila cesta do Nitry (Slovensko) s cílem jednání o mezinárodní smlouvě o spolupráci mezi MZM, jeho archeologickými pracovišti, a Archeologickým ústavem Slovenské akademie věd. Jednání se za MZM účastnil GR Dr. J. Mitáček a doc. Dr. L. Galuška, za AÚ SAV ředitel doc. Dr. M. Ruttkay, jeho náměstek Dr. K. Pieta a vědecký pracovník Dr. P. Bednár. Smlouva bude podepsána v r. 2022.

5. Další formy mezinárodní spolupráce:

Konference:

- Alois Kolisek a Slovensko (28. 10. 2021 Bratislava, Slovensko), příspěvek Alois Kolisek jako poslanec Revolučního Národního shromáždění (M. Junek)
- International Mendel Day, on-line konference u příležitosti výročí zveřejnění Mendelova výzkumu a předávání pamětní Mendelovy Medaile. Ve spolupráci s Ústav živočišné fyziologie a genetiky AVČR, Universität für Bodenkultur / BOKU Vídeň, Department of Biology, Utah Valley University, 8. 3. 2021. (J. Sekerák, P. Pončíková – organizace a příprava)
- PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D. – PhDr. František Schildberger, Ph.D.: organizování Mezinárodní konference k 100. výročí narození Ludvíka Kundery nazvané Sláva azuru;
- pořadatelé konference: Moravské zemské muzeum, Německý kulturní spolek region Brno a Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky Masarykovy univerzity, Brno, 20. 10. 2021 (E. Jeřábková, F. Schildberger)
- Lampenflora slovenských jeskyní (referát), Botanické dni, Mošovce, Slovensko, 7.–11. 6. 2021 (S. Kubešová)
- MSA 2021: Pluteus leoninus clade. Mycology from the Cloud. The Mycological Society of America's Second Virtual Meeting (H. Ševčíková spoluautorka přednášky, přednesl vedoucí projektu A. Justo).
- Evropské druhy tmavobělek z okruhu *Melanoleuca castaneofusca*. – 7. česko-slovenská mykologická konference, 16.–18. 9. 2021, Praha (V. Antonín, H. Ševčíková, R. Para, O. Ďuriška, T. Kudláček, M. Tomšovský).
- Organizace mezinárodní konference HUGO Obermaier Society v Brně, 6.–10. 4. 2021, Brno, fyzicky zrušeno a realizováno jako online konfe-

rence ve dnech 6.–8. 4. 2021; vydán sborník abstract a exkurzní průvodce, počet účastníků do 150 (Ústav Anthropos, CKA).

- 62nd Annual Meeting Hugo Obermaier Gess. (6.–8. 4. 2021, on-line) aktivní účast Z. Nerudová, P. Neruda s příspěvkem: „Hošťálkovice II – a revival of the Gravettian site near Ostrava (Moravia, Czech Republic)“
- Vyžádaná přednáška pro „evening lecture“ v rámci konference HUGO Obermaier Society v Brně (M. Oliva)
- 26th International Cave Bear Symposium 2021, Reiss-Engelhorn-Museen, Mannheim, Germany, 30th September – 3rd October 2021, účast M. Roblíčková s příspěvkem na téma: The faunal assemblage of Feryho tajná Cave (Moravian Karst, Czech Rep.)
- 62nd Annual Meeting Hugo Obermaier Gess. (6.–8. 4. 2021, on-line) (Galetová – aktivní účast s příspěvkem Nývltová-Fišáková, Germonpré, Lázníčková-Galetová: Seasonality in the fossil large canids from Předmostí).
- 14th Worked Bone Research Group conference (30. 8. – 3. 9. 2021, on-line) Johannesburg University (Galetová – aktivní účast s příspěvkem Lázníčková-Galetová: Aurignacian necklace – “perforated animal teeth“ from Mladeč (Moravia, Czech Republic) – a review study).
- Aktivní účast na mezinárodní konferenci ARCHEOLÓGIA BARBAROV 2021 (ARCHAEOLOGIE DER BARBAREN/ ARCHAEOLOGY OF THE BARBARIAN) na téma Barbari a ich elity (sídlá, hroby, artefakty; E. Vaníčková).

Ostatní:

- členství v redakčních radách zahraničních časopisů Śląskie Sprawozdania Archeologiczne (Polsko), Folia Praehistorica Posnaniensia (Polsko), Študijné zvesti Archeologického ústavu SAV (Slovensko), Slovenská archeológia (Slovensko)
- členství v redakční radě (jako výkonný redaktor – „academic editor“) mezinárodního odborného časopisu: ZooKeys (Pensoft Publ., Bulharsko) – (I. Malenovský)

Spolupráce na publikacích:

- spolupráce na studii *Středověké a novověké militária, sůčasti výstroja a numizmatické nálezy z Plaveckého podhradia* ve spolupráci s kolegy ze Slovenského národního múzea, Bratislava (D. Grossmannová)

- mezinárodní spolupráce na studii: „How Political Repression Stifled the Nascent Foundations of Heredity Research before Mendel in Central European Sheep Breeding Societies.“ Péter Poczai, Jorge A. Santiago-Blay, Attila T. Szabó (Finnish Museum of Natural History, University of Helsinki; Institute of Advanced Studies Kőszeg, Hungary; Department of Molecular Plant Physiology, Institute for Water and Wetland Research, Radboud University, The Netherlands; Department of Paleobiology, National Museum of Natural History, Washington; BioDatLab, Hungary) (J. Sekerák)
- Autorský podíl na tematickém dvojčísle periodika *Sudetenland, Europäische Kulturzeitschrift* 1–2, 2021 (V. Vlnas)
- Spolupráce se Slovenskou akademií věd na výzkumu nového minerálu dopšínaitu – (spolupráce E. Víšková, J. Toman)
- Spolupráce s Archeologickým ústavem SAV Nitra – petrografická charakteristika artefaktů (P. Hršelová) – příprava knihy.
- Institute of Paleobiology, Polish Academy of Sciences, Warsaw, Poland
- Institute of Geoeology and Geoinformation, Faculty of Geographical and Geological Sciences, Adam Mickiewicz University, Poznan, Poland
- Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont, Barcelona, Spain
- Universität Bonn, Institut für Geowissenschaften (Paläontologie), Germany
- Naturhistorisches Museum, Schloss Bertholdsburg, Schleusingen, Germany
- Naturhistorisches Museum Wien, Austria
- Department of Pharmacognosy and Botany, Faculty of Pharmacy, Comenius University in Bratislava, Odbojárov 10, SK-832 32 Bratislava, Slovakia (botanika)
- Department of Botany, Faculty of Natural Sciences, Comenius University in Bratislava, Révová 39, SK-811 02 Bratislava, Slovakia (botanika)
- Department of Botany and Soroksár Botanical Garden, Corvinus University of Budapest, Budapest, Hungary. Spolupráce pokračovala, tento rok vyšel impaktový článek o *Pluteus* a chystáme další (botanika)
- Department of Forest Products, National Institute of Forest Science, Suwon, Republic of Korea. Spolupráce pokračuje (viz výše) (botanika)
- Centre for Macroecology, Evolution and Climate, Natural History Museum of Denmark, University of Copenhagen, Universitetsparken 15, DK-2100 Copenhagen, Denmark; pokračuje spolupráce na dalších publikacích o rodu *Pluteus* (botanika)
- Department of Life Sciences and Systems Biology, University of Turin, I-10125 Turin, Italy. Spolupráce na přípravě publikace pokračuje (botanika)
- Komarov Botanical Institute of the Russian Academy of Sciences, Saint Petersburg, Russia – výměna herbářového materiálu; pokračuje spolupráce na dalších publikacích o rodu *Pluteus* (botanika)
- Departamento de Botánica, Ecología y Fisiología Vegetal, Universidad de La Laguna. Apdo. 456, E-38200 La Laguna, Tenerife, Islas Canarias (botanika)
- Departamento de Ciencias de la Vida (Unidad Docente de Botánica), Facultad de Ciencias, Universidad de Alcalá, E-28805 Alcalá de Henares, Madrid, Spain (botanika)
- ALVALAB, Dr. Fernando Bongera st. Severo Ochoa bldg. S1.04, 33006 Oviedo, Spain (botanika)
- Tasmanian Institute of Agriculture, Private Bag 98, Hobart, Tasmania 7001, Australia. Spolupráce pokračovala, tento rok vyšel impaktový článek o *Pluteus* a chystáme další (botanika)
- Department of Plant Anatomy, Institute of Biology, Eötvös Loránd University, Pázmány Péter sétány 1/c, H-1117 Budapest, Hungary. Spolupráce pokračovala, tento rok vyšel impaktový článek o *Pluteus* a chystáme další (botanika)
- Isparta University of Applied Sciences, Atabey Vocational School, Department of Plant and Animal Production, 32670 Isparta, Turkey. Spolupráce pokračovala, tento rok vyšel impaktový článek o *Pluteus* a chystáme další (botanika)
- Gaziosmanpaşa University, Department of Biology, 60010 Tokat, Turkey. Spolupráce pokračovala, tento rok vyšel impaktový článek o *Pluteus* a chystáme další (botanika)
- Natural History Museum, Corso Italia, 63, 36078 Valdagno (VI), Italy (botanika)
- New Brunswick Museum, 1 Market Square, Saint John, NB E2L 4Z6, Canada Spolupráce pokračovala, tento rok vyšel impaktový článek o *Pluteus* a chystáme další (botanika)
- Université de Lille, Faculté de pharmacie, France. Spolupráce na článcích o družích rodů *Amanita* a *Pluteus*. Spolupráce pokračovala, tento rok vyšel impaktový článek o *Amanita* a chystáme další (botanika)

- Molecular and Applied Mycology and Plant Pathology Laboratory, Department of Botany, University of Calcutta, Kolkata, West Bengal, India. Spolupráce na přípravě publikací pokračuje (botanika)
- Acharya Jagadish Chandra Bose Indian Botanic Garden, Botanical Survey of India, P.O. – Botanic Garden, Howrah-711103, India (botanika)
- Muséum national d'histoire naturelle, Systematics and Evolution Dept., Paris, France. Spolupráce na přípravě publikací pokračuje (botanika)
- United States Department of Agriculture Forest Service, Rocky Mountain Research Station, 1221 South Main Street, Moscow, Idaho, USA (botanika)
- United States Department of Agriculture, Forest Service, Pacific Northwest Research Station, 3200 SW Jefferson Way, Corvallis, Oregon 97331 (botanika)
- Department of Plant Pathology, The Ohio State University, 201 Kottman Hall, 2021 Coffey Road, Columbus, Ohio 43210 (botanika)
- Denver Botanic Gardens, 909 York Street, Denver, CO 80206, USA (botanika)
- Department of Agricultural Biology, Colorado State University, 307 University Avenue, Ft. Collins, Colorado 80523, USA. Spolupráce na publikacích (botanika)
- Centro de Investigación en Micología Aplicada/ Universidad Veracruzana, Médicos 5, Col. Unidad del Bosque, Xalapa, 91010, Veracruz, Mexico. Spolupráce na publikacích. (botanika)
- State Key Laboratory of Applied Microbiology Southern China, Guangdong Provincial Key Laboratory of Microbial Culture Collection and Application, Guangdong Open Laboratory of Applied Microbiology, Guangdong Institute of Microbiology, Guangdong Academy of Sciences, Guangzhou, Guangdong, China. Spolupráce na publikacích (botanika)
- Engineering Research Center of Chinese Ministry of Education for Edible and Medicinal Fungi, Jilin Agricultural University, Changchun 130118, China (botanika)
- Département fédéral de l'économie, de la formation et de la recherche DEFR, Agroscope Domaine de recherche Protection des végétaux, Nyon, Switzerland Spolupráce na publikacích (botanika)
- Denver Botanic Gardens, 909 York Street, Denver, CO 80206, USA (botanika)
- Department of Forest Bioresources, National Institute of Forest Science, Suwon 16631, Republic of Korea (botanika)
- Museu de História Natural do Funchal, Rua da Mouraria, n.º 31, 9004-546 Funchal, Madeira, Portugal (botanika)
- Natural History Museum, Londýn, Spojené království (Michael D. Webb): příprava rukopisů článků věnovaných taxonomii kříšů z čeledi Cicadellidae a Tropiciduchidae (redeskripcie a popisy nových druhů v rámci taxonomické revize) na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
- University of Agricultural Sciences, Bengaluru, Indie (Dr. Chandra A. Viraktamath): příprava rukopisu článku věnovaného taxonomii kříšů z čeledi Cicadellidae na indickém subkontinentu na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
- Naturhistorisches Museum, Basel, Švýcarsko (PD Dr. Daniel Burckhardt): příprava rukopisu společného článku věnovaného taxonomii mer z čeledi Liviidae na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
- University of Madeira, Funchal, Portugalsko (Dr. Dora Aguin-Pombo): příprava rukopisu společného článku věnovaného taxonomii kříšů z čeledi Cicadellidae (taxonomická revize rodu Edwardsiana v Řecku) na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
- Zoological Institute, Russian Academy of Sciences, St Petersburg, Rusko (Dr. Vladimir M. Gnezdilov): příprava rukopisu společného článku – popisy dvou nových druhů kříšů čeledi Caliscelidae z ostrova Sokotra na základě materiálu ze sbírek MZM (I. Malenovský)
- Sofia University „St. Kliment Ohridski“, Sofia, Bulharsko (Dr. Ilia Gjonov, Mag. Monika Pramatarova): vedení diplomové práce M. Pramatarové (obhájena v červnu 2021), příprava rukopisu společného článku věnovaného fauně mer (Hemiptera: Psylloidea) Bulharska na základě sbírek obou institucí (I. Malenovský)
- Oxford University, Velká Británie (Dr. Leonidas-Romanos Davranoglou), příprava rukopisu společného článku o kříšech Balkánu (I. Malenovský)
- Department of Entomology, Comstock Hall, Cornell University, Ithaca, NY 14853-2601, USA
- T. Ramage, 29900 Concarneau, France (J. Kolibáč)
- School of Life and Environmental Sciences, Deakin University, Geelong, VIC 3216, Australia (J. Kolibáč)

- State Key Laboratory of Palaeobiology and Stratigraphy, Center for Excellence in Life and Paleoenvironment, Nanjing Institute of Geology and Palaeontology, Chinese Academy of Sciences, Nanjing, China (J. Kolibáč)
 - School of Earth Sciences, University of Bristol, Bristol, UK (J. Kolibáč)
 - Manaaki Whenua Landcare Research, Zealand Arthropod Collection, Auckland, New Zealand (J. Kolibáč)
 - Guangdong Key Laboratory of Animal Conservation and Resource Utilization, Guangdong Public Laboratory of Wild Animal Conservation and Utilization, Institute of Zoology, Guangdong Academy of Sciences, Guangzhou, China (J. Kolibáč)
 - Australian National Insect Collection, CSIRO, Canberra, ACT, Australia (J. Kolibáč)
 - State Key Laboratory of Biocontrol, School of Ecology, Sun Yat-Sen University, Guangzhou, China (J. Kolibáč)
 - Shirshov Institute of Oceanology, Russian Academy of Sciences, Moscow, Russia (J. Kolibáč)
 - Kaliningrad Regional Amber Museum, Kaliningrad, Russia (J. Kolibáč)
 - Institute of Living Systems, Immanuel Kant Baltic Federal University, Kaliningrad, Russia (J. Kolibáč)
 - Institute of Life Sciences and Technology, Daugavpils University, Daugavpils, Latvia (J. Kolibáč)
 - Institute of Geosciences, Section Paleontology, University of Bonn, 53115, Bonn, Germany (J. Kolibáč)
 - spolupráci na publikaci kapitoly v zahraniční knize o středopaleolitických technologiích ve střední Evropě, společně s Olafem Jörisem (MONREPOS, Německo) a Thorstenem Uthmayerem (Univerzita Erlangen, Německo), Marcelem Weissem (Univerzita Erlangen, Německo) a Andrzejem Wiśniewskim (Univerzita Wrocław). (Ústav Anthropos)
 - spolupráce na publikaci antropologických nálezů ze Švédova stolu, společně s Frankem L. Williams (Georgia State University). Společná publikace akceptovaná k publikaci v Jimp. (Ústav Anthropos)
 - spolupráce na publikaci výsledků analýzy DNA ze sedimentů z jeskyně Kůlny. Společně s Viviane Slon (Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology, Leipzig, Německo). Příprava rukopisu. (Ústav Anthropos)
 - NOID – Institute for war, holocaust and genocide studies, Amsterdam, publikace: National Socialist Archaeology in Europe and its Legacies (P. Kostrhun, M. Oliva)
 - Georgia State University, Department of Anthropology – příprava společné publikace dentální morfologie a vybraných patologií eneolitické populace z Modřic (Ústav Anthropos)
 - University of Vienna, Department of Evolutionary Anthropology – spolupráce na publikaci zabývající se morfologickou variací šípového švu u pravěkých populací – článek publikován v Jimp v roce 2021. (Ústav Anthropos)
 - Royal Belgian Institute of Natural Sciences (Belgie, M. Galetová)
 - UISPP COMMISSION MODIFIED BONE & SHELL – příprava společné publikace: Baton percés (kolektiv autorů, M. Galetová)
 - UCL Institute of Archaeology, London; 2016–2019; project Up-North, Colonisation and cultural diversification in unfamiliar landscapes; (kolektivní článek Z. Nerudová, P. Neruda, M. Roblíčková). Jako Jimp vyšlo 2021.
 - Institut für Ur- und Frühgeschichte Universität zu Köln; mezinárodní projekt 2018–2020 (Německo, Rakousko, Francie, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Ukrajina, Rumunsko, Česko) zaměřený na rekonstrukci změn v Evropě v době mezi 40–15 tis lety. Výsledek (společný článek; Z. Nerudová) jako Jimp vyšlo v roce 2021.
 - University of Rzeszów, Polsko, vydání speciálního čísla časopisu Anthropologie (Z. Nerudová)
- Výstavy:**
- Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku. Brno, Dietrichsteinský palác, 15. 11. 2020 – 14. 3. 2021 (Z. Macurová)
 - Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět, Praha, Jízdárna Pražského hradu, 20. 12. 2020 – 28. 3. 2021 (prodlouženo do 31. 5. 2021) (V. Vlnas, L. Stolárová)
- Ad II. 6 Národní výzkumná spolupráce s jinými VO**
- v roce 2021 byla podepsána Smlouva o spolupráci mezi MZM a Archeologickým ústavem AV ČR, v.v.i.
 - Národní muzeum – Oddělení nových dějin (H. Kružílková, spolupráce od ledna 2021):

- o workshop – *Dějiny žen a genderová historie v teorii a praxi archivů v České republice* (21.–22. 6. 2021) ve spolupráci s Národním muzeem – Oddělením novodobých dějin, online akce, 50 osob, z toho 2 zahraniční účastníci (H. Krutílková)
- o redakční práce na dvou monotematických číslech *Acta Musei Nationalis-Historia*, která budou věnována výstupům z akce (H. Krutílková)
- Odborný orgán hodnotitelů SKV podle Metodiky 17+ (M. Junek, člen od 2019)
- Vědecká rada Muzea hlavního města Prahy (M. Junek, člen od 2018)
- Filosofický ústav AVČR, v. v. i., průběžně (spolupráce při komeniologickém výzkumu a odborném zpracování otázek souvisejících s reformací na Moravě) (V. Vlnas)
- Ústav geologických věd, Přírodovědecká fakulta Masarykovy Univerzity, Kotlářská 267/2, 611 37 Brno – Spolupráce na zpracování sedimentologických analýz; analýz hornin a rudních minerálů na elektronové mikrosondě CAMECA SX100; Elektronová mikroskopie Jeol JSM-6490LV užitá na morfologii vybraných minerálů ze sedimentů a rud (Oblast č. 4)
- průběžně, Ústav geologických věd, Přírodovědecká fakulta MU v Brně. Spolupráce na podkladě objednávek mineralogických analýz, které nelze odborně zajistit v rámci MZM a spolupráce na přípravě publikací. (Oblast č. 4)
- průběžně, Mineralogicko-petrologické odd. Národního muzea v Praze (úzká spolupráce při vzájemné výměně vědeckých informací, studijního materiálu – supergenní minerály, rentgenometrický výzkum) (Oblast č. 4)
- průběžně, Česká geologická služba (spolupráce na vytváření geologických publikací, map a informací vědecké povahy, studijního materiálu apod.) (Oblast č. 4)
- průběžně, Univerzita Palackého v Olomouci, katedra Geologie (spolupráce na přípravě publikací) (Oblast č. 4)
- Přírodovědné odd. Slezského muzea v Opavě (úzká spolupráce při vzájemné výměně vědeckých informací, studijního materiálu a účasti na konferencích) (Oblast č. 4)
- Česká geologická služba, Ústav geologických věd MU, Geologický ústav AV ČR –Filozofická fakulta-ústav klasických studií - spolupráce na společných publikacích; 2019 – dosud (Oblast č. 4)
- Ústav chemie a technologie ochrany životního prostředí, VUT Brno – laserová analýza; 2019–dosud (Oblast č. 4)
- Mendelova univerzita v Brně, úzká spolupráce při výměně informací, spolupráce na publikaci (Oblast č. 4)
- Ústav chemie a technologie ochrany životního prostředí Fakulta chemická Purkyňova 464/118, Královo Pole, 61200 Brno 12 (Oblast č. 4)
- Ústav geologických věd, Přírodovědecká fakulta Masarykovy Univerzity, Kotlářská 267/2, 611 37 Brno (Oblast č. 4)
- Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno – spolupráce na řešení výzkumných otázek z oblasti systematiky a ekologie hmyzu, zejména řádu Hemiptera, spolupráce na vzdělávání a výzkumných projektech studentů, dlouhodobě (I. Malenovský, P. Baňar)
- Entomologické oddělení, Národní muzeum, Praha – spolupráce na řešení výzkumných otázek z oblasti systematiky, taxonomie a faunistiky hmyzu a tvorbě sbírek, zejména řádu Hemiptera (ploštice, křísi, mery), dlouhodobě (P. Baňar, I. Malenovský)
- Entomologické oddělení, Národní muzeum, Praha – spolupráce na redakci (jako výkonný redaktor – „associate editor“) mezinárodního odborného časopisu *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae*, dlouhodobě (I. Malenovský)
- Mendelova univerzita v Brně, Ústav ochrany lesa a myslivosti, Lesnická a dřevařská fakulta, Zemědělská 3, 613 00 Brno. Spolupráce na různých projektech (V. Antonín, H. Ševčíková).
- Institute of Geology, Czech Academy of Sciences, Rozvojová 269, CZ-165 00 Prague 6, Czech Republic. Spolupráce na publikacích (H. Ševčíková).
- Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., Šlechtitelů 29, 783 71 Olomouc Spolupráce na různých projektech (V. Antonín, H. Ševčíková)
- Mikrobiologický ústav AV ČR, Vídeňská 1083, CZ-142 20 Praha 4, Czech Republic (V. Antonín, H. Ševčíková)
- Národní muzeum, Mykologické oddělení, Cirkusová 1740, CZ-193 00 Praha 9 (V. Antonín, H. Ševčíková)
- Ústav soudního lékařství a toxikologie 1. LF UK a VFN, Studničkova 4, 128 21 Praha 2 (V. Antonín)
- Online jarní setkání Bryologicko-lichenologické sekce České botanické společnosti. Setkání jsme

- organizovali ve spolupráci s výše uvedenou společností, proběhlo v prostředí Zoom 19. 3. 2021 se zahraniční účastí. (Oblast č. 5)
- Spolupráce na řešení grantu GS LČR – Monitoring biodiverzity a ekologických změn lužních lesů a luk v oblasti soutoku řek Dyje a Moravy (Oblast č. 5)
 - J. Prokop, Přírodovědecká fakulta UK, Praha: spolupráce na zpracování inkluzí hmyzu v křídovém barmském jantaru
 - Projekt NAKI DG18P02OVV021 Kramářské tisky v brněnských historických fondech, 2018–2022; spolupráce s: Masarykova univerzita Brno, Etnologický ústav AV ČR v. v. i. – detašované pracoviště Brno, Moravská zemská knihovna v Brně (Jana Poláková)
 - Grant NAKI II OVV 020 „Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví“ (MZM – 0,3 úvazku – 2018–2021) – podíl na přípravě scénáře a textů do výstavy „Trojí život středověké keramiky“ (týmová práce spolu s I. Loskotovou, K. Těsnohlídkovou, K. Bergerovou), práce na kapitole „Keramika jako archeologický pramen“ v katalogu k výstavě spolu s L. Sedláčkovou, T. Zemancovou (Z. Měchurová)
 - Grant GAČR „Centrální aglomerace Němčice nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě“ (2021–2024), ÚAPP Brno, v. v. i., spoluřešitel MZM (garant za MZM J. Čižmářová, spolupráce H. Čižmářová, M. Roblíčková). Reg. číslo 21-24234S
 - grant GAČR 19-16304S (2019–2021) „Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu“ – spoluřešitel - Archeologický ústav AVČR (řešitel), Ústav archeologie a muzeologie FF MU Brno (spoluřešitel), Moravské zemské muzeum (spoluřešitel) (Z. Tvrđý)
 - Grant GAČR FF MUB kód 766898_CZ_d (2017–2019), „Zdroje a šíření vybraných komodit keramické produkce vrcholného a pozdního středověku“, přesah do pololetí 2021 (osobní účast – drobná středověká plastika) – příprava kapitoly v elektronické publikaci (spolu s M. Tymonovou, I. Loskotovou a M. Hložkem) – Drobná středověká plastika na Moravě (Z. Měchurová)
 - GAČR JUNIOR STAR: Langobardská populace na Moravě. Interdisciplinární výzkum nekropoli doby stěhování národů, spolupráce s Archeologickým ústavem AVČR v Brně (E. Vaníčková)
 - Spolupráce s Ústavem archeologie a muzeologie FF MU Brno v rámci Specifického výzkumu (Archeologické terénní prospekce, exkavace a dokumentace I, MUNI/A/1122/2020) – účast na každoročním výzkumu v Těšeticích-Kyjovicích (A. Čerevková)
 - Spolupráce s Ústavem geologických věd PŘF MU Brno, Geologickým ústavem AV ČR Praha, Archeologickým ústavem AV ČR Praha, Ústavem archeologie a muzeologie FF MU Brno (Archeologický ústav, Ústav Anthropos) na analýzách a společných publikacích (oblast 6)
 - Paleontologické oddělení, Přírodovědecké muzeum, Národní muzeum (Jan Wagner) – průběžná spolupráce při výzkumu a na přípravě publikací (M. Roblíčková)
 - Antropologická rekonstrukce ženy z pohřebiště Mikulovice. Hlavní řešitel: Archeologický ústav AVČR v Praze, 2021–2022 (E. Vaníčková)
 - Technické muzeum – spolupráce na výzkumu šperků z období Velké Moravy, analýzy kovů a technologií, první publikační výstup už v III. dílu Uherské Hradiště-Sady. 500 let křesťanství ve střední Evropě. Další publikační výstup a spolupráce na výstavě v TM budou následovat v r. 2022 (CSA)
 - Klinika zobrazovacích metod Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně (Bc. Jan Holub, MBA) – RTG snímkování kosterního materiálu (od r. 2020) (Ústav Anthropos)
 - Anatomický ústav LF MU (doc. MUDr. Lenka Vargová, Ph.D.): Průběžné konzultace nejasných paleopatologických případů zpracovávaných v rámci VO (od r. 2018) a společná publikace případových studií i celých souborů (Sady, Modřice) (Ústav Anthropos)
 - Katedra analytické chemie PŘF UP, Olomouc (RNDr. Lukáš Kučera, Ph.D.) – analýza chemického složení pseudopatologických útvarů ze vzorku lidského kosterního materiálu zpracovávaného v rámci VO (M. Fojtová) a analýza jantaru (M. Galetová)
 - Antropologické oddělení Národního muzea, Praha (Mgr. Sylva Drtikolová-Kaupová, Ph.D., Mgr. Zdeněk Vytlačil) – analýza izotopů stroncia z lidského kosterního materiálu za účelem studia migrací (od r. 2021) a stanovení výživy neolitických a eneolitických populací (od r. 2019), publikace budou následovat po dokončení analýz (Ústav Anthropos)
 - Ústav archeologické památkové péče Brno – průběžně – spolupráce na analýze vybraných souborů

- kosterního materiálu pocházejících z archeologických výzkumů na území jižní Moravy (Ústav Anthropos)
- Ústav jaderné fyziky AVČR – navázání spolupráce (2020) při radiokarbonovém datování kosterního materiálu z různých lokalit (zejména Sady, Popůvky, Staré Město, jeskyně Moravského krasu), spolupráce spočívá v dodání dat a jejich interpretace v rámci připravovaných publikací (Ústav Anthropos, CSA, CKA)
 - Oddělení molekulární genetiky a molekulární biologie, Ústav experimentální biologie, Přírodovědecká fakulta MU – úzká spolupráce při analýze aDNA eneolitické populace z Popůvek, jejímž výsledkem bude společná publikace (Ústav Anthropos)
 - průběžně, Geologický ústav AVČR v Praze. Spolupráce na podkladě objednávek expertních geologických analýz (fakturováno), které nelze odborně zajistit v rámci MZM. (Ústav Anthropos, CKA)
 - průběžně, Ústav geologických věd, Přírodovědecká fakulta MU v Brně. Spolupráce na podkladě objednávek expertních palynologických analýz (fakturováno) a mineralogických analýz (nefakturováno, vzájemná výměna studijního materiálu, literatury a vědeckých informací), které nelze odborně zajistit v rámci MZM. (Ústav Anthropos, CKA)
 - průběžně, Ústav geologie a pedologie, Mendelova univerzita v Brně. Spolupráce na podkladě objednávek expertních pedo-chemických analýz (fakturováno), které nelze odborně zajistit v rámci MZM (Ústav Anthropos, CKA)
 - CEITEC NANO, FTIR analýza kolagenu a kontaminace na hrotu z Nové Drátenické, projekt log. 0662, RNDr. Alois Nebojsa, Mgr. Filip Munz, PhD. a Petr Neruda (Ústav Anthropos)
 - CEITEC NANO, Ing. Petr Lepcio, 3D mikroskopování povrchu artefaktů (Z. Nerudová)
 - MUNI – spolupráce na zpracování kosterního materiálu J. G. Mendela (E. Vaníčková)
 - Archaia Brno z. ú. (Lenka Sedláčková) – průběžná spolupráce při nálezech archeozoologického a antropologického materiálu (Ústav Anthropos, CKA)
 - Spolupráce na vyhotovení analýz velkomoravských šperků ze Starého Města a Uherského Hradiště-Sadů s Technickým muzeem v Brně (ing. A. Selucká) pro potřeby chystané výstavy v roce 2022 s tematikou Zlatnictví a šperkařství, 5. 4. 2021, MZM (CSA).

- Člen redakční rady časopisu Archeologické rozhledy (M. Salaš, M. Oliva).
- Člen redakční rady Archeologické výzkumy na Vysočině (P. Neruda)
- Člen komise „Archeologie“ pro posouzení disertační práce a osobnosti uchazeče o titul „DSc.“, Archeologický ústav AV ČR, Praha (M. Salaš)

Ad II.7 Uživatelé výsledků aplikovaného výzkumu VO

V roce 2021 nebyly realizovány některé naplánované výstupy E_{krit}. Důvodem je zpoždění stavební části projektu v rámci IROP (expozice Tradiční lidová kultura), respektive posunutí přidělení dotace (expozice v Památníku Bible kralické).

Přesto je možné konstatovat, že aplikovaný výzkum v MZM je zaměřen na širokou skupinu odborné i laické veřejnosti. Základem je práce se školní mládeží (jak základní, tak střední školy). Mimo podporu VO byly v roce 2021 publikovány publikace „Metodika edukace soudobých dějin v muzeu“, která je navázána na oblast č. 1, konkrétně na stálou expozici a na publikační výstup B (Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století. Průvodce expozicí Moravského zemského muzea), který vyšel s podporou VO v roce 2019.

Další důležitou cílovou skupinou jsou senioři. Výsledky aplikovaného výzkumu jsou pravidelně používány v rámci Univerzity třetího věku, která v MZM probíhá. A podobně, jako vznikají metodiky pro práci s dětmi a studenty, vznikla v MZM i metodika pro muzejní práci se seniory.

Ad II. 8 Popularizace, lidské zdroje a další specifické výzkumné aktivity VO

Popularizace

a) Oblast „Historie zemi Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti“

Přednášky:

- přednáška *Numismatické a archeologické doklady osídlení Plaveckého hradu a okolí ve 13.–18. století*, ve spolupráci s kolegy ze Slovenského národního múzea, Bratislava, MZM, 2. 9. 2021 (D. Grossmannová)
- přednáška v Památníku národního odboje a útluku Panenské Břežany na téma *Operace SILVER B*, 3. 12. 2021 (J. Břečka)

- komentované prohlídky na výstavě *Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět*, (3. 5., 10. 5., 12. 5., 18. 5., 24. 5., 29. 5., 30. 5. 2021) (V. Vlnas)

Výstavy:

- *Já a oni. Jedinec a společenství v umění 19. století*. Západočeská galerie v Plzni, 18. 6. – 26. 9. 2021 (spoluautor koncepce a katalogu V. Vlnas)

Audiovizuální média:

- Filmový spot o výstavě *Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět* (duben 2021). (V. Vlnas, L. Stolarová)

Vystoupení v médiích:

- krátký rozhovor o osvobození jižní Moravy v dubnu 1945 pro Český rozhlas Brno, 29. 4. 2021 (J. Břečka)
- vysílání ČT Regiony, živý vstup k 200. výročí narození J. G. Mendela v příštím roce, 5. 10. 2021, 18 hod. (J. Sekerák)

Různé:

- online vystoupení v rámci oslav Mezinárodního dne žen v Brně, pořádaného kolektivem Sdruzeny, na téma Brno: feministické město. Ve spolupráci s Nadací Rosy Luxemburg, 8. 3. 2021 (H. Krutílková)
- přípravné práce a podklady pro stezku Mendelovým Brnem k 200. výročí v příštím roce (J. Sekerák, P. Pončíková)
- odborný garant scénáře osmidílného TV seriálu pro mládež o Johannu Gregorovi Mendelovi
- *Tajemství pana M.* pro brněnské studio České televize (J. Sekerák)
- 199. narozeniny Gregora Mendela – akce pro veřejnost, 22. 7. 2021 (J. Sekerák, P. Pončíková)
- vzdělávací akce v rámci mezinárodního programu Erasmus pro studenty z Maďarska a Německa, 6. 10. 2021 (J. Sekerák, P. Pončíková)
- vzdělávací akce v rámci mezinárodního programu Erasmus pro studenty ze Slovinska, 20. 10. 2021 (J. Sekerák, P. Pončíková)
- M revue, 1/2021, Jan Amos Komenský, Doba mezi rozumem a šílenstvím, s. 10–14 (V. Vlnas)
- Dějiny a současnost, ročník XLIII/2021, cyklus článků Comenius 1592–1670 (editor V. Vlnas)

b) Oblast „Etnologie“

Výstavy:

- *Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti*; putovní výstava ve spolupráci s Nadačním fondem Hellenika, Brno; Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Telč, 7. 7. – 8. 8. 2021 (Jana Poláková)
- *Diváky – Památník bratří Mrštíků*; spoluautorství na scénáři stálé expozice (Hana Dvořáková), otevření expozice 29. 9. 2021

Přednášky – odborné a pro veřejnost:

- *Odras pití alkoholu a kouření v keramické výrobě*; konference *Tradiční kulturní kontexty pití alkoholu a kouření*, 9. 6. 2021, Ostrava, pořadatel Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech (subkomise pro lidové obyčaje) – Česká národopisná společnost (sekce pro lidové obyčaje) – Slovácké muzeum v Uherském Hradišti – Filozofická fakulta Ostravské univerzity (Alena Kalinová)
- *Alkohol v kramářských tiscích*; konference *Tradiční kulturní kontexty pití alkoholu a kouření*, 9. 6. 2021, Ostrava, pořadatel Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech (subkomise pro lidové obyčaje) – Česká národopisná společnost (sekce pro lidové obyčaje) – Slovácké muzeum v Uherském Hradišti – Filozofická fakulta Ostravské univerzity (Alena Kalinová)
- Rodinná a kolektivní paměť očima etnologa; XIX. mezinárodní setkání historiků a příznivců orální historie, pořadatel Česká asociace orální historie, 10.–11. 6. 2021 (Jana Poláková)
- *Menšina v menšině – osudy tzv. řeckých monarchofašistů u nás*; přednáška, pořadatel Muzejní spolek Telč, 15. 8. 2021 (Jana Poláková)
- *Das Jüngste Gericht in der volkstümlichen Hinterglasmalerei*; konference *Hinterglassymposion*, 10. 9. 2021, pořadatel Hinterglasmuseum v Sandlu, Rakousko (Alena Kalinová)
- *Do Brna široká cesta*; seminář Etnografické komise AMG, Kroměříž, 12. 10. 2021 (Jana Poláková)
- *Olomučanská keramika*; přednáška, Muzeum keramiky v Olomučanech, 17. 9. 2021 (Alena Kalinová)
- Skutečnost a fikce v tištěných médiích na příkladu kriminálního případu z konce 19. století; konference *Periodická paměť*, odborná konference

z cyklu Knižní kultura 19. století, pořadatel Muzeum Jindřichohradecka Jindřichův Hradec, 20. 10. 2021 (Jana Poláková)

Semináře:

- *Výšivkou proti zubu času*; Státní zemědělský intervenční fond, Obecní úřad Ratíškovice, 27. 5. 2021 (Hana Dvořáková, Šárka Prokešová)

Vystoupení v médiích:

- *Zlatá sobota – Mariánská pouť v Žarošicích*; ČT 2 – Křesťanský magazín, 10. 10. 2021 (Hana Dvořáková)
- *Řecko v duši*; ČT2 – Cesty víry, 31. 10. 2021 (Jana Poláková)
- Průběžná popularizace oblasti v médiích, badatelský a konzultační servis.

c) Oblast „3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)“

Výstavy:

- *Železná opona 1948–1989*. Technické muzeum v Brně, 12. 11. 2019 – 3. 5. 2020, prodlouženo do
- *Rychlé šípy a jejich úžasná nová dobrodružství*, kino Panorama, Rožnov pod Radhoštěm, 1. 3.–18. 4. 2021 (T. Prokůpek)
- *Ozvěny Signálů z neznáma. Český komiks 1922–2021*, Společenský dům, Rožnov pod Radhoštěm, 1. 8.–30. 9. 2021 (T. Prokůpek, společně s P. Kořínkem)
- *Здесь и сейчас – современный чешский комикс*, Ruská státní knihovna mládeže, Moskva, 29. 1.–15. 4. 2021 (T. Prokůpek, společně s P. Kořínkem);
- *Aici și acum – benzile desenate cehe*, České centrum v Bukurešti, Rumunsko, 6. 5.–4. 6. 2021 (T. Prokůpek, společně s P. Kořínkem);
- *Hier und jetzt – der zeitgenössische tschechische Comic*, České centrum v Mnichově, Německo, 11. 5.–18. 6. 2021 (T. Prokůpek, společně s P. Kořínkem);
- *Тут і зараз – сучасний чеський комікс*, Knižní Arzenal, Kyjev, Ukrajina, 23.–27. 6. 2021 (T. Prokůpek, společně s P. Kořínkem);
- *Ondřej Sekora – Ze života (nejen) hmyzu*, Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, 17. 9.–5. 12. 2021 (T. Prokůpek, odborná spolupráce)
- *Brouk Pytlík očima entomologa*, Městské muzeum a galerie ve Svitavách, 12. 9.–14. 11. 2021 (T. Prokůpek, odborná spolupráce);

- *Here and Now – Contemporary Czech Comics*, The Lakes International Comic Art Festival, Kendall, Velká Británie, 15.–17. 10. 2021 (T. Prokůpek, společně s P. Kořínkem)
- *Mahen a jeho „generace, která neexistovala“*, Knihovna Jiřího Mahena, pobočka Brno-Žabovřesky 1.–30. 9. 2021 (spolupráce H. Kraflová)
- 1. 10. 2021, Brno – účast na přípravě procházky ke dni seniorů ve spolupráci s Centrem muzejní pedagogiky MZM (Petra Pichlová)
- *Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša / Glücklich heimatlos – Europäer und Weltbürger Jiří Gruša*, Krajská knihovna v Pardubicích, Příhrádek – Pardubice od 23. 11. 2021 (D. Malaťák)

Přednášky pro širokou veřejnost:

- *Tradiční loutkové divadlo a loutkářská sbírka MZM*, ateliér JAMU, 21. 4. 2021 (J. Blecha)
- *Samizdat a bytové semináře v Brně*, Univerzita třetího věku, 30. 4. 2021 (P. Pichlová)
- *Současný český komiks* (on-line), knižníveletrh Knižní Arzenal, Kyjev, Ukrajina, 27. 6. 2021 (T. Prokůpek, společně s P. Kořínkem);
- *Ondřej Sekora: Život a dílo*, Městské muzeum a galerie ve Svitavách, 11. 11. 2021 (T. Prokůpek)
- *Rudolf Těsnohlídek: autor dobře známý?*, pořad z cyklu Básníci z Mahenovy generace, Mahenův památník, 14. 10. 2021 (H. Kraflová)
- *Česká literatura mezi monarchií a republikou*, U3V MUNI, 3. 12. 2021 (H. Kraflová)
- *Leoš Janáček a Augustiniánské opatství na starém Brně*, Mendlovy dny, Augustiniánské opatství v Brně (3. 11. 2021) (J. Zahrádka)
- *Janáčkova Její pastorkyňa*, Janáčkova filharmonie Ostrava (5. a 19. 10. 2021) (J. Zahrádka)
- Komentovaná prohlídka: *Procházka výstavou Hora dění* (Pocta Ludvíku Kunderovi) v rámci akce Sláva azuru. Konference ke 100. výročí narození Ludvíka Kundery, Dietrichsteinský palác 20. 10. 2021 (D. Malaťák)
- Komentovaná prohlídka: *Všechny domovy Jiřího Gruši*, komentovaná prohlídka výstavou *Šťastný bezdomovec – Evropan a světoobčan Jiří Gruša / Glücklich heimatlos – Europäer und Weltbürger Jiří Gruša*, se čtením ukázek z Grušovy tvorby, Dům Jiřího Gruši 26. 10. 2021 (J. Krejčí, D. Malaťák, P. Pichlová)

Audiovizuální média:

- Filmový dokument o konferenci ODL MZM Sláva azuru (říjen 2021) (J. Blecha)

Popularizační články a kapitoly v knihách

- Jaroslav Blecha: *Nika Brettschneiderová – žena velkého talentu i odvahy*. In: M Revue 2/ 2021 v tisku
- Hana Kraflová: seriál *Rok s Liškou Bystroušskou*, web MZM (měsíčník, duben-prosinec 2021)
- Hana Kraflová: *Klement Bochořák*, web MZM (leden 2021)
- Hana Kraflová: výběr textů českých autorů k Velikonocům, web MZM (březen 2021)
- Hana Kraflová: *Zdeněk Rotrekl*, web MZM (k 1. listopadu)
- Jan Krejčí: *Podzemní bytové semináře vzdělávaly namísto škol*. In: M revue 2021/1, s. 23–25
- Demeter Malaťák: S Barbarou Day natáčela ČT v Domě Jiřího Gruši. In: M revue 2021/1, s. 63
- Tomáš Prokůpek: *Jan Fischer – Spolutvůrce komiksových legendy*. In: Foglar, Jaroslav – Fischer, Jan: *Rychlé šípky*, Albatros, Praha 2021, s. 252–287
- Tomáš Prokůpek: *O otcích a synech*. In: Škoda, Filip: *Můj táta a já*, Cpress, Brno 2021, s. 3–7
- Tomáš Prokůpek: *Předmluva*. In: Tučapský, Vladimír: *Vydržet do svítání*, Alphabet Books, Brno 2021, s. 17–18
- Tomáš Prokůpek: *Poblíž komiksu*. In: Truhlářová, Karolína – Wells, Magdalena (eds.): *Jiří Šalamoun. Nic k zahoení, Kavka*, Praha 2021, s. 341–364 (společně s P. Kořínkem)
- Tomáš Prokůpek: *Skála, František: Velká kniha Vlase a Brady*. Skála, Praha 2021 (ediční příprava publikace)
- Jiří Zahrádka: *Sto let Káti Kabanové*. In: *Klasika-Plus* 25. 3. 2021 <https://www.klasikaplus.cz/serial/item/4870-janacek-v-souvislostech-2-br-stolet-kati-kabanove>
- Jiří Zahrádka: Texty na <https://www.leosjanacek.eu>

Vystoupení v médiích

- TV pořad U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře v televizi NOE (tradiční české loutkářství, 13. 5. 2021) (J. Blecha)
- rozhlasový pořad *Osudové ženy. Marie von Ebner-Eschenbach*. ČRo 2, 19. 6. 2021 (E. Jeřábková), <https://dvojka.rozhlas.cz/spisovatelka-a-hodinarka-moravskeho-puvodu-ktera-milovala-doutniky-osudove-zeny-8515907>;
- rozhlasový pořad *Vizitka*, ČRo Vltava, zaměřeno na komiks, 7. 4. 2021 (T. Prokůpek), <https://vltava.rozhlas.cz/cesky-komiks-neustale-roste-nejvetši-problem-je-omezena-velikost-naseho-trhu-8463315?fbclid=IwAR1Ex4qr2NQU14mVlxe-If>

MIWD_dA46Ykp5hAYRZfTgShKvKfVzq5HYDMSQ;

- rozhovor pro Události v kultuře, ČT1, zaměřeno na nové vydání *Rychlých šípů*, 26. 3. 2021 (T. Prokůpek), https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/221411000120326/obsah/829544-nove-vydani-rychlych-sipu?fbclid=IwAR1-FnFd0JoexiWEVq0ufAEQ8XjZKMBZa21FScsMY66mmlUwZW9wrp_5DWc;
- rozhovor pro pořad ArtZóna, ČT Art, zaměřeno na komiks, 25. 5. 2021, https://www.ceskatelevize.cz/porady/12072033166-artzona/321294340010007/video/842780?fbclid=IwAR21AhcsnfZEuR9JpnnFMGWjysnXJTPBPqYo_3UrnkeM8qmIFlkULUa-2Mj;
- rozhovor pro Těčko – kulturní podcast z Rožnova, zaměřeno na komiks, 14. 9. 2021 (T. Prokůpek), <https://anchor.fm/t-klub---kulturn-agentura/episodes/Tom-Prokpek-a-komiks-e17b8o8/a-a6h67eu?fbclid=IwAR0JPDFuWgdkFCWciH86uWmwbeFu9ud2bUFX5hVAAsj82WYycc0A3MumljU>;
- rozhovor pro pořad z cyklu *Osudové ženy*, Český rozhlas 2: *Jindra Kopecká-Těsnohlídková*, vysíláno 4. 9. 2021 (H. Kraflová)

d) Oblast „4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického významu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů“

Přednášky/konference:

- 23.–24. 6. 2021 – konference Geobarr + sborník, hotel Orea Devět Skal; přednášky 23. 6. 2021; cca 50 lidí
 - o Hršelová Pavla, Houzar Stanislav – Západo-moravské kystalinikum ČM na konci karbonu – provenientní oblast balinských slepenců (boskovická brázda).
 - o Houzar Stanislav, Hršelová Pavla – Charakter reliéfu jihozápadní Moravy po poslední mořské transgresi a pádu vltavinů (15 mil.let).
- 4. 11. 2021 – přednáška pro Českou geologickou společnost, PřFMU Brno, cca 30 lidí
- Hršelová Pavla, Houzar Stanislav – Mineralogie boskovické brázdy – od prvohor po současnost
- Ropuší kameny a hadí oči z kabinetu kuriozit strahovského kláštera premonstrátů v Praze. Seminář k uctění 100. výročí narození prof. Ing. Jaroslava Bauera.

- 24. 8. 2021 Tisková konference pro ČTK – Zaniklý život na Moravě získal novou podobu.
- Reportáž Staň se muzejním reportérem/reportérkou (web MZM)
- City Nature Challenge 2021 (Poznej brněnskou džungli) – reportáž o geologii v lomu Hády, Brno (web MZM)

Výstavy:

- výstava (bez katalogu, s dedikací)
Název: *Stříbrná a zlatá Vysočina - Historické doložení drahých kovů na Českomoravské vrchovině*.
Termín: 30. 11. 2021 – 4. 9. 2022, Místo: MZM Brno.
Autoři: Víšková Eva, Hrazdil Vladimír, Houzar Stanislav, Hršelová Pavla, Toman Jiří, Dočkal Petr
- Zápůjčka kopie Sazovického meteoritu – muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně – Poslové z vesmíru, meteority a tektity.
- Aktualizace expozice paleontologie Zaniklý život na Moravě, především doplnění nových unikátních nálezů a vzorků z oblasti Moravského krasu a permokarbonu Boskovické brázdy – Vídeňská pánev.
- Výstava Suseki – umění kamenů od 16. prosince
- Zápůjčka obrazů Z. Buriana na výstavu Saurier – Die Erfindung der Urzeit – Schloss Friedenstern Gotha
- Zápůjčka obrazů Z. Buriana na výstavu – Za dinosaury a dobrodružstvím, 16. 7. – 15. 9. 2021, Galerie Zlín.
- Zápůjčka obrazů Z. Buriana na výstavu Kinosaurier – Naturhistorisches museum Wien.

Lektorská činnost:

- Vytvoření sbírky pro výuku a zaškolení učitelů Školského komplexu na Mendlově náměstí v Brně (Z. Víšková, J. Toman).
- Výuka mineralogie pro 5. a 9. třídu na ZŠ Hroznová, Brno (Hršelová Pavla).
- Výuka mineralogie na Otevřemysl, z. s., Třebíč (Houzar Stanislav).
- Celoroční provoz mineralogické a petrografické poradny (cca 50 konzultací – emailem i osobně).
- Celoroční výukové programy v expozici MZM Svět Nerostů pro MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ
- Pravidelné lektorované přednášky ve stále expozici Zaniklý život na Moravě pro MŠ, ZŠ, SOŠ a gymnázia.

Další akce, workshopy, exkurze:

- Podíl na prázdninovém programu *Týden dětí s Moravským zemským muzeem* (2021), který organizuje Dětské muzeum, *letní prázdniny v Moravském zemském muzeu* – Eva Víšková – exkurze Rudice.
- Doprovodný program pro dětský tábor – Tesák – 15.–16. 7. 2021 (Hršelová Pavla, Hrazdil Vladimír).
- Exkurze pro MŠ Kárníkova – Rudice – 19. 10. 2021 (Víšková Eva).
- Exkurze pro Klub přírodovědců Brno – Oslavany – 9. 10. 2021 (Hršelová Pavla).

Ediční činnost:

- Redakce časopisu Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae
- Členství v redakční radě časopisu Minerál (Eva Víšková)
- Členství v redakční radě časopisu SZM – vědy přírodní
- Kompletní redakce časopisu Minerál – číslo 3 (Eva Víšková)
- Členství v redakční radě časopisu Natura Tutela (Růžena Gregorová)
- Členství v redakční radě časopisu Acta Carpathica Occidentalis (Růžena Gregorová)

Popularizační články a kapitoly v knihách

- Houzar, S., Hrazdil, V., Koničková, Š., 2021: Geologie a mineralogie Nové Vsi u Oslavan . – Obec Nová Ves u Oslavan
- Hršelová, P., Houzar, S. (2021): Hornická minulost a současnost Rosicko-Oslavanska. – Minerální suroviny, 23, 1, 12–17.
- Houzar, S., Víšková, E. (2021): Limonit: goethit, jarosit a jejich příbuzní... – Minerál 29, 3, 195–203.
- Houzar, S. (2021): Limonitové železné rudy v oblasti Bílého potoka mezi Veverskou Bítýškou a Velkou Bíteší – Minerál, 29, 3, 226–238.
- Houzar, S. (2021): Maghemit z vltavínonosných štěrků na západní Moravě. – Minerál, 29, 3, 243–245.
- Malý, K., Havlíček J., Hršelová P., 2021: Pekelská štola u Stříbrných Hor (okr. Havlíčkův Brod) – neznámá lokalita schwertmannitu. – Minerál, 29, 3, 250–254.
- Hršelová P. (2021): Železem bohaté členy alunitové superskupiny na území Moravy, aneb moravské jarosity, beudantit a corkit. – Minerál, 29, 3, 259–268.

- Holeczy D., Hršelová P., 2021: Co může vytvořit koroze. – *Minerál*, 29, 3, 283–285
- Toman J., Višková E., 2021: Rozmanitost limonitu ve sbírce Mineralogicko-petrografického oddělení Moravského zemského muzea – *Minerál*, 29, 3, 204–212.
- Houzar S., Višková E., 2021: Právě vychází nové číslo časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae* 1/2021. – *Minerál*, 29, 3, 287.
- Houzar, S. (2021): Anatas s chloritem po titanitu z Naloučan u Náměště nad Oslavou. – *Minerál*, 29, 4, 353–354.
- Hršelová, P., Houzar, S. Kráčmar L. (2021): Přehled minerálů permokarbonu boskovické brázdy. – *Minerál*, 29, 5, XXX.
- Bohatý M., Hrazdil V., Toman J., Višková E., 2021: MUDr. Jaroslav Bakeš (1871-1930) a jeho mineralogická sbírka. Vzpomínka k 150. výročí narození. – *Minerál*, 29, 5, XXX
- Dásek M., Hrazdil V., Solnička S. (2021): Hrotovice a Radkovic u Hrotovic, významné lokality reziduí serpentinitů moravského moldanubika. – *Minerál*, 29, 4, 325–348
- Hrazdil V., Toman J., Hršelová P., 2021: „Rudice Geoden“ – ein Minerlogisches Phänomen des Mährischem Karstes in der Tschechischen Republik. – *Mineralien Welt*, 32, 3, 19–27.
- Cícha J., Višková E., 2021: Jarosit z historické lokality Smrkovice u Písku a prvé nálezy minerálů jarositové skupiny u nás. – *Minerál*, 29, 3, 269–274.
- *M-revue* 1/2021 – Ropuší kmeny. Klenot kráľů i obrana proti jedu (str. 31–37)
- *M-revue* 1/2021 – Cesta za permských čtvernožcem (str. 54–59)
- http://www.mzm.cz/fileadmin/user_upload/mreviewe/Mreviewe_01_2021.pdf
- *M-revue* 2/2021 (v tisku) – Od úlomků kostí k světovému objevu
- Muzejní noviny 2021 (v přípravě) - rozhovor s kurátorem Mgr. Jakubem Březinou o třetihorních savcích
- Ropuší kameny a hadí oči z kabinetu kuriozit strahovského kláštera premonstrátů v Praze. Seminář k uctění 100. výročí narození prof. Ing. Jaroslava Bauera, CSc., 89–90, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Vystoupení v médiích:

- ČT1 – Dobré ráno s ČT – Minerály – 26. 1. 2021 (Hršelová Pavla).

- Natáčení dokumentárního filmu – „Mistři starých řemesel“ – (Hrazdil Vladimír, Toman Jiří)
- 24. 8. 2021 v 19:00 ČT – Události v regionech (Brno) – Zaniklý život na Moravě – modernizace stále expozice Geologicko-paleontologického oddělení.
- <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10122427178-udalosti-v-regionech-brno/321281381990824-udalosti-v-regionech/obsah/859334-vystava-zanikly-zivot-na-morave/>
- Ropuší kameny: týden v regionech 11. 12. 2021
- 29. 10. 2021 Natáčení pro pořad ČT – Terčín zvířecí svět – trilobiti
- 14. 12. 2021 Natáčení o fosilních stopách pro ČT
- Ropuší kameny: týden v regionech 11. 12. 2021

Zprávy v tisku a rozhlase:

- 24. 8. 2021 Modernizace stále expozice Zaniklý život na Moravě – ČT 24, Brněnský deník, iDNES, Brněnská Drbna, Aha, Blesk, Šalina, rádio Krokodýl, rádio Impuls
- <https://ct24.ceskatelevize.cz/jihomoravskykraj/3359346-praveke-tvory-moravy-vystavuje-brnenske-muzeum-mez-i-nimi-svetelkujici>
- https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-zkamenely-trilobit-i-impozantni-kostra-medvedva-vystava-laka-20210824.html
- <https://brnenska.drzna.cz/zpravy/kultura/21977-expozice-zanikleho-zivota-v-brnenskem-muzeu-vystavuje-trilobity.html>
- https://www.idnes.cz/brno/zpravy/moravske-zemske-muzeum-zkameneliny-zanikly-zivot-brno.A210826_141008_brno-zpravy_mls
- <https://www.ahaonline.cz/clanek/musitevedet/185944/vystava-nejvetsich-sbirek-fosilii-na-morave-morave-zili-nosorozci-i-velryby.html>
- <https://www.blesk.cz/clanek/regiony-brno-brno-zpravy/688233/unikatni-vystava-pred-lidmi-zilina-morave-velryby-chobotnatci-i-nosorozci.html>
- Objev ropušího kamene na relikviáři sv. Maura: <https://cesky.radio.cz/senzacni-objev-na-relikviari-sv-maura-je-myticky-ropusi-kamen-8730940>
- <https://www.extra.cz/bajne-ucinky-ropusiho-kamene-co-za-tajemstvi-skryva-objev-v-becove-0f8dc>
- <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/unikatni-objev-na-relikviari-sv-maura-je-i-myticky-ropusi-kamen/2101807>
- <https://brno.rozhlas.cz/brnenska-paleontolozka-objevila-vzacny-ropusi-kamen-na-relikviari-svateho-maura-8595646>

<https://vary.rozhlas.cz/unikatni-objev-na-relikviari-sv-maura-je-i-myticky-ropusi-kamen-8594974>
<https://www.novinky.cz/veda-skoly/clanek/cistenio-dkrylo-unikat-na-relikviari-sv-maura-je-myticky-ropusi-kamen-40374667>
<https://www.muzejrozhlas.cz/hlavni-zpravy-rozhovory-komentare/odpoledni-publicistika-s-veroustechrovou-184>

e) Oblast „5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů“

Výstavy:

- Festival vědy – výstava živých hub, luštění herbářové schedy, mechy pod mikroskopem, kvetoucí rostliny pod lupou, 3.–4. 9. 2021 (V. Antonín, S. Kubešová, K. Sutorý, H. Ševčíková)

Přednášky:

- Příroda a houby Jižní Koreje. Přednáška pro Českou mykologickou společnost, Praha, 30. 11. 2021 (V. Antonín)
- „Nepůvodní druhy křísů a mer v České republice“. Přednáška v rámci konference XXIII. Rostlinolékařské dny, organizované Českou společností rostlinolékařskou, 3.–4. listopadu 2021, Pardubice (I. Malenovský).

Pedagogická činnost:

- Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno – výuka předmětů „Entomologie pro pokročilé“, „Taxonomie, fylogenetika a zoologická nomenklatura“, „Informační zdroje v zoologii“, „Terénní cvičení z entomologie“, „Terénní cvičení ze zoologie“, „Didaktické terénní cvičení z botaniky a zoologie“, „Terénní cvičení z geobotaniky“, „Speciální botanicko-zoologické cvičení v terénu“ a „Úvod do terénní biologie bezobratlých“ (v rámci hlavního pracovního úvazku I. Malenovského na PŘF MU, např. část výuky „Taxonomie...“ však probíhá ve sbírkách entomologického oddělení MZM; materiál nasbíraný během terénních exkurzí je též ukládán do sbírek MZM)
- Členství v Odborné skupině pro ochranu entomo-fauny při Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR (I. Malenovský).

Lektorská činnost:

- Celoroční provoz houbařské poradny probíhal i v roce 2021 vždy v pondělky a úterky, kromě období nouzového stavu. Tato situace snížila počet

návštěvníků, naopak se zvýšily telefonické a mailové dotazy.

- Mykologie – poznávání hub. Celostátní školení pracovníků Státní potravinářské a zemědělské inspekce, Brno, 26. 11. 2021 (částečně online) (V. Antonín)

Další akce, workshopy, exkurze:

- Výzva a aktivní účast determinací nálezů na City Nature Challenge 2021 a online workshop Bryologické potěšení 30. 4. – 1. 5. 2021 (S. Kubešová).
- Ekologická olympiáda – krajské kolo Moravskoslezský kraj; podíleli jsme se na organizaci společně s Muzeem Beskyd Frýdek-Místek a Českým svazem ochránců přírody, proběhlo v prostředí Zoom 28. 4. 2021 (S. Kubešová)
- Bryologická exkurze za rašeliníky do osady Hutě ve Starých Hamrech ve spolupráci s Moravskoslezskou pobočkou České botanické společnosti a Muzeem Beskyd ve Frýdku-Místku, 24. 7. 2021 (S. Kubešová)
- Jarní virtuální mykologická vycházka po okolí Brna (H. Ševčíková); <http://www.mzm.cz/virtuální-jarni-mykologicka-prochazka/>
- Rostlinné „suchárky“ v Brně, březen 2021, virtuální botanická vycházka (S. Kubešová)
- Co kvete na záhonech v Brně, duben 2021, virtuální botanická vycházka (S. Kubešová)
- na prosinec připravujeme virtuální botanickou vycházku „Nejen smrček dělá Vánoce aneb Jehličnany v zimním Brně“ (S. Kubešová, V. Taraška)
- Instalace výstavy živých rostlin v rámci rekondičních pobytů Roska Brno-Město, 28.–31. 10. 2021 Vísky u Letovic a 1.–4. 9. 2021 Zubří u Nového Města (I. Novotný)
- Mykologická exkurze do NPR Habrůvecká bučina. – Spolek Okras Blansko a MZM, 23. 10. 2021, 22 účastníků (V. Antonín)
- Bryologická vycházka do PP Pekárna, 30. 10. 2021 ve spolupráci s Klubem přírodovědeckým v Brně (S. Kubešová)
- Proběhlo 10 exkurzí betlém a spolupráce na 2 televizních pořadech (M. Šebela).
- entomologické exkurze a přednášky o hmyzu v rámci Letního odborného soustředění mladých chemiků a biologů, organizovaného VŠCHT ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy v Praze, Běština, 30. 6. – 1. 7. 2021 (I. Malenovský)

Ediční činnost:

- V. Antonín – členství v redakčních radách odborných časopisů v ČR: Czech Mycology, Praha (šéfredaktor); Mykologické listy, Praha (editor); Časopis Národního muzea (přírodov.); Sborník Muzea Vysočiny.
- členství v redakčních radách zahraničních odborných časopisů: editoři speciálního čísla impaktového časopisu 1 kvartilu Journal of fungi (Hana Ševčíková a V. Antonín); editor impaktového časopisu Sydowia (Rakousko, V. Antonín) a recenzovaných časopisů Rivista di Micologia (Itálie, V. Antonín); Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde (Rakousko, V. Antonín) a Mycological Observations (Itálie, H. Ševčíková).

Vystoupení v médiích:

- vystoupení v České televizi v rámci Jihomoravského večerníku a hlavních zpráv o jedovatých houbách a aktuálním růstu hub v ČR. (H. Ševčíková)
- Český rozhlas Brno – pořad Poradna (H. Ševčíková)
- rozhovor o mykologii, práci v poradně a popisování nových druhů (5 stran) v časopise Zahrádkář (H. Ševčíková)
- Článek o nově popsaném druhu Amanita vladimirii v časopisu M revue (H. Ševčíková)
- krátké informativní rozhovory vedoucí k soubornému článku o růstu hub v různých oblastech ČR a dotazy novinářů regionálních periodik (V. Antonín, H. Ševčíková)

f) Oblast „6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase“

Výstavy:

- Výstava „Keltové, hvězdy a Brno“, 10. 11. 2021 – 3. 7. 2022 (Jana Čižmářová)

Participace na trvalých expozicích:

- Muzeum Blanenska (M. Roblíčková, A. Plichta)
- Mladečské jeskyně – Správa jeskyní České republiky (M. Roblíčková)
- Muzeum Vyškovska (M. Roblíčková)
- Závěrečná prezentace výstavního projektu „Hmotná rekonstrukce velkomoravské hradby z Uherského Hradiště-Rybáren“ laické a odborné veřejnosti za účasti vědců z ČR, Polska a Slovenska, spojená s odborným výkladem (L. Galuška), hradba představuje trvalou součást archeoskanzenu v Modré u Velehradu, 17. 6. 2021.

Spolupráce na výstavách:

- Čas rytířů dalekých moří – sběratel a mecenáš Jindřich Vávra, výstava Moravské zemské muzeum, Pavilon Anthropos (16. 7. 2020 – 30. 1. 2021; P. Kostrhun, H. Dvořáková)
- Reinstalace expozice Karel Absolon – manažer a strůjce velkých vizí, Dietrichsteinský palác MZM, trvalá výstava od září 2020 (P. Kostrhun, Z. Nerudová)
- „Na trhu Moravanů, aneb když otroci byli zboží“, trvající výstava z r. 2019, Archeoskanzen v Modré, interiér paláce, ve spolupráci MZM-CSA a obce Modrá; (CSA)
- „Vampyrismus“, trvající výstava z r. 2019, Památník Velké Moravy ve Starém Městě, ve spolupráci se Slováckým muzeem (CSA)
- „Terrible Beauty. Elephant – Human – Ivory“, výstava Stiftung Humboldt Forum, Berlín, 12. 6. – 28. 11. 2021, prodlouženo do 23. 1. 2022, zapůjčení exponátů (Ústav Anthropos)
- „Člověk v jeskyni“, výstava Kulturní středisko města Blanska – Galerie města Blanska, 24. 7. – 5. 9. 2021, spolupráce na kurátorství výstavy (CKA, Ústav Anthropos)
- Spolupráce na kurátorství výstavy a zápůjčky – Člověk v jeskyni 2 – Národní technická knihovna, 23. 11. 2021 – 6. 2. 2022 (CKA, Ústav Anthropos).
- „Projevy bohatství a moci elit od pravěku do novověku“ 19. 1. 2021 – 31. 12. 2021, Muzeum města Brna (Ústav Anthropos)
- „Kulturní projevy v živočišné říši aneb umí lidopi kreslit?“ 3. 8. 2021 – 13. 2. 2022, Muzeum Vyškovska – Bučovice (Ústav Anthropos)
- „Markova cihelna a Gabriel Křivánek“ 3. 9. 2021 – 14. 11. 2021, Muzeum Vyškovska (Ústav Anthropos).

Popularizační publikace:

- Čerevková A.: Nová Ves u Oslavan – kapitola o archeologii (dějiny bádání, nálezy, lokality) v souvislosti s obcí, mělo by vyjít v rámci publikace věnované k výročí obce, ale zatím není známo datum vydání, text odevzdán na konci července
- Čižmář, I. – Čižmářová, H.: Němčice nad Hanou – Víceměřice (okr. Prostějov). První sezóna terénního výzkumu centrální aglomerace z doby laténské. NAŠE OBEC. Čtvrtletník obce Víceměřice, 3/2021.
- Čižmář, I. – Čižmářová, H. – Popelka, M.: Archeologové poprvé odkryli aglomeraci z doby laténské v Němčicích nad Hanou. M revue 2/2021.

- Galetová M.: „Člověk a vlk ve starší době kamenné“, Vesmír 10/2021
- Galuška, L.: Od Veligradu k Veligradu: Archeologové stále mezi námi. L. Čoupek a kolektiv, Předkové nám, my potomkům. Staré Město 1321–2021. Staré Město, 210–215. ISBN 978-80-11-00244-2.
- Galuška, L.: Stručné dějiny Velké Moravy. Velkomoravské nálezy v obcích Boršice a Zlechov. Sv. Cyril a Metoděj. In: Cyklostezka sv. Metoděje. Boršice-Zlechov-Opatovce. Boršice 2021, strany nečíslovány, celkem 6 stran.
- Langr, J.: Zajímavé lokality a historické objekty v Boršicích. In: Cyklostezka sv. Metoděje. Boršice-Zlechov-Opatovce. Boršice 2021, strany nečíslovány, celkem 1 strana.
- Langr, J.: Archeologická sezóna Moravského zemského muzea – Centra slovanské archeologie v roce 2020. In: Krajem Veligradu 1/2021 (v tisku)
- Neruda P. – Nerudová Z.: Stanice lovců mamutů neochotně poodhaluje svá tajemství“. M report 2/2021.
- Nerudová Z. – Roblíčková M.: „Lebka srstnatého nosorožce patřila mláděti“. M revue 1/2021.
- Nerudová Z.: Brno s nálezy starší doby kamenné. M revue 1/2021
- Presentace LAR MZM v periodiku Živá historie. Podoby z dávnověku 5/2021, Posvátná práce v Krumlovském lese 10/2021 (E. Vaníčková)

Přednášky pro veřejnost:

- V rámci výstavy „Trojí život středověké keramiky“ v Dietrichsteinském paláci (Z. Měchurová):
 - o komentovaná prohlídka pro novináře – 26. 5. 2021 (spolu s I. Loskotovou)
 - o úvodní přednáška pro „dětský den ve výstavě“ – 18. 9. 2021,
 - o komentovaná prohlídka výstavy pro členy Spolku přátel muzea – 29. 9. 2021 (spolu s I. Loskotovou),
- Presentace MZM a LAR MZM na Dnech otevřených dveří MKČR 28. 9. 2021 (E. Vaníčková).
- Komentovaná prohlídka oppida Staré Hradisko (H. Čižmářová), 24. 7., 21. 8. a 16. 10. 2021
- Hrubšice u Ivančic – přednáška Archeologie a detektory kovů na příkladu centra v Němčicích 16. 10. 2021.
- Presentace Princezny z Býčí skály na výstavách Muzea Brněnska (Ivančice, Šlapanice, E. Vaníčková).
- Presentace filmu K. Absolona – Tajemství Macochy – Galerie města Blanska/letní kino Blansko 24. 7. 2021 (P. Kostrhun)

- Přednáška: Karel Absolon a Moravský Kras; Galerie města Blansko, 4. 9. 2021 (P. Kostrhun)
- Roblíčková M.: Zvíře v jeskyni – přednáška v rámci doprovodného programu výstavy „Člověk v jeskyni“ v Galerii města Blanska, přednáška proběhla 11. 8. 2021.
- Spoluorganizátor výročního setkání při příležitosti 200 let od narození J. Wankela –spolu s UP Olomouc – Olomouc-Neředín, Vlastivědné muzeum v Olomouci – 15. 7. 2021 (P. Kostrhun)
- Přednáška Jindřich Wankel – k výročí 200 let od úmrtí otce moravské archeologie 22. 9. 2021, Vlastivědné muzeum v Olomouci (P. Kostrhun)
- Presentace antropologických rekonstrukcí podob žen z Krumlovského lesa; TV, rádio, tisk (E. Vaníčková)
- Tóth, P., Hons, D., Čerevková, A., Novotný, J., Denis, S., Ševčík, F., Kopáčová, Z., Hendrych, M., Bunžová, A., Lepřtová, V: Den otevřených dveří na Archeologické základně v Těšeticích - Kyjovicích. 2021 – spolupráce na akci pořádané ÚAM FF MU v rámci Specifického výzkumu (Archeologické terénní prospekce, exkavace a dokumentace I, MUNI/A/1122/2020)
- Tři přednášky pro veřejnost „Uherské Hradiště-Sady – dějinný význam lokality v 8.–12. století“, v rámci akce Archeologické léto (koordinátor Z. Kosarová AÚ AV ČR Brno), 10. 7., 4. 8., 28. 8. 2021, 3× 22 lidí, (L. Galuška)
- Přednáška pro veřejnost „O životě v době prvních Slovanů“, Napajedla, kulturní dům, 7. 5. 2021, 35 lidí (J. Langr)
- Moderování hlavních programů rozsáhlé akce pro veřejnost „Veligrad 2021“ spojené s přednáškou na téma „Potomci velkomoravských velmožů mezi námi aneb na radě je DNA“, Archeoskanzen Modrá u Velehradu, 7. a 8. srpna 2021, 2× 700–800 lidí (L. Galuška)
- projekt Škola v muzeu – vedení a konzultace hodiny dějepisu v expozici Morava ve středověku pro studenty MUB (Z. Měchurová)
- schůzky a konzultace s regionální skupinou amatérů při údržbě naučné stezky údolím ZSV Kohnůvky ve Ždánickém lese (Z. Měchurová)

Vystoupení v médiích:

- Infokanál Adamov srpen 2021, TV příspěvek „Revizní archeologický výzkum v Býčí skále“ (Z. Nerudová, P. Neruda)
- Expedice Rembaranka: zrekonstruovaný expediční deník (P. Kostrhun; ČT 2, 17. 1. 1921), Ex-

- pedice Rembaranka 1969 (ČT 2 5. 7. 2021). Expedice Rembaranka: Umění přežít (ČT 2 12. 7. 2021), Expedice Rembaranka: V galerii přírodního člověka (ČT 2 19. 7. 2021), Expedice Rembaranka: Do hlubin časů (ČT 2 26. 7. 2021). Film oceněn na Musaion Film 2021 – cena Černý Janek. <https://www.ceskatelevize.cz/porady/13514835110-expedice-rembaranka-1969/dily/>
- pořady k nálezům lebky nosorožce v Brně-Štýřicích (Ústav Anthropos, CKA):
 - o <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3295409-archeologove-objevili-v-brne-lebku-pravekeho-nosorozce-na-stejnem-miste-jako-v>
 - o https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/archeologove-v-brne-nasli-az-18-tisic-let-starou-lebku-vyhynuleho-nosorozce-2021.html
 - o <https://www.blesk.cz/clanek/regiony-brno-brno-zpravy/676119/lovci-mamutu-v-brne-archeologove-nasli-18-tisic-let-starou-lebku-obriho-nosorozce.html>
 - o <https://m.magazinplus.cz/technika/2034-behem-stavebnich-praci-v-brne-byl-vykopana-lebka-davno-vymreleho-druhu-nosorozce.html>
 - o <http://www.mzm.cz/aktuality/vzacny-objev-lebky-nosorozce-z-obdobi-pleistocenu-putuje-do-sbirek-mzm/>
 - Natáčení pořadu „Mistři starých řemesel“ pro ČT (29. 3. Rajhrad; 28. 4., 3. 5. Rebešovice; 13. 6. Blučina; M. Salaš)
 - Natáčení pořadu TV „Metoděj-apoštolo Slovanů“ pro ČT, studio Brno, Centrum slovanské archeologie, 1. 4. 2021 (L. Galuška)
 - Natáčení vlastního medailonu pro regionální TVS (Televize Slovácko), studio Kunovice, 15. 6. 2021 (L. Galuška)
 - Natáčení pořadu Historie.cs – Absolon, Anthropos, archeologie 26. 12. 2020 + reprízy 2021 (E. Vaníčková, P. Kostrhun, M. Oliva)
 - Mediální presentace Rekonstrukce žen z Krumlovského lesa
MZM – K podobě a osudu žen z Krumlovského lesa Modrooká a hnědooká. Vědci dali tváře pravěkým ženám, které našli v šachtě – iDNES.cz
Brněnští vědci rekonstruovali podobu pravěké „holky modrooké i zelenooké“. Nesedávaly u potoka, ale těžce pracovaly – ČT24 – Česká televize (ceskatelevize.cz)
Vědci zrekonstruovali z kosterních pozůstatků podobu dvou pravěkých žen z oblasti Krumlovského lesa | Brno (rozhlas.cz)

Šest tisíc let staré ženy se zhmotnily v Brně – Novinky.cz

- Natáčení populárně-vědeckého filmu „Svatopluk – král a kníže moravských Slovanů“, producent ČT (kreativní producent P. Diviš), realizace ČT studio Brno (režie M. Petřík), při natáčení 22. 6. Brno, 24. 6. Mikulčice, 28. 6. Staré Město, 29. 6. Uherské Hradiště-CSA, 30. 6., 7.–10. 8. Modrá-archeoskanzen, L. Galuška – námět, spolutvůrce scénáře, režie vybraných hraných scén, moderátor, odborná spolupráce a participace E. Vaníčková (CKA). Premiéra 60minutového snímku konec roku 2021.
- Natáčení pořadu STVR „Velká Morava“, produkce STVR Bratislava (režie Lubo Klůčik), natáčení 23. 9., Archeoskanzen Modrá u Velehradu, L. Galuška – odborný moderátor

Různé:

- Organizace realizace pamětní desky k nálezům loutky z Francouzské ulice v Brně (4. 11. 2021, CKA, Ústav Anthropos, MZM)
- Recenzní posudky pro periodika domácí i zahraniční (oblast 6)
- Recenzní posudky monografií (oblast 6)
- 7.–8. 10. 2021 Pracovní zasedání Odborné skupiny pro dějiny skla ČAS, Regionální muzeum v Mikulově, Mikulov. Příspěvek: I. Čižmář – H. Čižmářová: Skleněné šperky doby laténské na Moravě – stav poznání a výzkum sklářské dílny v Němčicích nad Hanou.
- Účast na odborné archeologické komisi, hodnocení výzkumů hradebního tělesa hradiště Pohansko u Břeclavi (Mgr. P. Dresler), 11. 6. 2021 (L. Galuška, L. Valášková).
- Účast na odborné archeologické komisi, hodnocení výzkumů Býčí skály 9/2021 (E. Vaníčková, P. Kostrhun, Z. Tvrđý).

Lidské zdroje

Trvalý rozvoj lidských zdrojů byl v roce 2021 dosažen zejména vyšším zapojením studentů vysokých škol do výzkumných aktivit formou OON, jednak jako předpoklad průběžné přípravy a zaškolování mladých vědecko-výzkumných pracovníků vedle zkušených badatelů, a jednak jako předpoklad plynulé mezigenerační výměny řešitelských týmů a dlouhodobého zajištění stability řešení cílů výzkumné organizace.

Změny ve složení týmu zajišťujícího jednotlivé oblasti koncepce IP DKRVO

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti
– **Mgr. Hana Krutílková** – nástup na RD od r. 2021.
Mgr. Dagmar Kašparová – nástup na RD od r. 2021.
Mgr. Marek Junek, Ph.D. – prosíme o doplnění nového řešitele do složení týmu zajišťující oblast č. 1 od r. 2021.
Mgr. Martina Kvardová, Ph.D. – prosíme o doplnění nové řešitelky do složení týmu zajišťující oblast č. 1 od r. 2021.
2. Etnologie
Mgr. Šárka Prokešová – prosíme o doplnění řešitelky do složení týmu zajišťujícího oblast č. 2.
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)
Mgr. Miroslav Lukeš – prosíme o doplnění nového řešitele do složení týmu zajišťující oblast č. 3.
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů
Karel Diviš – prosíme o odstranění z týmu zajišťující oblast č. 4, v roce 2021 již nepracoval na cílech VO.
Olga Zouharová – prosíme o odstranění z týmu zajišťující oblast č. 4, v roce 2021 již nepracovala na cílech VO.
5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů
RNDr. Karel Sutorý, CSc. – ukončení pracovního poměru k 30. 10. 2021, prosíme o odstranění řešitele z týmu zajišťující oblast č. 5.
Mgr. Jana Nerudová, Ph.D. – návrat z RD 9/2021.
Mgr. Vojtěch Taraška – prosíme o doplnění nového řešitele do složení týmu zajišťující oblast č. 5 od 11/2021.
6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase
PhDr. Alena Humpolová – prosíme o odstranění z týmu zajišťující oblast č. 6 vzhledem k ukončení pracovního poměru k 30. 12. 2020.
Mgr. Lucie Valášková – návrat z RD r. 2021.
Mgr. Kateřina Bergrová – nástup na MD od 9/2021.

Složení týmu zajišťující práce pro celou VO

Jana Mocanu – nástup na MD od 6/2021.

Veronika Exlová – prosíme o doplnění do týmu zajišťující práce pro celou VO od 7/2021.

Ing. Zdeněk Česal – prosíme o doplnění do týmu zajišťující práce pro celou VO od 7/2021.

Ing. Monika Svobodová – prosíme o odstranění z týmu zajišťující práce pro celou VO vzhledem k ukončení pracovního poměru 6/2021.

Další specifické výzkumné aktivity

a) Oblast „Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti“

Pedagogická činnost:

- semináře *Numismatika a Písemné prameny k dějinám peněz*, vedení bakalářských diplomových prací, Ústav pomocných věd historických a archivnictví, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity (D. Grossmannová)
- Letní škola numismatiky, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, přednáška a konzultace, 27.–29. 8. 2021 (D. Grossmannová)
- *Nacionalismus a národnostní menšiny ve střední Evropě*, Katedra středoevropských studií, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 17. 2. 2021 – 12. 5. 2021 (M. Junek)
- v rámci programu *Škola v muzeu* vedení studentské praxe pro studenty 1. ročníku magisterského studia oboru Učitelství biologie pro střední školy Masarykovy univerzity, 18. 10. – 17. 12. 2021 (J. Sekerák, P. Pončíková)
- Výuka dějin umění a dějin raného novověku na Univerzitě Karlově (V. Vlnas)
- Výuka dějin umění na Univerzitě Palackého v Olomouci (Z. Macurová)

b) Oblast „Etnologie“

Pedagogická činnost:

Pedagogická činnost – jednorázové přednášky:

- *Skutečnost a fikce v kramářské písni a jejich recepcie v současnosti*; Ústav českého jazyka FF MUNI, 26. 4. 2021 (Jana Poláková)
- *Činnost Etnografického ústavu Moravského zemského muzea z muzeologického hlediska*; Ústav archeologie a muzeologie FF MU, 6. 5. 2021 (Alena Kalinová)

- *Lidová výtvarná kultura v muzeu*; Ústav evropské etnologie FF MU, 4. 10. 2021 (Alena Kalinová)
- *Využití metody oral history v praxi*; Ústav hudební vědy FF MUNI, 23. 11. 2021 (Jana Poláková)
- *Čtrnáct barev Vánoc*; Univerzita třetího věku, MUNI, 17. 12. 2021 (Jana Poláková)
- *Exkurs do kultury a historie Romů*; semestrová výuka; Ústav evropské etnologie FF Masarykovy univerzity v Brně, 1. 3. – 11. 7. 2021 (Jana Poláková)

Oponentury absolventských prací:

- Eva Figurová: *Současné projevy magie v každodennosti Romů ve vybraných lokalitách Brna*; magisterská diplomová práce, Ústav evropské etnologie FF MUNI (Jana Poláková)

Publikované recenze:

- P. Lidák a kol. *Upomínka z Rožnova. Padesát let Dílny lidové umělecké výroby Valašského muzea v přírodě*. Národopisná revue 30, 2020, č. 3, s. 267–268. ISSN 0862-8351 (Alena Kalinová)
- Oľga Danglová. *Ornament a předmět. Dekorační tradice na Slovensku*. Bratislava: ÚLUV, 2019. Národopisná revue 31, 2021, č. 1, s. 79–80. ISSN 0862-8351 Alena Kalinová)
- M. Holubová – L. Kafka – J. Hrdina – M. Omelka – O. Řebounová: *Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska. IX. Duchovní a hmotné aspekty zbožné peregrinace*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, 2020. Národopisný věstník. Bulletin d'ethnologie XXXVIII (80), 2021/2, ISSN 1211-8117 (Alena Kalinová)

Posudky a recenze:

- Posudek na Podporu akreditace vzdělávacích programů VOŠ (Hana Dvořáková)
- Posudek na Sebehodnotící zprávu studijního programu etnologie (Hana Dvořáková)
- Posudky na projekty – Úřad vlády ČR (Jana Poláková)
- Průběžné vypracovávání recenzních posudků pro periodika a vydavatelství.

Ocenění:

- 1. místo v anketě České národopisné společnosti o nejvýznamnější počín v oboru za rok 2020, v kategorii výstava, expozice za realizaci výstavy *Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou* (Jana Poláková)

c) Oblast „3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)“

Pedagogická činnost aj.:

- PhDr. Jaroslav Blecha: – Geneze a význam typologie postav ve vývoji českého loutkového divadla, Přednáška z cyklu U3V (28. 5. 2021) – Člen programové rady Katedry divadelních studií FF MU – Člen vědecké rady Západočeské univerzity v Plzni
- František Schildberger: – Seminář VS (MU, FF, semestrální) – Kánon české literatury (pro studující oboru Čeština pro cizince), Seminář VS (MU, FF semestrální) – Literární kritika a Úvod do versologie, Ústav české literatury
- Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.: – Přednáška na VŠ (JAMU, celoroční) – Dějiny českého divadla I, Dějiny českého divadla II.
- Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.: – Přednáška na VŠ (MU, FF, celoroční) – Kapitoly z dějin divadla – Přednáška na VŠ (MU, FF, podzimní semestr) – Putování s husou na provázku – Neuč orla létat – režisér Peter Scherhauser. Přednáška z cyklu U3V (12. 2. 2021) – Vedení bakalářských a magisterských prací
- Doc. PhDr. Jiří Zahradka, Ph.D.: – Přednáška na VŠ (MU, FF, semestrální) Operní dramaturgie – Přednáška na VŠ (MU, FF, semestrální) Dějiny české hudby II. – Seminář na VŠ (MU, FF, semestrální) Seminář Leoš Janáček II. – Seminář na VŠ (MU, FF, semestrální) Seminář kritiky a publicistiky

d) Oblast „4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického významu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů“

Lektorská činnost:

- Vytvoření sbírky pro výuku a zaškolení učitelů Školského komplexu na Mendlově náměstí v Brně (Z. Víšková, J. Toman).
- Výuka mineralogie pro 5. a 9. třídu na ZŠ Hroznová, Brno (Hršelová Pavla).
- Výuka mineralogie na Otevřemysl, z. s., Třebíč (Houzar Stanislav).
- Celoroční provoz mineralogické a petrografické poradny (cca 50 konzultací – emailem i osobně).
- Celoroční výukové programy v expozici MZM Svět Nerostů pro MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ.

Pedagogická činnost:

- 2016 – dosud Ústav geologických věd, Přírodovědná fakulta Masarykovy Univerzity – výuka několika bloků v rámci předmětu G1081 Paleontologie pro 1. ročník oboru Geologie.

Popularizační články a kapitoly v knihách:

- Houzar, S., Hrazdil, V., Koničková, Š., 2021: Geologie a mineralogie Nové Vsi u Oslavan. – Obec Nová Ves u Oslavan
- Hršelová, P., Houzar, S. (2021): Hornická minulost a současnost Rosicko-Oslavanska. – Minerální suroviny, 23, 1, 12–17.
- Houzar, S., Víšková, E. (2021): Limonit: goethit, jarosit a jejich příbuzní... – Minerál 29, 3, 195–203.
- Houzar, S. (2021): Limonitové železné rudy v oblasti Bílého potoka mezi Veverskou Bítýškou a Velkou Bíteší – Minerál, 29, 3, 226–238.
- Houzar, S. (2021): Maghemit z vltavínonosných šterků na západní Moravě. – Minerál, 29, 3, 243–245.
- Malý, K., Havlíček J., Hršelová P., 2021: Pekelská štola u Stříbrných Hor (okr. Havlíčkův Brod) – neznámá lokalita schwertmannitu. – Minerál, 29, 3, 250–254.
- Hršelová P. (2021): Železem bohaté členy alunitové superskupiny na území Moravy, aneb moravské jarosity, beudantit a corkit. – Minerál, 29, 3, 259–268.
- Holeczy D., Hršelová P., 2021: Co může vytvořit koroze. – Minerál, 29, 3, 283–285
- Toman J., Víšková E., 2021: Rozmanitost limonitu ve sbírce Mineralogicko-petrografického oddělení Moravského zemského muzea – Minerál, 29, 3, 204–212.
- Houzar S., Víšková E., 2021: Právě vychází nové číslo časopisu Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae 1/2021. – Minerál, 29, 3, 287.
- Houzar, S. (2021): Anatas s chloritem po titanitu z Naloučan u Náměště nad Oslavou. – Minerál, 29, 4, 353–354.
- Hršelová, P., Houzar, S. Kráčmar L. (2021): Přehled minerálů permokarbonu boskovické brázdy. – Minerál, 29, 5, 387–416.
- Bohatý M., Hrazdil V., Toman J., Víšková E., 2021: MUDr. Jaroslav Bakeš (1871–1930) a jeho mineralogická sbírka. Vzpomínka k 150. výročí narození. – Minerál, 29, 5, 452–465.
- Ďásek M., Hrazdil V., Solnička S. (2021): Hrotovice a Radkovic u Hrotovic, významné lokality

reziduí serpentinitů moravského moldanubika. – Minerál, 29, 4, 325–348

- Hrazdil V., Toman J., Hršelová P., 2021: „Rudice Geoden“ – ein Minerlogisches Phänomen des Mährischem Karstes in der Tschechischen Republik. – Mineralien Welt, 32, 3, 19–27.
- Cícha J., Víšková E., 2021: Jarosit z historické lokality Smrkovice u Písku a první nálezy minerálů jarositové skupiny u nás. – Minerál, 29, 3, 269–274.

e) Oblast „5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů“

Pedagogická činnost:

- Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno – cvičení Bryologické praktikum, jarní semestr 2020/2021 (S. Kubešová)
- Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Brno – cvičení Determinace mechorostů pro pokročilé, podzimní semestr 2020/2021 (S. Kubešová)
- Mendelova univerzita, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav ochrany lesa a myslivosti, oficiální konzultace bakalářské práce D. Novotného Analýza biotických a abiotických rizik introdukce cedrů Cedrus spp. do podmínek střední Evropy (2019–2021) (V. Antonín).
- Mendelova univerzita v Brně, člen oborové rady předmětu „Lesnická fytopatologie a mykologie“ (V. Antonín).
- Přednáška pro Univerzitu třetího věku (H. Ševčíková).
- Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita, Brno – výuka předmětů „Entomologie pro pokročilé“, „Taxonomie, fylogenetika a zoologická nomenklatura“, „Informační zdroje v zoologii“, „Terénní cvičení z entomologie“, „Terénní cvičení ze zoologie“, „Didaktické terénní cvičení z botaniky a zoologie“, „Terénní cvičení z geobotaniky“, „Speciální botanicko-zoologické cvičení v terénu“ a „Úvod do terénní biologie bezobratlých“ (v rámci hlavního pracovního úvazku I. Malenovského na PŘF MU, např. část výuky „Taxonomie...“ však probíhá ve sbírkách entomologického oddělení MZM; materiál nasbíraný během terénních exkurzí je též ukládán do sbírek MZM)
- Členství v Odborné skupině pro ochranu entomo-fauny při Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR (I. Malenovský).

f) Oblast „6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase“

Pedagogická činnost:

- „Neandertálci – co o nich víme a co tušíme“, vyžádaná přednáška. Katedra antropologie PŘF UK, 11. 5. 2021 (P. Neruda)
- Semestrální výuka na Ústavu Archeologie a muzeologie FFMU (P. Kostrhun, Z. Nerudová).
- Blokovaná výuka Bioarcheologie – Katedra Antropologie, Univerzita Komenského v Bratislavě (E. Vaníčková).
- 26. 3. 2021 Přednáška U3V Skleněné šperky doby laténské (H. Čižmářová)
- Přednáška „Poslední mamuti na Moravě a jejich lovci“. U3V, 6. 1. 2021 (Z. Nerudová)
- A. Čerevková: pedagogická činnost v rámci povinné praxe studentů 1. ročníku Bc. studia archeologie FF MU na vědecko-výzkumné stanici v Těšeticích-Kyjovicích (praxe exkavace, dokumentace, zpracování nálezů, popularizace) – spolupráce s ÚAM FF MU
- Od 2019 dosud – vedení doktorské práce na FF MU (Z. Nerudová)
- Od 2020 dosud – vedení doktorské práce na FF MU, od r. 2021 též na FF UK (P. Kostrhun)
- Doktorandský seminář, videokonference, úvodní přednáška L. Valáškové ke své disertaci na Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, Brno, (školitel, účastník videokonference L. Galuška), 14. 5. 2021, Centrum slovanské archeologie HM MZM, Uherské Hradiště.
- Oponentura doktorské práce PŘF MU (2021, Z. Nerudová)
- Oponentura bakalářské práce "Co víme o vlastnostech lidí z období stěhování národů", Oddělení genetiky a molekulární biologie, MUNI (E. Vaníčková)
- Člen komise pro rigorózní zkoušky PŘF MU Brno, od 2019 – dosud (Z. Nerudová)
- Člen Komise pro udělování vědeckých hodností DrSc. ve vědním oboru 060 102 Archeologie, Archeologický ústav SAV Nitra, Slovenská republika (M. Salaš).
- Člen komise „Archeologie“ pro posouzení disertační práce a osobnosti uchazeče o titul „DSc.“, Archeologický ústav AV ČR, Praha (M. Salaš).

Archeologické výzkumy:

- 23. 7. – 10. 8. 2021 výzkum paleolitické lokality v Ostravě-Hošťálkovicích (Ústav Anthropos, CKA)

- 12.–23. 7., 10.–13. 8. 2021, revizní archeologický výzkum v Býčí skále společně s univerzitou v Olomouci (Ústav Anthropos, CKA).
- A. Čerevková, K. Čerňavová, J. Hajná, J. Cimburěk – zajištění záchranných archeologických výzkumů (v roce 2021 zejména polykulturní lokalita Ivančice-Hrubšice, osídlení kultury s lineární keramikou a doby bronzové)
- záchranný výzkum Brno-Vídeňská (duben květen 2021, CKA, Ústav Anthropos)
- 9.–12. 8. 2021 – provedení záchranného archeologického výzkumu při stavební akci „Realizace parkoviště v ul. Města Tönisworst ve Starém Městě“. Prozkoumána plocha 745 m v blízkosti míst s nálezy z doby velké Moravy s negativním výsledkem (J. Langr, L. Valášková a kolektiv terénních pracovníků)
- průběžný zooarcheologicko-paleontologický výzkum v jeskyni Barové (Moravský kras).
- průběžné provádění jednodenních archeologických dozorů při stavebních akcích v katastru města Staré Město. Celkem 24 akcí většinou s negativním výsledkem, tzn. bez nálezů (J. Langr).

Domácí konference:

- 7.–8. 10. 2021 Pracovní zasedání Odborné skupiny pro dějiny skla ČAS, Regionální muzeum v Mikulově, Mikulov. Příspěvek: I. Čižmář – H. Čižmářová: Skleněné šperky doby laténské na Moravě – stav poznání a výzkum sklářské dílny v Němčicích nad Hanou.
- A. Čerevková: aktivní účast na konferenci Otázky neolitu a eneolitu našich zemí (29. 9. – 1. 10. 2021 Nové Hradky, okr. České Budějovice). Příspěvek, spoluautor Z. Tvrđý (MZM): The results of archaeological and anthropological research of Bell Beaker culture graveyard in Popůvky (dist. Brno-venkov), druhý příspěvek, spoluautoři: K. Čerňavová (MZM), J. Novotný (ÚAM FF MU), J. Malíšková (ARÚB, ÚAM FF MU) a S. Denis (ÚAM FF MU): Neolithic Settlement of Boskovická brázda.
- Kras, jeskyně a lidé (Odborná konference k problematice udržitelného rozvoje v krasových oblastech), Blansko-Českovice, 17.–18. září 2021, s příspěvkem na téma: „Pozůstatky fauny v jeskyních Moravského krasu“ (M. Roblíčková) a „Moravský kras v paleolitu a trochu i poté“ (M. Oliva).
- Konference „Trojí život středověké keramiky“, účastna L. Valášková s příspěvkem s názvem „Raně středověká keramika staroměstsko-uherskohradištské aglomerace – současný stav poznání a zpracování“ Žďár nad Sázavou, 6.–8. 10. 2021.

2. Užití institucionální podpory a zajištění dalších zdrojů na rozvoj VO v r. 2021

2.1 Přehled použití podpory v roce 2021

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2019	2020	2021	2022	2023	Celkem
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	430	580	140	420	0	1 570
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	10 687	10 537	11 650	11 864	12 284	57 022
- z toho: platy zaměstnanců	1 167	1 167	1 367	1 367	1 400	6 468
- z toho: OON	2 972	2 972	2 972	3 032	3 082	15 030
Celkem (A+B)	11 117	11 117	11 790	12 284	12 284	58 592
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	0	0	0	0	0	0

Čerpání uznaných nákladů

Uznatelná náklady v roce 2021 byly čerpány průběžně. V září 2021 byla udělána rozpočtová změna, která odrážela opatření v rámci epidemie Covid 19, zejména v oblasti cestovního, které kvůli restrikcím nemohlo být plně čerpáno. Největší částka uznatelných nákladů byla alokována v oblasti služeb, což odráží jednu z priorit VaV v MZM, které je zaměřena na vydávání odborných periodik a produkci monografií. Všechny naplánované finanční prostředky na rok 2021 byly beze zbytku vyčerpány.

Použití institucionální podpory v roce 2021

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2021 dle Rozhodnutí	2021 – předpoklad
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	140	140
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	11 650	11 650
- z toho: platy zaměstnanců	1 367	1 367
- z toho: OON	2 972	2 972
Celkem (A+B)	11 790	11 790
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	0	0

2.2 Zajištění dalších zdrojů pro rozvoj výzkumu

Projekty řešené v roce 2021:

DG18P02OVV021 – Kramářské písně v brněnských historických fondech

DG18P02OVV020 – Vrcholně středověká keramika jako součást movitého kulturního dědictví

GA19-16304S – Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu

GA21-24234S Centrální aglomerace Němčice nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě

Další zdroje, včetně jiných dotací, sponzorských darů a poskytování výzkumných služeb, jsou definovány níže v tabulce.

Interní grant z provozních prostředků Moravského zemského muzea:

V roce 2021 nebyly interní granty přiděleny.

Ad Tab. II. 4: Projekty VaV a další výzkumné aktivity VO s výjimkou IP DKRVO

Projekty VaV aj. VaV aktivity (v tis. Kč)		Specifikace	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A. Nehospodářské činnosti výzkumné organizace ve VaV									
Projekty v programech MK (NAKI, NAKI II)	skutečnost	Cesta k divadlu DG16P02B008 Vrcholné středověká keramika DG18P02OVV020 Kramářské písně DG18P02OVV021	219	305	300	300			
	předpoklad			439	501	536	759		
				303	337	717	291	548	
			0						
Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI	skutečnost	Nedestruktivní určování přepálených artefaktů v mladopaleolitických souborech GA18-02606S Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu. (GA19-16304S) Centrální aglomerace Němčice nad Hanou, interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě (GA21-24234S)	0	135	166	166			
	předpoklad				306	215	180	406	526
			0						
Projekty z ESIF (OP VVV apod.)	skutečnost								
	předpoklad		0						
Projekty mezinárodní spolupráce ve VaV	skutečnost								
	předpoklad		0						
VaV aktivity podpořené z rozpočtu krajů, měst a obcí	skutečnost								
	předpoklad		0						
Projekty kolaborativního výzkumu (výše neuvedené)	skutečnost								
	předpoklad								
Veřejné vzdělávání	skutečnost								
	předpoklad		0						
Veřejné šíření výsledků výzkumu	skutečnost								
	předpoklad		0						
Další výše neuvedené nehospodářské aktivity VaV	skutečnost	Dotace ICOM (oblast 6) Sponzorský dar – výzkum v Kamerunu (oblast 5)					24,5		
	předpoklad		0				100		
Transfer znalostí	skutečnost								
	předpoklad		0						

B. Vedlejší hospodářské činnosti VO								
Smluvní výzkum	skutečnost							
	předpoklad		0					
Poskytování výzkumných služeb	skutečnost	Realizace záchranných archeologických výzkumů na základě smlouvy s AÚ AVČR (oblast 6)	926	448	690	316	330	
	předpoklad		0					
Pronájem výzkumného vybavení či laboratoří	skutečnost							
	předpoklad		0					
C. Hospodářské činnosti ve VaV, kde VO vystupuje jako podnik								
Projekty programů jiných poskytovatelů (např. OP PIK)	skutečnost							
	předpoklad		0					
Komerční aktivity na kapacitách VaV (např. malosériová výroba)	skutečnost							
	předpoklad		0					
Vzdělávání prováděné jako HC	skutečnost							
	předpoklad		0					
CELKEM	předpoklad							
	CELKEM		1145	1160	2300	2250	2090,5	1074

2.3 Využití IP DKRVO k rozvoji organizace

Ad Tab. II. 3. 2: Specifikace výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku IP DKRVO na léta 2019–2023 (tis. Kč)

Pořízení dlouhodobého majetku:

V roce 2021 byl v MZM pořízen následující dlouhodobý majetek:

č.	Věcná specifikace investice (dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku)	rok	výdaje celkem (tis Kč)	výdaje z IP DKRVO (tis. Kč)
1.	Detektor kovů	2021	66,4	66,4
2.	Stereoskopický mikroskop se zobrazovacím zařízením	2021	60	60
3.	Tiskařský stroj	2021	1813,4	500
	Celkem	2021	1939,8	626,4

- stereoskopický mikroskop, který bude prioritně používán pro základní výzkum plánovaný v oblasti č. 6
- původně plánovaný detektor kovů byl po domluvě s odborem VaV na MKČR nahrazen nákupem dronu. Zdůvodnění je následující:
 - o v MZM byly detektory kovů už pořízeny v předchozích letech, jejich opětovný nákup by byl neúčelný a neekonomický;
 - o využití dronů je dominující metodou tzv. dálkového (nedestruktivního) průzkumu v archeologii a ve studiu historické krajiny. Pomocí dronu lze sledovat zviditelněné pozůstatky minulých lidských aktivit (nemovitých

památek) v širších prostorových souvislostech, které z pouhého pozorování ze země není možné. Metodicky se uplatňují především tzv. prostorové (vegetační) příznaky, půdní příznaky, stínové příznaky, sněžné a mrazové příznaky atd., které jsou zachytitelné kamerou umístěnou na nízko letícím dronu;

- o snímkování z dronu bude využito ke zpracování plánovaných publikačních výstupů jedinečně dochované rituální krajiny a pravěké těžby rohovce v oblasti Krumlovského lesa. Mapování pomocí fotogrametrie bude využito k vytvoření ortofotomap případně i 3D modelů zkoumaných struktur. Výstupy a výzkum umožněné použitím dronu budou zpracovávány minimálně v 1×B (2022) a 3×J (2022–2023);
 - o koupě dronu je prioritně navázána na aktuální cíle DKRVO. Konkrétně na oblast 6: Člověk a jeho kultura v prostoru a čase; dílčí cíl 1: Zpracovat vybrané aspekty vývoje člověka a jeho kultury na Moravě od paleolitu do raného novověku v kontextu změn přírodního prostředí, kontrolovatelný cíl: 3. Evidence a vyhodnocení nových poznatků o vývoji osídlení jižní Moravy v neolitu a eneolitu; kontrolovatelný cíl 4: Definování struktury osídlení a společnosti období metaliky na Moravě s přihlédnutím ke středoevropskému kontextu;
 - o přestože bude dron primárně využitý pro splnění cílů v oblasti číslo 6, počítáme i s tím, že dron bude využit i v rámci dalších cílů, ať už v rámci oblasti 5: Biodiverzita rostlin, hub a živočichů, nebo v oblasti 4: Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů.
- Z roku 2020 byly převedeny investice na nákup tiskařského stroje ve výši 500 tis. Kč. Na základě výběrového řízení byl pořízen digitální tiskařský stroj XEROX Versant 4100 v celkové hodnotě 1 813 402,80,-Kč včetně DPH. Zbývající náklady na pořízení tiskařského stroje byly uhrazeny z rozpočtu MZM. Tato investice se projeví i v ediční činnosti MZM a v nákladech na vydávání periodik a některých publikací – stroj zlevní provozní a výrobní náklady na ediční činnost.

V rámci investic bylo v roce 2021 nedočerpáno 13559,55. Tuto nevyčerpanou částku použijeme na nákup automobilu, který je plánován jako hlavní investice v rámci IP DKRVO v roce 2022.

Ad III.1.C Složení týmů zajišťujícího oblast

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.	Garant oblasti	0
Dle koncepce	2.	PhDr. Zdeněk Fišer	historik období po roce 1848	0
Změna 2021	3.	Mgr. Hana Krutílková	historička dějin přelomu 19.–20. stol. (od r. 2021 RD)	0
Dle koncepce	4.	PhDr. Jan Břečka	historik	0
Dle koncepce	5.	Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D	peněžní historička, numismatička	0
Změna 2021	6.	Mgr. Dagmar Kašparová	peněžní historička, numismatička (od r. 2021 RD)	0
Dle koncepce	7.	PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D.	historik	0
Dle koncepce	8.	Mgr. Pavlína Pončíková	historička	0
Dle koncepce	9.	Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.	historik	0

Změna 2021	10.	Mgr. Marek Junek, Ph.D.	historik (od r. 2021)	0
Změna 2021	11.	Mgr. Martina Kvardová, Ph.D.	numismatička (od r. 2021)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast - OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	12.	OON	6× dokumentátor	3,0
Dle koncepce	13.	OON	5× Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	2,5

Změna 2021:

- Mgr. Hana Krutílková (RD od r. 2021).
- Mgr. Dagmar Kašparová (RD od r. 2021).
- Mgr. Marek Junek, Ph.D. – prosíme o doplnění nového řešitele do složení týmu zajišťující oblast č. 1.
- Mgr. Martina Kvardová, Ph.D. – prosíme o doplnění nové řešitelky do složení týmu zajišťující oblast č. 1.

2. Etnologie

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	PhDr. Jana Poláková, Ph.D.	Garant oblasti	0
Dle koncepce	2.	PhDr. Helena Beránková	etnografka, historická fotografie, grafika	0
Dle koncepce	3.	PhDr. Hana Dvořáková	etnografka, lid. religiozita, design a tradice	0
Dle koncepce	4.	PhDr. Alena Kalinová	etnografka, keramika, lidové výtvarné umění	0
Dle koncepce	5.	PhDr. Jarmila Pechová	etnografka, řemeslo, zemědělství, výroba	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Gabriela Rožková	etnografka, textil (nyní MD)	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Markéta Tobolová Podešvová	etnografka, textil, historická fotografie (od 5/2020 MD pokračuje RD)	0
Změna 2021	8.	Mgr. Šárka Prokešová	etnografka, textil (od 1/2021)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	9.	OON	3× dokumentátor	1,0
Dle koncepce	10.	OON	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,5

Změna 2021:

- Mgr. Šárka Prokešová – prosíme o doplnění řešitelky do složení týmu zajišťující oblast č. 2.

3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	Doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D.	Garant oblasti	0
Dle koncepce	2.	Mgr. Michaela Ratolísková	hudební historik, 17.–18. století (od 9/2020 RD)	0
Dle koncepce	3.	Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D.	hudební historik, 19.–20. století	0
Dle koncepce	4.	PhDr. Jaroslav Blecha	divadelní historik, loutkové divadlo	0
Dle koncepce	5.	Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.	divadelní historik, činoherní divadlo 19. 20. století	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.	divadelní historik, italská divadelní kultura	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Hana Kraflová	literární historik	0
Dle koncepce	8.	Ing. arch. Tomáš Prokůpek	kurátor, kultura komiksu	0
Dle koncepce	9.	PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D.	literární historik	0
Dle koncepce	10.	Mgr. Demeter Malaták, M.A.	literární historik	0
Dle koncepce	11.	Mgr. Petra Pichlová	literární historik, neoficiální literatura v totalitní společnosti	0
Dle koncepce	12.	PhDr. Zdeněk Drahoš	literární historik	0
Dle koncepce	13.	PhDr. František Malý	hudební historik (od r. 2020)	0
Změna 2021	14.	Mgr. Miroslav Lukeš	hudební historik (od r. 2021)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	15.	OON	4× dokumentátor	2,0
Dle koncepce	16.	OON	2× Zpracování a digitalizace materiálů získaných výzkumem	1,0
Dle koncepce	17.	OON	4× dokumentátor	2,0

Změna 2021:

– **Mgr. Miroslav Lukeš** – prosíme o doplnění nového řešitele do složení týmu zajišťující oblast č. 3 od r. 2021.

4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	Dr. Vladimír Hrazdil	Mineralog, Garant oblasti	0
Dle koncepce	2.	RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D.	geolog	0
Dle koncepce	3.	Mgr. Jakub Březina	paleontolog (osteologie, taxonomie, tafonomie)	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Gabriela Calábková	paleontolog (tafonomie, taxonomie)	0
Změna 2021	5.	Karel Diviš	preparátor	0
Změna 2021	6.	Olga Zouharová	technik	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Jiří Toman	mineralog	0
Dle koncepce	8.	RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D.	mineralog, petrolog	0
Dle koncepce	9.	Mgr. Eva Víšková, Ph.D.	mineralog	0
Dle koncepce	10.	Mgr. Pavla Hršelová, Ph.D.	mineralog, petrolog	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	11.	Mgr. Pavla Hršelová, Ph.D.	Zpracování mineralogicko-petrografických sbírek	0,5
Dle koncepce	12.	OON	Dokumentace materiálu (od roku 2020)	2,0
Dle koncepce	13.	OON	Překlady	2,0

Změna 2021:

- **Karel Diviš** – prosíme o odstranění z týmu zajišťující oblast č. 4, řešitel již nepracuje na cílech VO.
- **Olga Zouharová** – prosíme o odstranění z týmu zajišťující oblast č. 4, řešitelka již nepracuje na cílech VO.

5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	RNDr. Vladimír Antonín, CSc.	Garant oblasti	0
Změna 2021	2.	RNDr. Karel Sutory, CSc.	cévnaté rostliny (ukončení pracovního poměru k 30. 10. 2021)	0
Dle koncepce	3.	RNDr. Svatava Kubešová	mechorosty	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Hana Ševčíková	mykologie makromycetů	0
Dle koncepce	5.	RNDr. Ivan Novotný	mechorosty	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Alena Měřínská	preparátor-konzervátor	0
Dle koncepce	7.	RNDr. Miroslav Šebela, CSc.	zoologie obratlovců	0
Dle koncepce	8.	Mgr. Martin Černý, Ph.D.	zoologie obratlovců	0
Dle koncepce	9.	Ing. Jiří Kolibáč, CSc.	entomologie; Coleoptera	0
Dle koncepce	10.	RNDr. Petr Baňar, Ph.D.	entomologie; Coleoptera a Hemiptera: Heteroptera	0
Dle koncepce	11.	Mgr. Igor Malenovský, Ph.D.	entomologie; Hemiptera: Homoptera	0
Dle koncepce	12.	Mgr. Jiří Procházka, Ph.D.	entomologie; epigeická a saproxylická fauna	0
Změna 2021	13.	Mgr. Jana Nerudová, Ph.D.	entomologie; Diptera (návrat z RD 9/2021)	0
Změna 2021	14.	Mgr. Vojtěch Taraška	cévnaté rostliny (od 11/2021)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	15.	DPČ	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem se specializací na mykologické vzorky.	0,5
Dle koncepce	16.	DPČ	Dokumentátor	0,5
Dle koncepce	17.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15
Dle koncepce	18.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15
Dle koncepce	19.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15

Dle koncepce	20.	OON: dokumentátor	Zpracování a digitalizace sběrů získaných výzkumem	0,15
Dle koncepce	21.	OON: taxonom	Determinace kritických skupin rostlin, mechorostů a hub	0,15
Dle koncepce	22.	OON: taxonom	Determinace kritických skupin rostlin, mechorostů a hub	0,15
Dle koncepce	23.	OON	jazykové korektury angličtiny.	0,15
Dle koncepce	24.	OON	technické práce	0,15
Dle koncepce	25.	OON: preparátor	třídění sběrů a preparace hmyzu	0,5
Dle koncepce	26.	OON: preparátor	třídění sběrů a preparace hmyzu	0,5
Dle koncepce	27.	OON: dokumentátor	digitalizace archivu hmyzu	0,3
Dle koncepce	28.	OON: taxonom entomolog	determinace sběrů hmyzu	0,3
Dle koncepce	29.	OON: taxonom entomolog	determinace sběrů hmyzu	0,3

Změna 2021:

- RNDr. Karel Sutorý, CSc. – ukončení pracovního poměru k 30. 10. 2021, prosíme o odstranění řešitele z týmu zajišťující oblast č. 5.
- Mgr. Jana Nerudová, Ph.D. – návrat z RD 9/2021
- Mgr. Vojtěch Taraška – prosíme o doplnění nového řešitele do složení týmu zajišťující oblast č. 5 od 11/2021.

6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
Dle koncepce	1.	doc. Petr Neruda, Ph.D.	Garant oblasti: archeolog, paleolitu	0
Dle koncepce	2.	doc. PhDr. Martin Oliva, DrSc.	archeolog, pravěké dolování, paleolit a dějiny bádání	0
Dle koncepce	3.	RNDr. Zdeněk Tvrdý	antropolog, lidské kosterní pozůstatky z pravěkých a středověkých lokalit	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Martina Roblíčková, Ph.D.	paleontolog – osteologické soubory z archeologických lokalit i přírodních biocenóz	0
Dle koncepce	5.	RNDr. Martina Fojtová, Ph.D.	antropolog, lidské kosterní pozůstatky ze středověkých lokalit	0
Změna 2021	6.	PhDr. Alena Humpolová	archeolog, neolit a eneolit (ukončení pracovního poměru k 31. 12. 2020)	0

Dle koncepce	7.	PhDr. Jana Čižmářová	archeolog, doba laténská a římská	0
Dle koncepce	9.	PhDr. Zdeňka Měchurová, CSc.	archeolog, středověku a raný novověk	0
Dle koncepce	10.	PhDr. Milan Salaš, DrSc.	archeolog, doba bronzová a halštatská	0
Dle koncepce	11.	doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc.	archeolog, raný středověk	0
Změna 2021	12.	Mgr. Lucie Valášková	archeolog, raný středověk (návrat z RD r. 2021)	0
Dle koncepce	13.	Bc. Jakub Langr	archeolog, raný středověk	0
Dle koncepce	14.	Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.	archeolog, historie archeologie	0
Dle koncepce	15.	doc. Zdeňka Nerudová, Ph.D.	archeolog, paleolit	0
Dle koncepce	16.	RNDr. Mgr. Martina Galetová, Ph.D.	kulturní antropolog, pravěké umění	0
Dle koncepce	17.	Mgr. Eva Vaničková	antropolog, antropologická rekonstrukce	0
Dle koncepce	18.	Mgr. Alžběta Čerevková	archeolog, neolit, eneolit, ZAV (od r. 2020)	0
Změna 2021	19.	Mgr. Kateřina Bergerová	archeolog, středověk a raný novověk (MD od 9/2021)	0
Dle koncepce	20.	Mgr. Hana Čižmářová, Ph.D.	archeolog, latén, doba římská, stěhování národů a antika (od r. 2020)	0
C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	21.	2020 OON	revize starých fondů, digitalizace dokumentů a fotopráce (2 Anthropos)	2
Dle koncepce	22.	2020 OON	kreslička-dokumentátor	1,55
Dle koncepce	23.	2020 OON	technik ZAV	1
Dle koncepce	24.	2020 OON	brigádník na výzkumu	1
Dle koncepce	25.	2020 OON	archeolog středověk a raný novověk	0,5
Dle koncepce	26.	2020 OON	odborné analýzy	0,4

Změna 2021:

- **PhDr. Alena Humpolová** – prosíme o odstranění z týmu zajišťující oblast č. 6 vzhledem k ukončení pracovního poměru. Ukončení pracovního poměru k 31. 12. 2020.
- **Mgr. Lucie Valášková** – návrat z RD r. 2021.
- **Mgr. Kateřina Bergerová** – nástup na MD od 9/2021.

Ad C. Složení týmu zajišťujícího práce pro celou VO

C. Složení týmu zajišťujícího práce pro celou VO				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek
Dle koncepce	1.	Mgr. Katarína Bednáriková	personalistka	0
Změna 2021	2.	Jana Mocanu	administrátorka VO (MD od 6/2021)	0
Dle koncepce	3.	Jana Krajňáková	účetní	0
Změna 2021	4.	Veronika Exlová	administrátorka VO (od 7/2021)	0
Změna 2021	5.	Ing. Zdeněk Česal	ekonom (od 7/2021)	0
Změna 2021	6.	Ing. Monika Svobodová	ekonomka (ukončení pracovního poměru 6/2021)	0

Změna 2021:

- **Jana Mocanu** – nástup na MD od 6/2021.
- **Veronika Exlová** – prosíme o doplnění do týmu zajišťující práce pro celou VO od 7/2021.
- **Ing. Zdeněk Česal** – prosíme o doplnění do týmu zajišťující práce pro celou VO od 7/2021.
- **Ing. Monika Svobodová** – prosíme o odstranění z týmu zajišťující práce pro celou VO vzhledem k ukončení pracovního poměru 6/2021.

3. Plnění cílů koncepce v roce 2021 a dosažené výsledky

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2021

Recenzovaná periodika

Cíle roku 2021 (plánovaná příprava, editace, tisk):

V roce 2021 byla vydána následující periodika:

- Acta Musei Moraviae – sci. soc. 106 / 1, 2, splněno
- Acta Musei Moraviae – sci. biol. 106 / 1, 2, splněno
- Acta Musei Moraviae – sci. geol. 106 / 1, 2, splněno
- Folia ethnographica 55 / 1, 2, splněno
- Folia numismatica 35 / 1–2, splněno
- Folia Mendeliana 57 / 1–2, splněno
- Anthropologie 59 / 1–3, splněno

Oblasti výzkumu VO

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti
2. Etnologie
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů

5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů
6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti

1. Výzkum regionálních aspektů kulturní identity v kontextu střední Evropy s přihlédnutím k dějinám Moravy v 19. a 20. století

V rámci kontrolovatelného cíle 1.1. *Zdokumentovat přínos moravských komunálních elit k celospolečenskému rozvoji v 19. a 20. století*: bylo v návaznosti na modernizační proces společnosti po r. 1848 v příspěvcích pro kolektivní monografie (Zašová, Veselá) mj. sledováno formování a působení komunálních elit, tj. představenstva obcí a obecních výborů. Studie ukázaly, z jakého prostředí jejich členové pocházeli a jakou sociální, hospodářskou a kulturní politiku v tom onom místě uplatňovaly, přičemž většinou zastávaly konzervativní postoje, někdy vedoucí (Veselá) až k společenské nehybnosti. Úloha elit byla často silně ovlivněna politikou z vyšších míst (zejména na zemské

úrovni), kteří v těchto obcích nacházeli vhodná a podporující zázemí pro své myšlenky a představy. Nemalou úlohu v tomto myšlenkovém procesu sehrávalo katolické náboženství, přispívající k jisté strnulosti daných prostředí, jak ukázaly publikované výstupy. V takto uzavřeného prostředí pak jen obtížně vznikaly podmínky pro formování zárodků a prvních organizací politických stran, k němuž docházelo teprve krátce před 1. světovou válkou. (Z. Fišer)

Řešitelka Hana Krutílková se v roce 2021 zaměřila na závěrečnou systematizaci dlouhodobějšího výzkumného záměru na téma ženy v politických stranách na Moravě před rokem 1914. Z výzkumu vzešly dva recenzované články s názvem *The International Women's Day and its role in the consolidation of the female socialist worker's movement in Moravia before 1914 a Ženy v sociálně-demokratických strukturách v Brně v 80. a první polovině 90. let 19. století*. Dále se stala spoluautorkou odborného online workshopu s názvem *Dějiny žen a genderová historie v teorii a praxi archivů v České republice*, pořádaného ve spolupráci s Národním muzeem. Z oblasti výzkumu dějin měst a obcí na Moravě po roce 1848 byla vypracována studie *Moravskokrumlovská místa paměti od konce 19. století do současnosti (2. část – topografie)*. Neuplatněny zůstávají kapitoly k dějinám obce Miroslav: 1848–1914; 1914–1918; 1918–1938 (1. 1.) – původně nahlášený na rok 2020, ještě v témže roce vypracovány a nasázeny, ale zadavatel (město Miroslav) přesunulo tisk publikace z finančních důvodů na rok 2022. (H. Krutílková)

V roce 2021 byl v odborném periodiku Brno v minulosti a dnes publikován příběh třetí oběti srpnového vpádu vojsk Varšavské smlouvy roku 1968 v Brně praporčíka Veřejné bezpečnosti Karla Chalupy, který byl připraven již v loňském roce. (J. Břečka)

V rámci kontrolovatelného cíle 2023/1.2. *Československé vztahy v 19. a 20. století* v roce 2021 proběhl plánovaný archivní výzkum a výzkum literatury pro přípravu plánovaných výstupů na roky 2022 a 2023. Původně naplánovaný výstup Jost o dějinách spolku Československá jednota v meziválečném období byl vydán jako kapitola v knize. (M. Junek)

2. Výzkum dějin peněz a medailérství na Moravě v evropském kontextu se zaměřením na období římské měny, středověku a raného novověku.

V rámci dílčího cíle byla v uvedeném období v důsledku pandemie covid-19 pozornost zaměřena

především na mincovní nálezy ze sbírek MZM. Pokračovaly práce na dokumentaci významného depotu ze Střelic z poloviny 13. století, který bude publikován v roce 2022 (plánovaný výsledek B). Ve spolupráci se Slovenským národním muzeem byla dokončena analýza depotu moravských mincí z 15. století z okolí Plaveckého hradu (Slovenská republika), který dokládá moravsko-uherské kontakty především v době husitských válek. Zpracování depotu bylo dokončeno a článek odeslán do redakce k publikování. Pozornost byla věnována nově objevenému depotu z období 15. století ze Zbraslavi u Brna a starším nálezům byzantských mincí na Moravě, které jsou uloženy ve sbírce MZM. Ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně byla zkoumána ryzost tzv. kiprovných mincí z období 1621–1623. (D. Grossmannová)

3. Analyzovat interpretace významu Mendelova osobnosti ve vztahu k historickému vývoji věd o životě s ohledem na regionální a globální situaci, zejména s ohledem na dvousté výročí jeho narození.

Ve sledovaném období se dařilo naplňovat odpovídající dílčí cíle, které měly za úkol především zpracovat a analyzovat dokumentační a obrazový materiál, zejména v návaznosti na minulá mendelovská výročí. Toto zpracování materiálu v rámci dílčího cíle poskytlo dostatek informací umožňující rekonstrukci některých jeho původních zdrojů, jak se to ukázalo např. v práci o pravděpodobném obsahu fotoalba ze starobrněnského kláštera, které bylo určeno pro jeho prezentační účely od P. Pončíkové: *Commemoration of Mendel – reconstruction of an album of photographs from the Old Brno monastery*. Další analýza dokumentace textové, která se vztahovala zejména k období před Mendelovým objevem a která byla důležitým východiskem studia jeho historického kontextu, bude uplatněna v publikované mezinárodní studii *How Political Repression Stifled the Nascent Foundations of Heredity Research before Mendel in Central European Sheep Breeding Societies*, které se zúčastnil J. Sekerák. V neposlední řadě byly dohledány a budou publikovány také málo známé nebo prakticky neznámé archivní obrazové materiály, které se vážou k podobě města Brna, a to právě v době Mendelova života. (J. Sekerák, P. Pončíková)

4. Dokončení základního výzkumu v oblasti problematiky dějin reformace na Moravě se zřetelem k publikačním aktivitám jednoty bratrské a k osobnosti Jana Amose Komenského.

Na základní výzkum naváže aplikovaný výzkum podle společenských potřeb uživatelů (=cílových skupin) prezentovaný formou nové dlouhodobé výstavy v Památníku Bible kralické v Kralicích nad Oslavou (pobočka MZM) a shrnutý ve dvou doprovodných publikacích k této výstavě, kritickému katalogu a průvodci.

Libreto nové dlouhodobé výstavy v Památníku Bible kralické prošlo oponenturou a korekturami v souvislosti s technickými zásahy v budově a rovněž s posunem plánovaného otevření nové expozice na rok 2023. Příprava plánovaných výstupů v rámci aplikovaného výzkumu probíhá průběžně v těsné součinnosti s autory prostorového řešení expozice.

Nad rámec plánovaných výzkumů uplatněny výsledky:

- 1 × výstava (J): *Tváří v tvář. Aristokratický portrét v baroku.*
- 1 × kapitola v monografii (C): Nad hlavami davu. Nejistá identita pomníkových velikánů, in: Eva Bendová – Vít Vlnas (eds.), *Já a oni. Jedinec a společnost v umění 19. století*, Plzeň 2021, s. 47–65.
- (V. Vlnas)

5. Dokončení výzkumu historie působení řádu joňanů v královském městě Brně

V roce 2021 probíhal výzkum v rámci dílčího cíle, jehož výstupem měla být odborná studie. Situace byla ale částečně zkomplikována ztíženým přístupem do archivu kvůli epidemii Covid 19. Archivní výzkum nemohl být proveden v potřebném rozsahu. Výzkum ovlivnila i skutečnost, že v nedávné době došlo k převodu archivního materiálu ze správy Archivu města Brna do správy státního Moravského zemského archivu v Brně (v rámci slučování církevních fondů). Jednotlivé archiválie tedy nyní mají nové signatury, jejichž kontrolu bylo nutné rovněž provést. Proto došlo ke zpoždění s přípravou rukopisu studie a tato bude uplatněna až v roce 2022.

6. Dokončení výzkumu proměn osídlení a správy pohraničního území mezi moravským maršalstvem a uherským královstvím na východní Moravě v 10.–14. století

V roce 2021 byl dokončen rukopis, který měl být původně v roce 2020 vydán jako kapitola v knize

Uherské Hradiště-Sady. 500 let křesťanství ve střední Evropě. II (hlavní autor L. Galuška). Při tvorbě rukopisu se ukázalo, že problematika je natolik široká, že musí dojít k předefinování konceptu a obsahu publikace. Proto byla vydána samostatná monografie.

2. Etnologie

1. Poznávat, zkoumat, předávat a prezentovat kulturu tradiční i moderní (středoevropské společnosti).

Plnění dílčího cíle spočívalo ve studiu, výzkumu, předávání a prezentování kultury tradiční i moderní středoevropské společnosti:

- fotodokumentace sbírky lidových fajánsů a studium archivních materiálů v MZM a muzeu ve Vyškově pro publikaci o sbírce lidových fajánsů v MZM (výstup 2022/2023)
- fotodokumentace části fondu zvykosloví a propojení s elektronickou evidencí
- srovnávací studium motivů modrotiskových forem v různých institucích – využito při přípravě katalogu
- shromažďování podkladů pro další studie o životě vyškovských Němců, korespondenční výzkum
- příprava rukopisu katalogu malovaného nábytku z vyškovského jazykového ostrůvku
- příprava rukopisu kapitoly v kolektivní monografii se zaměřením na sbírky kramářských tisků v muzeích v ČR
- katalogizace sbírky kramářských tisků MZM – výstupem bude plánovaná publikace (2023)
- mapování soukromých i veřejných sbírek v návaznosti na projevy lidové religiozity
- studium zahraničních sbírek za účelem zisku srovnávacího materiálu
- evidence a revize sbírkových fondů
- příprava stálé expozice po obsahové stránce
- zpřístupňování sbírkových fondů badatelům a zájemcům o studium
- prezentace sbírkových fondů a poznatků ze studia a bádání široké veřejnosti formou přednášek, workshopů, besed apod., četnost akcí byla v roce 2021 silně ovlivněna celosvětovou pandemií, která vedla k omezení provozu a činnosti instituce

3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)

Publikování v rámci VO

Jaroslav Blecha: České loutkářské umění, tradiční loutkové divadlo (Historie nejstaršího českého loutkářství ve sbírce Moravského zemského muzea). MZM Brno 2021, ISBN 978-80-7028-559-6. Bylo vydáno do konce roku 2021. Jedná se o výsledek, který měl být uplatněn v roce 2019.

Tomáš Prokúpek: Kulihrášek. Kompletní příhody a příběh jeho tvůrců, Akropolis, Praha 2021

Tomáš Prokúpek „K české stopě Wilhelma Busche“.
In: Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales, CVI, 2, 2021, s. 301–319. Bude vydáno do konce roku 2021.

Hana Kraflová: *Zápisníky Rudolfa Těsnohlídka*. In: Kontexty literární vědy X, s. 71–82. V Tribunu EU, vydání první, Brno 2021. ISBN 978-80-263-1658-9

Veronika Valentová: *Hry Carla Goldonih na brněnských scénách*, Acta Musei Moraviae, Sci. Soc., CVI, 1, s. 121–138), ISSN 0323-0570

Veronika Valentová: Kratší hry Jiřího Mahena. In: Mahen v množném čísle. Brno – v tisku.

Ondřej Pivoda: *Orchestr Brünner Philharmoniker v letech 1918–1939. Příspěvek k historii hudebního života brněnských Němců mezi dvěma světovými válkami*. In: Opus musicum, 4/ 2021

Jiří Zahrádka: „Pravdu, první věci pravdu, ne krásu.“ *Příběh Janáčkovy Její pastorkyně*. MZM Brno 2021, ISBN 978-80-7028-554-1

Andrea Jochmanová: České a Umělecké studio Vladimíra Gamzy. In: Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales, CVI, 2, 2021, s. 285–299.

1.1. Publikovat studii mapující hudební inventáře kůru kostela sv. Bartoloměje v Blížkovicích (mateřská dovolená, bude splněno v následujících letech)

1.2. Publikovat studii o komorní tvorbě Leoše Janáčka (oznámená změna na publikování knihy o Její pastorkyni Leoše Janáčka) – splněno částečně. Kniha byla vydána, studie je v tisku

1.3. Publikovat studii o hudební tvorbě Janáčkových žáků na brněnské odbočce mistrovské školy – publikována studie vztahující se k plánu 2020, téma bude publikováno v roce 2022

1.4. Publikovat studii a edici vztahující se k problematice moravské duchovní hudby 17.–19. století – nesplněno, studie bude vydána 2022

2.1. Publikovat studii o přední osobnosti brněnského divadla prof. Bořivoji Srbovi – vzhledem

k posunu vydání monografie na rok 2024 byla vydána studie s podobným tématem

2.2. Publikovat studii o loutkářské kočovné rodině Doležalů – nesplněno, studie bude vydána 2022

2.3. Publikovat studii o inscenacích Luigiho Pirandella na moravských scénách

Hry Carla Goldonih na brněnských scénách (ISSN 0323-0570, Acta Musei Moraviae, Sci. Soc., CVI, 1, s. 121–138), který nahradil původně plánovaný výstup o moravských inscenacích L. Pirandella. Důvodem změny byly komplikace s bádáním v mimobrněnských divadelních archivech z důvodu covidu.

3.1. Publikovat studii o vlivu německého tvůrce Wilhelma Busche na české kreslíře a scénáristy – splněno

3.2. Publikovat studii o významné žurnalistické osobnosti Rudolfa Těsnohlídkovi – splněno. Místo plánovaného výstupu 1×J byl publikován výstup 1×C.

3.3. Publikovat monografii o ilustrátorovi Artuši Scheinerovi – splněno

4.1. Publikovat studii o vybraných aspektech života a díla Jiřího Gruši se nepodařilo naplnit vzhledem k nouzovému provozu MZM na počátku roku a zejména vzhledem k následné rekonstrukci Domu Jiřího Gruši (duben–listopad 2021), kdy nebylo fyzicky možné pracovat s fondem Jiřího Gruši. Studie tedy bude realizována v roce 2022.

4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů

1. Minerogenetické procesy vybraných lokalit historického dolování v Českém masivu a přílehlých geologických jednotkách.

V rámci úkolu dílčího cíle 1. bylo pracováno v terénu a odebraný materiál, včetně vzorků studijních z podsbírek min.-pet. odd. MZM, byl připraven pro laboratorní zpracování v MZM a na spolupracujících výzkumných pracovištích. Preferovány byly, v souladu s cílem, zejména opuštěné lokality historického dolování rudních i nerudních surovin ve vymezené oblasti, s přihlédnutím na dokončující se publikaci o drahých kovech na ČMV. Materiál byl analyzován a částečně zpracován do několika publikací (supergenní minerály – Fe mineralizace z Českomoravské vrchoviny a nalezení a popsání nového minerálu pro mineralogický systém – došínait).

Průběžně se zpracovával hmotný i obrazový materiál na knižní publikaci o historickém dolování na ČMV a pro vědecké časopisy.

2. Studium terciérních obratlovců paratethydní oblasti se zvláštním zřetelem na území Moravy.

V rámci tohoto dílčího cíle byla v zahraniční spolupráci úspěšně opublikována fauna třetihorních savců z lokality Czujanova pískovna u Mikulova: BŘEZINA, J., ALBA, D. M., IVANOV, M., HANÁČEK, M., LUJÁN, A. H. (2021) A middle Miocene vertebrate assemblage from the Czech part of the Vienna Basin: Implications for the paleoenvironments of the Central Paratethys. – *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*, 575, 110473, DOI: <https://doi.org/10.1016/j.palaeo.2021.110473> a zároveň dokončena studie chobotnatce druhu *Zygolophodon borsoni* z lokality Kaltensundheim, jež byla odeslána do impaktovaného periodika *Palaeontologia Electronica*.

Během tohoto roku pokračoval terénní i rešeršní výzkum některých nalezišť neogenních obratlovců karpatské předhlubně a vídeňské pánve na Moravě. Dále bylo pokračováno ve studiu některých významných nálezů neogenních chobotnatců z území České republiky z depozitáře Národního muzea a MZM.

3. Tafonomické zpracování fosilního materiálu z vybraných lokalit např. Moravského krasu a Jakutska (mikrobiální alterace kostní tkáně).

V rámci tohoto cíle byl studován fosilní materiál z Jakutska a Moravského krasu z hlediska míry zachování kostní tkáně a stupně mikrobiálního napadení. Článek *Microbial degradation of the Pleistocene permafrost-sealed fossil mammal remains (materiál z Jakutska)* byl odeslán do impaktovaného časopisu *Quaternary Research* dne 29. 8. 2021. Článek je nyní podroben recenznímu řízení.

Fosilní materiál z Moravského krasu se ukázal nevyhovující pro plánovaný výzkum, kdy mikrobiální alterace nebyly na kosti pod elektronovým mikroskopem rozpoznány. Vzhledem k velké finanční nákladnosti dalších analýz nebylo žádoucí pokračovat ve výzkumu tohoto materiálu a pozornost byla soustředěna na nový cíl 5.

4. Studium zkamenělin z hlediska jejich historického významu

V rámci dílčího cíle pokračovala dokumentace kolekce šesti fosilních zubů z původních císařských

sbírek mineralogického kabinetu *Naturhistorisches muzea* ve Vídni. Jedná se o knoflíkovité zuby dvou odlišných systematických skupin druhohorního a třetihorního stáří, které nesou stopy broušení a leštění a byly původně pokládány za tzv. ropuší kameny nebo hadí oči. Jsou tak dokladem víry v kurativní moc těchto kamenů, zaznamenanou v písemných pramenech.

Analýza této kolekce bude zahrnuta do plánované publikace analogické kolekce z kabinetu kuriozit Strahovského kláštera. Téma bylo předneseno na semináři k uctění 100. výročí narození prof. Ing. Jaroslava Bauera s titulem: *Ropuší kameny a hadí oči* z kabinetu kuriozit strahovského kláštera premonstrátů v Praze.

Součástí dílčího cíle byla i identifikace fosilního zubu na prstenu ze sbírek MAK ve Vídni ve spolupráci s *Naturhistorisches museum* a identifikace zubu na relikviáři sv. Maura na zámku Bečov, který je datován do 13. století a je tak doposud nejstarším artefaktem použití této fosilie na uměleckém předmětu. Byly navázány kontakty s kolegy z *Musée des Arts anciens du Namurois – Trésor d'Oignies* a započala spolupráce ve vyhledávání analogického použití v tzv. mosánském umění s cílem zjistit, zda se jedná o použití ojedinělé nebo zda se tyto zuby používaly běžně spolu s dalšími drahokamy.

5. Studium permokarbonské biodiverzity z variscidní oblasti se zvláštním zřetelem na území Moravy.

V rámci tohoto cíle byly studovány fosilní stopy permských čtvernožců na území Boskovické brázdy. Dne 30. 3. 2021 byl odeslán článek o permských stopách do impaktovaného časopisu *Papers in Palaeontology*. Článek byl po recenzním řízení redakcí přijat a nyní probíhají finální korektury. Současně probíhá terénní výzkum a příprava nových publikací.

6. Výzkum minerálních asociací spojených s hydrotermálními procesy

V rámci úkolu dílčího cíle 6. bylo pracováno v terénu a odebraný materiál, včetně vzorků studijních z podsbírek min.-pet. odd. MZM, byl připraven pro laboratorní zpracování v MZM a na spolupracujících výzkumných pracovištích. Preferovány byly, v souladu s cílem, zejména lokality s projevy hydrotermálních procesů. Materiál byl analyzován a částečně zpracován do několika publikací (problematika produktů zvětrávání ultrabazických těles,

studium rozpouštění granátů z boskovické brázdy, studium izotopického složení karbonátových hornin). Byl dokončen vědecko popularizační článek v prestižním zahraničním časopise o geodách Moravského krasu. Pokračuje zpracovávání některých metamorfovaných a sedimentárních hornin v zájmové oblasti, které budou dokončeny v souladu s Koncepcí v nejbližších letech.

5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů

1. Monitoring přirozené sukcese mokřadních druhů obratlovců na nově revitalizované ploše mokřadu Betlém.

V sezóně r. 2021 byl výzkum na revitalizovaných plochách mokřadu Betlém soustředěn na místa, kde se rozmnožují druhy *Lacerta agilis* a *Emys orbicularis*. Bylo uskutečněno celkem 35 monitorovacích akcí, při nichž bylo zjištěno, že *L. agilis* využívá k rozmnožování celkem 5 lokalit. Na čtyřech z nich došlo k úspěšnému rozmnožení, jedna lokalita byla vlivem deštivého počasí pro rozmnožení nevhodná. Ze sledování kladoucích samic želvy bahenní vyplynulo, že k rozmnožování využívají jak původní plochy, tak kladly snůšky (3 případy) i do revitalizovaných ploch ve střední části lokality. Celkem bylo zaznamenáno 12 úspěšných pokusů o naklazení snůšky.

2. Ornitologický monitoring a další vertebratologická pozorování a dokumentace na území Tetčické (Omické) bažiny.

Během roku 2021 se uskutečnilo 11 odchytových kontrol. Získané výsledky (včetně roku 2021) jsou shrnuty v článku Jost „Výsledky kroužkování ptáků na území Tetčické bažiny během let 2018–2021“ zasláného do časopisu Zprávy MOS (ISSN: 1804-2244). Vzhledem k nenaplnění aktuálního čísla vyjde jako dvojčíslo 79/80 napřesrok ročník 2021/2022.

3. Mapování ptáků města Brna. (zpracování dat a publikace); projekt do roku 2022.

Vytyčené cíle byly splněny. Výsledky budou uplatněny dle plánu na další roky.

4. Studium sladkovodních ryb v povodí řeky Rio Curaray (Ekvádor) a jejich determinace při použití analýz jejich DNA.

K analýze DNA ryb odchycených v povodí Rio Curaray bylo zajištěno celkem 21 vzorků, které byly předány na zpracování (dr. J. Mendel, odd. genetiky

ÚBO AV ČR v Brně). Výsledky byly využity při sestavování odborné knihy *Za rybami Amazonie*. (vydává MZM).

5. Výzkum hnízdní biologie koroptve polní (*Perdix perdix*).

Dle plánu proběhla statistická analýza sebraných dat. Odeslán článek J do periodika *Crex* (ISSN: 1213-211X) „Příčiny zničení na zemi umístěných hnízd v zemědělské krajině: terénní experiment“. Předpokládané vydání článku v lednu 2022.

6. Systematika, fylogeneze, morfologie, biologie a biogeografie (a) brouků (Coleoptera), (b) polokřídilých (Hemiptera) a (c) dvoukřídilých (Diptera) s využitím recentního i fosilního záznamu.

6.1.a Taxonomické a morfologické studie Afrotropických drabčikovitých (Staphylinidae) – *Megarathrus*
Během roku byl vytríděn, fotografován a připraven k popisu materiál rodu *Megarathrus* (Staphylinidae: Proteininae) z vlastních sběrů z Malawi. Vzhledem ke složité mezinárodní situaci v souvislosti s pandemií SARS Covid-19 nebylo možné během roku navštívit dvě důležité sbírkové instituce pro srovnání typového materiálu studovaného rodu (Přírodovědná muzea v Ženevě a Tervuren) ani typový materiál půjčit. Publikování plánované práce s popisem 3 nových druhů musí být z tohoto důvodu odloženo, pokud nedojde ke zlepšení situace. Namísto výše zmíněného tématu byla věnována pozornost fauně balkánských brouků, výstupem jsou dvě publikované neplánované taxonomické práce (Hlaváč et al. 2021a, Hlaváč et al. 2021b).

6.1.a. J. Kolibac: *Studium morfologie zástupců Cleridae: Clerinae a započetí práce na revizi této podčeledi*. Průběžně plněno.

J. Kolibac: *Taxonomie a fylogeneze Coleoptera z mesozoických a cenozoických jantarů (barský jantar – Cleroidea)*.

Publikace 3× *Jimp*, vše Q1 (Palaeontology, Zoology): *Cretaceous Research, Journal of Zoological Systematics and Evolutionary Research, Historical Biology*
Kromě toho 1 článek v *Zootaxa* (Q3, Zoology), související s rozsáhlou studií o vyhynulé fauně Polynésie publikované 2020 online/2021 print (*Zoological Journal of Linnean Society*); viz Zpráva 2020.

Další článek o inkluzích v křídlovém jantaru submittován v září 2021 (*Insects*, Q1).

6.2.b. Taxonomické zpracování vybraných skupin drabčků (Staphylinidae) z Madagaskaru, s důrazem na podčeledi Paederinae a Aleocharinae.

Probíhají studie na vlastním, i zapůjčeném materiálu, v roce 2021 byl publikován první příspěvek s popisem dvou nových druhů *Astenus* (Janák & Baňar 2021)

PLÁNOVANÉ VÝSTUPY

6.1.a. Nové druhy rodu *Megarthus* (Staphylinidae: Proteininae) z Malawi

Viz výše, publikovány dva jiné články

6.2.b. Taxonomie *Oncylocotis* z Madagaskaru

Vzhledem ke složité mezinárodní situaci v souvislosti s pandemií SARS Covid-19 nebylo možné během roku navštívit dvě stěžejní instituce pro srovnání typového materiálu studovaného rodu (Přírodovědná muzea v Londýně a Paříži) ani typový materiál půjčit a práci dokončit. Práce musí být odložena kvůli Covid 19, místo plánované publikována práce o čínských Anthribidae: Trýzna & Baňar 2021

6.3.b. Vytvoření seznamu typového materiálu kříšů (čel. Dictyopharidae) ze sbírek MZM popsaných Leopoldem Melicharem.

V roce 2021 došlo ke katalogizaci typového materiálu kříšů čeledi Dictyopharidae popsaných Leopoldem Melicharem ve sbírkách MZM. Tento seznam bude v příštím roce doplněn o digitální fotografie typových jedinců a v ideálním případě i o typový materiál druhů Dictyopharidae popsaných stejným autorem ze sbírek dalších institucí (Naturhistorisches Museum Wien, Museum für Naturkunde Berlin, Magyar Természettudományi Múzeum Budapest) a připraven k publikaci formou článku v odborném časopise.

Cíl z roku 2019: 6.3.b. Taxonomické zpracování kříšů z ČR se zaměřením na druhy dosud neuváděné, ohrožené a invazní ze sbírek MZM a dalších institucí.

Během roku 2019 proběhlo vytrídění a determinace části dosud nezpracovaného materiálu ve sbírkách kříšů (Hemiptera: Auchenorrhyncha) entomologických oddělení MZM a Národního muzea v Praze se zaměřením na druhy z ČR dosud neuváděné, ohrožené a invazní, další materiál těchto druhů byl nově získán terénním sběrem (na jižní Moravě, v jižní části Českomoravské vrchoviny, na Žatecku a Chomutovsku). Všechny tyto činnosti pokračovaly i v letech 2020 a 2021, kdy byl nově získán materiál řady dalších dosud málo známých či na území ČR

poprvé zjištěných druhů kříšů (terénní sběry v roce 2020 proběhly zejména na jižní a střední Moravě a ve východních Čechách, v roce 2021 na jižní Moravě, v Národním parku Podyjí a CHKO Český les). Ve spolupráci s dalšími kolegy (Š. Zeman, PřF UK Praha; P. Špryňar, AOPK ČR; M. Asche, Museum für Naturkunde, Berlín) je od roku 2019 připravován rukopis odborného článku na toto téma. Vzhledem k nečekanému nárůstu dat ze tří posledních let došlo k posunutí dokončení rukopisu, který bude uplatněn pravděpodobně až v roce 2022. Některé zjištěné poznatky byly již použity pro publikaci kapitol v knize „Příroda ČR. Průvodce faunou“ (Kolibáč et al., Academia, Praha, 2019) a „Vzácné a ohrožené druhy bezobratlých Zlínského kraje“ (Trávníček et al., Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 2021).

Cíl z roku 2020: 6.3.b. Taxonomické zpracování kříšů čeledi voskovkovití (Flatidae) z expedice MZM na Sokotru.

Vzhledem k úzké spolupráci s dr. Vladimírem Gnezdilovem ze Zoologického ústavu Ruské akademie věd v Sankt Petěrsburgu navázané v roce 2019 došlo k úpravě tohoto plánovaného cíle – přednostně byli v roce 2020 z materiálu z expedice MZM na Sokotru místo voskovek (Flatidae) taxonomicky zpracováni kříši čeledi krasonožkovití (Calisceliidae). Materiál byl vytríděn, srovnán s blízkými příbuznými, dosud popsanými taxony z oblasti Afriky a Blízkého Východu, byly zhotoveny morfologické popisy a ilustrace. Rukopis odborného článku s popisem nového rodu se dvěma novými druhy pro vědu je v současné době těsně před dokončením a pravděpodobně bude uplatněn v roce 2022

Nad rámec stanovených dílčích cílů v roce 2021 pokračovala spolupráce se zahraničními kolegy (viz část 1e) na rukopisech odborných článků věnovaných taxonomii vybraných skupin kříšů (Cicadellidae, Tropiciduchidae) a mer (Liviidae) ve všech případech s pravděpodobným uplatněním v roce 2022, případně 2023 (I. Malenovský).

7. Ekologie a biogeografie epigeických a saproxylických bezobratlých.

V roce 2021 probíhal ve vybraných pralesovitých porostech ČR odchyt epigeických a saproxylických brouků. Data získaná z entomologických sběrů v předchozích letech byla využita při přípravě publikace Košulič et al. (2021): Intensive site preparation

for reforestation wastes multi-trophic biodiversity potential in commercial oak woodlands. (J. Procházka).

8. Taxonomické a fylogenetické studie makromycetů s důrazem na celosvětovou biodiverzitu makromycetů řádů *Agaricales* a *Cantharellales*. Práce budou založeny jak na vlastních sběrech z území České republiky i ze zahraničí, tak i na materiálu sbíraném spolupracujícími kolegy na celém světě. Součástí práce je rovněž revize dokladového materiálu uloženého v nejvýznamnějších světových herbáriích.

8.1. Vyřešit celosvětovou biodiverzitu vybraných taxonů sekce Ramealis rodu *Marasmiellus*. Realizovat taxonomické a ekologické studie makromycetů, zejména řádu *Agaricales* a dalších studovaných skupin včetně rodu *Pluteus*. Vyřešit systematiku, nomenklaturu a fytogeografii taxonů dalších studovaných skupin. 8.1a. Rod *Melanoleuca*, podrod *Urticocystis*: zpracování okruhu druhu *M. castaneofusca*

Navržené kontrolovatelné cíle byly splněny. Výsledky byly uplatněny v roce 2021 (podrobně viz souhrn).

9. Odborně zpracovat vzorky mechorostů, přitom se zaměřit na biogeografii, biodiverzitu a ekologii. Těžiště bude na území České republiky, méně materiálu bude ze zahraničí.

9.1. Odborně zpracovat bryofloristické vzorky získané především na území České republiky a dále odborně zpracovat druh *Buxbaumia aphylla*.

Navržené kontrolovatelné cíle byly splněny. Výsledky byly uplatněny v roce 2021 (podrobně viz souhrn).

10. Studium cévnatých rostlin orientované na taxonomii, fytogeografii a nomenklaturu.

10.1.a. Studium cévnatých rostlin s důrazem na čeledi *Boraginaceae* a *Scrophulariaceae*.

Navržené kontrolovatelné cíle byly splněny. Výsledky byly uplatněny v roce 2021 (podrobně viz souhrn).

10.2.b. Fytogeografie cévnatých rostlin Střední Evropy a Mediteránu.

Navržené kontrolovatelné cíle byly splněny. Výsledky byly uplatněny v roce 2021 (podrobně viz souhrn).

Dílčí cíle byly plněny dle kontrolovatelných cílů pro jednotlivé roky.

6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase

1. Zpracovat vybrané aspekty vývoje člověka a jeho kultury na Moravě od paleolitu do raného novověku v kontextu změn přírodního prostředí

Na rok 2021 byly naplánovány pro kontrolovatelný cíl 1.3 (Evidovat a vyhodnotit nové poznatky o vývoji osídlení jižní Moravy v neolitu a eneolitu) jedna odborná monografie a čtyři články v recenzovaných časopisech. Výstup typu B nebyl uplatněn z následujících důvodů:

Hlavní výstup, monografie o eneolitické lokalitě, byl odložen na rok 2022. Publikace bude představovat archeologické a bioarcheologické (antropologické) vyhodnocení unikátního pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů, které bylo vykopáno v několika etapách záchraného archeologického výzkumu prováděného archeology a antropologem MZM v letech 2017–2019, a které je svým rozsahem druhé největší na území ČR. Vedoucím výzkumu byl Zdeněk Hájek, který naplánoval publikaci tohoto rozsáhlého výzkumu již na rok 2021, záhy po ukončení terénních prací však onemocněl, nenavázal komunikaci v oblasti přípravy publikace a po téměř rok trvající absenci ukončil svůj pracovní poměr v MZM. Ačkoliv již během výzkumu a těsně po něm došlo k laboratornímu ošetření a dokumentaci většiny nálezů, samotné vyhodnocení pohřebiště bylo vázáno na Zdeňka Hájka. Po jeho odchodu z muzea převzala úkol archeologického zpracování pohřebiště Alžběta Čerevková, která začala s přípravou archeologické části publikace a zadala další dílčí přírodovědné analýzy, jako je radiokarbonové datování osmi koster (Ústav jaderné fyziky AVČR – Ivo Světlík), petroarcheologie (Ústav archeologie a muzeologie FF MU – Jaroslav Novotný), analýza kovových artefaktů (Ústav analytické chemie PřF UPOL – Lukáš Kučera), zooarcheologie (Ústav Anthropos MZM – Martina Roblíčková) a další externím laboratorním a odborníkům. Paralelně s archeologickým zhodnocením lokality probíhalo také antropologické a paleopatologické zhodnocení souboru lidských kosterních pozůstatků 75 jedinců z pohřebiště, kterého se ujal Zdeněk Tvrdý. Již v průběhu exkavace koster byly odebírány vzorky zubů pro analýzu aDNA, při kterém od začátku výzkumu spolupracujeme s Oddělením genetiky a molekulární biologie PřF MU (Kristýna Brzobohatá). V první fázi genetické analýzy byla analyzována mitochondriální DNA vybra-

ných jedinců, což nám umožňuje sledovat původ populace z Popůvek pomocí haplotypů a sledovat příbuznost mezi jedinci po mateřské linii. Pro analýzu stravy byly ve spolupráci s Antropologickým oddělením Národního muzea (Sylva Drtikolová-Kaupová) odebrány vzorky kostí pro analýzu izotopů C a N a byly vyhotoveny otisky zubů pro zhodnocení bukálních mikroabrazí (Ivana Jarošová). Z důvodu vypuknutí pandemie spojené s onemocněním covid-19 však docházelo k opakovanému přerušování činnosti laboratoří a dodání výsledků analýz se tak velmi zpozdilo, některé analýzy nejsou hotové dodnes.

Komplexní archeologicko-antropologické zpracování pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů z Popůvek se všemi dílčími analýzami a interpretací poznatků vyžaduje, vzhledem ke svému významu v kontextu Moravy i širšího území, nemálo úsilí a času, o který jsme přišli kvůli neplánovaným personálním změnám a pandemii covidu. Z toho důvodu bylo vydání publikace posunuto na rok 2022. Výsledky analýz, které nebudou dokončeny do vydání monografie, budou publikovány následně v rámci dílčích studií v odborných časopisech.

Ze 4 výstupů typu J byly uplatněny 3, jeden výstup nebyl uplatněn z důvodu covidových restrikcí byly významně omezeny možnosti práce s materiálem v depozitářích, a nebylo tak možné získat dostatečné podklady pro publikaci. Počítá se s vydáním v roce 2022.

Ostatní cíle pro rok 2021 (1B, 1×C, 17×J) se podařilo splnit až na dvě výjimky hlavně ve výstupech typu J. V prvním případě nebyl článek sestaven z důvodu dlouhodobé nemoci řešitelky. Ve druhém případě byl plánovaný výstup typu J změněn na typ C, neboť Springer Verlag umožnil publikovat výstup v zahraniční publikaci, cílené na dané téma v anglickém jazyce, což značně zvýší celkový impakt výstupu. Rukopis *Oliva Martin – Kostrhun Petr: National Socialist Archaeology in Bohemia, Moravia, and Slovakia*. In: *National-Socialist Archaeology in Europe and its Legacies*, Springer je v redakci po korekturách a plánované je vydání v roce 2022. Původní informace v době zaslání rukopisu byla, že kniha vyjde ještě letos. Tuto skutečnost nešlo ničím ovlivnit.

Plánovaný výstup typu C byl splněn.

Nesplněný zůstal výstup typu B, vázaný na kontrolovatelný cíl 1.6. Kniha o venuši je zatím ve stavu rukopisu. Tvorbu rukopisu a datum vydání ovlivňují

výrazně dva faktory. Odborná kniha má být doprovodnou publikací k chystané výstavě o špercích v období paleolitu. Výstava je plánována na rok 2022 a vydání knihy je tedy nutné směřovat k tomuto termínu. Na rok 2022 byla výstava přesunuta hlavně z důvodu covidové situace v období 2019/2020 a návaznosti na mezinárodní kongres ICOM. Restrikce spojené s covidem pak ovlivnily i samotnou tvorbu knihy, protože nebylo možné studovat originální předměty v zavřených institucích a nebylo možné dokončit analýzy originálních předmětů. K pokračujícím pracím na této monografii lze předložit dílčí publikované články, které budou součástí monografie: Lázníčková-Galetová, M. (2019). „The symbolism of Breast-shaped beads from Dolní Věstonice I.“ *Quaternary International* 503 (B): 221–232; Lázníčková-Galetová, M. (2020). *Expression graphique sur les objets de parure en ivoire apparaissant en série au Gravettien morave en Dolní Věstonice I (République Tchèque)*. E. Man-Estier, M. Sepulveda, E. Robert, P. Paillet and N. Mélarde (eds): *Caractérisation, continuités et discontinuités des manifestations graphiques des sociétés préhistoriques*. Oxford, Archaeopress Publishing LTD: 33–45; Lázníčková-Galetová, M. (2021). „Gravettian ivory ornaments in Central Europe, Moravia (Czech Republic).“ *L'Anthropologie*: 102870.

Vedle plánovaných výstupů pro rok 2021 se podařilo uplatnit ještě 12 výstupů s dedikací na DKRVO: 2×B, 1×E_{krit}, 4×C a 5×J.

Za významné lze považovat to, že většina z výstupů typu J byla publikována v zahraničních periodikách v kategorii Jimp a Jsc.

Chybějící výstupy z let 2019–2020 až na 1×C a 2×J nebyly prozatím uplatněny. V případě výstupů typu C a J to je z důvodu zpoždění vydání na straně externích vydavatelů. Rukopisy jsou předloženy v redakcích a jsou přijaty k tisku, ale k vlastnímu vydání publikací nedošlo, což je věc, kterou nelze ze strany MZM ovlivnit.

Poněkud odlišná je situace s kontrolovatelným cílem pro rok 2020, kterým je výstup typu B *Galuska, L.: Uherské Hradiště-Sady. 500 let křesťanství ve střední Evropě. II. Archeologické vyhodnocení. Hroby z 9. Století až začátku 13. století*. Publikace nebyla vydána z několika důvodů. 1. Výsledky datací metodou uhlíku C14 zpochybnily archeologickou datací některých nálezově velmi významných hrobů důležitých pro chronologii Velké Moravy, takže bylo

nutno provést revizní analýzy C14 vzorků ve vícero evropských laboratořích, 2. vedení MZM v průběhu roku 2021 rozhodlo, že vzhledem k předpokládaným významným závěrům bude II. díl publikován v AJ, nikoliv v ČJ, jak bylo stanoveno dříve. V současnosti jsou laboratořemi dodávány závěrečné výsledky revizních analýz C14, ve stadiu překladu do AJ je první polovina knihy-II. dílu (cca 260 stran), která už byla odborně recenzována, hotoveny jsou k ní obrazové přílohy. Kompletně by měly podklady pro tisk celé knihy-II. dílu být dodány do poloviny roku 2022. **Hlavním důvodem odložení vlastního vydání knihy je snaha kvalitativně zvýšit vědeckou hodnotu publikace a její impakt v evropském kontextu.**

Změny oproti plánu:

Oproti původnímu plánu na rok 2021 byl změněn v jednom případě typ výstupu z J na C. Bylo to z toho důvodu, že Springer Verlag umožnil publikovat výstup v zahraniční publikaci, cílené na dané téma. Výstup Oliva Martin – Kostrhun Petr: National Socialist Archaeology in Bohemia, Moravia, and Slovakia. In: National-Socialist Archaeology in Europe and its Legacies, Springer bude tedy publikován v anglickém jazyce v zahraničí a zvýší se tím celkový impakt výstupu.

Dva výstupy ze tří plánovaných na rok 2022 (kontrolovatelný cíl 1.4) byly uplatněny už s vročením 2021. S vydáním se nečekalo až na rok 2022, aby nedošlo k případnému zdržení, a usnadní se tím i vydání plánované odborné publikace typu B.

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2021

Ad III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu VO

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
rok	2021
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	<p>1.1. Zdokumentovat přínos moravských komunálních elit k celospolečenskému rozvoji v 19. a 20. století.</p> <p>2.1. Analyzovat mincovní nálezy a zdokumentovat numismatický materiál (mince a medaile) ze sbírek MZM a NM a KHM včetně případně nově objevených depotů související se zkoumaným obdobím; zaměřit se na studium písemných pramenů.</p> <p>3.1. Analyzovat dokumentační a obrazový materiál v návaznosti na minulá mendelovská výročí. 1900–1965</p> <p>4.1. Připravit a zprovoznit novou dlouhodobou výstavu v Památníku Bible kralické.</p>
<i>plnění cíle</i>	<p>Všechny naplánované kontrolovatelné cíle byly průběžně plněny. Určitá omezení byla spojena s epidemií Covid 19, která komplikovala zahraniční výzkum (Slovensko), ale i výzkum v domácích archivech a knihovnách. Proto část výsledků byla odložena na rok 2022. Platí to zejména o plánované monografii (kontrolovatelný cíl 1.1.) a o plánované stálé expozici a kritickém katalogu k Památníku Bible kralické, jehož otevření bylo posunuto na rok 2023 (kontrolovatelný cíl 4.1).</p> <p>Celkem se v roce 2021 podařilo uplatnit 6xxJ.</p> <p>Tři výstupy 3xJ budou uplatněny v roce 2022.</p> <p>Změna oproti plánu:</p> <p>Plánovaný výstup 1xJ, který byl původně plánován jako výstup v recenzovaném časopise, byl odevzdán jako kapitola v knize na základě žádosti editorů kolektivní monografie, kteří si tento výstup přímo vyžádali. Proto bylo upuštěno od vydání studie, která by nepřinesla nové informace. (M. Junek)</p> <p>Výstup původně plánovaný jako 1xC (2020, kapitola v knize o lokalitě Uherské Hradiště – Sady) byl rozšířen a vydán jako 1xB. (J. Mitáček)</p>
<i>předpokládané výsledky</i>	2xB, 10xJ, 1xE _{krit}
<i>uplatněné výsledky plánované na r. 2021 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)</i>	6xJ, 1xC
<i>uplatněné výsledky plánované na r. 2019–2020 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a) – uvádí se vč. roku, na který byl výsledek plánován</i>	1xB (2020) 2xC (2020)

neuplatněné výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	2xB, 1xE _{krit} , 3xJ
<i>neuplatněné výsledky za roky 2019–2020 (musí odpovídat Příloze č. 1b)</i>	5xC (2020), 1xB (2019), 3xJ (2019)
<i>neplánované výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)</i>	1xJ, 5xC
III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
rok	2021
<i>oblast (č. a název)</i>	2. Etnologie
kontrolovatelný cíl/e	1.1. Odborně zpracovat výsledek výzkumu v oblasti dokumentace modrotiskové výroby ze sbírky Etnografického ústavu Moravského zemského muzea.
plnění cíle	<p>Všechny naplánované kontrolovatelné cíle byly průběžně plněny. Omezení spojená s pokračující pandemií způsobila odložení splnění části plánovaných výsledků na rok 2021. V průběhu roku byly vytvořeny podmínky pro splnění plánovaného publikačního výsledku B – Katalog stálé expozice kolektivu autorů, B – Soupisový katalog modrotiskových forem ze sbírky Etnografického ústavu MZM a J – Recenzovaný článek na téma vliv městské módy na oděv obyvatel brněnského venkova.</p> <p>Neuplatněné výsledky 2xB a 1xJ budou vydány do konce roku a přesunuty mezi uplatněné.</p> <p>Změna oproti plánu:</p> <p>Plánovaný publikační výsledek 1xJ se tematicky zaměřil na odívání a hygienu vyškovských Němců. Neuplatněný výsledek 1xJ bude vydán do konce roku a přesunut mezi uplatněné. Recenzovaný článek na téma spolková činnost a politická angažovanost vyškovských Němců bude uskutečněn v roce 2022.</p> <p>Vzhledem k technickým problémům při dokončování expozice plánovaný výstup E_{krit} (2020) je posunut na jaro 2022.</p>
předpokládané výsledky	1xB, 2xJ
uplatněné výsledky plánované na r. 2021 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	1xB, 1xJ
uplatněné výsledky plánované na r. 2019–2020 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a) – uvádí se vč. roku, na který byl výsledek plánován	1xB (2020), 2xJ (2020)

neuplatněné výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	1xJ
neuplatněné výsledky za roky 2019–2020 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	1xE _{krit} (2020), 1xJ (2020)
neplánované výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	3xC
III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
rok	2021
oblast (č. a název)	3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)
kontrolovatelný cíl/e	<p>1.1. Publikovat studii mapující hudební inventáře kůru kostela sv. Bartoloměje v Blížkovicích</p> <p>1.2. Publikovat studii o komorní tvorbě Leoše Janáčka</p> <p>1.3. Publikovat studii o hudební tvorbě Janáčkových žáků na brněnské odbočce mistrovské školy</p> <p>1.4. Publikovat studii a edici vztahující se k problematice moravské duchovní hudby 17.–19. století</p> <p>2.1. Publikovat studii o přední osobnosti brněnského divadla prof. Bořivoji Srbovi</p> <p>2.2. Publikovat studii o loutkářské kočovné rodině Doležalů</p> <p>2.3. Publikovat studii o inscenacích Luigiho Pirandella na moravských scénách</p> <p>3.1. Publikovat studii o vlivu německého tvůrce Wilhelma Busche na české kreslíře a scénáristy</p> <p>3.2. Publikovat studii o významné žurnalistické osobnosti Rudolfa Těsnohlídkovi</p> <p>3.3. Publikovat studii o ilustrátorovi Artuši Scheinerovi</p> <p>4.1. Publikovat studii o vybraných aspektech života a díla Jiřího Gruši</p>
plnění cíle	<p>Všechny kontrolovatelné cíle byly průběžně plněny s následujícími výsledky.</p> <p>V roce 2021 bylo v oblasti č. 3 naplánováno 11 dílčích cílů a 13 plánovaných výstupů, včetně tří monografií.</p> <p>Dvě z nich budou uplatněny v letošním roce, jedna (Anonymus: Pelhřimovská vánoční mše (Missa del Operetta bohemica de Nativitate) kvůli rozsahu notových sazeb bude vydána v roce 2022.</p> <p>Kvůli uzavření knihoven a archivů v rámci covidových opatření, nástupu na mateřskou dovolenou nejsou uplatněny následující výstupy: 7x1 a 1xC. Výstup 1xB se zdržel objevením nových rukopisů, které jsou důležité pro komparativní část kritické edice. Proto výstup bude uplatněn 2022. Z předchozích let se podařilo uplatnit výstupy 1xB a 1xJ (2019).</p> <p>Navíc je uplatněn výstup 1xJ plánovaný na rok 2022.</p> <p>Změna oproti plánu:</p> <p>Původně zamýšlený výstup 1xJ (Zápisníky Rudolfa Těsnohlídky) byl vydán jako 1xC.</p> <p>Původně plánovaná kapitola v knize o B. Srbovi nebude realizována. Kniha vyjde až v roce 2024. Proto byla nahrazena výstupem 1xJ (České a Umělecké studio Vladimíra Gamzy)</p>

předpokládané výsledky	3xB3xB, 1xC, 9xJ
uplatněné výsledky plánované na r. 2021 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	2xB, 1xC, 2xJ 1xJ(2022)
uplatněné výsledky plánované na r. 2019–2020 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a) – uvádí se vč. roku, na který byl výsledek plánován	1xB (2019), 1xJ (2019)
neuplatněné výsledky za rok 2021(musí odpovídat Příloze č. 1b)	7xJ, 1xB
neuplatněné výsledky za roky 2019–2020 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	1xJ (2019), 1xB (2019), 2xC (2019), 3xJ (2020)
neplánované výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	1xC
III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
rok	2021
oblast (č. a název)	4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů Variscid a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry pokryvných útvarů
kontrolovatelný cíl/e	1.1. Zpracovat výsledky mineralogicko-geologického výzkumu některých významných lokalit historického dolování drahých kovů ve Variscidách. 2.1. Analyzovat zástupce ptáka čeledi Procelarifomes z lokality Litenčice. 2.2. Studovat terciární obratlovce paratethydní oblasti se zvláštním zřetelem na území Moravy (Proboscidea). 2.3. Studovat bádenskou žraločí a rybí faunu Divišovy čtvrti (Brno sever). Studovat osteologický materiál z jeskyně Barová (Moravský kras) Studovat provenienci zubů fosilních ryb na historických artefaktech Zpracování permských fosilních stop z území Boskovické brázdy Studium přeměny minerálních asociací karbonských sedimentů 6.2. Studium vybraných nízkoteplotních hydrotermálních mineralizací
plnění cíle	Na rok 2021 bylo plánováno celkem 8 kontrolovatelných cílů, které byly průběžně plněny. Uplatněny v tomto roce jsou pouze tři cíle plánované rok 2021 – 1.1. (B) a 6.1. (J). Byly však uplatněny výsledky plánované v rámci jiných let (2020 – 2.2. Jimp, 2023 – 2.2. Jimp) a oproti plánu se podařilo uplatnit šest neplánovaných výsledků (3xJimp, 3xJsc). Řada výsledků nebyla v tomto roce uplatněna jednak z důvodu omezení spojených s opatřeními během pandemie Covid 19, kdy mnohá tuzemská i zahraniční laboratorní pracoviště a sbírkotvorné instituce pracovaly v omezeném režimu a nebyly tak získány všechny potřebné podklady a data pro publikaci (cíle: 2.1., 4.1., 6.2.) a jednak z důvodu stále probíhajícího recenzní řízení u tří předložených výsledků (cíle: 2.2. – Jimp, 3.1. – Jimp, 5.1 – Jimp). Chystané i předložené publikační výsledky budou uplatněny v roce 2022.

předpokládané výsledky	1xB1xB, 7xJ
uplatněné výsledky plánované na r. 2021 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	1xB, 2xJ 1xJ (2023)
uplatněné výsledky plánované na r. 2019–2020 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a) – uvádí se vč. roku, na který byl výsledek plánován	1xJ (2020)
neuplatněné výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	5xJ
neuplatněné výsledky za roky 2019–2020 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	
neplánované výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	6xJ
III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
rok	2021
oblast (č. a název)	5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů
kontrolovatelný cíl/e	<p>1.1. Provést pravidelný monitoring revitalizovaných ploch s důrazem na výskyt ohrožených druhů obojživelníků a plazů. Souhrnně zpracovat videodokumentace do přírodovědného dokumentu o průběhu osidlování nově vzniklých mokřadních biotopů zvláště chráněnými druhy obojživelníků a plazů.</p> <p>2.1. Provést osm odchyťových kontrol za hnízdní sezonu a zaznamenat stav sukcese na lokalitě. Porovnat výsledky s předchozími sezonami. Publikovat dosavadní výsledky v podobě článku.</p> <p>3.1. Vytvořit zbylé (druhové) texty.</p> <p>4.1. Dořešit otevřené taxonomické otázky u vybraných zástupců studovaných čeledí ryb v povodí Rio Curaray. Vložit data do international Barcode of Life Project (iBOL) a databáze GenBank.</p> <p>5.1. Statisticky vyhodnotit sebraná data a publikovat článek.</p> <p>6.1.a. Studium morfologie zástupců Cleridae: Clerinae a započítí práce na revizi této podčeledi.</p> <p>6.1.a. Taxonomie a fylogeneze Coleoptera z mesozoických a cenozoických jantarů (barmský jantar – Lophocateridae).</p> <p>6.1.a. Taxonomické a morfologické studie Afrotropických drabčíkovitých (Staphylinidae) – <i>Megarthus</i></p> <p>6.2.b. Taxonomické zpracování vybraných skupin drabčíků (Staphylinidae) z Madagaskaru, s důrazem na podčeledi Paederinae a Aleocharinae.</p> <p>6.3.b. Vytvoření seznamu typového materiálu kříšů (čel. Dictyopharidae) ze sbírek MZM popsaných Leopoldem Melicharem.</p> <p>7.1. Odchyt epigeických a saproxylických brouků do padacích a nárazových pastí v pralesních porostech ČR, determinace materiálu získaného v r. 2019.</p>

<p>kontrolovatelný cíl/e</p>	<p>8.1. Vyřešit celosvětovou biodiverzitu vybraných taxonů sekce Ramealis rodu Marasmiellus. Realizovat taxonomické a ekologické studie makromycetů, zejména řádu Agaricales a dalších studovaných skupin včetně rodu Pluteus. Vyřešit systematiku, nomenklaturu a fytogeografii taxonů dalších studovaných skupin.</p> <p>8.1a. Rod Melanoleuca, podrod Urticocystis: zpracování okruhu druhu M. castaneofusca</p> <p>9.1. Odborně zpracovat bryofloristické vzorky získané především na území České republiky a dále odborně zpracovat druh Buxbaumia aphylla.</p> <p>10.1.a. Studium cévnatých rostlin s důrazem na čeledi Boraginaceae a Scrophulariaceae.</p> <p>10.2.b. Fytogeografie cévnatých rostlin Střední Evropy a Mediteránu.</p>
<p>plnění cíle</p>	<p>Naplánované kontrolovatelné cíle byly průběžně plněny. Určitá omezení byla spojena s epidemií Covid 19, která komplikovala nejen výzkum v zahraničí jak v terénu, tak uzavřením vědeckých institucí, tak i výzkum ve sbírkách domácích institucí a v knihovnách. Proto část výsledků byla odložena na rok 2022 (viz níže).</p> <p>Neuplatněné výstupy 4xJ budou vydány do konce roku a přesunuty mezi uplatněné.</p> <p>Změna oproti plánu:</p> <p>Plánovaný výstup 1xJost (M. Černý), původně plánovaný jako výstup v recenzovaném časopise (Zprávy MOS) byl odevzdán do tisku, ale vyjde ve dvojčísle 79/80 (2021/2022) v roce 2022 z důvodu nenaplnění toho čísla články. Další článek Jost do časopisu Crex (M. Černý) byl přijat do tisku a vyjde v roce 2022. Při práci na výstupu z úkolu Taxonomické a morfologické studie Afrotropických drabčíkovitých (Staphylinidae) – <i>Megarthritis</i> (J. Kolibáč) nebylo možné vzhledem ke složité situaci v souvislosti s pandemií SARS Covid-19 během roku navštívit dvě důležité sbírkové instituce pro srovnání typového materiálu studovaného rodu (Přírodovědná muzea v Ženevě a Tervuren) ani typový materiál půjčit. Publikování plánované práce s popisem 3 nových druhů musí být z tohoto důvodu odloženo, pokud nedojde ke zlepšení situace. Náhradou výše zmíněného tématu byla věnována pozornost fauně balkánských brouků, výstupem jsou dvě publikované taxonomické práce (Hlaváč et al, 2021a, Hlaváč et al. 2021b).</p> <p>Výstup 1xB (2019 a 2021) – jedná se o tu stejnou publikaci, omylem byla naplánována dvakrát. Výstup plánovaný na 2019 bude z tabulky 1B vymazán.</p>
<p>předpokládané výsledky</p>	<p>1xB, 20xJ</p>
<p>uplatněné výsledky plánované na r. 2021 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)</p>	<p>1xB, 20xJ</p>
<p>uplatněné výsledky plánované na r. 2019–2020 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a) - uvádí se vč. roku, na který byl výsledek plánován</p>	<p>4xJ (2020)</p>

neuplatněné výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	
neuplatněné výsledky za roky 2019–2020 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	2xJ (2019), 1xB (2019), 4xJ (2020)
neplánované výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	10xJ
III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
rok	2021
oblast (č. a název)	6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čase
kontrolovatelný cíl/e	3. Evidovat a vyhodnotit nové poznatky o vývoji osídlení jižní Moravy v neolitu a eneolitu
plnění cíle	<p>Rok 2021 byl zaměřen na splnění kontrolovatelného cíle 1.3 “Evidovat a vyhodnotit nové poznatky o vývoji osídlení jižní Moravy v neolitu a eneolitu”. V plánu byla jedna odborná monografie a čtyři články v recenzovaných časopisech. Výstup typu B nebyl dosud uplatněn. Z důvodu zajištění dostatečné odborné úrovně publikace bylo vydání přesunuto na rok 2022. Ze 4 výstupů typu J byly uplatněny 3, jeden výstup nebyl uplatněn z důvodu covidových restrikcí (detailní zdůvodnění samostatně)</p> <p>Celkově nebyly uplatněny následující výsledky: 2xB (zdůvodnění viz tabulka 1B), 4xJ</p> <p>Změna oproti plánovaným výsledkům: 1xJ bude v příštím roce nahrazeno výstupem 1xC – autoři byli požádáni o zařazení příspěvku do publikace (National Socialist Archaeology in Bohemia, Moravia, and Slovakia)</p>
předpokládané výsledky	2xB, 21xJ, 1xC
uplatněné výsledky plánované na r. 2021 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	17xJ, 1xC 2xJ (2022)
uplatněné výsledky plánované na r. 2019–2020 uplatněné v r. 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a) – uvádí se vč. roku, na který byl výsledek plánován	1xJ (2020), 1xC (2020)
neuplatněné výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	2xB, 4xJ
neuplatněné výsledky za roky 2019–2020 (musí odpovídat Příloze č. 1b)	2xJ (2019), 1xB (2020), 4xJ (2020),
neplánované výsledky za rok 2021 (musí odpovídat Příloze č. 1a)	2xB, 1xEkrit, 5xJ, 4xC

Příloha č. 1. Dosažené výsledky typu B, C a D výzkumné aktivity MZM za rok 2021.

Název v původním jazyce	Druh	Rok uplatnění	Seznam tvůrců	ISBN / ISSN	Název nakladatele resp. objednatele	Místo vydání	Počet stran knihy	Počet stran výsledku
České loutkářské umění – tradiční loutkové divadlo (Historie nejstaršího českého loutkářství ve sbírce Moravského zemského muzea)	B	2021	Blecha, Jaroslav	978-80-7028-559-6	Moravské zemské muzeum	Brno		272
European Faience and Maiolica in the Collection of the Silesian Museum 1380–1850	B	2021	Kalinová, Alena	9788087789735	Slezské zemské muzeum	Opava		468
Historické dolování drahých kovů na Českomoravské vrchovině	B	2021	Houzar, Stanislav; Hrazdil, Vladimír; Hršelová, Pavla; Toman, Jiří	978-80-7028-551-0	Moravské zemské muzeum	Brno		477
Keltové, Brno a hvězdy	B	2021	Čižmářová, Jana	978-80-7028-561-9	Moravské zemské muzeum	Brno		112
Kulihrášek. Kompletní příběhy a příběh jeho tvůrců	B	2021	Prokůpek, Tomáš	978-80-7470-375-1	Akropolis	Praha		324
Lidová kultura na Moravě v zrcadle času	B	2021	Dvořáková, Hana; Beránková, Helena	978-80-7028-563-3	Moravské zemské muzeum	Brno		327
Metodika edukace soudobých dějin v muzeu	B	2021	Drobný, Tomáš	978-80-7028-546-6	Moravské zemské muzeum, Ústav pro studium totalitních režimů			79
Modrotiskové formy ve sbírkách Etnografického ústavu Moravského zemského muzea	B	2021	Pechová, Jarmila	978-80-7028-562-6	Moravské zemské muzeum	Brno		169
Pravdu, první věci pravdu, ne krásu. Příběh Janáčkovy Její pastorkyně	B	2021	Zahrádka, Jiří	978-80-7028-554-1	Moravské zemské muzeum	Brno		368
Tváří v tvář předkům. Laboratoř antropologické rekonstrukce	B	2021	Vaničková, Eva; Bílek, Ondřej	978-80-7028-549-7	Moravské zemské muzeum	Brno		224
UHERSKÉ HRADIŠTĚ-SADY. 500 let křesťanství ve střední Evropě. Sv. IV. Historické souvislosti 9.–13. století	B	2021	Vavřínek, Vladimír; Mitáček, Jiří	978-80-7028-564-0	Moravské zemské muzeum	Brno		115
Za rybami Amazonie	B	2021	Šebela, Miroslav; Prouza, Antonín	978-80-7028-560-2	MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM	BRNO		248

Jeskyně Kakimbon: příspěvek k dějinám bádání Ústavu Anthropos v západní Africe	C	2021	Nerudová, Zdeňka	978-80-7028-545-9	Moravské zemské muzeum	Brno	343	16
Alkohol v kramářských tiscích	C	2021	Poláková, Jana	978-80-87671-43-6	Slovácké muzeum v Uherském Hradišti	Uherské Hradiště	327	9
Anthropological Analysis of Skeletal Remains of People of the Lengyel Culture in Moravia	C	2021	Fojtová, Martina; Tvrdý, Zdeněk; Jarošová, Ivana	978-80-246-4514-8	Karolinum	Praha	400	19
Antropologická analýza lidských kosterních pozůstatků pohřební komponenty KNP v Modřicích	C	2021	Tvrdý, Zdeněk	978-80-86399-71-3	Ústav archeologické památkové péče Brno, v.v.i.	Brno	341	45
Bibliografie Karla Absolona	C	2021	Oliva, Martin	978-80-200-3167-9	Academia	Praha	431	26
Československá jednota v meziválečném období	C	2021	Junek, Marek	978-80-224-1891-1	Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied	Bratislava	624	19
Deconstructing the Middle/Upper Palaeolithic Transition in Moravia (Czech Republic)	C	2021	Neruda, Petr	978-3-88467-342-3	Römisch-Germanisches Zentralmuseum	Mainz	418	18
Expedice Jana Jelínka do Guinejské republiky v roce 1961	C	2021	Kostrhun, Petr	978-80-7028-545-9	Moravské zemské muzeum	Brno	344	53
Karel Absolon – doba poválečná a poslední roky života	C	2021	Kostrhun, Petr; Oliva, Martin; Zajíček, Petr	978-80-200-3167-9	Academia	Praha	432	16
Karel Absolon archeolog	C	2021	Oliva, Martin	978-80-200-3167-9	Academia	Praha	431	111
Karel Absolon manažer	C	2021	Kostrhun, Petr	978-80-200-3167-9	Academia	Praha	432	80
Kratší rané hry Jiřího Mahena	C	2021	Valentová, Veronika	978-80-7326-324-9	Albert	Boskovice	183	12
Mládí a studia	C	2021	Kostrhun, Petr	978-80-200-3167-9	Academia	Praha	432	28
Na Liptově	C	2021	Beránková, Helena	978-80-907872-5-4	Surbanz	Frydek-Místek	166	3
Nad hlavami davu. Nejistá identita pomníkových velikánů	C	2021	Vlnas, Vít	978-80-88027-43-0	Západočeská galerie v Plzni	Plzeň	80	20
Nové poznatky o osídlení kultury s lineární keramikou v Žádovicích (okr. Hodonín)	C	2021	Čerevková, Alžběta	978-80-89315-41-3	Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied	Nitra, Olomouc, Plzeň	280	22

Od revoluce k válce: Zašová v letech 1848– 1914	C	2021	Fišer, Zdeněk	978-80-907583-2-2	Obec Zašová	Zašová	670	53
Odraz pití alkoholu a kouření v keramické produkci	C	2021	Kalinová, Alena	9788087671436	Slovácké muzeum	Uherské Hradiště	327	16
Phylogeny of the genus Gymnopus s.l. (Basidiomycota) with an emphasis to European taxa	C	2021	Antonín, Vladimír	978-2-9539393-2-3	Confédération Européenne de Mycologie Méditerranéenne 60 Bd Risso, F-06300 Nice (France)	Nice	127	6
Podolí ve 13. až 16. století	C	2021	Mitáček, Jiří	978-80-87387-74-0	Obec Podolí	Podolí	247	19
Příběh Zašové	C	2021	Fišer, Zdeněk	978-80-907583-2-2	Obec Zašová	Zašová	670	17
Seasonality at Middle and Upper Palaeolithic sites based on the presence and wear of deciduous premolars from nursing mammoth calves	C	2021	Lázníčková- Galetová, Martina; Germonpré, Mietje; Bocherens, Hervé; Bessudnov, Alexander; Reynolds, Natasha; Sablin, Michail; Wising, Christoph	978-3-947251-33-9	Tübingen University Press	Tübingen	488	19
Veselá 1848–1914: Jen pomalu vpřed	C	2021	Fišer, Zdeněk	978-80-907583-3-9	Obec Zašová	Zašová	456	17
Veselá rediviva	C	2021	Fišer, Zdeněk	978-80-907583-3-9	Obec Zašová	Zašová	456	7
Všade samé kosti	C	2021	Struhár, Vítazoslav; Tvrдый, Zdeněk; Jarošová, Ivana; Zachar, Tomáš	978-80-973556-0-9	Archeológia SK s.r.o.	Ružomberok	463	21
Zápisníky Rudolfa Těsnohlídka	C	2021	Krafllová, Hana	978-80-263-1658-9	Tribun EU	Brno	194	12
Žarošice- cesta Boží milosti	C	2021	Dvořáková, Hana	978-80-87375-19-8	Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu Jihomoravského kraje	Kyjov	64	25
Moravská Hellas. Kulturní stereotypy a turistický průmysl	D	2021	Dvořáková, Hana	978-3-9504216-1-3	Verbund Oberösterreichischer Museen	Leonding		8
Moravskokrumlovská místa paměti od konce 19. století do současnosti (2. část – topografie)	D	2021	Krutílková, Hana	978-80-88145-38-7	Moravský zemský archiv v Brně - Státní okresní archiv Znojmo	Znojmo	198	19
Ropuší kameny a hadí oči z kabinetu kuriozit strahovského kláštera premonstrátů v Praze.	D	2021	Gregorová, Růžena	978-80-7592-099-7	Vysoká škola chemicko- technologická v Praze	Praha		2
Zlaté mince na Moravě za Lucemburků	D	2021	Grossmannová, Dagmar	978-80-210-9847-3	MUNI Press	Brno-Ostrava		25

Keltové, Brno a hvězdy	E	2021	Čižmářová, Jana
Czech Historical Avant-Garde in the European Context (Brno Theatralia Conference 2021)	M	2021	Jochmanová, Andrea
Jarní setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS, online	M	2021	Kubešová, Svatava
Principy laboratorního zpracování, konzervování a restaurování keramiky se zaměřením na vrcholně a pozdně středověkou keramiku	N	2021	Zemancová, Tereza
Bryologické potěšení (bryologický víkend) workshop	W	2021	Kubešová, Svatava
Dějiny žen a genderová historie v teorii a praxi archivů v České republice	W	2021	Krutílková, Hana
Podzimní setkání muzejních botaniků, 2021	W	2021	Kubešová, Svatava; Sutory, Karel

Příloha č. 2. Dosažené výsledky typu J výzkumné aktivity MZM za rok 2021.

Název v původním jazyce	Druh	Rok uplatnění	Seznam tvůrců	Název periodika / sborníku	ISBN / ISSN	e-ISSN	Svazek periodika	Číslo periodika v rámci uvedeného svazku	Počet stran výsledku	Strana od-do
The influence of redeposition on the anthracological records from the Moravian Karst caves (Czech Republic, Central Europe)	J	2021	Nerudová, Zdeňka; Novák, Jan	Analecta Archaeologica Ressoviensia	2084-4409		15	30. 12. 2020	13	31–43
„Rudice Geoden“ – ein Minerlogisches Phänomen des Mährischem Karstes in der Tschechischen Republik	J	2021	Hrazdil, Vladimír; Toman, Jiří; Hršelová, Pavla	Mineralien Welt	0939-6640		32	3	9	19–27
A collection for a future curator: Covid-19 and museum documentation at the Moravian museum in Brno.	J	2021	Dvořáková, Hana; Beránková, Helena	Národopisná revue	0862-8351		XXXI	5	4	60–63
A contribution to the taxonomy of Anthaxia (Cratomeres) (Coleoptera: Buprestidae: Anthaxiini) of East Africa	J	2021	Obořil, Martin; Baňar, Petr	Zootaxa	1175-5326	1175-5334	4969	2	10	367–376
A forgotten hybrid of <i>Verbascum olympicum</i> Boiss. × <i>V. thapsus</i> L. (Scrophulariaceae)	J	2021	Sutorý, Karel	Annalen des naturhistorischen Museums in Wien, Serie b	0255-0105		123	1	3	349–351
A middle Miocene vertebrate assemblage from the Czech part of the Vienna Basin: Implications for the paleoenvironments of the Central Paratethys	J	2021	Březina, Jakub; Alba, David M.; Ivanov, Martin; Hanáček, Martin; Luján, Ángel H.	Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology	0031-0182		575	August	17	110–473
A New Genus and Species of Lophocateridae from Mid-Cretaceous Amber of Myanmar (Coleoptera).	J	2021	Yu, Yali; Li, Yan-Da; Kolibáč, Jiří; Slipinski, Adam; Ren, Dong; Pang, Hong; Li, Zhi-Qiang	Insects	2075-4450		12	12	11	1–11
A preliminary report of <i>Gymnopus</i> sect. <i>Impudicae</i> (Omphalotaceae) from China	J	2021	Antonín, Vladimír; Li, Ji-Peng; Li, Yu; Li, Tai-Hui; Hosen, MD Iqbal; Song, Bin; Xie, Meng-Le; Feng, Zhan	Phytotaxa	1179-3155	1179-3163	497	3	14	263–276
Allocephalocorinae, a new subfamily of Enicocephalidae, based on <i>Allocephalocoris</i>										

zhengi gen. et sp. nov., in mid-Cretaceous amber from northern Myanmar (Insecta: Hemiptera)	J	2021	Luo, Jiuyang; Baňář, Petr; Xie, Qiang	Cretaceous Research	0195-6671	1095-998X	118	2021	9	1-9
<i>Amanita vladimirii</i> (Amanitaceae, Agaricales), a new European species in section <i>Vaginatae</i>	J	2021	Ševčíková, Hana; Hanss, Jean-Michel; Moreau, Pierre-Arthur	Phytotaxa	1179-3155	1179-3163	482	2	14	159-172
Amphibole and pyroxene as indicators of alkaline conditions in banded carbonatite-like marbles from Bližná, Český Krumlov Unit, Moldanubian Zone	J	2021	Radková, Pavlína; Novák, Milan; Cempírek, Jan; Houzar, Stanislav; Škoda, Radek	Journal of Geosciences	1802-6222	1803-1943	66	4	20	243-262
An exquisitely preserved tiny bark- gnawing beetle (Coleoptera: Trogossitidae) from mid- Cretaceous Burmese amber and the phylogeny of Trogossitidae.	J	2021	Li, Yan-Da; Tihelka, Erik; Leschen, Richard; Yu, Yali; Slipinski, Adam; Pang, Hong; Huang, Diying; Kolibáč, Jiří; Cai, Chenyang	Journal of Zoological Systematics and Evolutionary Research	0947-5745	1439-0469	59	8	12	1939-1950
Anatas s chloritem po titanitu z Naloučan u Náměště nad Oslavou	J	2021	Houzar, Stanislav Taron, Ulrike H.; Paijmans, Johanna L. A.; Barlow, Axel; Preick, Michaela; Iyengar, Arati; Dragusin, Virgil; Vasile, Stefan; Marciszak, Adrian; Roblíčková, Martina; Hofreiter, Michael	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	4	2	353-354
Ancient DNA from the Asiatic Wild Dog (<i>Cuon alpinus</i>) from Europe	J	2021	Hofreiter, Michael	Genes	2073-4425	2073-4425	12	2 (144)	19	1-19
Boron isotopic variations in tourmaline from metacarbonates and associated calc- silicate rocks from the Bohemian Massif: Constraints on boron recycling in the Variscan orogen	J	2021	Houzar, Stanislav; Cempírek, Jan; Krmíček, Lukáš; Novák, Milan; Trumbull, Robert B.	Geoscience Frontiers	1674-9871		12	1	12	219-230
Can We Identify any Fossile Directeur in the Epigravettian?	J	2021	Nerudová, Zdeňka	Študijné zvesti Archeologické ho ústavu SAV – Supplementum	0560-2793		2	prosinec 2021	12	163-174
<i>Carinicates merkli</i> gen. et sp. nov. from Thailand, with notes on identification of two lophocateride beetles used in recent molecular phylogenies										

(Cleroidea, Lophocateridae).	J	2021	Kolibáč, Jiří	Zootaxa	1175-5326	1175-5334	4985	4	11	482–492
Centrální mladopaleolitická stanice Míškovice I na východní Moravě	J	2021	Oliva, Martin	Acta Musei Moraviae, scientiae sociales	0323-0570		106	2	48	177–224
Co může vytvořit korozí	J	2021	Holeczy, Daniel; Hršelová, Pavla	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	3	283–285
Commemoration of Mendel – reconstruction of an album of photographs from the Old Brno monastery	J	2021	Pončíková, Pavlína	Folia Mendeliana	0085-0748		57	1–2	19	15–33
Cultural evolution and environmental change in Central Europe between 40 and 15 ka	J	2021	Nerudová, Zdeňka	Quaternary International	1040-6182	1873-4553	581–582	20 April 2021	16	225–240
České a umělecké studio Vladimíra Gamzy	J	2021	Jochmanová, Andrea	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	0323-0570		2021	2	15	285–299
Člověk a vlk ve starší době kamenné	J	2021	Lázníčková-Galetová, Martina	Vesmír	1214-4029		100	151	4	611–613
Desarmillaria caespitosa, a North American vicariant of <i>D. tabescens</i>	J	2021	Antonín, Vladimír; Stewart, Jane E.; Medel Ortiz, Rosario; Kim, Mee-Sook; Bonello, Pierluigi; Tomšovský, Michal; Klopfenstein, Ned B.	Mycologia	0027-5514	1557-2536	113	4	15	776–790
Diversity of muskox <i>Ovibos moschatus</i> (Zimmerman, 1780) (Bovidae, Mammalia) in time and space based on cranial morphometry	J	2021	Stefaniak, Krzysztof; Lipecki, Grzegorz; Nadachowski, Adam; Semba, Agata; Ratajczak, Urszula; Kotowski, Adam; Roblíčková, Martina; Wojtal, Piotr; Shpansky, Andrey V.; Malikov, Dmitriy G.; Krakhmalnaya, Tatiana V.; Kovalchuk, Oleksandr M.; Boeskorov, Gennady. G; Nikolskiy, Pavel A.; Baryshnikov, Gennady F.; Ridush, Bogdan; Jakubowski, Gwidon; Pawłowska, Kamilla; Cyrek, Krzysztof; Sudol-Procyk, Magdalena; Czyżewski, Łukasz; Krajcarz, Magdalena; Krajcarz, Maciej T.; Żeromska, Aleksandra; Gagat, Przemysław; Mackiewicz, Paweł	Historical Biology	0891-2963	1029-2381	33	1	16	62–77

Ca ₂ Ca(AsO ₄) ₂ ·2H ₂ O, a new member of the roselite group from Dobšiná (Slovak Republic)	J	2021	Martin; Škoda, Radek; Višková, Eva; Toman, Jiří; Hreus, Sebastian; Plášil, Jakub; Dolníček, Zdeněk	Journal of Geosciences	1802-6222	1803-1943	66	2	9	127-135
Endogean and Cavernicolous Coleoptera of the Balkans. XXIII. A new species of Paramaurops J. Müller (Coleoptera: Staphylinidae: Pselaphinae) from Greece	J	2021	Hlaváč, Peter; Baňar, Petr; Davranoglou, Leonidas-Romanos; Kempton, James	Zootaxa	1175-5326	1175-5334	4970	1	6	195-200
Endogean and cavernicolous Coleoptera of the Balkans. XXIV. Amauropini (Coleoptera: Staphylinidae: Pselaphinae) from the collection of the Moravian Museum in Brno	J	2021	Hlaváč, Peter; Baňar, Petr; Koukalová, Kateřina	Zootaxa	1175-5326	1175-5334	5039	4	9	584-592
Exploring sexual division of labour at “Nitra Horné Krškany” cemetery using stone tool use-wear analysis, physical activity markers, diet, and mobility as proxies	J	2021	Masclans, Alba; Tvrđý, Zdeněk; Pavúk, Juraj; Cheben, Michal; Bickle, Penny	Archaeological and Anthropological Sciences	1866-9557	1866-9565	13	7	20	1-20
Fossil turtles from the early Miocene localities of Mokrý-Quarry (Burdigalian, MN4), South Moravian Region, Czech Republic	J	2021	Luján, Àngel H.; Čerňanský, Andrej; Bonilla-Salomón, Isaac; Březina, Jakub; Ivanov, Martin	Geodiversitas	1280-9659	1638-9395	43	20	17	691-707
			Crous, P. W.; Osieck, E. R.; Jurjević, Ž.; Boers, J.; van Iperen, A. L.; Starink-Willemsse, M.; Dima, B.; Balashov, S.; Bulgakov, T. S.; Johnston, P. R.; Morozova, O. V.; Pinruan, U.; Sommai, S.; Alvarado, P.; Decock, C. A.; Lebel, T.; McMullan-Fisher, S.; Moreno, G.; Shivas, R. G.; Zhao, L.; Abdollahzadeh, J.; Abrinbana, M.; Ageev, D. V.; Akhmetova, G.; Alexandrova, A. V.; Altés, A.; Amaral, A. G. G.; Amaral, A. G. G.; Angelini, C.; Antonín, Vladimír; Arenas, F.; Asselman, P.; Badali, F.; Baghela, A.; Bañares, A.;							

Fungal Planet
description sheets:
1284–1382

J

2021

Antonin, Vladimir;
Arenas, F.; Asselman,
P.; Badali, F.; Baghela,
A.; Bañares, A.;
Barreto, R. W.; Baseia,
I. G.; Bellanger, J.-M.;
Berraf-Tebbal, A.;
Biketova, A. Yu.;
Bukharova, N. V.;
Bukharova, N. V.;
Burgess, T. I.; Cabero,
J.; Cámara, M. P.;
Cano-Lira, J. F.;
Ceryngier, P.; Chávez,
R.; Cowan, D. A.; de
Lima, A. F.; Oliveira,
R. L.; Denman, S.;
Dang, Q. N.; Dovana,
F.; Duarte, I. G.;
Eichmeier, A.; Erhard,
A.; Esteve-Raventós,
F.; Fellin, A.; Ferisin,
G.; Ferreira, R. J.;
Ferrer, A.; Finy, P.;
Gaya, E.; Geering, A.
D. W.; Gil-Durán, C.;
Glässnerová, K.;
Glushakova, A.
M.; Gramaje, D.;
Guard, F. E.; Guarnizo,
A. L.; Haelewaters, D.;
Halling, R. E.; Hill, R.;
Hirooka, Y.; Hubka,
V.; Iliushin, V. A.;
Ivanova, D. D.;
Ivanushkina, N. E.;
Jangsantear, P.;
Jangsantear, A.;
Kachalkin, A. V.; Kato,
S.; Khamsuntorn, P.;
Kirtsideli, I. Y.; Knapp,
D. G.; Kochkina, G. A.;
Koukol, O.; Kovács, G.
M.; Kruse, J.; Kumar,
T. K. A.; Kušan, I.;
Læssøe, T.; Larsson, E.;
Lebeuf, R.; Levicán,
M.; Loizides, M.;
Marinho, P.;
Luangsaard, J. J.;
Lukina, E. G.; Magaña-
Dueñas, V.; Maggs-
Kölling, G.;

Persoonia

0031-5850

1878-9080 47

prosinec

197

178–374

Malysheva, E. F.;
Malysheva, V. F.;
Martín, B.; Martín, M.
P.; Matočec, N.;
McTaggart, A. R.;
Mehrabi-Koushki, M.;
Mešić, A.; Miller, A.
N.; Mironova, P.;
Moreau, P.-A.; Morte,
A.; Müller, K.; Nagy, L.
G.; Nanu, S.; Navarro-

				Ródenas, A.; Nel, W.; Nguyen, T. H.; Nóbrega, T. F.; Noordeloos, M. E.; Olariaga, I.; Overton, B. E.; Ozerskaya, S. M.; Palani, P.; Pancorbo, F.; Papp, V.; Pawłowska, J.; Pham, T. Q.; Phosri, C.; Popov, E. S.; Portugal, A.; Pošta, A.; Reschke, K.; Reul, M.; Ricci, G. M.; Rodríguez, A.; Romanowski, J.; Ruchikachorn, N.; Saar, I.; Safi, A.; Sakolrak, B.; Salzmann, F.; Sandoval-Denis, M.; Sangwichein, E.; Sanhueza, L.; Sato, T.; Sastoque, A.; Senn- Irlet, B.; Shibata, A.; Siepe, K.; Somrithipol, S.; Spetik, M.; Sridhar, P.; Stchigel, A. M.; Stuskova, K.; Suwannasai, N.; Tan, Y. P.; Thangavel, R.; Tiago, I.; Tiwari, S.; Tkalčec, Z.; Tomashevskaya, M. A.; Tonegawa, C.; Tran, H. X.; Tran, N. T.; Trovão, J.; Trubitsyn, V. E.; Van Wyk, J.; Vieira, W. A. S.; Vila, J.; Visagie, C. M.; Vizzini, A.; Volobuev, S. V.; Vu, D. T.; Wangsawat, N.; Yaguchi, T.; Ercole, E.; Ferreira, B. W.; de Souza, A. P.; Vieira, B. S.; Groenewald, J. Z.						
Gravettian ivory ornaments in Central Europe, Moravia (Czech Republic)	J	2021	Lázničková-Galetová, Martina	L'Anthropologie Archaeological and Anthropologic al Sciences	0003-5521	125	2	15	102-870	
Heat treatment and mechanics of Moravian Jurassic cherts	J	2021	Nerudová, Zdeňka		1866-9557	1866-9565	13	158	14	nestrán- kováno
Hornická minulost a současnost Rosicko- Oslavanska	J	2021	Hršelová, Pavla; Houzar, Stanislav	Minerální suroviny	1212-7248		23	1	6	12-17
How Political Repression Stifled the Nascent Foundations of Heredity Research before Mendel in Central European Sheep			Poczai, Péter; Santiago-Blay, Jorge A.; Sekerák, Jiří;							

Breeding Societies	J	2021	Szabó, Attila T.	Philosophies	2409-9287	2409-9287	6	2	20	1–20
Hrotovice a Radkovic u Hrotovic, významné lokality reziduí serpentinítů moravského moldanubika	J	2021	Řásek, Milan; Hrazdil, Vladimír; Solnička, Silvestr	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	4	24	325–348
Hry Carla Goldoniho na brněnských scénách	J	2021	Valentová, Veronika	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	0323-0570		CVI	1	18	121–138
Charakteristika pseudofulguritu ze Žatčan u Brna, Česká republika	J	2021	Višková, Eva; Houzar, Stanislav; Slaviček, Karel	Acta Musei Moraviae, Scientiae Geologicae	1211-8796	2571-4686	106	2	10	161–170
Checklist of aquatic Diptera (Insecta) of Plitvice Lakes National Park, Croatia, a UNESCO world heritage site	J	2021	Ivković, Marija; Dorić, Valentina; Baranov, Viktor; Mihaljević, Zlatko; Kolcsár, Levente-Péter; Kviřte, Gunnar Mikalsen; Nerudova, Jana; Pont, Adrian C.	ZooKeys	1313-2989	1313-2970	918	březen	44	99–142
Intensive site preparation for reforestation wastes multi-trophic biodiversity potential in commercial oak woodlands	J	2021	Procházka, Jiří; Kořulič, Ondřej; Michalko, Radek; Tuř, Ivan Hadrián	Journal of Environmental Management	0301-4797	1095-8630	300	15. 12. 2021	11	1–11
Investigation of heat- treated artefacts from Pleistocene sites	J	2021	Nerudová, Zdeňka	Journal of Archaeological Science: Reports	2352-409X		37	June 2021	13	nestrán- kováno
Jarosit z historické lokality Smrkovice u Písku a první nálezy minerálů jarositové skupiny u nás	J	2021	Cícha, Jaroslav; Višková, Eva	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	6	269–274
K české stopě Wilhelma Busche	J	2021	Prokůpek, Tomáš	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	0323-0570		CVI	2	19	301–319
Karel Chalupa – životní příběh třetí brněnské oběti ze srpna 1968	J	2021	Břečka, Jan	Brno v minulosti a dnes	0524-689X		33	33	18	325–342
Kiprové ražby v českých zemích v letech 1621–1623 a jejich materiálový průzkum ryzosti stříbrných slitin	J	2021	Grossmannová, Dagmar	Folia numismatica, Supplementu m ad Acta Musei Moraviae	0862-1195		35	1-2	17	41–57
Gravettian ivory ornaments in Central Europe, Moravia (Czech Republic)	J	2021	Lázničková-Galetová, Martina	L'Anthropologie	0003-5521		125	2	15	102–870
Heat treatment and mechanics of Moravian				Archaeological and Anthropologic						nestrán--

Jurassic cherts	J	2021	Nerudová, Zdeňka	al Sciences	1866-9557	1866-9565	13	158	14	kováno
Hornická minulost a současnost Rosicko-Oslavanska	J	2021	Hršelová, Pavla; Houzar, Stanislav	Minerální suroviny	1212-7248		23	1	6	12–17
How Political Repression Stifled the Nascent Foundations of Heredity Research before Mendel in Central European Sheep Breeding Societies	J	2021	Poczi, Péter; Santiago-Blay, Jorge A.; Sekerák, Jiří; Szabó, Attila T.	Philosophies	2409-9287	2409-9287	6	2	20	1–20
Hrotovice a Radkovice u Hrotovic, významné lokality reziduí serpentinitů moravského moldanubika	J	2021	Đásek, Milan; Hrazdil, Vladimír; Solníčka, Silvestr	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	4	24	325–348
Hry Carla Goldoniho na brněnských scénách	J	2021	Valentová, Veronika	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	0323-0570		CVI	1	18	121–138
Charakteristika pseudofulguritu ze Žatčan u Brna, Česká republika	J	2021	Višková, Eva; Houzar, Stanislav; Slaviček, Karel	Acta Musei Moraviae, Scientiae Geologicae	1211-8796	2571-4686	106	2	10	161–170
Checklist of aquatic Diptera (Insecta) of Plitvice Lakes National Park, Croatia, a UNESCO world heritage site	J	2021	Ivković, Marija; Dorić, Valentina; Baranov, Viktor; Mihaljević, Zlatko; Kolcsár, Levente-Péter; Kvifte, Gunnar Mikalsen; Nerudova, Jana; Pont, Adrian C.	ZooKeys	1313-2989	1313-2970	918	březen	44	99–142
Intensive site preparation for reforestation wastes multi-trophic biodiversity potential in commercial oak woodlands	J	2021	Procházka, Jiří; Košulič, Ondřej; Michalko, Radek; Tuf, Ivan Hadrián	Journal of Environmental Management	0301-4797	1095-8630	300	15. 12. 2021	11	1–11
Investigation of heat-treated artefacts from Pleistocene sites	J	2021	Nerudová, Zdeňka	Journal of Archaeological Science: Reports	2352-409X		37	June 2021	13	nestránkováno
Jarosit z historické lokality Smrkovice u Písku a prvé nálezy minerálů jarositové skupiny u nás	J	2021	Cícha, Jaroslav; Višková, Eva	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	6	269–274
K české stopě Wilhelma Busche	J	2021	Prokůpek, Tomáš	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	0323-0570		CVI	2	19	301–319
Karel Chalupa – životní příběh třetí brněnské oběti ze srpna 1968	J	2021	Břečka, Jan	Brno v minulosti a dnes	0524-689X		33	33	18	325–342
Kiprové ražby v českých zemích v letech				Folia numismatica, Supplementu						

1621–1623 a jejich materiálový průzkum ryzosti stříbrných slitin	J	2021	Grossmannová, Dagmar	m ad Acta Musei Moraviae	0862-1195		35	1-2	17	41–57
Korodované granáty v asociaci těžkých minerálů balinských slepenců: jejich morfologie a chemické složení (svrchní karbon, boskovická brázda)	J	2021	Hršelová, Pavla; Houzar, Stanislav; Štelcl, Jindřich	Acta Musei Moraviae, Scientiae Geologicae	1211-8796	2571-4686	106	1	16	35–50
Le Paléolithique de la République Tchèque	J	2021	Oliva, Martin	L'Anthropologie	0003-5521	1873-5827	125	4	33	
Leioidinae (Coleoptera, Leioididae) of Ankarafantsika National Park, Madagascar	J	2021	Švec, Zdeněk; Baňar, Petr	Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae	1211-8788		106	2	8	343–350
Limonit: goethit, jarosit a jejich příbuzní...	J	2021	Houzar, Stanislav; Víšková, Eva	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	9	195–203
Limonitové železné rudy v oblasti Bílého potoka mezi Veverskou Bítýškou a Velkou Bíteší	J	2021	Houzar, Stanislav	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	13	226–238
Loštická keramika z tvrze v Kralicích nad Oslavou	J	2021	Méchurová, Zdeňka	Acta Musei Moraviae – Scientiae Sociales	0323-0570		2020	2	12	51–62
Magdalenian and Epimagdalenian chronology and palaeoenvironments at Kůlna Cave, Moravia, Czech Republic	J	2021	Nerudová, Zdeňka; Neruda, Petr; Roblíčková, Martina; Reade, Hazel; Grimm, Sonja B.; Tripp, Jennifer A.; Sayle, Kerry L.; Kearney, Rebecca; Brown, Smantha; Douka, Katerina; Higham, Thomas F. G.; Stevens, Rhiannon E.	Archaeological and Anthropological Sciences	1866-9557	1866-9565	13	4	20	1–20
Maghemit z vltavínonosných štěrků na západní Moravě	J	2021	Houzar, Stanislav	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	3	243–245
Mammoth bone structures: A Comparison of Dolní Věstonice and Spadzista Street Site in Kraków	J	2021	Oliva, Martin	L'Anthropologie	0003-5521	1873-5827	125	4	16	
Mammoth remains, burials, and art (30–15 ky ago): anthropological perspective	J	2021	Oliva, Martin	Anthropologie	0323-1119		59	3	25	225–249
Mechorosty zaznamenané v průběhu 32. podzimního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Brdech (září 2020)	J	2021	Holá, Eva; Tenčík, Aleš; Jandová, Julie; Manukjanová, Alžběta; Singh, Patrícia; Tkáčiková, Jana; Novotný, Ivan; Man, Matěj; Plaček, Josef; Soldán, Zdeněk	Bryonora	0862-8904		67	červen	12	24–35

Melanoleuca galbuserae, M. fontenlae and M. acystidiata – Three New Species in Subgenus Urticocystis (Pluteaceae, Basidiomycota) with Comments on M. castaneofusca and Related Species	J	2021	Antonín, Vladimír; Ševčíková, Hana; Para, Roberto; Ďuriška, Ondrej; Kudláček, Tomáš; Tomšovský, Michal	Journal of Fungi	2309-608X	2309-608X	7	191	28	1–28
Mendel's Brno and Iconographia Mendeliana 2022	J	2021	Sekerák, Jiří; Pončíková, Pavlína	Folia Mendeliana	0085-0748		57	1–2	9	5–13
Mothering the Orphaned Pup: The Beginning of a Domestication Process in the Upper Palaeolithic	J	2021	Lázničková-Galetová, Martina; Germonpré, Mietje; Van den Broeck, Martine; Sablin, Michail; Bocherens, Hervé	Human Ecology	0300-7839	1572-9915	49	3–4	13	677–689
MUDr. Jaroslav Bakeš (1871–1930) a jeho mineralogická sbírka. Vzpomínka k 150. výročí narození	J	2021	Bohatý, Martin; Hrazdil, Vladimír; Toman, Jiří; Višková, Eva	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	5	14	452–465
Mycosphere notes 325–344 – Novel species and records of fungal taxa from around the world	J	2021	Hyde, K. D.; Suwannarach, N.; Jayawardena, R. S.; Manawasinghe, I. S.; Liao, C. F.; Doilom, M.; Cai, L.; Zhao, P.; Buyck, Bart; Phukhamsakda, C.; Su, W. X.; Fu, Y. P.; Li, Y.; Zhao, R. L.; He, M. Q.; Li, J. X.; Tibpromma, S.; Lu, L.; Tang, X.; Kang, J. C.; Ren, G. C.; Gui, H.; Hofstetter, Valerie; Ryoo, Rhim; Antonín, Vladimír; Hurdeal, V. G.; Gentekaki, E.; Zhang, J. Y.; Lu, Y. Z.; Senanayake, I. C.; Yu, F. M.; Zhao, Q.; Bao, D. F.	Mycosphere	2077-7019		12	1	56	1101–1156
Nález časné eneolitické tzv. těžké měděné industrie z Moravského krasu na Blanensku.	J	2021	Salaš, Milan	Studia Archaeologica Brunensia	1805-918X		25	2	24	79–102
			Kubešová, Svatava; Ellis, L. T.; Ah-Peng, C.; Aslan, G.; Bakalin, V. A.; Bergamini, A.; Callaghan, D. A.; Campisi, P.; Raimondo, F. M.; Choi, S. S.; Csiky, J.; Csikyné Radnai, É.; Cykowska-Marzencka, B.; Czernyadjeva, I. V.;							

			Kalinina, Y. M.; Afonina, O. M.; Domina, G.; Drapela, P.; Fedosov, V. E.; Fuertes, E.; Gabriel, R.; Kubová, M.; Soares Albergaria, I.; Gospodinov, G.; Natcheva, R.; Graulich, A.; Hedderson, T.; Hernández-Rodríguez, E.; Hugonnot, V.; Hyun, C. W.; Kirmaci, M.; Çatak, U.; Kučera, Jan; La Farge, C.; Larraín, J.; Martin, P.; Mufeed, B.; Manju, C. N.; Rajesh, K. P.; Németh, C.; Nagy, J.; Norhazrina, N.; Syazwana, N.; O'Leary, S. V.; Park, S. J.; Peña- Retes, A. P.; Rimac, A.; Alegro, A.; Šegota, V.; Koletić, N.; Vuković, N.; Rosadziński, S.; Rosselló, J. A.; Sabovljević, M. S.; Sabovljević, A. D.; Schäfer-Verwimp, A.; Sérgio, C.; Shkurko, A. V.; Shyriaieva, D.; Virchenko, V. M.; Smoczyk, M.; Spitalé, D.; Srivastava, P.; Omar, I.; Asthana, A. K.; Staniaszek-Kik, M.; Cienkowska, A.; Ștefănuț, M.-M.; Ștefănuț, S.; Tamas, G.; Birsan, C.-C.; Nicoară, G.-R.; Ion, M. C.; Pócs, T.; Kunev, G.; Troeva, E. I.; van Rooy, J.; Wietrzyk- Pełka, P.; Węgrzyn, M. H.; Wolski, G. J.; Bożyk, D.	Journal of Bryology	0373-6687	1743-2820	43	1	25	67-91
New national and regional bryophyte records, 65	J	2021	Sutorý, Karel; Tomović, G.; Sabovljević, M. S.; Mašić, E.; Popović, S. S.; Marković, A.; Trbojević, I.; Pantović, J.; Niketić, M.; Boycheva, P.; Ivanov, D.; Hajrudinović- Bogunić, A.; Begić, A.; Assyo, B.; Tamas, G.; Birsan, C.-C.; Ștefănuț, S.	Botanica Serbica	1821-2158	1821-2638	45	2	8	361-368
New records and noteworthy data of plants, algae and fungi in SE Europe and adjacent regions, 6	J	2021	Sutorý, Karel	Botanica Serbica	1821-2158	1821-2638	45	2	5	341-345
Nomenclatural questions on the hybrids between <i>Verbascum chaixii</i> s.l. and <i>V. lanatum</i>	J	2021	Sutorý, Karel	Botanica Serbica	1821-2158	1821-2638	45	2	5	341-345

Nová data z paleontologického výzkumu v jeskyni Barové (Moravský kras)	J	2021	Roblíčková, Martina; Plichta, Aleš; Káňa, Vlastislav	Acta Musei Moraviae – Scientiae Geologicae	1211-8796	2571-4686	106	2	28	181–208
Nově objevené pohřebiště z doby laténské v Mořicích (okr. Prostějov)	J	2021	Čížmářová, Hana	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	0323-0570		1	CVI	15	139–154
Odivání a péče o oděv v bývalých německých obcích na Vyškovsku	J	2021	Pechová, Jarmila	Folia ethnographica	0862-1209		55	2	25	139–163
Of dogs, wolves, and debate: A reply to Janssens et al. (2021)	J	2021	Lázníčková-Galetová, Martina; Prassack, Kari A.; DuBois, Josephine; Germonpré, Mietje; Ungar, Peter S.	Journal of archaeological science	0305-4403	1095-9238	126	105228	4	105–228
Ondratice I/Želeč: ústřední mladopaleolitická stanice s listovitými hroty	J	2021	Oliva, Martin	Acta Musei Moraviae, scientiae sociales	0323-0570		106	1	72	3–74
Orchestr Brünner Philharmoniker v letech 1918–1939. Příspěvek k historii hudebního života brněnských Němců mezi dvěma světovými válkami	J	2021	Pivoda, Ondřej	Opus musicum: hudební revue	0862-8505		53	4	22	6–27
Osudy romského a židovského obyvatelstva v Hulíně za 2. světové války	J	2021	Fišer, Zdeněk	Acta musealia Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a Muzea regionu Valašsko	0862-8548		18/2020	1–2	30	158–187
Pedosedimentary record of MIS 5 as an interplay of climatic trends and local conditions: Multi-proxy evidence from the Palaeolithic site of Moravský Krumlov IV (Moravia, Czech Republic)	J	2021	Adameková, Katarína; Lisá, Lenka; Neruda, Petr; Petřík, Jan; Novák, Jan; Volánek, Jiří	CATENA	0341-8162	1872-6887	200	květen	20	105–174
Pekelská štola u Stříbrných Hor (okr. Havlíčkův Brod) – neznámá lokalita schwertmannitu	J	2021	Malý, Karel; Havlíček, Jaroslav; Hršelová, Pavla	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	5	250–254
Pluteus hubregteorum (Pluteaceae), a new species from Australia and New Zealand	J	2021	Ševčíková, Hana; Borovička, Jan; Gates, Genevieve	Phytotaxa	1179-3155	1179-3163	496	2	12	147–158
Pluteus lauracearum (Agaricales, Basidiomycota), a new species of Pluteus sect. Hispidoderma from thermophilic Laurus forests	J	2021	Ševčíková, Hana; Kaygusuz, Oğuzhan; Justo, Alfredo; Knudsen, Henning; Türkel, Ibrahim	Phytotaxa	1179-3155	1179-3163	523	2	15	126–140

Pozdněglaciální osídlení u Stadice v severozápadních Čechách	J	2021	Oliva, Martin; Vencl, Slavomil	Památky archeologické	0031-0506		112	1	66	5–70
Poznámky k růstu kalichovky půvabné – <i>Haasiella venustissima</i> – na Moravě	J	2021	Ševčíková, Hana	Mykologické listy	1213-5887		147	leden 2021	9	19–27
Prima segnalazione di <i>Pluteus rugosidiscus</i> in Italia	J	2021	Ševčíková, Hana; Campo, Emanuele	Rivista di Micologia	0394-9486		63	3	10	271–280
Principy laboratorního zpracování, konzervování a restaurování keramiky se zaměřením na vrcholně a pozdně středověkou keramiku	J	2021	Zemancová, Tereza	Archeologické výzkumy na Vysočině	1805-9074		2020	9	12	211–222
Provenience zlata ve fluválních sedimentech potoků situovaných severozápadně od Brna-Žebětína (Morava, Česká republika)	J	2021	Buriánek, David; Provazník, Jan; Hršelová, Pavla; Houzar, Stanislav	Acta Musei Moraviae, Scientiae Geologicae	1211-8796	2571-4686	106	2	16	145–160
Přehled minerálů permokarbonu boskovické brázdy	J	2021	Hršelová, Pavla; Houzar, Stanislav; Kráčmar, Luděk	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	5	30	387–416
Reconstructing the Diet of Kůlna 1 from the Moravian Karst (Czech Republic)	J	2021	Williams, Frank L'Engle; Schmidt, Christopher W.; Droke, Jessica L.; Neruda, Petr; Willman, John C.; Becam, Gaël; de Lumley, Marie-Antoinette	Journal of Paleolithic Archaeology	2520-8217	2520-8217	4	3	23	21
Response to Germonpré et al. "Some comments on 'Friend or Foe? Large canid remains from Pavlovian sites and their archaeozoological context', a paper by Wilczyński et al. (2020)".	J	2021	Wilczyński, Jaroslaw; Haynes, Gary; Sobczyk, Łukasz; Roblíčková, Martina; Wojtal, Piotr	Journal of Anthropological Archaeology	0278-4165		63	September 2021, 101328	5	1–5
Review of the genus <i>Merarius</i> Fairmaire (Coleoptera: Anthribidae), with description of two new species from China	J	2021	Trýzna, Miloš; Baňar, Petr	Zootaxa	1175-5326	1175-5334	5020	2	17	367–383
Rozmanitost limonitu ve sbírce Mineralogicko-petrografického oddělení Moravského zemského muzea	J	2021	Toman, Jiří; Víšková, Eva	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710		29	3	9	204–212
			Cheronet, Olivia; Ash, Abigail; Anders,							

Sagittal suture morphological variation in human archaeological populations	J	2021	Alexandra; Dani, János; Domboróczki, László; Drozdová, Eva; Francken, Michael; Jovanovic, Marija; Milasinovic, Lidija; Ildiko, Pap; Raczky, Pál; Teschler-Nicola, Maria; Tvrдый, Zdeněk; Wahl, Joachim; Zarina, Gunita; Pinhasi, Ron	The Anatomical Record	1932-8486	1932-8494	304	12	12	2811-2822
Soldiers fallen in the Battle of Austerlitz	J	2021	Vaničková, Eva; Vymazalová, Kateřina; Vargová, Lenka; Horáčková, Ladislava; Kala, Jiří; Přichystal, Michal; Brzobohatá, Kristýna; Fialová, Dana; Skoupý, Radim; Drozdová, Eva	Archaeological and Anthropological Sciences	1866-9557	1866-9565	13(11)	204	18	1-18
Some comments on "Friend or Foe? Large canid remains from Pavlovian sites and their archaeozoological context", a paper by Wilczyński et al. (2020)	J	2021	Lázníčková-Galetová, Martina; Germonpré, Mietje; Sablin, Michail V.; Bocherens, Hervé; Prassack, Kari	Journal of Anthropological Archaeology	0278-4165		63	101329	7	101-329
Současný stav poznání skleněného šperku doby laténské na Moravě	J	2021	Čiznářová, Hana	Archeologické rozhledy	0323-1267		2	LXXIII	31	228-258
Specific green zonal silica nodules of serpentinite weathering: Unusual products of silicification in laterite-like residuum (Moldanubian Zone, Bohemian Massif)	J	2021	Koničková, Šárka; Losos, Zdeněk; Houzar, Stanislav; Všianský, Dalibor	Geologica Carpathica	1335-0552	1336-8052	72	1	14	68-81
Statistical and geographical modelling of Moravian (Czech Republic) Late Upper Palaeolithic occupation	J	2021	Neruda, Petr; Nerudová, Zdeňka; Hamrozi, Petr	Quaternary International	1040-6182		581-582	20 April 2021	15	175-189
Structural pattern in the tusks of the Miocene mammutid Zygodon turicensis and its utility in the taxonomy of elephantimorph proboscideans	J	2021	Březina, Jakub; Ivanov, Martin; Madzia, Daniel	Historical Biology	0891-2963	1029-2381	33	12	11	3191-3201
Středobronzový metalický depot Moravský Krumlov 3 a Krumlovský les jako další příklad multidepozitní a sakrální krajiny.	J	2021	Salaš, Milan	Studia Archaeologica Brunensia	1805-918X		26	1	24	141-164
Systematic placement and new data on the										

checkered beetles Aberrokorynetes Winkler and Visokorynetes Winkler (Coleoptera: Cleridae) from Eocene Baltic amber obtained from X-ray tomography.	J	2021	Kolibáč, Jiří; Alexeev, Vitalii; Kairišs, Kristaps; Bukejs, Andris	Historical Biology	0891-2963	1029-2381	neuve n	neueden	10	1-10
Taxonomic and nomenclatural notes on Jacobaea othonnae (Asteraceae- Senecioneae- Senecioninae)	J	2021	Sutorý, Karel	Phytotaxa	1179-3155	1179-3163	510	1	8	61-68
The effect of coppicing on insect biodiversity. Small-scale mosaics of successional stages drive community turnover	J	2021	Procházka, Jiří; Weiss, Matthias; Kozel, Petr; Zapletal, Michal; Hauck, David; Benes, Jiri; Cizek, Lukas; Sebek, Pavel	Forest Ecology and Management	0378-1127	1872-7042	483	8.3.2021	10	1-10
The gilled fungi and boletes of Iran: diversity, systematics, and nrDNA data	J	2021	Ghobad-Nejhad, Masoomeh; Langer, Ewald; Antonín, Vladimír; Gates, Genevieve; Noroozi, J.; Zare, R.	Mycologia Iranica	2382-9664	2382-9656	7	1	43	1-43
The International Women's Day and its role in the consolidation of the female socialist worker's movement in Moravia before 1914	J	2021	Krutílková, Hana	UR Journal of Humanities and Social Sciences	2543-8379		19	2	23	77-99
The Subsistence Strategy of Linear Pottery Culture in Moravia (Czech Republic): Current State of Knowledge	J	2021	Čerevková, Alžběta	Open Archaeology	2300-6560		7	1	19	1473-1491
Tradiční nezneužívám. Yveta Petrášková, textilní výtvarnice inspirovaná tradiční oděvní kulturou Hanáckého Slovácka a Brněnska.	J	2021	Prokešová, Šárka	Folia ethnographica	0862-1209		55	2	20	165-185
Two new species and new records of the genus <i>Astenus</i> from Madagascar (Coleoptera: Staphylinidae: Paederinae)	J	2021	Janák, Jiří; Baňář, Petr	Zootaxa	1175-5326	1175-5334	4980	1	15	127-141
Upravené skalní výchozy a otázka megalitizmu v těžební oblasti Krumlovského lesa	J	2021	Oliva, Martin	Studia Achaologica Brunensia	1805-918X		23	1	16	83-98

Variability and distribution of <i>Pluteus luteus</i> , a later synonym of <i>P. variabilicolor</i>	J	2021	Ševčíková, Hana; Dima, Bálint	Mycotaxon	0093-4666	2154-8889	136	1	13	201–213	
Variation in shell morphology of the European pond turtle, <i>Emys orbicularis</i> , in fragmented Central European populations.	J	2021	Šebela, Miroslav; Horváth, Eniko; Danko, Stanislav; Havaš, Peter; Schindler, Maria; Halpern, Bálint; Csibrány, Balázs; Farkas, Balázs; Kanuch, Peter; Uhrin, Marcel	Biological Journal of the Linnean Society	0024-4066	1095-8312	1	132	14	134–147	
Výsledky výzkumu nového sídliště mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou v Hovoranech (okr. Hodonín)	J	2021	Čerevková, Alžběta; Humpolová, Alena; Kuča, Martin; Šmerda, Jaromír	Slovácko	0583-5569			62	36	127–162	
Vzácná či přehlížená? Špička kvítkovitá – <i>Marasmiellus humillimus</i> – taxonomie, ekologie a rozšíření v České republice a v Evropě	J	2021	Antonín, Vladimír; Zíbarová, Lucie	Mykologické listy	1213-5887			148	červen	9	28–36
Zajímavé bryofloristické nálezy XXXV	J	2021	Dřevojan, Pavel; Hradílek, Zbyněk; Koval, Štěpán; Kubešová, Svatava; Kučera, Jan; Hrivnáková, Kristína; Janišová, Monika; Košnar, Jiří; Širka, Pavel; Tkáčiková, Jana	Bryonora	0862-8904			67	červen	11	42–52
Zajímavé bryofloristické nálezy XXXVI	J	2021	Kubešová, Svatava; Blahut, Petr; Dřevojan, Pavel; Hradílek, Zbyněk; Jiroušek, Martin; Koval, Štěpán; Kučera, Jan; Kučerová, Anna; Lukáč, Miloš; Mikulášková, Eva; Palice, Zdeněk; Zámečník, Jaroslav	Bryonora	0862-8904			68	prosinec	14	35–48
Zajímavé makromycety národní přírodní rezervace Býčí skála I.	J	2021	Ševčíková, Hana; Antonín, Vladimír; Moravec, Jiří	Mykologický sborník	0374-9436			9715	4	15	99–113
Zo života popul. Karol Jaroň – československý vydavatel, typograf, bibliofil a organizátor	J	2021	Beránková, Helena; Botikova, Marta	Knihovna	1336-0965				2	13	73–85
Zur Zikaden- und Wanzenfauna von Wasserbüffelweiden und angrenzenden Flächen im Altenburger Land (Thüringen) – Ergebnisse der			Achtziger, Roland; Chen, Ping-Ping; Funke, Lyssan; Hartung, Viktor; van Klink, Roel;								

Sammelexkursionen zur 26. Jahrestagung des Arbeitskreises Zikaden Mitteleuropas 2019 (Hemiptera: Auchenorrhyncha, Heteroptera)	J	2021	Malenovský, Igor; Nickel, Herbert; Nieser, Nico; Rösch, Verena; Walter, Sabine; Zeman, Šimon; Jessat, Mike	Mauritiana	0233-173X	38	-	26	137-162
Železem bohaté členy alunitové superskupiny na území Moravy, aneb moravské jarosity, beudantit a corkit	J	2021	Hršelová, Pavla	Minerál – Svět nerostů a drahých kamenů	1213-0710	29	3	10	259-268
Ženy v sociálně- demokratických strukturách v Brně v 80. a první polovině 90. let 19. století	J	2021	Krutílková, Hana	Brno v minulosti a dnes	0524-689X	2020	33	37	141-177

Zpracovali:

Mgr. Marek Junek, Ph.D., koordinátor IP DKRVO, 533 435 207, mjunek@mzm.cz

Veronika Exlová, administrátor IP DKRVO, 533 435 211, vexlova@mzm.cz

Schválil:

Mgr. Jirí Mitáček, Ph.D.
generální ředitel Moravského zemského muzea
533 435 201, jmitacek@mzm.cz

Datum: 6. 1. 2022

Vypracováno dne 28. 6. 2022

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D., generální ředitel Moravského zemského muzea
PhDr. Zdeněk Drahoš, zástupce generálního ředitele,
náměstek pro odbornou činnost
RNDr. Barbora Onderková, náměstkyně pro vnější záležitosti
Ing. Monika Svobodová, LL.M., ekonomicko-provozní náměstkyně

Grafická úprava: Milan Mačinec, Michaela Tomsová
Ediční oddělení, Moravské zemské muzeum

